

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1746

31 Αυγούστου 2007

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Υπολογισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων έναντι του Πιστωτικού Κινδύνου σύμφωνα με την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
(Πράξη Διοικητή αριθμ. 2589/20.8.2007)

Αφού έλαβε υπόψη:

α) τις διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος και ειδικότερα το άρθρο 55Α αυτού, όπως ισχύει,

β) τις διατάξεις του ν. 3601/2007 «Ανάληψη και άσκηση δραστηριοτήτων από τα πιστωτικά ιδρύματα, επάρκεια ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και λοιπές διατάξεις», και ειδικότερα τα άρθρα 25 και 27 αυτού,

γ) την Οδηγία 2006/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων, και ειδικότερα τα άρθρα 84 έως 89, 90 έως 93, 145, 152, 154 και τα Παραρτήματα II, III, IV, VI, VII και VIII αυτής,

δ) την Οδηγία 2006/49/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων επενδύσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων,

ε) τις σχετικές με την εφαρμογή του ν. 3601/2007 αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007, 2588/20.8.2007, 2591/20.8.2007, 2592/20.8.2007, 2593/20.8.2007, 2594/20.8.2007 και 2595/20.8.2007),

στ) την υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, σχετικά με το πλαίσιο αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης της οργάνωσης και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και τις σχετικές αρμοδιότητες των διοικητικών τους οργάνων,

ζ) τις κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας (Committee of European Banking Supervisors) σχετικά με την εφαρμογή, επικύρωση και αξιολόγηση των Εξελιγμένων Προσεγγίσεων και της Προσέγγισης των Εσωτερικών Διαβαθ-

μίσεων (GL10/4.4.2006 Guidelines on the implementation, validation and assessment of Advanced Measurement (AMA) and Internal Ratings Based (IRB) Approaches), αποφάσισε:

ότι οι κεφαλαιακές απαιτήσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων έναντι του πιστωτικού κινδύνου σε ατομική και ενοποιημένη βάση σύμφωνα με την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων ισούνται με το 8% των σταθμισμένων ανοιγμάτων τα οποία υπολογίζονται σύμφωνα με την παρούσα.

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας πράξης νοούνται ως:

1. «Χρηματοδοτικό Άνοιγμα» ή «Άνοιγμα»: Στοιχείο, εντός ή εκτός ισολογισμού, που δημιουργεί ή ενδέχεται να δημιουργήσει απαίτηση του πιστωτικού ιδρύματος.

2. «Κίνδυνος απομείωσης της αξίας εισπρακτέων»: όπως ορίζεται στην παρ. 17 του άρθρου 2 του ν. 3601/2007.

3. «Πιθανότητα αθέτησης (PD)»: Η πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων πληρωμής ενός αντισυμβαλλομένου σε περίοδο ενός (1) έτους.

4. «Ζημία»: Οικονομική ζημία περιλαμβανομένων σημαντικών μειωτικών επιδράσεων και σημαντικών άμεσων και έμμεσων δαπανών συνδεδεμένων με την είσπραξη ποσών στο πλαίσιο ενός χρηματοοικονομικού μέσου.

5. «Ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης (LGD)»: Ο λόγος της ζημίας από άνοιγμα, εξαιτίας της αθέτησης υποχρεώσεων από μέρους ενός αντισυμβαλλομένου προς το ποσό που είναι ανεξόφλητο κατά τον χρόνο της αθέτησης.

6. «Συντελεστής μετατροπής»: Ο λόγος του μη αναληφθέντος μέρους μιας πιστοδότησης, το οποίο θα έχει αναληφθεί και θα παραμένει ανεξόφλητο σε περίπτωση και κατά την χρονική στιγμή της αθέτησης, προς το μη αναληφθέν μέρος της πιστοδότησης αυτής γενικότερα. Το ποσό της πιστοδότησης καθορίζεται από το εγκεκριμένο όριο, εκτός αν το άνευ εγκρίσεως όριο είναι μεγαλύτερο.

7. «Αναμενόμενη ζημία (EL)»: Ο λόγος της αναμενόμενης ζημίας από άνοιγμα εξαιτίας της δυνητικής αθέτησης υποχρεώσεων από μέρους ενός αντισυμβαλλομένου ή της απομείωσης της αξίας εισπρακτέων σε περίοδο ενός (1) έτους προς το ποσό που είναι ανεξόφλητο κατά τον χρόνο της αθέτησης.

8. «Τεχνική Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου»: Μέθοδος χρησιμοποιούμενη από πιστωτικό ίδρυμα προκειμένου να μειωθεί ο πιστωτικός κίνδυνος που συνδέεται με ένα ή περισσότερα ανοίγματα που εξακολουθεί να διατηρεί.

9. «Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία»: Τεχνική Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου όπου η μείωση του πιστωτικού κινδύνου ενός χρηματοδοτικού ανοίγματος απορρέει από το δικαίωμα του πιστωτικού ιδρύματος, σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης του αντισυμβαλλομένου ή επέλευσης άλλων συγκεκριμένων πιστωτικών γεγονότων που έχουν σχέση με τον αντισυμβαλλόμενο, να προβεί στη ρευστοποίηση ή να επιτύχει την μεταβίβαση ή την κατάσχεση ή την παρακράτηση περιουσιακών στοιχείων ή ποσών (εξασφαλίσεων), ή στη μείωση του ποσού του ανοίγματος ή στην αντικατάσταση του με το ποσό της διαφοράς μεταξύ του ύψους του χρηματοδοτικού ανοίγματος και του ύψους μιας υποχρέωσης του πιστωτικού ιδρύματος.

10. «Μη Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία»: Τεχνική Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου όπου η μείωση του πιστωτικού κινδύνου ενός χρηματοδοτικού ανοίγματος απορρέει από τη δέσμευση που αναλαμβάνει τρίτος να καταβάλει ένα ποσό σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του πρωτοφειλέτη ή την επέλευση άλλων συγκεκριμένων πιστωτικών γεγονότων.

11. «Κεντρικός αντισυμβαλλόμενος»: Οντότητα ευρισκόμενη νομικά μεταξύ αντισυμβαλλομένων σε συμβάσεις που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης, σε μία ή περισσότερες χρηματαγορές, αναλαμβάνουσα το ρόλο αγοραστή έναντι κάθε πωλητή και πωλητή έναντι κάθε αγοραστή.

12. «Αναγνωρισμένα χρηματιστήρια»: Χρηματιστήρια τα οποία αναγνωρίζονται από τις αρμόδιες αρχές και τα οποία ανταποκρίνονται στα κάτωθι κριτήρια:

α. Λειτουργούν κανονικά.

β. Διέπονται από κανόνες που θεσπίζονται ή εγκρίνονται από τις αρμόδιες αρχές της χώρας του χρηματιστηρίου, οι οποίοι ορίζουν τις προϋποθέσεις λειτουργίας του χρηματιστηρίου, τις προϋποθέσεις πρόσβασης σε αυτό, καθώς και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί μια σύμβαση προτού γίνει αντικείμενο ουσιαστικής διαπραγμάτευσης στο χρηματιστήριο.

γ. Έχουν συμψηφιστικό μηχανισμό βάσει του οποίου οι συμβάσεις που απαριθμούνται στο Παράρτημα II, υπόκεινται σε υποχρεωτικά καθημερινά όρια κάλυψης που κατά τη γνώμη των αρμοδίων αρχών παρέχουν επαρκή εξασφάλιση.

13. «Συναλλαγή με όρους κεφαλαιαγοράς»: Κάθε συναλλαγή που δημιουργεί άνοιγμα καλυπτόμενο από εξασφάλιση που περιλαμβάνει ρήτρα παρέχουσα στο πιστωτικό ίδρυμα το δικαίωμα να λαμβάνει περιθώριο ασφάλισης σε συχνά χρονικά διαστήματα.

14. «Βασικός Συμμετέχων στην Αγορά»: Μία από τις ακόλουθες οντότητες:

α. Κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες ή περιφερειακές κυβερνήσεις, τοπικές αρχές, δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί που σταθμίζονται με το συντελεστή της κεντρικής κυβέρνησης της χώρας στην οποία βρίσκονται, ή πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης ή διεθνείς οργανισμοί τα ανοίγματα έναντι των οποίων σταθμίζονται με συντελεστή 0% σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 για τον Υπολογισμό των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων έναντι του

Πιστωτικού Κινδύνου σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση.

β. Πιστωτικά ιδρύματα και Επιχειρήσεις Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ).

γ. Εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα (περιλαμβανομένων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων), στα ανοίγματα έναντι των οποίων εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 20% σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

δ. Εποπτευόμενοι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων που υπόκεινται σε κεφαλαιακές απαιτήσεις ή απαιτήσεις μόχλευσης.

ε. Εποπτευόμενα συνταξιοδοτικά ταμεία.

στ. Αναγνωρισμένοι οργανισμοί εκκαθάρισης.

15. «Κεντρικές τράπεζες»: Περιλαμβάνουν την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εκτός αν ορίζεται άλλως.

16. «Συναλλαγή επαναγοράς»: Πράξη που διέπεται από συμφωνία υπαγόμενη στον ορισμό της συμφωνίας «πώλησης και επαναγοράς» ή «αγοράς και επαναπώλησης» σύμφωνα με τον ορισμό που δίνεται στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007 σχετικά με τον Υπολογισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων των Πιστωτικών Ιδρυμάτων για τον Κίνδυνο Αγοράς.

17. «Δανειοδοσία ή δανειοληψία τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων»: Πράξη υπαγόμενη στον ορισμό της «δανειοδοσίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων και δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων» σύμφωνα με τον ορισμό που δίνεται στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007.

18. «Μέσο εξομοιούμενο με μετρητά»: Πιστοποιητικό καταθέσεων ή άλλο παρόμοιο μέσο εκδιδόμενο από το δανειοδοτικό πιστωτικό ίδρυμα.

19. «Μικρή επιχείρηση»: Επιχείρηση της οποίας ο κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα € 2,5 εκατ.

20. «Προσαρμογή πιστωτικής αποτίμησης»: (credit valuation adjustment) προσαρμογή της αποτίμησης ενός χαρτοφυλακίου συναλλαγών με έναν αντισυμβαλλόμενο στη «μέση αγοραία αξία» (mid-market value) του. Η εν λόγω προσαρμογή αντικατοπτρίζει την τρέχουσα αγοραία αξία του πιστωτικού κινδύνου που οφείλεται σε μη εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων. Η προσαρμογή μπορεί να απεικονίζει είτε την αγοραία αξία του πιστωτικού κινδύνου του αντισυμβαλλόμενου είτε την αγοραία αξία του πιστωτικού κινδύνου τόσο του αντισυμβαλλόμενου όσο και του πιστωτικού ιδρύματος.

21. «Μονομερής προσαρμογή της πιστωτικής αποτίμησης»: (one-sided credit valuation adjustment). Προσαρμογή της πιστωτικής αποτίμησης που αντικατοπτρίζει την τρέχουσα αγοραία αξία του πιστωτικού κινδύνου του αντισυμβαλλόμενου για το πιστωτικό ίδρυμα, αλλά όχι την τρέχουσα αγοραία αξία του πιστωτικού κινδύνου που αντιπροσωπεύει το πιστωτικό ίδρυμα για τον αντισυμβαλλόμενο.

Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων

ΤΜΗΜΑ Α - Γενικές Απαιτήσεις

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να χρησιμοποιήσουν την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (Π.Ε.Δ.), για τον υπολογισμό των σταθμισμένων κατά κίνδυνο χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, κατόπιν ειδικής άδειας από την Τράπεζα της Ελλάδος.

2. Η εν λόγω άδεια παρέχεται μόνον εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος πιστοποιήσει ότι τα συστήματα που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα για τη διαχείριση και

τη διαβάθμιση των ανοιγμάτων, που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο, είναι έγκυρα και εφαρμόζονται με ακεραιότητα και ειδικότερα ότι ανταποκρίνονται στα παρακάτω κριτήρια σύμφωνα με τις απαιτήσεις για την εφαρμογή της Π.Ε.Δ. που αναλύονται στα αντίστοιχα Τμήματα της παρούσας:

α. Τα συστήματα διαβάθμισης του πιστωτικού ιδρύματος παρέχουν ουσιαστική αξιολόγηση των χαρακτηριστικών του πιστούχου και των πιστοδοτήσεων, ουσιαστική διαφοροποίηση του κινδύνου, καθώς και ακριβείς και συνεπείς εκτιμήσεις του παραμέτρων κινδύνου.

β. Τα συστήματα, οι διαδικασίες και οι εσωτερικές διαβαθμίσεις, καθώς και οι εκτιμήσεις αθέτησης και ζημιάς που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό των σταθμισμένων ανοιγμάτων παίζουν ουσιαστικό ρόλο, τόσο στη διαχείριση κινδύνου και τη λήψη αποφάσεων, όσο και στις λειτουργίες του πιστωτικού ιδρύματος, που αφορούν στην έγκριση πιστώσεων, την κατανομή του εσωτερικού κεφαλαίου και την εταιρική διακυβέρνηση.

γ. Το πιστωτικό ίδρυμα διαθέτει μονάδα ελέγχου του πιστωτικού κινδύνου, υπεύθυνη για τα συστήματα διαβάθμισης, η οποία είναι επαρκώς ανεξάρτητη από αθέμιτες επιρροές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει.

δ. Το πιστωτικό ίδρυμα συλλέγει και τηρεί όλα τα σχετικά δεδομένα/στοιχεία με σκοπό την αποτελεσματική υποστήριξη των διαδικασιών μέτρησης και διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου.

ε. Τα συστήματα διαβάθμισης που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα, καθώς και η λογική σχεδιασμού τους είναι τεκμηριωμένα και καταγεγραμμένα, το δε πιστωτικό ίδρυμα έχει υιοθετήσει και υλοποιήσει επαρκείς διαδικασίες επικύρωσης.

3. Απαραίτητη προϋπόθεση για την παροχή της εν λόγω άδειας αποτελεί επίσης η δυνατότητα δημοσιοποίησης από μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων των προβλεπόμενων στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2592/20.8.2007 σχετικών πληροφοριών.

4. Όταν ένα μητρικό πιστωτικό ίδρυμα που εδρεύει στην Ελλάδα και οι θυγατρικές του ή μία μητρική χρηματοδοτική εταιρεία συμμετοχών που εδρεύει στην Ελλάδα και οι θυγατρικές της, χρησιμοποιούν την Π.Ε.Δ. σε ενοποιημένη βάση, η Τράπεζα της Ελλάδος θα επιτρέψει την εκπλήρωση των απαιτήσεων για την εφαρμογή της εν λόγω προσέγγισης, που περιγράφονται στην παρούσα Πράξη, από το μητρικό πιστωτικό ίδρυμα ή τη μητρική χρηματοδοτική εταιρεία συμμετοχών και τις θυγατρικές του/της ως σύνολο.

5. Το πιστωτικό ίδρυμα που αιτείται της χρησιμοποίησης της Π.Ε.Δ. οφείλει να τεκμηριώσει ικανοποιητικά, ότι κατά την έναρξη υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου, με την προσέγγιση αυτή, θα διαθέτει τριετή εμπειρία χρησιμοποίησης, για σκοπούς εσωτερικής μέτρησης και διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου, συστημάτων διαβάθμισης, τα οποία πληρούν σε ικανοποιητικό βαθμό τις ελάχιστες απαιτήσεις της παρούσας, για τις κατηγορίες ανοιγμάτων, που προτίθεται να την εφαρμόσει.

6. Κατά παρέκκλιση από την παρ. 5 παραπάνω, για τα πιστωτικά ιδρύματα που αιτούνται της χρησιμοποίησης της Π.Ε.Δ. πριν την 1.1.2010, το αναφερόμενο στην εν λόγω παράγραφο ελάχιστο «διάστημα εμπειρίας» περιορίζεται, μέχρι τις 31.12.2009, σε ένα (1) έτος.

7. Το πιστωτικό ίδρυμα που αιτείται της χρησιμοποίησης εσωτερικών εκτιμήσεων για την παράμετρο «ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης» (LGD), καθώς και συντελεστών μετατροπής, στο πλαίσιο του υπολογισμού της αξίας του ανοίγματος, οφείλει να τεκμηριώσει ικανοποιητικά, ότι κατά την έναρξη χρήσης των εκτιμήσεων αυτών, για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου, θα διαθέτει τριετή εμπειρία εκτίμησης και χρησιμοποίησης, των παραμέτρων αυτών κατά τρόπο εν γένει συνεπή προς τις απαιτήσεις για την εφαρμογή της Π.Ε.Δ.

8. Κατά παρέκκλιση από την παρ. 7 παραπάνω, για τα πιστωτικά ιδρύματα που αιτούνται της χρησιμοποίησης εσωτερικών εκτιμήσεων για τη παράμετρο «ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης» (LGD), καθώς και συντελεστών μετατροπής, το αναφερόμενο στην εν λόγω παράγραφο ελάχιστο «διάστημα εμπειρίας» περιορίζεται, μέχρι τις 31.12.2008, σε δύο (2) έτη.

9. Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο Τμήμα Ι της παρούσας, τα πιστωτικά ιδρύματα εφαρμόζουν την Π.Ε.Δ. για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου για όλα τα χρηματοδοτικά τους ανοίγματα, καθώς και τα χρηματοδοτικά ανοίγματα οποιαδήποτε μητρικής επιχείρησης και των θυγατρικών αυτής.

10. Αν ένα πιστωτικό ίδρυμα παύσει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της παρούσας, υποχρεούται να το γνωστοποιήσει στην Τράπεζα της Ελλάδος και να της υποβάλει χρονοδιάγραμμα ενεργειών για την σύντομη επάνοδο του σε κατάσταση συμμόρφωσης.

Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να απαλλάξει το πιστωτικό ίδρυμα από την υποχρέωση υποβολής χρονοδιαγράμματος για την επάνοδο σε κατάσταση συμμόρφωσης αν το πιστωτικό ίδρυμα τεκμηριώσει ικανοποιητικά ότι η μη συμμόρφωση του στις προϋποθέσεις δεν έχει ουσιαστικές επιπτώσεις.

Τμήμα Β - Κατηγορίες Χρηματοδοτικών Ανοιγμάτων

1. Κάθε χρηματοδοτικό άνοιγμα κατατάσσεται από το πιστωτικό ίδρυμα ως άνοιγμα έναντι:

- α. Κεντρικών κυβερνήσεων ή κεντρικών τραπεζών.
- β. Ιδρυμάτων.
- γ. Επιχειρήσεων.
- ή ως ανοίγματα:
- δ. Λιανικής τραπεζικής.
- ε. Μετοχές και συμμετοχές.
- στ. Θέσεις σε τιτλοποίηση.
- ζ. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού που δεν αφορούν πιστώσεις.

2. Στην κατηγορία 1.α. ανωτέρω (ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων ή κεντρικών τραπεζών) εντάσσονται τα ανοίγματα έναντι:

- α. Κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών.
- β. Των εξής Διεθνών Οργανισμών:
  - i. Ευρωπαϊκή Κοινότητα.
  - ii. Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.
  - iii. Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών.
- γ. Των εξής πολυμερών τραπεζών ανάπτυξης:
  - i. Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (International Bank for Reconstruction and Development).
  - ii. Διεθνής Εταιρεία Χρηματοδοτήσεων (International Finance Corporation).

iii. Διαμερικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (Inter-American Development Bank).

iv. Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης (Asian Development Bank).

v. Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (African Development Bank).

vi. Τράπεζα Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης (Council of Europe Development Bank).

vii. Σκανδιναβική Τράπεζα Επενδύσεων (Nordic Investment Bank).

viii. Τράπεζα Ανάπτυξης της Καραϊβικής (Caribbean Development Bank).

ix. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (European Bank for Reconstruction and Development).

x. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank).

xi. Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (European Investment Fund).

xii. Πολυμελής Οργανισμός για την Εγγύηση των Επενδύσεων (Multilateral Investment Guarantee Agency).

και από 1.10.2007

xiii. Διεθνής Χρηματοδοτική Διευκόλυνση για την Ανοσοποίηση (International Finance Facility for Immunisation).

xiv. Ισλαμική Τράπεζα Ανάπτυξης (Islamic Development Bank).

δ. Τοπικών αρχών και περιφερειακών κυβερνήσεων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ή της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας (Παράρτημα ΙΙ), καθώς και Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών εγκατεστημένων σε αυτές, τα ανοίγματα έναντι των οποίων θεωρούνται από τις τοπικές εποπτικές αρχές ως ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων.

3. Στην κατηγορία 1.β. (ανοίγματα έναντι ιδρυμάτων) κατατάσσονται τα ανοίγματα έναντι:

α. Πιστωτικών Ιδρυμάτων και ΕΠΕΥ συμπεριλαμβανομένων των ΑΧΕΠΕΥ.

β. Αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, περιφερειακών κυβερνήσεων και τοπικών αρχών.

γ. Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, ήτοι επιχειρήσεων και οργανισμών που πληρούν αθροιστικά τα παρακάτω κριτήρια (ν. 2198/1994 και ν. 3329/2004):

(1) Επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημόσιους σκοπούς ήτοι προσφέρουν δημόσια αγαθά (υγεία, παιδεία, άμυνα κλπ).

(2) Ελέγχονται πλήρως από το δημόσιο (πλειοψηφία στη μετοχική σύνθεση, ορισμός διοίκησης, χρηματοδότηση άνω του 50% της ετήσιας δραστηριότητας).

Διευκρινίζεται ότι τα ανοίγματα έναντι νομικών προσώπων του Δημοσίου Τομέα που πληρούν κάποιο από τα παρακάτω κριτήρια:

(1) Λειτουργούν σύμφωνα με το δίκαιο περί ανωνύμων εταιρειών και είτε οι μετοχές τους διαπραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά ή έχει αποφασισθεί η έναρξη διαδικασιών αποκρατικοποίησης δια της εισαγωγής μετοχών του σε οργανωμένη αγορά με απόφαση της διυπουργικής επιτροπής αποκρατικοποιήσεων του ν. 3049/2002 ή

(2) προσφέρουν προϊόντα/υπηρεσίες σε ανταγωνιστική αγορά.

κατατάσσονται στην κατηγορία 1.γ. (ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων).

δ. Πολυμερών τραπεζών ανάπτυξης άλλων από αυτών της υποπαρ. 2.γ. ανωτέρω.

4. Στην κατηγορία 1.γ. (ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων) κατατάσσονται:

α. Τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, μεγέθους και ύψους πωλήσεων.

β. Οι απαιτήσεις από φυσικά πρόσωπα άνω του € 1 εκατ. εφόσον δεν πληρούν τα κριτήρια των υποπαρ.

6. γ. - ε. παρακάτω, ώστε να θεωρηθούν ανοίγματα λιανικής τραπεζικής.

γ. Όλα τα ανοίγματα τα οποία δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να ενταχθούν στις κατηγορίες 1.α., 1.β. και 1.δ. -1.στ.

5. Η κατηγορία των ανοιγμάτων έναντι επιχειρήσεων περιλαμβάνει την ειδική υποκατηγορία των ανοιγμάτων δανεισμού ειδικής μορφής, στην οποία εντάσσονται τα ανοίγματα τα οποία πληρούν αθροιστικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Το άνοιγμα είναι έναντι επιχείρησης η οποία έχει σχηματιστεί αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση ή/και τη λειτουργία εμπράγματων περιουσιακών στοιχείων.

β. Η σύμβαση δίνει στο δανειστή σημαντικό έλεγχο επί των περιουσιακών στοιχείων και των εσόδων που παράγουν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία.

γ. Η πρωτεύουσα πηγή αποπληρωμής είναι τα έσοδα που παράγονται από τα περιουσιακά στοιχεία που χρηματοδοτούνται και όχι η παραγωγική ικανότητα της εμπορικής επιχείρησης.

6. Στην κατηγορία 1.δ. (ανοίγματα λιανικής τραπεζικής) κατατάσσονται τα ανοίγματα που πληρούν αθροιστικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Αφορούν φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπα ή επιχείρηση μικρού ή μεσαίου μεγέθους, ανεξαρτήτως νομικής μορφής.

β. Σε περίπτωση που το άνοιγμα είναι έναντι επιχείρησης μικρού ή μεσαίου μεγέθους, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, το συνολικό ποσό που οφείλει ο πιστούχος ή ομάδα συνδεδεμένων πιστούχων στο πιστωτικό ίδρυμα και σε οποιαδήποτε μητρική επιχείρηση και τις θυγατρικές της, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, συνυπολογιζόμενων των κάθε είδους απαιτήσεων σε καθυστέρηση, καθώς και των ανοιγμάτων που εξασφαλίζονται με ακίνητη περιουσία, δεν υπερβαίνει εξ όσων γνωρίζει το πιστωτικό ίδρυμα, το € 1 εκατ.

γ. Εντάσσονται σε ένα μεγάλο αριθμό ανοιγμάτων με παρόμοια χαρακτηριστικά.

δ. Η διαχείριση τους δεν προσομοιάζει με την εξατομικευμένη διαχείριση των ανοιγμάτων έναντι επιχειρήσεων.

ε. Υπάρχει διαχρονική συνέπεια στη διαχείριση κινδύνων, με την έννοια ότι ο τρόπος παρακολούθησης τους από το πιστωτικό ίδρυμα είναι ανάλογος του κινδύνου και μεταβάλλεται μόνον εφόσον υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι έχει μεταβληθεί η φύση του κινδύνου που προέρχεται από το συγκεκριμένο άνοιγμα.

7. Ανοίγματα, τα οποία μειώθηκαν κάτω του € 1 εκατ. αποκλειστικά λόγω σταδιακής εξόφλησης, δεν εντάσσονται στην εν λόγω κατηγορία ανοιγμάτων.

8. Η παρούσα αξία των ελάχιστων καταβλητέων πληρωμών λιανικής χρηματοδοτικής μίσθωσης δύναται να ενταχθεί στην κατηγορία ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής εφόσον πληρούνται τα κριτήρια της παρ. 6.

9. Η κατηγορία των ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής περιλαμβάνει τις κάτωθι τρεις υποκατηγορίες:

α. Απαιτήσεις έναντι φυσικών προσώπων που είναι πλήρως καλυμμένες με ακίνητα που χρησιμοποιούνται ή πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως κατοικίες.

β. Ανακυκλούμενα ανοίγματα λιανικής, στην οποία εντάσσονται, με τη σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος, τα ανοίγματα που πληρούν αθροιστικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

i. Είναι ανοίγματα έναντι ιδιωτών (φυσικών προσώπων).

ii. Τα ανοίγματα είναι ανακυκλούμενα, μη εξασφαλισμένα και, στο βαθμό που δεν έχουν εκταμιευθεί, άμεσα και άνευ όρων ακυρώσιμα από το πιστωτικό ίδρυμα. Οι μη εκταμιευθείσες πιστωτικές διευκολύνσεις μπορούν να θεωρούνται ακυρώσιμες άνευ όρων εάν οι ρήτρες τους επιτρέπουν στο πιστωτικό ίδρυμα να τις ακυρώνει πλήρως στο βαθμό που επιτρέπεται από τη νομοθεσία για την προστασία των καταναλωτών και τις συναφείς διατάξεις.

Στην κατηγορία αυτή επιτρέπεται και η υπαγωγή ανοιγμάτων από πιστώσεις (όρια) που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ότι έχουν εξασφάλιση καθότι είναι συνδεδεμένες με λογαριασμό μισθοδοσίας. Στην περίπτωση αυτή, τα ανακτώμενα από τους λογαριασμούς αυτούς ποσά δεν συνυπολογίζονται στην εκτίμηση του LGD.

iii. Το ανώτατο άνοιγμα έναντι ενός μεμονωμένου ιδιώτη δεν υπερβαίνει το ποσό των €100.000.

iv. Τα υποχαρτοφυλάκια των απαιτήσεων της υποκατηγορίας αυτής παρουσιάζουν χαμηλή μεταβλητότητα ποσοστών ζημίας σε σχέση με το μέσο επίπεδο ζημιών για το εν λόγω υποχαρτοφυλάκιο, ιδίως εντός των ζωνών χαμηλής πιθανότητας αθέτησης. Χαμηλή χαρακτηρίζεται η μεταβλητότητα της εν λόγω υποκατηγορίας, συγκρινόμενη με την μεταβλητότητα του χαρτοφυλακίου της υποκατηγορίας 9.γ.

Η Τράπεζα της Ελλάδος ελέγχει τη σχετική μεταβλητότητα των ποσοστών ζημίας των υποχαρτοφυλακίων και του συνολικού χαρτοφυλακίου αποδεκτών ανακυκλούμενων ανοιγμάτων λιανικής.

γ. Λοιπά ανοίγματα λιανικού χαρτοφυλακίου.

10. Στην κατηγορία 1.ε. (ανοίγματα σε μετοχές και συμμετοχές) κατατάσσονται τα παρακάτω ανοίγματα:

α. Ανοίγματα σε μη χρεωστικούς τίτλους που συνεπάγονται υπολειμματική απαίτηση μειωμένης εξασφάλισης επί των στοιχείων του ενεργητικού ή του εισοδήματος του εκδότη.

β. Ανοίγματα υπό μορφή δανείων ή χρεωστικών τίτλων των οποίων η οικονομική ουσία είναι παρόμοια εκείνης των ανοιγμάτων που περιγράφονται στην υποπαρ. α. ανωτέρω.

11. Στην κατηγορία των στοιχείων, των οποίων η οικονομική ουσία είναι παρόμοια με αυτή των αναφερόμενων στην υποπαρ. 10.α. ανωτέρω, εντάσσονται τουλάχιστον:

α. Μη εξαργυρούμενοι τίτλοι ή άλλης μορφής απαιτήσεις, με την έννοια ότι η επιστροφή των επενδυμένων κεφαλαίων μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την πώληση τους ή τη ρευστοποίηση τους, δεν ενσωματώνουν υποχρέωση ρευστοποίησης/ επαναγοράς τους εκ μέρους του εκδότη και εκχωρούν υπολειμματική απαίτηση στα περιουσιακά στοιχεία ή τα έσοδα του εκδότη.

β. Τίτλοι ή άλλης μορφής απαιτήσεις, οι οποίοι ενσωματώνουν υποχρέωση του εκδότη, ο οποίος όμως μπορεί να μεταθέσει αορίστως το διακανονισμό της

υποχρέωσης ή η υποχρέωση προβλέπει (ή εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του εκδότη) διακανονισμό με την έκδοση μετοχών του εκδότη.

γ. Όλα τα στοιχεία που μπορούν να περιληφθούν στα βασικά κεφάλαια ενός πιστωτικού ιδρύματος.

12. Ειδική υποκατηγορία των ανοιγμάτων υπό μορφή μετοχών αποτελούν:

α. Οι επενδύσεις υπό μορφή μεριδίων Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων (ΟΣΕ).

β. Οι θέσεις σε επενδυτικά κεφάλαια υψηλής μόχλευσης (hedge funds).

13. Στην κατηγορία 1.ζ. εντάσσεται και η υπολειπόμενη αξία των εκμισθωμένων περιουσιακών στοιχείων, στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης, αν δεν συμπεριλαμβάνεται στην αξία του ανοίγματος σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 87 του Τμήματος Ε της παρούσας.

14. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα χρησιμοποιούν την κατάλληλη κατά περίπτωση και συνεπή διαχρονικά μεθοδολογία κατάταξης των ανοιγμάτων τους στις κατηγορίες του παρόντος Τμήματος.

Τμήμα Γ - Συστήματα Διαβάθμισης

1. Ως «Σύστημα Διαβάθμισης» νοείται το σύνολο των μεθοδολογιών, διαδικασιών, ελέγχων, συστημάτων πληροφορικής και βάσεων δεδομένων που υποστηρίζουν την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου και την ταξινόμηση των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων σε βαθμίδες κινδύνου ή σε ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά κινδύνου, καθώς και την ποσοτικοποίηση των παραμέτρων κινδύνου, ήτοι της αθέτησης υποχρέωσης και της ζημίας για κάθε κατηγορία χρηματοδοτικού ανοίγματος.

2. Εάν ένα πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί περισσότερα του ενός συστήματα διαβάθμισης, τα κριτήρια υπαγωγής ενός πιστούχου ή μιας πιστοδότησης σε ένα από αυτά θα τεκμηριώνονται γραπτώς και θα εφαρμόζονται με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι απεικονίζεται επαρκώς το επίπεδο του αναλαμβανόμενου κινδύνου.

3. Τα κριτήρια και οι διαδικασίες ταξινόμησης σε βαθμίδες κινδύνου ή ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά κινδύνου θα επανεξετάζονται περιοδικά προκειμένου να διασφαλιστεί ότι εξακολουθούν να είναι κατάλληλα για το τρέχον χαρτοφυλάκιο της τράπεζας και συμβατά με τις συνθήκες του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

4. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί για τη διαβάθμιση των πιστούχων ή/και των πιστοδοτήσεων του άμεσες εκτιμήσεις των παραμέτρων κινδύνου (πιθανότητα αθέτησης, ζημία ως ποσοστό του χρηματοδοτικού ανοίγματος), οι εκτιμήσεις αυτές μπορούν να θεωρούνται ως το αποτέλεσμα μιας ταξινόμησης στις βαθμίδες μιας συνεχούς κλίμακας διαβάθμισης.

5. Στη συνέχεια παρατίθενται οι ελάχιστες απαιτήσεις που διέπουν τα συστήματα διαβάθμισης.

Γ. 1. Διάρθρωση των Συστημάτων Διαβάθμισης

Χρηματοδοτικά ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών

6. Το σύστημα διαβάθμισης των ανοιγμάτων αυτής της κατηγορίας θα λαμβάνει υπόψη ξεχωριστά τα χαρακτηριστικά κινδύνου του πιστούχου από τα χαρακτηριστικά κινδύνου της πιστοδότησης (δισδιάστατο σύστημα διαβάθμισης).

7. Η πρώτη διάσταση αφορά στην κλίμακα διαβάθμισης των πιστούχων, σχετίζεται με την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης του πιστούχου και απεικονίζει αποκλειστικά την πιστοληπτική του ικανότητα.

8. Ως «βαθμίδα πιστούχου» νοείται μια κατηγορία κινδύνου στην κλίμακα διαβάθμισης πιστούχων του συστήματος διαβάθμισης, στην οποία οι πιστούχοι ταξινομούνται με βάση ένα σύνολο προκαθορισμένων και διακριτών κριτηρίων διαβάθμισης, που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης.

9. Το πιστωτικό ίδρυμα θα τεκμηριώνει γραπτώς τη σχέση των βαθμίδων διαβάθμισης, όσον αφορά τον κίνδυνο αθέτησης που υπονοούν, με τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό του επιπέδου του εν λόγω κινδύνου.

10. Η κλίμακα διαβάθμισης πιστούχων θα περιλαμβάνει τουλάχιστον εννέα (9) βαθμίδες για πιστούχους που δεν έχουν παρουσιάσει αθέτηση υποχρέωσης κατά την έννοια των παρ. 17-28 του Τμήματος Ε και τουλάχιστον μία (1) για πιστούχους που έχουν περιέλθει σε κατάσταση αθέτησης, προκειμένου να αποφεύγονται υπερβολικές συγκεντρώσεις αντισυμβαλλομένων σε μία βαθμίδα και να υπάρχει καλύτερη διαφοροποίηση του πιστωτικού κινδύνου.

11. Τα πιστωτικά ιδρύματα με χαρτοφυλάκια που παρουσιάζουν μεγάλη συκέντρωση σε συγκεκριμένα τμήματα της αγοράς ή/και σε εύρος κινδύνου αθέτησης, θα έχουν επαρκή αριθμό βαθμίδων εντός αυτού του εύρους ώστε να αποφεύγεται υπερβολική συκέντρωση πιστούχων σε μία βαθμίδα.

12. Σημαντικές συγκεντρώσεις (μεγαλύτερες του 25%) σε μία βαθμίδα μπορούν να γίνουν δεκτές μόνον εφόσον αιτιολογούνται επαρκώς με εμπειρικά στοιχεία που να τεκμηριώνουν ότι:

α. Η εν λόγω βαθμίδα καλύπτει ένα εύλογα περιορισμένο εύρος πιθανοτήτων αθέτησης και

β. ο κίνδυνος αθέτησης υποχρέωσης που αντιπροσωπεύουν όλοι οι πιστούχοι της βαθμίδας αυτής δεν υπερβαίνει τα όρια αυτού του εύρους πιθανοτήτων.

13. Η δεύτερη διάσταση του συστήματος διαβάθμισης αφορά την κλίμακα διαβάθμισης πιστοδοτήσεων, σχετίζεται με την ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης (LGD) και απεικονίζει τα χαρακτηριστικά της πιστοδότησης που σχετίζονται με το LGD, όπως εξασφαλίσεις, είδος προϊόντος κλπ.

14. Ως «βαθμίδα πιστοδότησης» νοείται μια κατηγορία κινδύνου στην κλίμακα διαβάθμισης πιστοδοτήσεων του συστήματος διαβάθμισης, στην οποία οι πιστοδοτήσεις ταξινομούνται με βάση ένα σύνολο προκαθορισμένων και διακριτών κριτηρίων διαβάθμισης, που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της ζημίας ως ποσοστού του χρηματοδοτικού ανοίγματος (LGD).

15. Ο ορισμός της βαθμίδας πιστοδότησης περιλαμβάνει οπωσδήποτε περιγραφή:

α. Του τρόπου με τον οποίον τα χρηματοδοτικά ανοίγματα ταξινομούνται σε μια δεδομένη βαθμίδα και

β. των κριτηρίων που χρησιμοποιούνται για τη διάκριση των αναλαμβανόμενων επιπέδων κινδύνου των διαφόρων βαθμίδων.

16. Τα πιστωτικά ιδρύματα που θα χρησιμοποιήσουν τα καθοριζόμενα από την Τράπεζα της Ελλάδος LGD, όπως ορίζονται στο Τμήμα Ε, παρ. 59. της παρούσας, θεωρείται ότι πληρούν την προϋπόθεση αυτή, εφόσον έχουν υιοθετήσει επαρκές σύστημα παρακολούθησης και διαχείρισης των εξασφαλίσεων.

17. Για να επιτραπεί στα πιστωτικά ιδρύματα να χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων, θα πρέπει να διαθέτουν ξεχωριστό σύστημα διαβάθμισης πιστοδοτήσεων που να απεικονίζει αποκλειστικά τα χαρακτηριστικά κινδύνου αυτών.

18. Σημαντικές συγκεντρώσεις σε μια βαθμίδα πιστοδότησης μπορούν να γίνουν δεκτές μόνον εφόσον υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία που να τεκμηριώνουν ότι η βαθμίδα αυτή καλύπτει ένα εύλογα στενό εύρος τιμών του LGD και ότι ο κίνδυνος που αντιπροσωπεύουν όλα τα χρηματοδοτικά ανοίγματα της βαθμίδας δεν υπερβαίνει τα όρια αυτού του εύρους τιμών.

Χρηματοδοτικά ανοίγματα λιανικής τραπεζικής

19. Τα συστήματα διαβάθμισης θα απεικονίζουν τόσο τον κίνδυνο του πιστούχου όσο και τον κίνδυνο της πιστοδότησης και θα λαμβάνουν υπόψη όλα τα χαρακτηριστικά του πιστούχου και της πιστοδότησης που επηρεάζουν τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο.

20. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύουν ότι η διαδικασία ταξινόμησης των ανοιγμάτων σε βαθμίδες ή ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά επιτυγχάνει την ουσιαστική διαφοροποίηση των κινδύνων, την ομαδοποίηση των ανοιγμάτων με βάση επαρκώς ομοιογενή χαρακτηριστικά και επιτρέπει την αξιόπιστη και συνεπή εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου ανά βαθμίδα ή ομάδα.

21. Η ταξινόμηση σε βαθμίδες ή ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά θα επιτυγχάνει βαθμό διαφοροποίησης των κινδύνων με τον οποίο διασφαλίζεται ότι ο αριθμός των ανοιγμάτων σε δεδομένη βαθμίδα ή ομάδα με ομοειδή χαρακτηριστικά είναι επαρκής για την ουσιαστική ποσοτικοποίηση και επικύρωση των παραμέτρων κινδύνου αυτής της βαθμίδας ή ομάδας. Η ταξινόμηση των ανοιγμάτων και των πιστούχων σε βαθμίδες ή ομάδες θα είναι τέτοια ώστε να αποφεύγεται η υπερβολική συκέντρωση σε μία εξ αυτών.

22. Κατά την ταξινόμηση των ανοιγμάτων τους σε βαθμίδες ή ομάδες, τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να εξετάζουν τουλάχιστον τους ακόλουθους παράγοντες κινδύνου:

α. Τα χαρακτηριστικά κινδύνου του πιστούχου.

β. Τα χαρακτηριστικά κινδύνου της πιστοδότησης περιλαμβανομένου του είδους του προϊόντος ή της εξασφάλισης, ή αμφοτέρων. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να έχουν υιοθετήσει διαδικασίες για την αντιμετώπιση περιπτώσεων στις οποίες περισσότερα του ενός ανοίγματα καλύπτονται από την ίδια εξασφάλιση.

γ. Την καθυστέρηση, εκτός εάν το πιστωτικό ίδρυμα τεκμηριώσει επαρκώς, ότι δεν αποτελεί σημαντικό παράγοντα κινδύνου για το σχετικό χρηματοδοτικό άνοιγμα.

Γ.2. Ταξινόμηση πιστούχων / πιστοδοτήσεων σε βαθμίδες ή ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά

23. Το πιστωτικό ίδρυμα υιοθετεί ειδικούς για τον σκοπό αυτό ορισμούς, διαδικασίες και κριτήρια για την ταξινόμηση των ανοιγμάτων του στις βαθμίδες ή ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά ενός συστήματος διαβάθμισης.

24. Ο προσδιορισμός των βαθμίδων ή ομάδων και τα κριτήρια ταξινόμησης σε αυτές θα είναι επαρκώς λεπτομερείς, ώστε να επιτρέπουν στους υπευθύνους για την ταξινόμηση να κατατάσσουν με συνέπεια τους

πιστούχους ή τις πιστοδοτήσεις με παρόμοιο κίνδυνο στην ίδια βαθμίδα ή ομάδα.

25. Η συνέπεια της ταξινόμησης θα ισχύει για όλες τις σχετικές επιχειρηματικές δραστηριότητες, τις διοικητικές μονάδες και τις γεωγραφικές περιοχές όπου δραστηριοποιείται το πιστωτικό ίδρυμα.

26. Η διαδικασία ταξινόμησης θα είναι καταγεγραμμένη και επαρκώς τεκμηριωμένη, ώστε να επιτρέπει σε τρίτους:

α. Να κατανοούν τον τρόπο ταξινόμησης των ανοιγμάτων σε βαθμίδες ή ομάδες.

β. Να αναπαράγουν την ταξινόμηση αυτή.

γ. Να αξιολογούν κατά πόσο δεδομένος πιστούχος/πιστοδότηση έχουν ταξινομηθεί στην κατάλληλη, όσον αφορά τον κίνδυνο, βαθμίδα ή ομάδα.

27. Τα χρησιμοποιούμενα κριτήρια πρέπει επίσης να είναι συνεπή με την πιστοδοτική πολιτική του πιστωτικού ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής για τη διαχείριση των προβληματικών πιστούχων και πιστοδοτήσεων.

28. Το πιστωτικό ίδρυμα λαμβάνει υπόψη όλες τις κατάλληλες πληροφορίες για την ταξινόμηση των πιστούχων και των πιστοδοτήσεων του σε βαθμίδες ή ομάδες. Οι πληροφορίες πρέπει να είναι επίκαιρες και να επιτρέπουν στο πιστωτικό ίδρυμα να προβλέπει τη μελλοντική συμπεριφορά του ανοίγματος. Όσο λιγότερες πληροφορίες διαθέτει το πιστωτικό ίδρυμα, τόσο πιο συντηρητική θα είναι η ταξινόμηση των ανοιγμάτων του σε βαθμίδες ή ομάδες πιστούχων και πιστοδοτήσεων.

29. Εάν ένα πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί εξωτερική διαβάθμιση (π.χ. διαβάθμιση ενός Εξωτερικού Οργανισμού Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (Ε.Ο.Π.Α.) ως τον κυριότερο παράγοντα προσδιορισμού της δικής του, εσωτερικής ταξινόμησης, θα εξασφαλίζει ότι λαμβάνει υπόψη του και άλλες πληροφορίες που σχετίζονται με τον κίνδυνο του πιστούχου ή της πιστοδότησης.

30. Για την ταξινόμηση των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων και κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών θα πρέπει επιπλέον να ικανοποιούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Κάθε πιστούχος θα ταξινομείται στην βαθμίδα που απεικονίζει το σχετικό κίνδυνο αθέτησης υποχρέωσης, στη αντίστοιχη κλίμακα διαβάθμισης κατά την εγκριτική διαδικασία.

β. Για τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία έχει επιτραπεί να χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD και των συντελεστών μετατροπής, κάθε χρηματοδοτικό άνοιγμα πρέπει να ταξινομείται επίσης στην κατάλληλη βαθμίδα πιστοδότησης κατά την εγκριτική διαδικασία.

γ. Κάθε νομική οντότητα έναντι της οποίας το πιστωτικό ίδρυμα έχει χρηματοδοτικό άνοιγμα θα διαβαθμίζεται ξεχωριστά. Το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να έχει υιοθετήσει πολιτική για την αντιμετώπιση των μεμονωμένων πιστούχων-πελατών, καθώς και των ομάδων συνδεδεμένων πελατών.

δ. Διαφορετικά χρηματοδοτικά ανοίγματα έναντι του ιδίου πιστούχου θα ταξινομούνται στην ίδια βαθμίδα στην κλίμακα διαβάθμισης πιστούχου, ανεξάρτητα από τις τυχόν διαφορές μεταξύ των σχετικών πιστοδοτήσεων. Κατ' εξαίρεση, στις ακόλουθες περιπτώσεις επιτρέπεται η ταξινόμηση διαφορετικών ανοιγμάτων έναντι του ιδίου πιστούχου σε περισσότερες της μιας βαθμίδας:

i. Όταν υπάρχει κίνδυνος χώρας, αναφορικά με τη μεταφορά κεφαλαίων, ανάλογα με το εάν τα χρηματοδοτικά ανοίγματα είναι εκπεφρασμένα σε τοπικό ή σε ξένο νόμισμα.

ii. Όταν οι εγγυήσεις που συνδέονται με ένα χρηματοδοτικό άνοιγμα αναγνωρίζονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Η της παρούσας, με αποτέλεσμα την προσαρμογή της ταξινόμησης του ανοίγματος για το οποίο έχει δοθεί η εγγύηση στη βαθμίδα του εγγυητή.

iii. Όταν η νομοθεσία περί προστασίας του καταναλωτή και περί τραπεζικού απορρήτου ή άλλη νομοθεσία απαγορεύουν την ανταλλαγή δεδομένων, που αφορούν τον πελάτη.

31. Κάθε χρηματοδοτικό άνοιγμα λιανικής τραπεζικής θα ταξινομείται σε βαθμίδα ή ομάδα ομοειδών ανοιγμάτων κατά την εγκριτική διαδικασία.

32. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα έχουν υιοθετήσει καταγεγραμμένες διαδικασίες για τις παρακάμψεις των κριτηρίων ταξινόμησης και ειδικότερα για:

α. Τις περιπτώσεις στις οποίες τα κριτήρια ταξινόμησης ή ακόμη και η ίδια η τελική ταξινόμηση του πιστούχου/πιστοδότησης σε βαθμίδες ή ομάδες επιτρέπεται να παρακαμφθούν με βάση την ανθρώπινη κρίση.

β. Τον ορισμό των υπευθύνων για την έγκριση των παρακάμψεων αυτών.

γ. Την παρακολούθηση και ανάλυση της «πραγματικής συμπεριφοράς» όλων εκείνων των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων των οποίων η ταξινόμηση έχει προέλθει από παράκαμψη. Η ανάλυση αυτή θα περιλαμβάνει την τακτική αξιολόγηση της πραγματικής συμπεριφοράς των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων των οποίων η αρχική διαβάθμιση δεν λήφθηκε υπόψη και παρακάμφθηκε, καθώς και καταγραφή του/των υπευθύνου/ων που ενέκριναν την παράκαμψη.

Γ.3. Αρτιότητα της διαδικασίας ταξινόμησης

Χρηματοδοτικά ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων και κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών

33. Η ταξινόμηση και η περιοδική αναθεώρηση της ταξινόμησης των ανοιγμάτων αυτών θα πραγματοποιείται ή θα εγκρίνεται από ανεξάρτητο τρίτο πρόσωπο ή όργανο, που δεν επωφελείται άμεσα από την απόφαση χορήγησης της πίστωσης ή την αύξηση του ορίου αυτής (ανεξάρτητη λειτουργία).

34. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα επανεξετάζουν τις ταξινομήσεις τουλάχιστον σε ετήσια βάση. Η ταξινόμηση των πιστούχων υψηλού κινδύνου και των προβληματικών πιστοδοτήσεων θα επανεξετάζεται σε μικρότερα χρονικά διαστήματα. Όταν προκύπτουν νέες πληροφορίες σχετικές με τον πιστούχο ή την πιστοδότηση, που ενδέχεται να διαφοροποιούν τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο, τα πιστωτικά ιδρύματα θα προβαίνουν στην εκ νέου ταξινόμηση αυτών των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων.

35. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα έχουν υιοθετήσει μια αποτελεσματική διαδικασία παρακολούθησης και επικαιροποίησης των πληροφοριών που αφορούν στα χαρακτηριστικά των πιστούχων που επηρεάζουν την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης αυτών (PD), καθώς και στα χαρακτηριστικά των πιστοδοτήσεων που επηρεάζουν τη ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης (LGD) και τους συντελεστές μετατροπής.

Χρηματοδοτικά ανοίγματα λιανικής τραπεζικής

36. Τα πιστωτικά ιδρύματα τουλάχιστον ετησίως:

α. Επικαιροποιούν την ταξινόμηση των πιστούχων και των πιστοδοτήσεων ή επανεξετάζουν τα χαρακτηριστικά της ζημίας και την κατάσταση από άποψη καθυστέρησης για κάθε ομάδα με ομοειδή χαρακτηριστικά κινδύνου, ανάλογα με το σύστημα διαβάθμισης που έχουν υιοθετήσει.

β. Επανεξετάζουν, βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος, την κατάσταση των μεμονωμένων ανοιγμάτων σε κάθε ομάδα κινδύνου προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα χρηματοδοτικά ανοίγματα εξακολουθούν να είναι ταξινομημένα στην κατάλληλη για αυτά βαθμίδα ή ομάδα.

Γ.4. Χρησιμοποίηση υποδείγμάτων

Εάν το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί υποδείγματα και άλλες αυτοματοποιημένες μεθόδους για να ταξινομή χρηματοδοτικά ανοίγματα πιστούχων ή πιστοδοτήσεις σε βαθμίδες ή ομάδες κινδύνου, θα πρέπει:

37. Να τεκμηριώνει ικανοποιητικά ότι το υπόδειγμα έχει καλή προβλεπτική ικανότητα και ότι η χρήση του δεν οδηγεί σε στρεβλώσεις των κεφαλαιακών απαιτήσεων. Οι μεταβλητές που εισάγονται στο υπόδειγμα θα αποτελούν μια εύλογη και αποτελεσματική βάση για τις προβλέψεις που προκύπτουν από αυτό. Το υπόδειγμα δεν πρέπει να παράγει σημαντικά μεροληπτικές εκτιμήσεις.

38. Να διαθέτει διαδικασία για την αξιολόγηση των δεδομένων που εισάγονται στο υπόδειγμα, η οποία περιλαμβάνει τον έλεγχο της ακρίβειας, της πληρότητας και της καταλληλότητας αυτών.

39. Να τεκμηριώνει ικανοποιητικά ότι τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για το σχεδιασμό του υποδείγματος είναι αντιπροσωπευτικά του συνόλου των πιστούχων ή των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων του πιστωτικού ιδρύματος.

40. Να προβαίνει σε τακτική βάση στην επικύρωση των αποτελεσμάτων του υποδείγματος, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης της καλής επίδοσης του, της σταθερότητας των αποτελεσμάτων του, της επανεξέτασης και αν κρίνεται σκόπιμο, της αναθεώρησης των προδιαγραφών του και της σύγκρισης των προβλέψεων του με τα πραγματικά αποτελέσματα.

41. Να έχει υιοθετήσει διαδικασίες ώστε το υπόδειγμα να λειτουργεί σε συνδυασμό με την κρίση στελεχών με επαρκή εμπειρία και να υπόκειται στην εποπτεία τους, ώστε η ταξινόμηση που προκύπτει από αυτό να επανεξετάζεται από τα εν λόγω στελέχη και να διασφαλίζεται ότι το υπόδειγμα χρησιμοποιείται ορθά. Οι διαδικασίες επανεξέτασης θα επιτρέπουν τον εντοπισμό και τον περιορισμό των σφαλμάτων που σχετίζονται με τις αδυναμίες του υποδείγματος. Η κρίση των εμπειρών στελεχών θα λαμβάνει υπόψη της όλες τις σχετικές πληροφορίες που δε λαμβάνονται υπόψη από το υπόδειγμα. Το πιστωτικό ίδρυμα τεκμηριώνει γραπτώς τον τρόπο με τον οποίο η εμπειρική κρίση συνδυάζεται με τα αποτελέσματα του υποδείγματος.

42. Οι προϋποθέσεις που ισχύουν για την ανάπτυξη και χρήση υποδείγμάτων που το πιστωτικό ίδρυμα έχει προμηθευτεί από εξωτερικό συνεργάτη (εξωτερικό υπόδειγμα) δεν διαφοροποιούνται από αυτές που ισχύουν για τα υποδείγματα που αναπτύσσει το ίδιο.

43. Η χρήση υποδείγματος, που το πιστωτικό ίδρυμα έχει προμηθευτεί από εξωτερικό συνεργάτη, ο οποίος διεκδικεί το αποκλειστικό δικαίωμα επί της τεχνολογίας του, δε δικαιολογεί απαλλαγή του πιστωτικού ιδρύματος από την υποχρέωση έγγραφης τεκμηρίωσης ή από οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση σχετική με τα συστήματα διαβάθμισης. Την ευθύνη της τεκμηρίωσης ότι οι ελάχιστες προϋποθέσεις της παρούσας ισχύουν για το εν λόγω υπόδειγμα και τις παρεχόμενες διαβαθμίσεις, φέρει το πιστωτικό ίδρυμα.

44. Το εξωτερικό υπόδειγμα πρέπει να χαρακτηρίζεται από διαφάνεια, και συνεπώς το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να τεκμηριώνει ότι υπάρχει εσωτερική γνώση και ουσιαστική κατανόηση αναφορικά με την ανάπτυξη και την κατάλληλη χρήση του υποδείγματος, η οποία θα πιστοποιείται με την καταγραφή της διαδικασίας ανάπτυξης του υποδείγματος, καθώς και των βασικών σημείων της επικύρωσης των αποτελεσμάτων του. Ιδιαίτερως το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να γνωρίζει και να έχει καταγράψει τους περιορισμούς και τις αδυναμίες του υποδείγματος.

Γ. 5. Έγγραφη τεκμηρίωση των συστημάτων διαβάθμισης

45. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα τεκμηριώνουν γραπτώς το σχεδιασμό, τη δομή των συστημάτων διαβάθμισης που χρησιμοποιούν, καθώς και τα λειτουργικά χαρακτηριστικά αυτών. Από την γραπτή τεκμηρίωση θα στοιχειοθετείται η συμμόρφωση με τις ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπονται στην παρούσα πράξη και θα καλύπτει τουλάχιστον:

- α. Τη διαφοροποίηση των χαρτοφυλακίων.
- β. Τα κριτήρια διαβάθμισης.
- γ. Τα καθήκοντα των υπευθύνων για τη διαβάθμιση των πιστούχων και των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων.
- δ. Τη συχνότητα αναθεώρησης των ταξινομήσεων.
- ε. Την εποπτεία της διαδικασίας διαβάθμισης από τη Διοίκηση.

46. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα τεκμηριώνουν επίσης γραπτώς:

- α. Την αιτιολογική βάση και τις αναλύσεις που υποστηρίζουν την επιλογή των κριτηρίων διαβάθμισης.
- β. Όλες τις σημαντικές μεταβολές στη μεθοδολογία ανάπτυξης των συστημάτων διαβάθμισης, στην επικύρωση των αποτελεσμάτων τους και στα σχετικά δεδομένα που χρησιμοποιούνται (τόσο στις πηγές δεδομένων όσο και στις περιόδους που καλύπτουν), με τρόπο που να επιτρέπει τον εντοπισμό των μεταβολών που πραγματοποιήθηκαν μετά την τελευταία αξιολόγηση από την Τράπεζα της Ελλάδος.

γ. Τις εσωτερικές διαδικασίες και τους στατιστικούς ελέγχους που χρησιμοποιούνται για την επικύρωση των αποτελεσμάτων των συστημάτων διαβάθμισης. Οι σχετικές αναλύσεις και η γραπτή τεκμηρίωση θα επικαιροποιούνται τουλάχιστον σε ετήσια βάση.

δ. Τις εσωτερικές διαδικασίες διαβάθμισης, καθώς και το σύστημα εσωτερικών ελέγχων, που τις διέπει, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει.

ε. Τους ορισμούς της αθέτησης υποχρέωσης και της ζημίας που χρησιμοποιούν εσωτερικά με τρόπο που να καταδεικνύει τη συνέπεια των ορισμών αυτών με εκείνους της παρούσας Πράξης. Κατά την έγγραφη τεκμηρίωση θα λαμβάνεται υπόψη η δυνατότητα χρη-

σιμοποίησης διαφορετικών συστημάτων διαβάθμισης για διαφορετικά είδη χαρτοφυλακίων. Θα είναι καταγεγραμμένη η διαδικασία ανάπτυξης και επικύρωσης των αποτελεσμάτων κάθε διαφορετικού συστήματος διαβάθμισης, που χρησιμοποιείται ή του συνδυασμού αυτών.

47. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί υποδείγματα, που έχουν αναπτυχθεί είτε εσωτερικά είτε από εξωτερικό συνεργάτη, στη διαδικασία της διαβάθμισης θα τεκμηριώνει επίσης γραπτώς τις μεθοδολογίες τους. Το σχετικό υλικό πρέπει να:

α. Περιγράφει τον τύπο και την αρχιτεκτονική του υποδείγματος που χρησιμοποιήθηκε και τα αίτια επιλογής του συγκεκριμένου υποδείγματος.

β. Περιγράφει λεπτομερώς τη θεωρία και τις μαθηματικές σχέσεις που υποστηρίζουν την ανάπτυξη του υποδείγματος, καθώς και τις παραδοχές και / ή τη μαθηματική και εμπειρική βάση της αντιστοίχισης των εσωτερικών εκτιμήσεων με συγκεκριμένες βαθμίδες, μεμονωμένους πιστούχους, χρηματοδοτικά ανοίγματα ή ομάδες ανοιγμάτων ομοειδούς κινδύνου, καθώς και τις πηγές δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση τους.

γ. Περιγράφει την πολιτική τροποποίησης του υποδείγματος και των παραμέτρων του.

δ. Καθορίζει αυστηρή στατιστική διαδικασία για την επικύρωση του υποδείγματος, η οποία περιλαμβάνει «εκτός δείγματος» και «εκτός χρόνου» δοκιμές επίδοσης.

ε. Περιγράφει τις συνθήκες κάτω από τις οποίες το υπόδειγμα δεν αναμένεται να λειτουργεί αποτελεσματικά και γενικά τις αδυναμίες του υποδείγματος.

Γ.6. Διαχείριση Δεδομένων

Τα πιστωτικά ιδρύματα θα συλλέγουν και θα τηρούν τα δεδομένα / στοιχεία που αφορούν τις εσωτερικές διαβαθμίσεις τους με βάση τις απαιτήσεις δημοσιοποίησης που προβλέπονται στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2592/20.8.2007.

Χρηματοδοτικά ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών

48. Όλα τα πιστωτικά ιδρύματα θα συλλέγουν και θα τηρούν σε άμεσα προσβάσιμη μορφή:

α. Πλήρη στοιχεία ιστορικότητας των διαβαθμίσεων των πιστούχων και των αποδεκτών, σύμφωνα με το Τμήμα Η της παρούσας, εγγυητών.

β. Τις ημερομηνίες που έγινε η διαβάθμιση.

γ. Τα κυριότερα δεδομένα και τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκαν για τη διαβάθμιση.

δ. Τους υπευθύνους για κάθε διαβάθμιση.

ε. Τα στοιχεία των πιστούχων και των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων που παρουσίασαν αθέτηση υποχρέωσης.

στ. Την ημερομηνία της αθέτησης και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες παρουσιάστηκε.

ζ. Τα στοιχεία σχετικά με την πιθανότητα αθέτησης και τα πραγματοποιηθέντα ποσοστά αθέτησης για κάθε βαθμίδα διαβάθμισης και για κάθε μεταβολή διαβάθμισης.

η. Τα πιστωτικά ιδρύματα που δεν χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD και των συντελεστών μετατροπής θα συλλέγουν και θα τηρούν δεδομένα που θα επιτρέπουν τη σύγκριση μεταξύ των πραγματικών τιμών του LGD και των τιμών LGD που καθορίζονται

από την παρούσα Πράξη στο Τμήμα Ε, παρ. 59 καθώς και τη σύγκριση μεταξύ των πραγματικών τιμών των συντελεστών μετατροπής και των τιμών που καθορίζονται στο Τμήμα Ε, παρ. 93. Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD και των συντελεστών μετατροπής θα συλλέγουν και θα τηρούν:

i. Πλήρη στοιχεία ιστορικότητας (ιστορικής εξέλιξης) για τις διαβαθμίσεις των πιστοδοτήσεων και για τις εκτιμήσεις των LGD και των συντελεστών μετατροπής για κάθε κλίμακα διαβάθμισης.

ii. Την ημερομηνία των διαβαθμίσεων και των εκτιμήσεων.

iii. Τα κυριότερα δεδομένα και τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκαν για τις διαβαθμίσεις των πιστοδοτήσεων και για την εκτίμηση των LGD και των συντελεστών μετατροπής.

iv. Τους υπευθύνους της διενέργειας της διαβάθμισης και της εκτίμησης των παραμέτρων.

v. Τα δεδομένα για τις εκτιμηθείσες και τις πραγματοποιηθείσες τιμές των LGD και των συντελεστών μετατροπής για κάθε χρηματοδοτικό άνοιγμα σε αθέτηση.

vi. Τα πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία αναπροσαρμόζουν το LGD λαμβάνοντας υπόψη τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου, που επιτυγχάνεται μέσω των εγγυήσεων ή των πιστωτικών παραγώγων, τηρούν επίσης τα δεδομένα που αφορούν στο LGD του ανοίγματος, πριν και αφού ληφθεί υπόψη η επίπτωση μιας εγγύησης ή ενός πιστωτικού παραγώγου.

vii. Τα δεδομένα που αφορούν τα συστατικά της ζημίας για κάθε ένα από τα χρηματοδοτικά ανοίγματα σε αθέτηση.

Χρηματοδοτικά ανοίγματα λιανικής τραπεζικής

49. Όλα τα πιστωτικά ιδρύματα θα συλλέγουν και θα τηρούν:

α. Τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία ταξινόμησης των ανοιγμάτων σε βαθμίδες ή ομάδες κινδύνου.

β. Τα δεδομένα για τις εκτιμήσεις των PD, των LGD και των συντελεστών μετατροπής για κάθε βαθμίδα ή ομάδα.

γ. Στοιχεία ταυτοποίησης των πιστούχων και των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων που βρίσκονται σε αθέτηση.

δ. Για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα που βρίσκονται σε αθέτηση, τα δεδομένα για τη βαθμίδα ή την ομάδα στην οποία το χρηματοδοτικό άνοιγμα είχε ταξινομηθεί κατά το έτος πριν την αθέτηση και για τις πραγματοποιηθείσες τιμές των LGD και των συντελεστών μετατροπής.

ε. Τα δεδομένα για τα ποσοστά ζημίας για τα αποδεκτά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Β, υποπαρ. 9.β., ανακυκλούμενα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής.

Γ.7. Ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για την αξιολόγηση της κεφαλαιακής επάρκειας

50. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα διαθέτουν επαρκείς διαδικασίες προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, τις οποίες θα χρησιμοποιούν για την αξιολόγηση της κεφαλαιακής επάρκειάς τους.

51. Οι προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων περιλαμβάνουν τον εντοπισμό από το πιστωτικό ίδρυμα των πιθανών γεγονότων ή μελλοντικών μεταβολών των οικονομικών συνθηκών, που θα μπορούσαν να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στον πιστωτικό κίνδυνο που έχει αναλάβει και την αξιολόγηση της ικανότητας του να αντιμετωπίσει τις μεταβολές αυτές.

52. Το πιστωτικό ίδρυμα θα πραγματοποιεί τακτικά ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για να αξιολογεί την επίπτωση στη συνολική του κεφαλαιακή απαίτηση για τον πιστωτικό κίνδυνο, από ορισμένες ειδικές αρνητικές συνθήκες που ενδέχεται να προκύψουν.

53. Η άσκηση προσομοίωσης που θα πραγματοποιηθεί επιλέγεται από το πιστωτικό ίδρυμα, με την επιφύλαξη αξιολόγησης της από την Τράπεζα της Ελλάδος.

54. Η άσκηση θα είναι αξιόπιστη, ουσιαστική και επαρκώς συντηρητική και θα λαμβάνει υπόψη της τουλάχιστον την επίπτωση από σενάρια ήπιας οικονομικής ύφεσης.

55. Το πιστωτικό ίδρυμα θα αξιολογεί τη μεταβολή των διαβαθμίσεων του ως αποτέλεσμα των σεναρίων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων.

56. Τα χαρτοφυλάκια που υποβάλλονται σε προσομοίωση θα περιλαμβάνουν την σημαντική πλειοψηφία των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων του πιστωτικού ιδρύματος.

57. Τα πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων την εξίσωση 9 του Παραρτήματος IV, στο πλαίσιο των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, λαμβάνουν οπωσδήποτε υπόψη τους την επίπτωση μιας επιδείνωσης της πιστωτικής ποιότητας των παροχών πιστωτικής προστασίας και ιδίως την περίπτωση στην οποία αυτοί παύουν να πληρούν τα προβλεπόμενα στο Τμήμα Η, κριτήρια και επομένως παύουν να είναι αποδεκτοί.

ΤΜΗΜΑ Δ: Ποσοτικοποίηση Πιστωτικού Κινδύνου.

Δ. 1. Υπολογισμός των σταθμισμένων ποσών για πιστωτικό κίνδυνο

1. Για κάθε άνοιγμα, με εξαίρεση ορισμένες μορφές ανοιγμάτων, για τις οποίες ορίζεται διαφορετικά στο Τμήμα Ζ της παρούσας, το σταθμισμένο ποσό υπολογίζεται με την κατάλληλη εξίσωση από αυτές που παρατίθενται στο Παράρτημα IV. Εάν δεν αναφέρεται διαφορετικά, οι τιμές για την πιθανότητα αθέτησης της υποχρέωσης (PD), τη ζημία ως ποσοστό του χρηματοδοτικού ανοίγματος σε περίπτωση αθέτησης της υποχρέωσης (LGD), τη ληκτότητα (M) και την αξία ανοίγματος προσδιορίζονται σύμφωνα με το Τμήμα Ε της παρούσας.

2. Τα σταθμισμένα ποσά των ανοιγμάτων έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων και κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών υπολογίζονται με τις εξισώσεις 1 έως 4 του Παραρτήματος IV.

3. Τα σταθμισμένα ποσά των ανοιγμάτων που πληρούν τις προϋποθέσεις του Τμήματος Η, παρ. 73 - 83 μπορούν να προσαρμόζονται χρησιμοποιώντας την εξίσωση 9 του Παραρτήματος IV.

4. Για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων σε όμιλο με κύκλο εργασιών, σε ενοποιημένη βάση μικρότερο των € 50 εκατ., τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να εφαρμόζουν για τον υπολογισμό του συντελεστή συσχέτισης (R) αντί της εξίσωσης 1 την εξίσωση 5 του Παραρτήματος IV.

5. Εάν ένα πιστωτικό ίδρυμα παρέχει πιστωτική προστασία για ορισμένο αριθμό ανοιγμάτων με τον όρο ότι η νιοστή (η) αθέτηση μεταξύ αυτών των ανοιγμάτων ενεργοποιεί την πληρωμή και το πιστωτικό αυτό γεγονός λύει τη σύμβαση, τότε:

12. α. Εάν το σχετικό προϊόν έχει εξωτερική πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α., το άνοιγμα αντιμετωπίζεται ως άνοιγμα σε θέση τιτλοποίησης.

13. β. Εάν το προϊόν δεν έχει πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α., ο συντελεστής στάθμισης που χρησιμοποιείται είναι ο συνολικός συντελεστής των ανοιγμάτων που περιλαμβάνονται στην ομάδα, με την εξαίρεση η-1 ανοιγμάτων και με την προϋπόθεση ότι το άθροισμα του σταθμισμένου ποσού που προκύπτει και της αναμενόμενης ζημίας, πολλαπλασιασμένο επί 12,5, δεν υπερβαίνει το ονομαστικό ποσό της προστασίας που παρέχει το πιστωτικό παράγωγο πολλαπλασιασμένο επί 12,5. Τα η-1 ανοίγματα που εξαιρούνται από το άθροισμα, προσδιορίζονται κατά τρόπο ώστε να περιλαμβάνουν κάθε άνοιγμα του οποίου το σταθμισμένο ποσό είναι χαμηλότερο από το σταθμισμένο ποσό καθενός από τα ανοίγματα που περιλαμβάνονται στο άθροισμα.

6. Με την επιφύλαξη των παρ. 8 και 9 παρακάτω, τα σταθμισμένα ποσά ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής υπολογίζονται με τις εξισώσεις 6 έως 8 του Παραρτήματος IV.

7. Τα σταθμισμένα ποσά ανοιγμάτων έναντι επιχειρήσεων μικρού ή μεσαίου μεγέθους, τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις του Τμήματος Β, παρ. 6 και επομένως εντάσσονται στο χαρτοφυλάκιο λιανικής και επιπλέον πληρούν τις προϋποθέσεις του Τμήματος Η, παρ. 73 - 83 μπορούν να προσαρμόζονται χρησιμοποιώντας την εξίσωση 9 του Παραρτήματος IV.

8. Για τα ανοίγματα λιανικής που εξασφαλίζονται με ακίνητα που χρησιμοποιούνται ή πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως κατοικίες, όπως ορίζονται στο Τμήμα Β, υποπαρ. 9.α., η συσχέτιση που προκύπτει από την εξίσωση 6 του Παραρτήματος IV αντικαθίσταται από συσχέτιση (R) ίση με 0,15.

9. Για τα αποδεκτά ανακυκλούμενα ανοίγματα λιανικής, όπως αυτά ορίζονται στο Τμήμα Β, υποπαρ. 9.β., η συσχέτιση που προκύπτει από την εξίσωση 6 του Παραρτήματος IV αντικαθίσταται από συσχέτιση (R) ίση με 0,04.

10. Το σταθμισμένο ποσό για την υπολειμματική αξία περιουσιακού στοιχείου το οποίο έχει εκμισθωθεί στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης, πρέπει να αποσβένεται κατ' έτος και υπολογίζεται με την εξίσωση:

Σταθμισμένο ποσό = $\frac{1}{t} \cdot 100\% \cdot \text{αξία ανοίγματος}$, όπου:

t: ο αριθμός των ετών της σύμβασης εκμίσθωσης.

11. Τα σταθμισμένα ποσά για τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού, εκτός πιστωτικών υποχρεώσεων, καθώς και για τα ανοίγματα υπό μορφή μετοχών/συμμετοχής σε επιχειρήσεις επικουρικών υπηρεσιών, όπως ορίζονται στο Άρθρο 33, παρ. 9 του ν. 3601/2007 υπολογίζονται με την εξίσωση 10 του Παραρτήματος IV.

Δ.2. Υπολογισμός των ποσών αναμενόμενης ζημίας

12. Για κάθε άνοιγμα, με εξαίρεση ορισμένες μορφές ανοιγμάτων, για τις οποίες ορίζεται διαφορετικά στο Τμήμα Ζ της παρούσας, το ποσό αναμενόμενης ζημίας υπολογίζεται με τους τύπους 11 και 12 του Παραρτήματος IV. Εάν δεν αναφέρεται διαφορετικά, οι τιμές που εισάγονται για τα PD, LGD και την αξία ανοίγματος προσδιορίζονται σύμφωνα με το Τμήμα Ε της παρούσας.

13. Εάν τα ανοίγματα τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις του Τμήματος Η, παρ. 73 - 83 και των οποίων τα σταθμισμένα ποσά προσαρμόζονται σύμφωνα με την εξίσωση 9 του Παραρτήματος IV, η τιμή του EL ισούται με 0.

Δ.3. Αντιμετώπιση των ποσών αναμενόμενης ζημίας

14. Τα ποσά αναμενόμενης ζημίας που υπολογίζονται σύμφωνα με την παρούσα, για τα ανοίγματα των κατηγοριών 1α-1δ, όπως ορίζονται στο Τμήμα Β, συγκρίνονται με το άθροισμα των προσαρμογών αξίας και των κάθε μορφής προβλέψεων που σχετίζονται με τα εν λόγω ανοίγματα και τυγχάνουν μεταχείρισης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007 για τον ορισμό των ιδίων κεφαλαίων.

15. Για ανοίγματα που έχουν αποκτηθεί αφού εμφανίστηκε αθέτηση υποχρέωσης και σε τιμή μικρότερη από το οφειλόμενο ποσό, η διαφορά μεταξύ της τιμής στην οποία αποκτήθηκαν και της απαίτησης αντιμετωπίζεται με τον ίδιο τρόπο όπως οι προσαρμογές αξίας.

ΤΜΗΜΑ Ε: Ποσοτικοποίηση Παραμέτρων Πιστωτικού Κινδύνου

Οι τιμές των μεταβλητών που εισάγονται στις εξισώσεις του Παραρτήματος IV για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών και των ποσών αναμενόμενης ζημίας είναι η πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD), η ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης (LGD), η αξία ανοίγματος και κατά περίπτωση η ληκτότητα (M). Οι παράμετροι αυτές προσδιορίζονται ή εκτιμώνται σύμφωνα με τα οριζόμενα παρακάτω, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο Τμήμα Ζ της παρούσας.

Ε. 1. Γενικές Προϋποθέσεις για την εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα διασφαλίζουν ότι κατά την εσωτερική εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου PD, LGD, συντελεστή μετατροπής και EL έχουν ληφθεί υπόψη όλα τα σχετικά δεδομένα, πληροφορίες και μέθοδοι.

2. Οι εκτιμήσεις:

α. Υπολογίζονται λαμβάνοντας υπόψη τα ιστορικά δεδομένα και τις εμπειρικές ενδείξεις και δεν στηρίζονται αποκλειστικά σε υποκειμενικές κρίσεις.

β. Είναι εύλογες και βασίζονται στους κυριότερους παράγοντες που προσδιορίζουν τις παραμέτρους κινδύνου.

3. Όσο λιγότερα δεδομένα διαθέτει το πιστωτικό ίδρυμα τόσο πιο συντηρητικές πρέπει να είναι οι εκτιμήσεις του.

4. Το πιστωτικό ίδρυμα είναι σε θέση να αναλύσει τις συνιστώσες της πραγματοποιηθείσας ζημίας σε σχέση με τους παράγοντες που θεωρεί καθοριστικούς για την διαμόρφωση των παραμέτρων κινδύνου.

5. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα αποδεικνύουν ότι οι εκτιμήσεις τους είναι συνεπείς με τη μακροχρόνια εμπειρία τους.

6. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα λαμβάνουν υπόψη τους κάθε μεταβολή στην πιστοδοτική πολιτική και πρακτικής ή στις διαδικασίες επανείσπραξης κατά τις περιόδους συλλογής των στοιχείων που αναφέρονται στις παρ. 34, 45, 61, 70, 97 και 98 του παρόντος Τμήματος.

7. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα λαμβάνουν υπόψη στις εκτιμήσεις τους τις επιπτώσεις των τεχνολογικών εξελίξεων, καθώς και τα νέα δεδομένα και λοιπές πληροφορίες, καθώς αυτές καθίστανται διαθέσιμες. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα επανεξετάζουν και αναθεωρούν τις εκτιμήσεις τους οποτεδήποτε προκύπτουν νέες πληροφορίες και τουλάχιστον σε ετήσια βάση.

8. Ο πληθυσμός των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων που αντιστοιχούν στα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τις εκτιμήσεις, οι πιστοδοτικές πολιτικές και οι πρα-

κτικές που ίσχυαν κατά την περίοδο για την οποία συγκεντρώθηκαν τα δεδομένα και τα άλλα σχετικά χαρακτηριστικά θα είναι αντιπροσωπευτικά των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων και πολιτικών του πιστωτικού ιδρύματος.

9. Το πιστωτικό ίδρυμα θα αποδεικνύει επίσης ότι οι οικονομικές συνθήκες ή οι συνθήκες της αγοράς που ίσχυαν κατά τη συλλογή των δεδομένων είναι συμβατές με τις τρέχουσες αλλά και τις ευλόγως προβλεπόμενες συνθήκες.

10. Ο αριθμός των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων του δείγματος, καθώς και η περίοδος συλλογής των δεδομένων, με βάση τα οποία έγινε η ποσοτικοποίηση των παραμέτρων, θα είναι επαρκή ούτως ώστε να διασφαλίζεται η ακρίβεια και η ευρωστία των εκτιμήσεων.

11. Το πιστωτικό ίδρυμα κατά την διαμόρφωση των εκτιμήσεων του θα τις αναπροσαρμόζει με ένα περιθώριο «συντηρητικότητας» το οποίο θα εξαρτάται από το αναμενόμενο εύρος του «σφάλματος» της εκτίμησης.

12. Στις περιπτώσεις που οι μέθοδοι και τα δεδομένα που χρησιμοποιεί το πιστωτικό ίδρυμα δεν είναι απολύτως ικανοποιητικά και το αναμενόμενο εύρος του σφάλματος είναι μεγαλύτερο, το περιθώριο συντηρητικότητας θα προσαρμόζεται αντίστοιχα.

13. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί διαφορετικές εσωτερικές εκτιμήσεις για τον υπολογισμό των συντελεστών στάθμισης από αυτές που χρησιμοποιεί για λήψη αποφάσεων, θα τις τεκμηριώνει γραπτώς.

14. Δεδομένα που συλλέχθηκαν πριν από την ημερομηνία εφαρμογής της παρούσας Πράξης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ποσοτικοποίηση μόνον εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα τεκμηριώνει ικανοποιητικά ότι έγιναν όλες οι κατάλληλες προσαρμογές για να επιτευχθεί γενική ισοδυναμία με τους ορισμούς της αθέτησης υποχρέωσης ή της ζημίας.

15. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί για τις εκτιμήσεις του δεδομένα που συγκεντρώνονται από κοινού με ομάδα άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων, θα αποδεικνύει ότι:

α. Τα συστήματα διαβάθμισης και τα κριτήρια των άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων της ομάδας είναι παρόμοια με τα δικά του.

β. Η ομάδα των δεδομένων είναι αντιπροσωπευτική του χαρτοφυλακίου για το οποίο χρησιμοποιούνται τα κοινά δεδομένα.

γ. Τα κοινά δεδομένα χρησιμοποιούνται με διαχρονική συνέπεια από το πιστωτικό ίδρυμα για τις εκτιμήσεις του.

16. Το πιστωτικό ίδρυμα που χρησιμοποιεί δεδομένα που συγκεντρώνονται από κοινού με άλλα πιστωτικά ιδρύματα παραμένει υπεύθυνο για την ακεραιότητα των συστημάτων διαβάθμισης του. Το πιστωτικό ίδρυμα τεκμηριώνει ότι τα εμπλεκόμενα στελέχη κατανοούν επαρκώς τα συστήματα διαβάθμισης που χρησιμοποιεί και επιπλέον ότι διαθέτει στελέχη με την ικανότητα να παρακολουθούν και να ελέγχουν τη διαδικασία διαβάθμισης.

Ε.2. Πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης του πιστούχου (PD)

17. Ως «Αθέτηση Υποχρέωσης» πιστούχου ορίζεται η επέλευση ενός ή και των δύο από τα παρακάτω γεγονότα:

α. Το πιστωτικό ίδρυμα θεωρεί ότι ο πιστούχος είναι ευλόγως πιθανό να μην εκπληρώσει στο σύνολο τους τις υποχρεώσεις πληρωμών προς το πιστωτικό ίδρυμα ή οποιαδήποτε εταιρεία του ομίλου στον οποίο ανήκει το πιστωτικό ίδρυμα.

β. Ο πιστούχος έχει εμφανίσει ουσιαστική καθυστέρηση άνω των 90 ημερών στην αποπληρωμή κάποιας εκ των υποχρεώσεων του προς το πιστωτικό ίδρυμα ή οποιαδήποτε εταιρεία του ομίλου στον οποίο ανήκει.

18. Κατά παρέκκλιση της υποπαρ. 17.β. παραπάνω:

α. Αν ο πιστούχος είναι Δημόσιος Οργανισμός ή Επιχείρηση που βρίσκεται στην Ελλάδα και πληροί τα κριτήρια της υποπαρ. 3.γ., του Τμήματος Β, οι μέρες καθυστέρησης που προβλέπονται στην εν λόγω υποπαράγραφο καθορίζονται σε 180.

β. Για Δημόσιους Οργανισμούς και Επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια της υποπαρ. 3.γ., του Τμήματος Β και βρίσκονται σε άλλες χώρες μέλη της ΕΕ, ο αριθμός των ημερών καθυστέρησης που προβλέπεται στην εν λόγω υποπαράγραφο θα είναι αυτός που ορίζεται από τις τοπικές εποπτικές αρχές.

γ. Για τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής, τα οποία καλύπτονται με ακίνητα που χρησιμοποιούνται ή πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως κατοικίες, έναντι πιστούχων που είναι κάτοικοι Ελλάδας οι μέρες καθυστέρησης που προβλέπονται στην εν λόγω υποπαράγραφο αυξάνονται σε 180.

δ. Για τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής, τα οποία καλύπτονται με ακίνητα έναντι πιστούχων που είναι κάτοικοι άλλων χωρών μελών της ΕΕ, ο αριθμός των ημερών καθυστέρησης που προβλέπεται στην εν λόγω υποπαράγραφο θα είναι αυτός που ορίζεται από τις τοπικές αρχές.

ε. Καθυστέρηση μεγαλύτερη από την οριζόμενη στην εν λόγω υποπαράγραφο θα γίνεται επίσης αποδεκτή από την Τράπεζα της Ελλάδος σε ορισμένες περιπτώσεις πιστώσεων προς αντισυμβαλλομένους, κατοίκους χωρών μελών της ΕΕ και μόνον εφόσον η διάρκεια αυτή έχει γίνει δεκτή από τις εποπτικές αρχές της χώρας κατοικίας του αντισυμβαλλομένου.

19. Για τον υπολογισμό των ημερών καθυστέρησης στην αποπληρωμή υποχρεώσεων διευκρινίζονται τα εξής:

α. Για τις πιστώσεις με τη μορφή αλληλόχρεου λογαριασμού και άλλες πιστώσεις με βάση εγκεκριμένο όριο, θεωρείται ότι υπάρχει καθυστέρηση από την ημέρα που ο πιστούχος υπερβεί το εγκεκριμένο όριο, ειδοποιηθεί ότι διαθέτει όριο χαμηλότερο από το τρέχον υπόλοιπο ή έχει πιστωθεί χωρίς έγκριση και το σχετικό ποσό (υπέρβασης, μείωσης ορίου ή/και ανάληψης) είναι ουσιαστικό, όπως ορίζεται παρακάτω στην παρ. 20. Σημειώνεται ότι ειδικά στην κατηγορία αυτή θα πρέπει να υπάρχουν επαρκείς διαδικασίες ώστε το ύψος του ορίου να αντικατοπτρίζει την πιστοληπτική ικανότητα του πιστούχου.

β. Σε περίπτωση που υπάρχουν τακτές συμβατικές ημερομηνίες πληρωμών (ανακύκλωση, πληρωμή τόκων), η μη τήρηση αυτών θα πρέπει να θεωρηθεί ένδειξη πιθανότητας μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του πιστούχου, σύμφωνα με τα οριζόμενα παρακάτω στην παρ. 23.

γ. Ως «εγκεκριμένο όριο» νοείται το όριο που έχει επίσημα γνωστοποιηθεί στον οφειλέτη.

δ. Για τα ανοίγματα μέσω πιστωτικών καρτών η ημερομηνία πληρωμής της δόσης (due date) θα αποτελεί την έναρξη της περιόδου μέτρησης των ημερών σε καθυστέρηση.

ε. Για τις πιστώσεις που εξυπηρετούνται μέσω τακτών δόσεων, θεωρείται ότι υπάρχει καθυστέρηση εφόσον δεν έχει αποπληρωθεί το ποσό της δόσης.

στ. Σε περίπτωση που η πληρωμή των υποχρεώσεων προβλέπεται να γίνει από επιδοτήσεις του δημοσίου ως χρόνος καθυστέρησης θα λαμβάνεται ο αριθμός ημερών που έχει ορισθεί για τις Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς.

20. Ουσιαστική καθυστέρηση θεωρείται ότι εμφανίζεται όταν το ποσό της καθυστέρησης υπερβαίνει το μεγαλύτερο μεταξύ των:

α. 5% της δόσης, εφόσον υπάρχουν προκαθορισμένες δόσεις, ή το 2% του εν ισχύ ορίου, εφόσον πρόκειται για ανοικτό αλληλόχρεο λογαριασμό ή άλλης μορφής ανακυκλούμενη πίστωση, για την εξυπηρέτηση της οποίας δεν προβλέπονται συμβατικές δόσεις, και

β. € 500 για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, € 100 για ανοίγματα λιανικής εξασφαλιζόμενα με ακίνητα τα οποία χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και € 50 για τα λοιπά ανοίγματα.

21. Επίσης ως «μη ουσιαστική» μπορεί να θεωρηθεί καθυστέρηση για την οποία το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να αποδείξει στην Τράπεζα της Ελλάδος ότι οφείλεται σε τεχνικούς λόγους (π.χ. διένεξη ως προς τον τρόπο υπολογισμού των χρεώσεων κλπ). Σημειώνεται ότι η ύπαρξη σημαντικού αριθμού «τεχνικών» καθυστερήσεων αποτελεί ένδειξη αυξημένου λειτουργικού κινδύνου, η οποία θα ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο της υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007 σχετικά με τον Καθορισμό των κριτηρίων που πρέπει να διέπουν τη Διαδικασία Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ) των Πιστωτικών Ιδρυμάτων και της Διαδικασίας Εποπτικής Αξιολόγησης (ΔΕΑ) από την Τράπεζα της Ελλάδος.

22. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιτρέψει σε πιστωτικό ίδρυμα να θέσει διαφορετικά από τα προβλεπόμενα στην παραπάνω παρ. 20 όρια, για τον ορισμό της ουσιαστικής καθυστέρησης, εφόσον στηρίζονται σε εκτενή, αναλυτική και κατά την κρίση της, έγκυρη μελέτη των πιστούχων που επανήλθαν σε ενήμερη κατάσταση χωρίς την παρέμβαση του πιστωτικού ιδρύματος. Τα όρια αυτά δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να υπερβαίνουν το 10% της δόσης ή το 5% του εν ισχύ πιστωτικού ορίου.

23. Τα πιστωτικά ιδρύματα καθορίζουν τις ενδείξεις με βάση τις οποίες θα εντοπίζονται οι πιστούχοι, οι οποίοι δεν είναι ευλόγως πιθανό να εκπληρώσουν στο σύνολο τους τις υποχρεώσεις πληρωμών προς το πιστωτικό ίδρυμα ή οποιαδήποτε εταιρεία του ομίλου στον οποίο το πιστωτικό ίδρυμα ανήκει. Στις ενδείξεις αυτές περιλαμβάνονται οπωσδήποτε τα παρακάτω γεγονότα:

α. Η απαίτηση έναντι του πιστούχου έχει χαρακτηριστεί από το πιστωτικό ίδρυμα ως μη εκτιμώμενη.

β. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει σχηματίσει προβλέψεις και γενικά έχει προχωρήσει σε αναπροσαρμογή (απομείωση) της αξίας του δανείου λόγω σημαντικής επιδείνωσης της πιστωτικής ποιότητας από το χρόνο της χορήγησής του.

γ. Το πιστωτικό ίδρυμα πωλεί την απαίτηση έναντι του πιστούχου με σημαντική οικονομική ζημία λόγω της επιδείνωσης της πιστωτικής ποιότητας.

δ. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει ζητήσει την κήρυξη σε πτώχευση του πιστούχου ή την εφαρμογή ανάλογου μέτρου ως προς την υποχρέωση του πιστούχου έναντι του πιστωτικού ιδρύματος, της μητρικής του επιχείρησης ή μιας από τις θυγατρικές του.

ε. Ο πιστούχος έχει ζητήσει να κηρυχθεί ή έχει κηρυχθεί σε πτώχευση ή τεθεί σε παρόμοιο καθεστώς προστασίας προκειμένου να αποφύγει ή να καθυστερήσει την αποπληρωμή υποχρέωσης του έναντι του πιστωτικού ιδρύματος, της μητρικής του επιχείρησης ή μιας από τις θυγατρικές του.

στ. Το πιστωτικό ίδρυμα προχωρεί στην αναδιάρθρωση της απαίτησης έναντι του πιστούχου. Η Τράπεζα της Ελλάδος θεωρεί ότι οποιαδήποτε, ευνοϊκή για τον πιστούχο, μεταβολή των όρων της σύμβασης μιας πίστωσης, χωρίς αυτό να δικαιολογείται από βελτίωση της πιστοληπτικής του ικανότητας ή μεταβολές στις τιμές της αγοράς (π.χ. επιτόκια) ή γενικότερα οι νέοι όροι δεν είναι σύμφωνοι με την πιστοδοτική πολιτική του πιστωτικού ιδρύματος για την έγκριση νέων πιστώσεων και οπωσδήποτε οποιοδήποτε από τα παρακάτω γεγονότα θα πρέπει να θεωρείται αναδιάρθρωση της απαίτησης:

i. Χρονική μετατόπιση των υποχρεώσεων πληρωμών, κεφαλαίου και τόκων.

ii. Μεταβολή του ποσού οφειλής με ταυτόχρονη αναγνώριση ζημίας ή δημιουργία ανάλογης ειδικής πρόβλεψης.

iii. Στην περίπτωση των ανοιγμάτων σε μετοχές που αποτιμώνται με τη μέθοδο PD/LGD, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Ζ, η αναδιάρθρωση περιλαμβάνει την επείγουσα αναδιάρθρωση της ίδιας της μετοχικής θέσης.

ζ. Το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να έχει καταγεγραμμένη και λεπτομερή πολιτική και διαδικασίες σύμφωνα με τις οποίες προβαίνει σε αλλαγές των συμβατικών όρων πιστοδοτήσεων ή/και αναχρηματοδοτήσεις που δεν οφείλονται σε αδυναμία του πιστούχου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις όπως προβλέπονται στην αρχική σύμβαση. Οι διαδικασίες αυτές θα προβλέπουν τουλάχιστον:

i. Τους υπευθύνους για την έγκριση των αλλαγών / αναχρηματοδοτήσεων.

ii. Την τεκμηριωμένη επαναξιολόγηση και επιβεβαίωση της ικανότητας του πιστούχου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις.

24. Ο ορισμός της αθέτησης υποχρέωσης εφαρμόζεται στο επίπεδο του πιστούχου, φυσικού ή νομικού προσώπου. Δεν εφαρμόζεται σε επίπεδο ομίλου εκτός εάν το πιστωτικό ίδρυμα προβαίνει σε αξιολόγηση του κινδύνου σε ενιαία βάση (ενιαία διαβάθμιση για όλο τον όμιλο). Σε αυτή την περίπτωση θεωρείται από το πιστωτικό ίδρυμα ότι ο κίνδυνος αθέτησης των επιχειρήσεων είναι απολύτως συσχετισμένος και συνεπώς η αθέτηση υποχρέωσης μιας εξ αυτών οδηγεί στο συμπέρασμα, ότι όλες οι συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις, είναι απίθανο να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις πληρωμών.

25. Ειδικά για τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής ο ορισμός επιτρέπεται να εφαρμόζεται σε επίπεδο πιστοδότησης.

26. Τα ανοίγματα προς επιχειρήσεις μικρού ή μεσαίου μεγέθους, που έχουν καταταχθεί στο χαρτοφυλάκιο

λιανικής θεωρείται ότι αποτελούν ειδική υποκατηγορία. Ειδικά για τα ανοίγματα αυτά, αθέτηση υποχρέωσης της επιχείρησης, θεωρείται ως ένδειξη αδυναμίας αποπληρωμής των πιστώσεων των βασικών εταίρων που έχουν ενταχθεί στις άλλες κατηγορίες ανοιγμάτων, η οποία θα συνεκτιμάται με άλλα στοιχεία που έχει στην διάθεση του το πιστωτικό ίδρυμα, ιδιαίτερα εφόσον το εισόδημα από την επιχείρηση αυτή αποτελεί τη βασική πηγή αποπληρωμής τους.

27. Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν, για την εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου εξωτερικά δεδομένα τα οποία διαμορφώθηκαν με βάση ορισμό της αθέτησης που δεν είναι σύμφωνος με τα οριζόμενα στις παρ. 17. - 26. ανωτέρω, πρέπει να τεκμηριώνουν ότι έχουν πραγματοποιήσει όλες τις απαραίτητες προσαρμογές ώστε τα στοιχεία που τελικά χρησιμοποιούνται αντιστοιχούν στον προβλεπόμενο στην παρούσα ορισμό της αθέτησης υποχρέωσης.

28. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα θεωρεί ότι οι λόγοι που είχαν θέσει έναν πιστούχο ή μια πιστοδότηση σε αθέτηση δεν υφίστανται πλέον, τότε διαβαθμίζει τον πιστούχο ή την πιστοδότηση σαν άνοιγμα που δεν είναι σε αθέτηση. Σε περίπτωση μεταγενέστερης αθέτησης θα θεωρεί ότι πραγματοποιήθηκε νέα αθέτηση.

Εκτίμηση Πιθανότητας Αθέτησης Υποχρέωσης Κεντρικών Κυβερνήσεων και Κεντρικών Τραπεζών. Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων

29. Η εκτίμηση του PD ανά βαθμίδα πιστούχου γίνεται με βάση το μακροχρόνιο μέσο όρο των ετησίων ποσοστών αθέτησης που παρατηρήθηκαν στην εν λόγω βαθμίδα.

30. Τα πιστωτικά ιδρύματα χρησιμοποιούν τεχνικές εκτίμησης του PD που στηρίζονται σε επαρκή ανάλυση και αναγνωρίζουν τη σημασία της υποκειμενικής κρίσης στον συνδυασμό των αποτελεσμάτων των διαφόρων τεχνικών και στις απαιτούμενες προσαρμογές λόγω των περιορισμών των διαφόρων τεχνικών και των διαθέσιμων πληροφοριών.

31. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί για την εκτίμηση του PD δεδομένα από την εσωτερική εμπειρία αθέτησης υποχρεώσεων, θα αποδεικνύει στην σχετική ανάλυση ότι οι εκτιμήσεις είναι συνεπείς με την ακολουθούμενη πιστοδοτική πολιτική και έχουν ληφθεί υπόψη όλες οι τυχόν διαφορές μεταξύ του συστήματος διαβάθμισης από το οποίο προήλθαν τα δεδομένα και του τρέχοντος συστήματος διαβάθμισης που χρησιμοποιεί. Εάν η πιστοδοτική πολιτική ή τα συστήματα διαβάθμισης έχουν τροποποιηθεί κατά τη διάρκεια του διαστήματος για το οποίο έχουν συγκεντρωθεί τα στοιχεία με βάση τα οποία εκτιμώνται τα PD, το πιστωτικό ίδρυμα θα εμφανίζεται πιο συντηρητικό στις εκτιμήσεις του.

32. Στις περιπτώσεις που το πιστωτικό ίδρυμα συσχετίζει ή αντιστοιχίζει τις βαθμίδες του εσωτερικού του συστήματος διαβάθμισης με την κλίμακα διαβάθμισης ενός Εξωτερικού Οργανισμού Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (Ε.Ο.Π.Α.) ή παρόμοιου οργανισμού και αποδίδει στη συνέχεια σε αυτές το ποσοστό αθέτησης των βαθμίδων της κλίμακας του εξωτερικού οργανισμού θα πρέπει:

a. Η αντιστοίχιση να βασίζεται στην σύγκριση:

i. Των εσωτερικών κριτηρίων διαβάθμισης με τα κριτήρια του εξωτερικού οργανισμού.

ii. Των εσωτερικών και των εξωτερικών διαβαθμίσεων των κοινών πιστούχων.

β. Να διασφαλίζεται ότι αποφεύγεται κατά το δυνατό κάθε μεροληψία ή ασυνέπεια στη μέθοδο αντιστοίχισης ή στα δεδομένα στα οποία στηρίζεται.

γ. Τα κριτήρια του εξωτερικού οργανισμού που αφορούν στα δεδομένα που χρησιμοποιούνται στην ποσοτικοποίηση να απεικονίζουν αποκλειστικά τον κίνδυνο αθέτησης και όχι τα χαρακτηριστικά της πιστοδότησης.

δ. Η ανάλυση του πιστωτικού ιδρύματος να περιλαμβάνει τη σύγκριση των ορισμών της αθέτησης υποχρέωσης που χρησιμοποιούνται, σύμφωνα με τις παρ. 17-26.

ε. Το πιστωτικό ίδρυμα να τεκμηριώνει γραπτώς τη βάση στην οποία στηρίχθηκε η αντιστοίχιση.

33. Στις περιπτώσεις που το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί στατιστικά υποδείγματα για την πρόβλεψη της πιθανότητας αθέτησης, είναι αποδεκτό να εκτιμά το PD κάθε βαθμίδας ως τον απλό μέσο όρο των εκτιμήσεων PD των μεμονωμένων πιστούχων στην εν λόγω βαθμίδα. Η χρησιμοποίηση από το πιστωτικό ίδρυμα υποδειγμάτων πρόβλεψης της πιθανότητας αθέτησης υπόκειται στις απαιτήσεις του Τμήματος Γ, παρ. 37 - 44.

34. Για την εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης θα χρησιμοποιείται ιστορική χρονολογική σειρά η οποία, είτε χρησιμοποιούνται εξωτερικές ή εσωτερικές ή κοινές πηγές δεδομένων, ή κάποιος συνδυασμός των τριών, θα καλύπτει τουλάχιστον πέντε (5) έτη για μία τουλάχιστον από τις πηγές αυτές.

35. Εάν υπάρχει διαθέσιμη μεγαλύτερη χρονολογική σειρά, για οποιαδήποτε πηγή από αυτές που το πιστωτικό ίδρυμα έχει αποφασίσει να χρησιμοποιήσει και τα αντίστοιχα δεδομένα είναι κατάλληλα, θα χρησιμοποιείται αυτή η μεγαλύτερη ιστορική περίοδος.

36. Ειδικά κατά την πρώτη εφαρμογή της Προσέγγισης Εσωτερικών Διαβαθμίσεων για τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων από τα πιστωτικά ιδρύματα, που δεν τους έχει επιτραπεί να χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD και των συντελεστών μετατροπής, επιτρέπεται η εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης με βάση χρονολογική σειρά η οποία θα καλύπτει τρία (3) έτη αυξανόμενη σταδιακά κατ' έτος ώστε να φθάσει τα απαιτούμενα πέντε (5) έτη.

37. Η εκτίμηση για την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης ιδρύματος ή επιχείρησης δεν μπορεί να λαμβάνεται μικρότερη του 0,03%.

38. Η εκτίμηση της «πιθανότητας» αθέτησης υποχρέωσης πιστούχων που ήδη βρίσκονται σε αθέτηση είναι 100%.

39. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να αναπροσαρμόζουν το PD, λαμβάνοντας υπόψη μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία σύμφωνα με το Τμήμα Η της παρούσας.

40. Τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία έχει επιτραπεί να χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD μπορούν να αναπροσαρμόζουν το PD, λαμβάνοντας υπόψη μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία, με την επιφύλαξη της παρ. 64 παρακάτω.

Εκτίμηση της Πιθανότητας Αθέτησης Υπονρέωσης για Ανοίνυατα Λιανικής Τραπεζικής

41. Η εκτίμηση του PD ανά βαθμίδα ή ομάδα πιστούχων με ομοειδή χαρακτηριστικά γίνεται με βάση τον μακροχρόνιο μέσο όρο των ετησίων ποσοστών αθέτησης που παρατηρήθηκαν στην εν λόγω βαθμίδα ή ομάδα.

42. Κατά παρέκκλιση από την παραπάνω παρ. 41, οι εκτιμήσεις του PD μπορούν επίσης να προέλθουν από τις πραγματοποιηθείσες ζημίες ανά βαθμίδα ή ομάδα πιστούχων με ομοειδή χαρακτηριστικά και τις κατάλληλες εκτιμήσεις της αντίστοιχης ποσοστιαίας ζημίας σε περίπτωση αθέτησης.

43. Η πρωταρχική πηγή πληροφοριών για την εκτίμηση των χαρακτηριστικών ζημίας θα είναι τα εσωτερικά δεδομένα για την ταξινόμηση των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων σε βαθμίδες ή ομάδες. Η χρησιμοποίηση εξωτερικών δεδομένων (συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων από κοινές πηγές) ή στατιστικών υποδειγμάτων για τους σκοπούς της ποσοτικοποίησης, επιτρέπεται με την προϋπόθεση ότι τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να αποδείξουν την ύπαρξη ισχυρής σύνδεσης μεταξύ:

α. Της διαδικασίας που χρησιμοποιεί το πιστωτικό ίδρυμα για την ταξινόμηση των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων σε βαθμίδες ή ομάδες και της διαδικασίας που χρησιμοποιεί η εξωτερική πηγή δεδομένων.

β. Των χαρακτηριστικών κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος με τη σύνθεση των χαρτοφυλακίων από τα οποία εξάγονται τα εξωτερικά δεδομένα.

44. Εάν, οι εκτιμήσεις της πιθανότητας αθέτησης και της ποσοστιαίας ζημίας σε περίπτωση αθέτησης προέρχονται από την εκτίμηση της συνολικής ζημίας και μιας κατάλληλης εκτίμησης της ποσοστιαίας ζημίας ή της πιθανότητας αθέτησης αντιστοίχως, η διαδικασία εκτίμησης της συνολικής ζημίας θα πληροί τις γενικές απαιτήσεις του παρόντος Τμήματος για την εκτίμηση του PD και του LGD και το αποτέλεσμα θα είναι συνεπές με την έννοια του LGD όπως ορίζεται στην παρ. 56 παρακάτω.

45. Για την εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης θα χρησιμοποιείται ιστορική χρονολογική σειρά η οποία, είτε χρησιμοποιούνται εξωτερικές, ή εσωτερικές ή κοινές πηγές δεδομένων, ή κάποιος συνδυασμός των τριών, θα καλύπτει τουλάχιστον πέντε (5) έτη για μία τουλάχιστον από τις πηγές αυτές.

46. Εάν υπάρχει διαθέσιμη μεγαλύτερη χρονολογική σειρά, για οποιαδήποτε πηγή και τα αντίστοιχα δεδομένα είναι κατάλληλα, θα χρησιμοποιείται αυτή η μεγαλύτερη ιστορική περίοδος. Αν το πιστωτικό ίδρυμα είναι σε θέση να τεκμηριώσει ικανοποιητικά ότι τα πιο πρόσφατα στοιχεία αποτελούν καλύτερη βάση πρόβλεψης των ποσοστών ζημίας, μπορούν να μην αποδίδουν την ίδια βαρύτητα σε όλα τα ιστορικά δεδομένα.

47. Ειδικά κατά την πρώτη εφαρμογή της παρούσας, επιτρέπεται η εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης με βάση χρονολογική σειρά η οποία θα καλύπτει τρία (3) έτη αυξανόμενη διαδοχικά (σταδιακά) κατ' έτος ώστε να φθάσει τα απαιτούμενα πέντε (5) έτη.

48. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί, εφόσον κρίνει ότι υπάρχουν αδιαμφισβήτητα στοιχεία για την ικανοποιητική εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης, να επιτρέψει σε συγκεκριμένα πιστωτικά ιδρύματα να χρησιμοποιήσουν δεδομένα που καλύπτουν χρονολογική σειρά μέχρι δύο (2) ετών.

49. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα εντοπίζουν και θα αναλύουν τις αναμενόμενες μεταβολές των παραμέτρων κινδύνου στη διάρκεια ζωής των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων (εποχικές διακυμάνσεις).

50. Η εκτίμηση για την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης δεν μπορεί να λαμβάνεται μικρότερη του 0,03%.

51. Η εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης πιστούχων, ή πιστοδότησης, που ήδη βρίσκονται σε αθέτηση είναι 100%.

52. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να αναπροσαρμόζουν το PD, λαμβάνοντας υπόψη μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία, με την επιφύλαξη της παρ. 64 παρακάτω.

Ε.3. Ποσοστιαία Ζημία σε Περίπτωση Αθέτησης (LGD)

53. Η έννοια της «Ζημίας» στο πλαίσιο της παρούσας δίνεται στην παρ. 4 των Ορισμών. Η ποσοστιαία ζημία προκύπτει από το ποσοστό ανάκτησης του αξίας του ανοίγματος κατά την στιγμή της αθέτησης. Στο βαθμό που κατά την εκτίμηση του LGD λαμβάνεται υπόψη η ύπαρξη εξασφάλισης, η εκτίμηση αυτή δε θα βασίζεται αποκλειστικά στην εκτιμώμενη αγοραία αξία της εξασφάλισης αλλά θα λαμβάνει υπόψη την επίπτωση από ενδεχόμενη αδυναμία του πιστωτικού ιδρύματος να αποκτήσει σε σύντομο χρονικό διάστημα τον έλεγχο της εξασφάλισης και να τη ρευστοποιήσει.

Ειδικότερα:

α. Στη διαδικασία εκτίμησης του ποσοστού ανάκτησης απαιτήσεων υπεισέρχεται η χρονική διάσταση και επομένως οι ταμειακές ροές που θα προκύψουν από τη διαδικασία ρευστοποίησης των απαιτήσεων πρέπει να προεξοφληθούν, προκειμένου η παρούσα αξία τους να αφαιρεθεί από τη συνολική οφειλή τη στιγμή της αθέτησης της υποχρέωσης.

β. Το επιτόκιο προεξόφλησης μπορεί να επιλέγεται ανάλογα με την αγορά, το είδος της πιστοδότησης ή τις διαδικασίες ρευστοποίησης που ακολουθούνται. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να έχει καταγεγραμμένες και θεσμοθετημένες διαδικασίες προσδιορισμού των παραμέτρων προεξόφλησης (π.χ. επιτοκίου).

γ. Για την εκτίμηση της ζημίας συνυπολογίζονται όλα τα άμεσα και έμμεσα έξοδα που επιβαρύνουν τη διαδικασία είσπραξης μιας απαίτησης σε αθέτηση.

δ. Τα άμεσα και έμμεσα έξοδα περιλαμβάνουν τα κόστη διαχείρισης και είσπραξης απαιτήσεων, κόστος ανάθεσης υπηρεσιών είσπραξης (outsourcing) και ένα ποσοστό των λοιπών τρεχόντων εξόδων. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να διαθέτει βάση δεδομένων με όλα τα κατάλληλα στοιχεία για τον υπολογισμό των άμεσων και έμμεσων εξόδων. Ο επιμερισμός των λοιπών εξόδων θα γίνεται με το σύστημα διοικητικής λογιστικής.

54. Στο βαθμό που λογιστικοποιούνται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, οι μη καταβληθέντες τόκοι υπερημερίας, αυτοί προστίθενται στη μέτρηση των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων και των ζημιών του πιστωτικού ιδρύματος.

55. Για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα που είναι ήδη σε αθέτηση, το LGD προκύπτει ως το άθροισμα:

α. Της αναμενόμενης ζημίας με βάση την καλύτερη εκτίμηση του πιστωτικού ιδρύματος, κάτω από τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες και την κατάσταση του χρηματοδοτικού ανοίγματος (EIBE), και

β. της ενδεχόμενης επιπρόσθετης μη «αναμενόμενης ζημίας» κατά τη διάρκεια της περιόδου επανείσπραξης/ρευστοποίησης.

56. Τα πιστωτικά ιδρύματα εκτιμούν το LGD ανά βαθμίδα ή ομάδα πιστοδοτήσεων με βάση το σταθμισμένο μέσο όρο των πραγματοποιηθεισών ποσοστιαίων ζημιών από τις πιστοδοτήσεις που έχουν ταξινομηθεί στην εν

λόγω βαθμίδα ή ομάδα πιστοδοτήσεων, λαμβάνοντας υπόψη ως σταθμίσεις όλες τις παρατηρηθείσες αθετήσεις από την κάθε πηγή δεδομένων.

57. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα χρησιμοποιούν εκτιμήσεις του LGD που είναι κατάλληλες για περιόδους οικονομικής ύφεσης εάν οι εκτιμήσεις αυτές είναι πιο συντηρητικές από το μακροπρόθεσμο μέσο όρο. Για το σκοπό αυτόν τα πιστωτικά ιδρύματα:

α. Προσδιορίζουν τις ενδεδειγμένες συνθήκες ύφεσης για κάθε κατηγορία ανοιγμάτων όπως ορίζονται στο Τμήμα Β, παρ. 1. Ως «ενδεδειγμένες συνθήκες ύφεσης» νοούνται οι συνθήκες εκείνες υπό τις οποίες οι παράγοντες κινδύνου, που αφορούν το εν λόγω χαρτοφυλάκιο, οδηγούν σε εκτίμηση αναμενόμενης ζημίας σημαντικά υψηλότερης από την αντίστοιχη σε κανονικές συνθήκες.

β. Εξετάζουν ενδεχόμενη συσχέτιση μεταξύ του κινδύνου του πιστούχου και του κινδύνου της εξασφάλισης ή του παρόχου της εξασφάλισης. Οι περιπτώσεις στις οποίες η εν λόγω συσχέτιση είναι υψηλή θα αντιμετωπίζονται με την επίδειξη αυξημένης συντηρητικότητας κατά την εκτίμηση του LGD.

γ. Ενσωματώνουν τις ενδεχόμενες συσχετίσεις που έχουν εντοπίσει για να προσδιορίσουν ένα LGD που είναι συνεπές με τις προσδιορισθείσες συνθήκες ύφεσης. Στο βαθμό, που ένα σύστημα διαβάθμισης αναμένεται ότι θα παρέχει διαχρονικά ανά βαθμίδα ή ομάδα πιστοδοτήσεων, πραγματοποιηθείσες τιμές του LGD που παραμένουν σε σταθερό επίπεδο, τα πιστωτικά ιδρύματα προσαρμόζουν τις εσωτερικές εκτιμήσεις των παραμέτρων κινδύνου ανά βαθμίδα ή ομάδα προκειμένου να περιορίσουν την επίπτωση από την οικονομική ύφεση στην κεφαλαιακή απαίτηση.

58. Η αναντιστοιχία νομίσιματος μεταξύ της πιστοδότησης και της εξασφάλισης θα αντιμετωπίζεται με την επίδειξη αυξημένης συντηρητικότητας από το πιστωτικό ίδρυμα κατά την εσωτερική εκτίμηση του LGD.

Ποσοστιαία Ζημία σε Περίπτωση Αθέτησης έναντι Κεντρικών Κυβερνήσεων και Κεντρικών Τραπεζών, Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων

59. Για ανοίγματα των κατηγοριών αυτών χρησιμοποιούνται οι παρακάτω τιμές:

α. 45% εφόσον το άνοιγμα είναι κανονικής εξοφλητικής προτεραιότητας και δεν καλύπτεται συνολικά ή εν μέρει με αποδεκτές εξασφαλίσεις, όπως αυτές ορίζονται στο Τμήμα Η.

β. 75% εφόσον το άνοιγμα είναι ήσσονος εξοφλητικής προτεραιότητας και δεν καλύπτεται συνολικά ή εν μέρει με αποδεκτές εξασφαλίσεις, όπως αυτές ορίζονται στο Τμήμα Η.

γ. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να αναπροσαρμόζουν το LGD λαμβάνοντας υπόψη χρηματοδοτούμενη ή/και μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία σύμφωνα με το Τμήμα Η.

δ. Στα ανοίγματα υπό τη μορφή καλυμμένων ομολόγων, όπως ορίζονται στην υπ' αριθμ. 2588/20.8.2007, Τμήμα Β, παρ. 8, μπορεί να εφαρμόζεται $LGD = 12,5\%$.

ε. Κατά παρέκκλιση της υποπαρ. δ παραπάνω, στα εν λόγω ανοίγματα, μπορεί να εφαρμόζεται, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2010, $LGD = 11,25\%$ εφόσον:

ι. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν την εξασφάλιση είναι αυτά που ορίζονται στα εδάφια ι έως ιν της υποπαρ. 8β του εν λόγω Τμήματος της ΠΔ/ΤΕ

2588/20.8.2007 και κατατάσσονται στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 1 σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ίδια Πράξη, είτε αυτά που ορίζονται στα εδάφια ν και νι και δεν χρησιμοποιούνται ως εξασφάλιση τα περιουσιακά στοιχεία που ορίζονται στο εδάφιο νύ αντιστοίχως ή

ii. τα ομόλογα που καλύπτονται με εξασφαλίσεις, έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α., η οποία αποτελεί την πλέον ευνοϊκή κατηγορία πιστοληπτικής αξιολόγησης που ο εν λόγω Ε.Ο.Π.Α. αποδίδει σε ομόλογα που καλύπτονται με εξασφαλίσεις.

60. Τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις για την ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης για τα ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων, κεντρικών τραπεζών, ιδρυμάτων και επιχειρήσεων κατόπιν ειδικής κατά πιστωτικό ίδρυμα έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος.

61. Οι εκτιμήσεις του LGD θα βασίζονται σε δεδομένα χρονολογικής σειράς που, κατά την έναρξη χρησιμοποίησης των εσωτερικών αυτών εκτιμήσεων, θα καλύπτουν ελάχιστη περίοδο πέντε (5) ετών. Η περίοδος αυτή θα επιμηκύνεται σταδιακά ετησίως κατά ένα χρόνο μέχρι να φτάσει κατ' ελάχιστον τα επτά (7) χρόνια, για μία τουλάχιστον πηγή δεδομένων.

62. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα έχει στη διάθεση του περίοδο παρατήρησης μεγαλύτερη από την προβλεπόμενη στην παρ. 61 για οποιαδήποτε πηγή δεδομένων και τα αντίστοιχα δεδομένα είναι κατάλληλα, θα λαμβάνεται υπόψη αυτή η μεγαλύτερη περίοδος.

63. Τυχόν μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία που έχει παρασχεθεί για συγκεκριμένο άνοιγμα μπορεί να αναγνωρίζεται με αναπροσαρμογή των εκτιμήσεων του PD και/ή του LGD, με την επιφύλαξη των ελάχιστων απαιτήσεων των παρ. 77 - 84 κατωτέρω και εφόσον η αναπροσαρμογή αυτή καλύπτεται από την προβλεπόμενη στην παρ. 60 έγκριση.

64. Σε κάθε περίπτωση το πιστωτικό ίδρυμα δεν εφαρμόζει σε εγγυημένα ανοίγματα αναπροσαρμοσμένη τιμή του PD ή του LGD, τέτοια ώστε, ο συντελεστής στάθμισης που προκύπτει με βάση αυτές τις (αναπροσαρμοσμένες) τιμές να είναι χαμηλότερος από εκείνον που θα εφαρμοζόταν σε συγκρίσιμο, άμεσο άνοιγμα έναντι του εγγυητή.

65. Σε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών την εξίσωση 9 του Παραρτήματος IV, η τιμή του LGD που θα χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του συντελεστή στάθμισης ενός συγκρίσιμου άμεσου ανοίγματος έναντι του παρόχου της πιστωτικής προστασίας, θα είναι η τιμή του LGD που αντιστοιχεί σε μια, μη καλυπτόμενη με πιστωτική προστασία, πιστωτική διευκόλυνση, είτε υπέρ του εγγυητή, είτε υπέρ του οφειλέτη, ανάλογα με το εάν σε περίπτωση αθέτησης, τόσο του εγγυητή όσο και του οφειλέτη, στη διάρκεια της εν λόγω πιστοδότησης, από τις διαθέσιμες πληροφορίες και από τη διάρθρωση της εγγύησης προκύπτει ότι, το ποσό που ανακτάται θα εξαρτηθεί από την οικονομική κατάσταση του εγγυητή ή του οφειλέτη, αντίστοιχα.

Ανοίγματα λιανικής τραπεζικής

66. Για τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής τα πιστωτικά ιδρύματα χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις για την ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης.

67. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2010, το μέσο σταθμισμένο ύψος του LGD για όλα τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής

που είναι εξασφαλισμένα με κατοικίες και δεν καλύπτονται από εγγυήσεις των κεντρικών κυβερνήσεων δεν πρέπει να είναι κατώτερο του 10%.

68. Κατά παρέκκλιση από την παρ. 56 παραπάνω, οι εκτιμήσεις του LGD μπορούν να προέρχονται από τις πραγματοποιηθείσες ζημίες και από κατάλληλες εκτιμήσεις των PD.

69. Κατά παρέκκλιση της υποπαρ. 96.δ. παρακάτω, τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να απεικονίζουν τις ενδεχόμενες μελλοντικές αναλήψεις από τον πιστούχο είτε στους εσωτερικούς συντελεστές μετατροπής είτε στις εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD.

70. Οι εκτιμήσεις του LGD βασίζονται σε δεδομένα που καλύπτουν ελάχιστη περίοδο πέντε (5) ετών.

71. Ειδικά κατά την πρώτη εφαρμογή της προσέγγισης εσωτερικών διαβαθμίσεων για τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων αρκούν δεδομένα που καλύπτουν περίοδο τριών (3) ετών αυξανόμενη σταδιακά κατ' έτος ώστε να φθάσει τα απαιτούμενα πέντε (5) έτη.

72. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί, εφόσον κρίνει ότι υπάρχουν αδιαμφισβήτητα στοιχεία για την ικανοποιητική εκτίμηση της ποσοστιαίας ζημίας σε περίπτωση αθέτησης, να επιτρέψει σε συγκεκριμένα πιστωτικά ιδρύματα να χρησιμοποιήσουν δεδομένα που καλύπτουν χρονολογική σειρά μέχρι δύο (2) ετών.

73. Κατά παρέκκλιση από την παρ. 56 το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να μην αποδίδει την ίδια βαρύτητα σε όλα τα ιστορικά δεδομένα εάν μπορεί να τεκμηριώσει ικανοποιητικά ότι τα πλέον πρόσφατα δεδομένα έχουν καλύτερη προβλεπτική ικανότητα των ποσοστών ζημίας.

74. Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία, για μεμονωμένο άνοιγμα ή για ομάδα ομοειδών ανοιγμάτων, μπορεί να λαμβάνεται υπόψη με αναπροσαρμογή των εκτιμήσεων του PD ή του LGD, με την επιφύλαξη των ελάχιστων απαιτήσεων των παρ. 77-84 κατωτέρω και κατόπιν έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος.

75. Το πιστωτικό ίδρυμα δεν εφαρμόζει σε εγγυημένα ανοίγματα αναπροσαρμοσμένη τιμή του PD ή του LGD, τέτοια ώστε, ο συντελεστής στάθμισης που προκύπτει με βάση αυτές τις (αναπροσαρμοσμένες) τιμές να είναι χαμηλότερος από εκείνον που θα εφαρμοζόταν σε συγκρίσιμο, άμεσο άνοιγμα έναντι του εγγυητή.

76. Σε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί για τον υπολογισμό του σταθμισμένου ανοίγματος την εξίσωση 9 του Παραρτήματος IV, η τιμή του LGD που θα χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του συντελεστή στάθμισης ενός συγκρίσιμου άμεσου ανοίγματος έναντι του παρόχου της πιστωτικής προστασίας, θα είναι η τιμή του LGD που αντιστοιχεί σε μία, μη καλυπτόμενη με πιστωτική προστασία, πίστωση είτε υπέρ του εγγυητή είτε υπέρ του οφειλέτη, ανάλογα με το εάν σε περίπτωση αθέτησης, τόσο του εγγυητή όσο και του οφειλέτη, στη διάρκεια της εν λόγω πιστοδότησης, από τις διαθέσιμες πληροφορίες και από τη διάρθρωση της εγγύησης προκύπτει ότι, το ανακτώμενο ποσό θα εξαρτηθεί από την οικονομική κατάσταση του εγγυητή ή του οφειλέτη, αντίστοιχα.

Ελάχιστες Προϋποθέσεις για την αναγνώριση πιστωτικής προστασίας στο πλαίσιο εκτίμησης εσωτερικού LGD

77. Οι ελάχιστες προϋποθέσεις των παρακάτω παραγράφων δεν ισχύουν για παρόχους μη χρηματοδο-

τούμενης πιστωτικής προστασίας που έχουν εξαιρεθεί από την εφαρμογή της Προσέγγισης Εσωτερικών Διαβαθμίσεων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Τμήμα Ι, παρ. 16 - 20.

78. Στην περίπτωση των ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής, οι εν λόγω προϋποθέσεις που αφορούν τις εγγυήσεις θα ισχύουν επίσης στην ταξινόμηση των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων σε βαθμίδες ή ομάδες, καθώς και στην εκτίμηση του PD.

79. Απαραίτητη προϋπόθεση για να λαμβάνεται υπόψη η ύπαρξη εξασφαλίσεων κατά την εκτίμηση του LGD, είναι το πιστωτικό ίδρυμα να έχει υιοθετήσει εσωτερικές διαδικασίες για τη διαχείριση των εξασφαλίσεων, τη νομική ασφάλεια και τη διαχείριση των κινδύνων, που σε γενικές γραμμές θα είναι σύμφωνες με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την αναγνώριση των εξασφαλίσεων ως τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου, για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων, που προβλέπονται στο Τμήμα Η της παρούσας.

80. Στο βαθμό που το πιστωτικό ίδρυμα αναγνωρίζει τις εξασφαλίσεις κατά τον υπολογισμό της αξίας ανοίγματος για τον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007, τα ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν από τη ρευστοποίηση αυτών δεν λαμβάνονται υπόψη στις εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD.

81. Για να αναγνωριστεί η επίδραση των εγγυήσεων στην εκτίμηση του LGD για τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής, καθώς και για τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων και κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών για τα οποία έχει επιτραπεί η χρήση εσωτερικών εκτιμήσεων του πιστωτικού ιδρύματος, θα πρέπει να ισχύουν τουλάχιστον οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα διατυπώνουν σαφώς τα κριτήρια με βάση τα οποία επιλέγουν τους εγγυητές που αναγνωρίζουν για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών ανοιγμάτων σύμφωνα με την παρούσα.

β. Η ταξινόμηση των εγγυητών στο σύστημα διαβάθμισης του πιστωτικού ιδρύματος υπόκειται στις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο Τμήμα Γ, παρ. 23 - 36 για την ταξινόμηση των πιστούχων.

γ. Η παρεχόμενη εγγύηση θα υποστηρίζεται από έγγραφη σύμβαση, δεν θα προβλέπεται δυνατότητα ακύρωσης της από τον εγγυητή και θα ισχύει έως να αποπληρωθεί πλήρως η υποχρέωση του μέχρι του ποσού και για τη διάρκεια ισχύος της εγγύησης.

δ. Η σύμβαση θα έχει νομική ισχύ σε κάθε χώρα στην οποία ο εγγυητής έχει περιουσιακά στοιχεία, που μπορούν να κατασχεθούν με δικαστική απόφαση.

ε. Τα κριτήρια προσαρμογής των βαθμίδων πιστοδότησης, των ομάδων ή των εκτιμήσεων του LGD και στην περίπτωση των ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής και των αποδεκτών αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων, της διαδικασίας κατανομής των πιστώσεων σε ομάδες ομοειδών ανοιγμάτων, έτσι ώστε να απεικονίζεται η επίπτωση των εγγυήσεων στον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών ανοιγμάτων, θα:

i. Είναι λεπτομερώς και σαφώς καταγεγραμμένα.

ii. Καλύπτουν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο Τμήμα Γ, παρ. 23 - 36

iii. Είναι εύλογα και διαισθητικά σωστά.

iv. Λαμβάνουν υπόψη:

(1) Τη δυνατότητα και την πρόθεση του εγγυητή να καταβάλει την εγγύηση.

(2) Την πιθανή ημερομηνία των ενδεχόμενων πληρωμών από τον εγγυητή.

(3) Την ενδεχόμενη συσχέτιση της ικανότητας καταβολής της εγγύησης από τον εγγυητή με την ικανότητα αποπληρωμής του πιστούχου.

(4) Την ύπαρξη τυχόν υπολειπόμενων κινδύνων έναντι του πιστούχου.

82. Οι ελάχιστες απαιτήσεις της παρ. 81 σχετικά με τις εγγυήσεις εφαρμόζονται επίσης στα πιστωτικά παράγωγα κάλυψης πιστωτικού κινδύνου μεμονωμένου πιστούχου.

83. Τυχόν αναντιστοιχία μεταξύ της πίστωσης, για την οποία θεωρείται ότι το παράγωγο παρέχει προστασία, και της πίστωσης αναφοράς του πιστωτικού παραγώγου (δηλαδή της πίστωσης που χρησιμοποιείται για σκοπούς προσδιορισμού της αξίας διακανονισμού με μετρητά ή της αξίας της παραδοτέας πίστωσης) ή μεταξύ της υποκείμενης πίστωσης και της πίστωσης που χρησιμοποιείται για σκοπούς προσδιορισμού της έλευσης ενός πιστωτικού γεγονότος, επιτρέπεται μόνον εάν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Η πίστωση αναφοράς ή η πίστωση που χρησιμοποιείται για σκοπούς προσδιορισμού της έλευσης του πιστωτικού γεγονότος, ανάλογα με την περίπτωση, έχει την ίδια ή κατώτερη εξοφλητική προτεραιότητα σε σχέση με την πίστωση για την οποία παρέχεται η προστασία.

β. Η πίστωση για την οποία παρέχεται η προστασία και η πίστωση αναφοράς ή η πίστωση που χρησιμοποιείται για σκοπούς προσδιορισμού της έλευσης του πιστωτικού γεγονότος, ανάλογα με την περίπτωση, προέρχονται από τον ίδιο οφειλέτη (δηλαδή την ίδια νομική οντότητα) και υπάρχουν σε ισχύ νομικά εκτελεστές ρήτρες σταυροειδούς αθέτησης υποχρέωσης ή σταυροειδούς πρόωρης εξόφλησης.

γ. Για τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής και τις αποδεκτές αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις, τα προβλεπόμενα στην υποπαράγραφο αυτή εφαρμόζονται στη διαδικασία ταξινόμησης των ανοιγμάτων σε βαθμίδες ή ομάδες.

84. Τα κριτήρια θα λαμβάνουν υπόψη τη διάρθρωση των πληρωμών πιστωτικών παραγώγων και θα αξιολογούν με συντηρητικό τρόπο την επίπτωση της στο ύψος και το χρονοδιάγραμμα των επανεισπράξεων. Το πιστωτικό ίδρυμα θα λαμβάνει επίσης υπόψη το βαθμό στον οποίο υπάρχουν ακόμα άλλες μορφές υπολειπόμενου κινδύνου.

E.4. Αξία ανοίγματος

85. Για τα εντός ισολογισμού ανοίγματα και εάν δεν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα, ως αξία ανοίγματος νοείται η αξία με την οποία αυτά εμφανίζονται στον ισολογισμό, προ τυχόν προσαρμογών αξίας. Για τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού, που δεν αφορούν πιστώσεις, η αξία του ανοίγματος ισούται με την αξία με την οποία εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

86. Ο ορισμός αυτός της αξίας ανοίγματος ισχύει επίσης σε στοιχεία ενεργητικού που αποκτήθηκαν σε τιμή διαφορετική από το οφειλόμενο ποσό. Για τα στοιχεία αυτά, η διαφορά μεταξύ του οφειλόμενου ποσού και της καθαρής αξίας που εγγράφεται στον ισολογισμό

των πιστωτικών ιδρυμάτων θεωρείται ως προσαρμογή αξίας και ειδικότερα ως:

α. Απομείωση αξίας εάν το οφειλόμενο ποσό είναι μεγαλύτερο της αξίας στην οποία αποκτήθηκε.

β. Αύξηση αξίας εάν το οφειλόμενο ποσό είναι μικρότερο, της αξίας στην οποία αποκτήθηκε.

87. Η αξία ανοίγματος των χρηματοδοτικών μισθώσεων είναι η παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων ήτοι η παρούσα αξία:

α. Των πληρωμών που ο μισθωτής καλείται ή μπορεί να κληθεί να πραγματοποιήσει καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης.

β. Κάθε δικαιώματος έκπτωσης του οποίου η άσκηση είναι εύλογα αναμενόμενη.

γ. Κάθε εγγυημένης υπολειμματικής αξίας του εκμισθούμενου περιουσιακού στοιχείου, εφόσον ο εγγυητής πληροί τις προϋποθέσεις του Τμήματος Η της παρούσας, καθώς και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από την υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 18β, εδάφια i. και ii.

88. Για τα ομόλογα και δάνεια του χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών μέσων, η αξία ανοίγματος ισούται με το αποσβέσιμο κόστος (amortised cost) αντί της εύλογης αξίας, προ τυχόν προσαρμογών αξίας.

89. Η αξία ανοίγματος για συναλλαγές επαναγοράς, δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων, συναλλαγές με μακρά προθεσμία διακανονισμού και δανεισμού έναντι περιθωρίου μπορεί να προσδιορίζεται σύμφωνα με το Τμήμα Η, θεωρούμενη ως καλυμμένη με εξασφαλίσεις πιστοδότηση, ή σύμφωνα με τη Μέθοδο του Εσωτερικού Υποδείγματος όπως περιγράφεται στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007 σχετικά με τον Κίνδυνο Αντισυμβαλλομένου. Δεν επιτρέπεται η συνδυασμένη χρήση των δύο μεθόδων.

90. Για τα ανοίγματα που προέρχονται από πώληση, παροχή ως εξασφάλιση ή παροχή ως δάνειο τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων στο πλαίσιο μιας πράξης επαναγοράς ή μιας πράξης δανειοδοσίας/δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων, καθώς και από πράξη δανεισμού περιθωρίου, η αξία ανοίγματος θα είναι η αξία των τίτλων ή των βασικών εμπορευμάτων στην οποία αποτιμώνται σύμφωνα με τα χρησιμοποιούμενα από το πιστωτικό ίδρυμα λογιστικά πρότυπα, Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.), προσαρμοσμένη, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 88 ανωτέρω, ή τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα. Αν ο προσδιορισμός της αξίας του ανοίγματος γίνεται σύμφωνα με το Τμήμα Η της παρούσας, η αξία αυτή προσαυξάνεται κατά το ποσό της προσαρμογής για μεταβλητότητα που αναλογεί σε τέτοιου είδους τίτλους ή βασικά εμπορεύματα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο εν λόγω Τμήμα.

91. Για τα παράγωγα μέσα που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της παρούσας, η αξία ανοίγματος προσδιορίζεται σύμφωνα με μία από τις μεθοδολογίες που περιγράφονται στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007.

92. Ειδικά τα ανοίγματα έναντι κεντρικού αντισυμβαλλομένου θεωρείται ότι έχουν μηδενική αξία εφόσον τα ανοίγματα του κεντρικού αντισυμβαλλομένου έναντι όλων όσων συνάπτουν συμφωνίες με αυτόν καλύπτονται πλήρως με εξασφαλίσεις σε καθημερινή βάση.

93. Για τα εκτός ισολογισμού στοιχεία, που παρατίθενται παρακάτω, η αξία ανοίγματος υπολογίζεται ως το ονομαστικό ποσό το οποίο δεν έχει εκταμειωθεί πολλαπλασιασμένο με τον αντίστοιχο συντελεστή μετατροπής:

α i. Για τα πιστωτικά όρια τα οποία έχουν εγκριθεί από το πιστωτικό ίδρυμα αλλά δεν αποτελούν δέσμευση δανεισμού του αντίστοιχου ποσού στον αντισυμβαλλόμενο, είναι δε ακυρώσιμα άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση, ή παρέχουν στο πιστωτικό ίδρυμα πραγματική δυνατότητα αυτόματης ακύρωσης λόγω επιδείνωσης της πιστοληπτικής αξίας ενός οφειλέτη, εφαρμόζεται συντελεστής μετατροπής 0%.

ii. Τα μη εκταμειωθέντα πιστωτικά όρια σε αντισυμβαλλόμενους λιανικής θεωρούνται ακυρώσιμα άνευ όρων εάν οι όροι τους επιτρέπουν στο πιστωτικό ίδρυμα να τα ακυρώσει πλήρως στο βαθμό που επιτρέπεται από τη νομοθεσία για την προστασία των καταναλωτών και τις συναφείς διατάξεις.

iii. Τα πιστωτικά ιδρύματα, όταν εφαρμόζουν συντελεστή μετατροπής 0%, θα παρακολουθούν ενεργά τη χρηματοοικονομική κατάσταση του αντισυμβαλλομένου και θα διαθέτουν εσωτερικά συστήματα ελέγχου που τους επιτρέπουν να εντοπίζουν αμέσως κάθε επιδείνωση της πιστωτικής ποιότητας αυτού.

β. Για τις βραχυπρόθεσμες εγγυητικές επιστολές που συνδέονται με εμπορικές συναλλαγές αγαθών, εφαρμόζεται συντελεστής μετατροπής 20% τόσο από το πιστωτικό ίδρυμα που εκδίδει όσο και από εκείνο που επιβεβαιώνει την εγγυητική επιστολή.

γ. Για τα λοιπά πιστωτικά όρια, τις διευκολύνσεις έκδοσης βραχυπρόθεσμων γραμματίων (NIFs) και τις ανακυκλούμενες διευκολύνσεις αναδοχής (RUFs), εφαρμόζεται συντελεστής μετατροπής 75%.

94. Εάν η πιστωτική διευκόλυνση αφορά την επέκταση άλλης πιστωτικής διευκόλυνσης, εφαρμόζεται ο μικρότερος από τους δύο συντελεστές μετατροπής που συνδέονται με τις μεμονωμένες πιστωτικές διευκολύνσεις.

95. Για τα λοιπά εκτός των αναφερόμενων παραπάνω εκτός ισολογισμού στοιχεία, που παρατίθενται και κατηγοριοποιούνται σύμφωνα με τον κίνδυνο τους στο Παράρτημα I, η αξία ανοίγματος ισούται με:

➤ το 100% της λογιστικής αξίας για στοιχείο υψηλού κινδύνου,

➤ το 50% της λογιστικής αξίας για στοιχείο μεσαίου κινδύνου,

➤ το 20% της λογιστικής αξίας για στοιχείο μέτριου κινδύνου, και

➤ το 0% της λογιστικής αξίας για στοιχείο χαμηλού κινδύνου.

96. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα να εφαρμόζουν τις εσωτερικές τους εκτιμήσεις για τους συντελεστές μετατροπής στα εκτός ισολογισμού στοιχεία που περιγράφονται στην παρ. 93 ανωτέρω, καθώς και στα στοιχεία μεσαίου, μετρίου και χαμηλού κινδύνου που παρατίθενται στο Παράρτημα I εφόσον πληρούν τουλάχιστον τις απαιτήσεις που παρατίθενται παρακάτω:

α. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα εκτιμούν τους συντελεστές μετατροπής ανά βαθμίδα ή ομάδα πιστοδοτήσεων με βάση το μέσο όρο των συντελεστών μετατροπής, που προκύπτουν από τα ιστορικά στοιχεία, ανά βαθμίδα ή ομάδα πιστοδοτήσεων, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις

παρατηρηθείσες αθετήσεις που προκύπτουν από τις χρησιμοποιούμενες πηγές γεγονότων.

β. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα χρησιμοποιούν για τους συντελεστές μετατροπής, εκτιμήσεις που είναι κατάλληλες για περιόδους οικονομικής ύφεσης εάν οι εκτιμήσεις αυτές είναι πιο συντηρητικές από το μακροπρόθεσμο μέσο όρο.

γ. Στο βαθμό, που ένα σύστημα διαβάθμισης αναμένεται ότι θα παρέχει διαχρονικά ανά βαθμίδα ή ομάδα πιστοδοτήσεων, πραγματοποιηθείσες τιμές των συντελεστών μετατροπής που παραμένουν σε σταθερό επίπεδο, τα πιστωτικά ιδρύματα προσαρμόζουν τις εσωτερικές εκτιμήσεις των παραμέτρων κινδύνου ανά βαθμίδα ή ομάδα, προκειμένου να περιορίσουν την επίπτωση από την οικονομική ύφεση στην κεφαλαιακή απαίτηση.

δ. Οι εσωτερικές εκτιμήσεις των συντελεστών μετατροπής θα λαμβάνουν υπόψη τους τη δυνατότητα πρόσθετων αναλήψεων από τον πιστούχο τόσο μέχρι την ημερομηνία της αθέτησης όσο και μετά αυτήν.

ε. Το πιστωτικό ίδρυμα εξετάζει την ενδεχόμενη συσχέτιση μεταξύ της συχνότητας αθέτησης υποχρέωσης και του συντελεστή μετατροπής. Οι περιπτώσεις στις οποίες η εν λόγω συσχέτιση είναι υψηλή θα αντιμετωπίζονται με την επίδειξη αυξημένης συντηρητικότητας κατά την εκτίμηση του συντελεστή μετατροπής.

στ. Κατά την εκτίμηση των συντελεστών μετατροπής, τα πιστωτικά ιδρύματα θα λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές πολιτικές και στρατηγικές που έχουν υιοθετήσει σχετικά με την παρακολούθηση των πελατών / λογαριασμών και την διεκπεραίωση των πληρωμών. Θα λαμβάνουν επίσης υπόψη τους την δυνατότητα και τη πρόθεση τους να εμποδίσουν νέες αναλήψεις σε περιπτώσεις που δεν έχει εμφανιστεί αθέτηση υποχρέωσης πληρωμών, για παράδειγμα σε περίπτωση παραβίασης συμβατικών ρητρών ή άλλων τεχνικών γεγονότων που προσομοιάζουν στην αθέτηση.

ζ. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα διαθέτουν επαρκή συστήματα και διαδικασίες για την παρακολούθηση:

- i. Του ύψους των πιστοδοτήσεων.
- ii. Των τρεχόντων υπολοίπων σε καθημερινή βάση και σε σχέση με τα πιστωτικά όρια.
- iii. Των μεταβολών των υπολοίπων ανά πιστούχο και ανά βαθμίδα.

η. Εάν τα πιστωτικά ιδρύματα χρησιμοποιούν διαφορετικές εκτιμήσεις συντελεστών μετατροπής για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών και για εσωτερικούς σκοπούς, θα τεκμηριώνουν γραπτώς την επιλογή αυτή και θα αποδεικνύουν τη λογική και τον εύλογο χαρακτήρα της στην Τράπεζα της Ελλάδος.

97. Για τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων και κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών οι εκτιμήσεις των συντελεστών μετατροπής θα βασίζονται σε δεδομένα που καλύπτουν ελάχιστη περίοδο πέντε (5) ετών, περίοδος η οποία, κάθε χρόνο μετά την πρώτη εφαρμογή, θα αυξάνεται κατά ένα χρόνο μέχρι να φτάσει κατ' ελάχιστον τα επτά χρόνια, για μία τουλάχιστον πηγή δεδομένων. Εάν η διαθέσιμη περίοδος παρατήρησης είναι μεγαλύτερη για οποιαδήποτε πηγή δεδομένων και τα αντίστοιχα δεδομένα είναι κατάλληλα, θα λαμβάνεται υπόψη αυτή η μεγαλύτερη περίοδος.

98. Ειδικά για τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής:

α. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τις μελλοντικές αναλήψεις από τον πιστούχο είτε

στους εσωτερικούς συντελεστές μετατροπής είτε στις εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD.

β. Οι εκτιμήσεις των συντελεστών μετατροπής βασίζονται σε δεδομένα που καλύπτουν ελάχιστη περίοδο πέντε (5) ετών.

γ. Ειδικά κατά την πρώτη εφαρμογή της προσέγγισης εσωτερικών διαβαθμίσεων για τον υπολογισμό κεφαλαικών απαιτήσεων αρκούν δεδομένα που καλύπτουν τρία (3) έτη αυξανόμενη σταδιακά κατ' έτος ώστε να φθάσει τα απαιτούμενα πέντε (5) έτη.

δ. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί, εφόσον κρίνει ότι υπάρχουν αδιαμφισβήτητα στοιχεία για την ικανοποιητική εκτίμηση των συντελεστών μετατροπής, να μειώσει περαιτέρω το μήκος της χρονολογικής σειράς μέχρι δύο (2) έτη, για συγκεκριμένα πιστωτικά ιδρύματα και συγκεκριμένες κατηγορίες ανοιγμάτων.

ε. Το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να μην αποδίδει την ίδια σημασία σε όλα τα ιστορικά δεδομένα εάν μπορεί να τεκμηριώσει ικανοποιητικά ότι τα πλέον πρόσφατα δεδομένα έχουν καλύτερη προβλεπτική ικανότητα των ποσών αναλήψεων.

Ε.5. Ληκτότητα (M)

99. Με την επιφύλαξη των παρ. 100 - 106 τα πιστωτικά ιδρύματα χρησιμοποιούν τις ακόλουθες τιμές του M:

α. 0,5 έτη για ανοίγματα από συναλλαγές επαναγοράς και από συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων.

β. 2,5 έτη για όλα τα υπόλοιπα ανοίγματα.

100. Τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία επιτρέπεται να χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD και των συντελεστών μετατροπής για τα ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών, ιδρυμάτων και επιχειρήσεων υπολογίζουν το M για καθένα από αυτά ως εξής, με την επιφύλαξη των παρ. 105 -107:

α. Το M δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη σε καμία περίπτωση.

β. Για τα χρηματοοικονομικά μέσα με καθορισμένο χρονοδιάγραμμα χρηματορροών, το M υπολογίζεται με τον ακόλουθο τύπο:

$$M = \max\{1; \min\{\sum_t t * CF_t / \sum_t CF_t; 5\text{έτη}\}\} \text{ όπου}$$

CF_t : Οι χρηματορροές (κεφάλαιο, πληρωμές τόκων και προμήθειες) που καταβάλλει ο οφειλέτης στην περίοδο t βάσει της σύμβασης

γ. Για τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, που υπάγονται σε σύμβαση-πλαίσιο συμψηφισμού, το M είναι το μικρότερο μεταξύ των:

i. Ενός (1) έτους.

ii. Της σταθμισμένης μέσης εναπομένουσας ληκτότητας του ανοίγματος. Το ονομαστικό ποσό κάθε ανοίγματος που υπάγεται στην σύμβαση πλαίσιο χρησιμοποιείται για τη στάθμιση της ληκτότητας του ανοίγματος αυτού.

δ. Για ανοίγματα που αναφέρονται στο Παράρτημα II, πλήρως ή σχεδόν πλήρως καλυπτόμενα από εξασφαλίσεις και από συναλλαγές δανεισμού περιθωρίου που υπάγονται σε σύμβαση-πλαίσιο συμψηφισμού, πλήρως ή σχεδόν πλήρως καλυπτόμενες από εξασφαλίσεις, το M είναι το μεγαλύτερο μεταξύ:

i. Των δέκα (10) ημερών και

ii. της σταθμισμένης μέσης εναπομένουσας ληκτότητας των συναλλαγών. Το ονομαστικό ποσό κάθε συναλλαγής χρησιμοποιείται για τη στάθμιση της ληκτότητας.

ε. Για κάθε άλλο μέσο ή εάν το πιστωτικό ίδρυμα δεν είναι σε θέση να υπολογίσει το Μ σύμφωνα με την υποπαρ. β ανωτέρω, η τιμή του Μ είναι το μικρότερο μεταξύ των:

i. Ενός (1) έτους.
ii. Του ανώτατου χρονικού διαστήματος (σε έτη) που έχει ακόμα στη διάθεση του ο οφειλέτης για να εκπληρώσει πλήρως τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

101. Για τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία έχει επιτραπεί η χρήση εσωτερικού υποδείγματος που περιγράφεται στην ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007 για τον υπολογισμό των αξιών ανοίγματος, και για τα ανοίγματα στα οποία:

α. Εφαρμόζεται η εν λόγω μέθοδος.
β. Η ληκτότητα της σύμβασης με τη μεγαλύτερη διάρκεια εντός του συμψηφιστικού συνόλου υπερβαίνει το ένα (1) έτος.

το Μ υπολογίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

$$M = \min \left(\frac{\sum_{k=1}^{t_k \leq 1 \text{ year}} \text{effective} E E_k * \Delta t_k * df_k + \sum_{k=1}^{\text{maturity}} E E_k * \Delta t_k * df_k}{\sum_{k=1}^{t_k \leq 1 \text{ year}} \text{Effective} E E_k * \Delta t_k * df_k} \right) ; 5$$

όπου:

t_k Effective $E E_k$, Δt_k , $E E_k$: όπως ορίζονται στην ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007 για υπολογισμό των αξιών ανοίγματος.

df_k : Συντελεστής προεξόφλησης χωρίς κίνδυνο για τη μελλοντική χρονική περίοδο t_k .

102. Κατά παρέκκλιση της παρ. 101 παραπάνω, ένα πιστωτικό ίδρυμα που χρησιμοποιεί εσωτερικό υπόδειγμα για να υπολογίσει μια μονομερή προσαρμογή πιστωτικής αποτίμησης (one sided credit valuation adjustment ή CVA) μπορεί, κατόπιν έγκρισης από την Τράπεζα της Ελλάδος, να λάβει ως τιμή του Μ την πραγματική μέση σταθμική διάρκεια (duration) όπως αυτή εκτιμάται από το υπόδειγμα αυτό.

103. Με την επιφύλαξη της παρ. 105 για συμψηφιστικά σύνολα στα οποία όλες οι συμβάσεις έχουν αρχική ληκτότητα κάτω του ενός (1) έτους, εφαρμόζεται ο τύπος που προβλέπεται στην υποπαρ. 100β. ανωτέρω.

104. Για τις περιπτώσεις που για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών χρησιμοποιείται η εξίσωση 9 του παραρτήματος IV, το Μ θα είναι η πραγματική ληκτότητα της πιστωτικής προστασίας η οποία όμως δεν μπορεί να είναι κατώτερη του ενός (1) έτους.

105. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην παρ. 100 το Μ είναι τουλάχιστον μία (1) ημέρα για:

α. Τα πλήρως ή σχεδόν πλήρως εξασφαλισμένα παράγωγα μέσα που αναφέρονται στο Παράρτημα II.

β. Τις πλήρως ή σχεδόν πλήρως εξασφαλισμένες πράξεις δανεισμού περιθωρίου.

γ. Τις συναλλαγές επαναγοράς και τις συναλλαγές δανειοδότησης ή δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων, εφόσον στις συμβάσεις προβλέπεται καθημερινή προσαρμογή του περιθωρίου και καθημερινή αποτίμηση της αξίας και περιλαμβάνονται ρήτρες που επιτρέπουν την άμεση ρευστοποίηση ή το συμψηφισμό των εξασφαλίσεων σε περίπτωση αθέτησης ή μη κατάθεσης του απαιτούμενου περιθωρίου.

106. Η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί το δικαίωμα να καθορίσει πρόσθετα βραχυπρόθεσμα ανοίγματα, που δεν αποτελούν μέρος της τρέχουσας χρηματοδότησης του πιστούχου από το πιστωτικό ίδρυμα, για τα οποία το Μ είναι τουλάχιστον μία (1) ημέρα. Σε κάθε

περίπτωση εξετάζονται προσεκτικά οι συγκεκριμένες περιστάσεις.

107. Κατά παρέκκλιση των παρ. 100 - 105, για τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες στην ΕΕ και έχουν κύκλο εργασιών και ενεργητικό σε ενοποιημένη βάση κάτω των € 500 εκατ., επιτρέπεται η χρησιμοποίηση του Μ που ορίζεται στην παρ. 99.

108. Οι αναντιστοιχίες ληκτότητας αντιμετωπίζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Η, περί τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου.

ΤΜΗΜΑ ΣΤ - Επικύρωση των Εσωτερικών Εκτιμήσεων

1. Με τον όρο «επικύρωση» νοείται, στο πλαίσιο της παρούσας, το σύνολο των διαδικασιών και ενεργειών που επιτρέπουν την αξιολόγηση της επάρκειας ενός συστήματος διαβάθμισης να διαφοροποιεί τον κίνδυνο και να παράγει εκτιμήσεις των παραμέτρων κινδύνου που απεικονίζουν ικανοποιητικά τα σχετικά χαρακτηριστικά του κινδύνου.

2. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει την κύρια ευθύνη επικύρωσης των συστημάτων που χρησιμοποιεί. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα αξιολογεί την επάρκεια των διαδικασιών που έχουν υιοθετήσει τα πιστωτικά ιδρύματα για την επικύρωση των εσωτερικών τους συστημάτων διαβάθμισης, όσον αφορά τη συμμόρφωση τους με τις ελάχιστες απαιτήσεις της παρούσας, καθώς και την τήρηση των διαδικασιών αυτών, μπορεί δε να χρησιμοποιήσει πρόσθετες μεθοδολογίες για να διασφαλίσει ότι οι χρησιμοποιούμενες παράμετροι απεικονίζουν ικανοποιητικά τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο.

3. Η διαδικασία της επικύρωσης των αποτελεσμάτων πραγματοποιείται σε συνεχή βάση.

4. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να χρησιμοποιούν εκείνες τις μεθόδους και εργαλεία επικύρωσης, που θεωρούν κατάλληλα για κάθε χαρτοφυλάκιο, σύστημα διαβάθμισης και μέθοδο ποσοτικοποίησης ώστε να διασφαλίζονται για την καταλληλότητα των συστημάτων που χρησιμοποιούν. Ειδικότερα τα πιστωτικά ιδρύματα υποθετούν συστήματα και μηχανισμούς για την επικύρωση της ακρίβειας και της συνέπειας των:

α. Αποτελεσμάτων των συστημάτων και διαδικασιών διαβάθμισης.

β. Εκτιμήσεων των παραμέτρων κινδύνου.

5. Το πιστωτικό ίδρυμα θα τεκμηριώνει ικανοποιητικά ότι η εσωτερική διαδικασία επικύρωσης που έχει υιοθετήσει επιτρέπει τη συνεπή και ουσιαστική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών συστημάτων διαβάθμισης και εκτίμησης του κινδύνου.

6. Η επικύρωση έχει βασικό στόχο την αξιολόγηση της προβλεπτικής ικανότητας των παραμέτρων κινδύνου όπως τις έχει εκτιμήσει το πιστωτικό ίδρυμα και της χρήσης των διαβαθμίσεων από το πιστωτικό ίδρυμα.

7. Για να διασφαλιστεί η προβλεπτική ακρίβεια των εκτιμήσεων των παραμέτρων κινδύνου και η αποτελεσματική διαφοροποίηση και βαθμονόμηση του κινδύνου, το πιστωτικό ίδρυμα θα αξιολογήσει, κατ' αρχήν, την εν γένει καταλληλότητα κάθε ενός από τα συστήματα διαβάθμισης που χρησιμοποιεί. Η αξιολόγηση αυτή θα καλύπτει τουλάχιστον:

α. Επαλήθευση ότι κάθε σύστημα διαβάθμισης χαρακτηρίζεται από τις παρακάτω τέσσερις ιδιότητες:

i. Αντικειμενικότητα, που απαιτεί την υιοθέτηση πολιτικής η οποία θα διασφαλίζει ότι οι διαβαθμίσεις και οι

εκτιμήσεις εφαρμόζονται με συνέπεια στους πιστούχους και τις πιστοδοτήσεις και οι έχοντες παρόμοιο επίπεδο κινδύνου ταξινομούνται στην ίδια βαθμίδα ή ομάδα.

ii. Ακρίβεια, που απαιτεί την υιοθέτηση πολιτικής και προτύπων που σχετίζονται με την αναμενόμενη επίδοση του συστήματος διαβάθμισης (αποτελέσματα σε σχέση με τις προβλέψεις).

iii. Σταθερότητα, που απαιτεί την υιοθέτηση πολιτικής και προτύπων που εξασφαλίζουν ότι σε γενικές γραμμές οι διαβαθμίσεις και οι εκτιμήσεις δεν μεταβάλλονται όταν δεν μεταβάλλεται και ο αναλαμβανόμενος κίνδυνος.

iv. Συντηρητικότητα, που απαιτεί την υιοθέτηση πολιτικής και προτύπων που προσδιορίζουν τα αίτια που δημιουργούν αβεβαιότητα στις διαβαθμίσεις και εκτιμήσεις, καθώς και το βαθμό συντηρητικότητας που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα ως συνέπεια της αβεβαιότητας.

β. Αξιολόγηση της καταλληλότητας της φιλοσοφίας κάθε συστήματος διαβάθμισης και ειδικότερα των παραδοχών και κριτηρίων με βάση τα οποία οι πιστούχοι και οι πιστοδοτήσεις ταξινομούνται σε βαθμίδες ή/και ομάδες, καθώς και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται για την ποσοτικοποίηση των παραμέτρων κινδύνου που αντιστοιχούν στην κάθε βαθμίδα ή ομάδα.

8. Η διαδικασία της επικύρωσης των αποτελεσμάτων θα περιλαμβάνει τεχνικές και στοιχεία τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά όπως ενδεικτικά περιγράφονται παρακάτω.

ΣΤ.1. Ποσοτική Επικύρωση

9. Οι μέθοδοι και τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την ποσοτική επικύρωση θα είναι συνεπείς διαχρονικά. Κάθε μεταβολή στις μεθόδους εκτίμησης και επικύρωσης και στα δεδομένα (τόσο στις πηγές δεδομένων όσο και στις περιόδους που καλύπτουν) θα τεκμηριώνεται γραπτώς.

10. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να προβαίνουν σε τακτική σύγκριση των πραγματοποιηθέντων ποσοστών αθέτησης με τις εκτιμήσεις του PD για κάθε βαθμίδα και, εάν τα πραγματοποιηθέντα ποσοστά αθέτησης είναι εκτός του αναμενόμενου εύρους τιμών για δεδομένη βαθμίδα, να αναλύουν τα αίτια της απόκλισης. Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD ή των συντελεστών μετατροπής θα πραγματοποιούν ανάλογη ανάλυση για τις εκτιμήσεις αυτές. Οι συγκρίσεις αυτές βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα που καλύπτουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη περίοδο.

11. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα τεκμηριώνουν γραπτώς τις μεθοδολογίες και τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τις συγκρίσεις αυτές. Οι αναλύσεις και η σχετική γραπτή τεκμηρίωση θα επικαιροποιούνται τουλάχιστον σε ετήσια βάση.

12. Παράλληλα τα πιστωτικά ιδρύματα προβαίνουν σε σύγκριση των αποτελεσμάτων των συστημάτων τους με κατάλληλες πηγές εξωτερικών δεδομένων. Οι αναλύσεις αυτές θα βασίζονται σε δεδομένα που είναι αντιπροσωπευτικά για το σχετικό χαρτοφυλάκιο, θα επικαιροποιούνται τακτικά και θα καλύπτουν κατάλληλη περίοδο παρατήρησης. Οι εσωτερικές εκτιμήσεις που αφορούν στην καταλληλότητα των συστημάτων διαβάθμισης του πιστωτικού ιδρύματος θα βασίζονται σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερη περίοδο παρατήρησης.

13. Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της ποσοτικής επικύρωσης δηλ. η σύγκριση των εκτιμήσεων είτε με παρατηρηθείσες από το πιστωτικό ίδρυμα τιμές (backtesting) είτε με εξωτερικά δεδομένα, ήτοι με τιμές που έχουν παρατηρηθεί από άλλους φορείς (benchmarking), θα εστιάζεται κατ' ελάχιστον στα παρακάτω θέματα:

α. Τους στόχους και τη λογική των συγκρίσεων που διενεργούνται.

β. Τις παραδοχές και τα κριτήρια διαβάθμισης με βάση τα οποία αναπτύχθηκε το σύστημα διαβάθμισης.

γ. Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν διαφορετικά συστήματα διαβάθμισης θα λαμβάνουν υπόψη τις διαφορές φιλοσοφίας των συστημάτων, κατά τη σύγκριση των εκτιμήσεων με τα πραγματοποιηθέντα/ παρατηρηθέντα ποσοστά, καθώς σε διαφορετική περίπτωση, διαφορές στα κριτήρια και τις παραδοχές είναι δυνατόν να εκληφθούν ως ανακριβείς εκτιμήσεις των παραμέτρων.

δ. Τη διαδικασία προσδιορισμού των αποδεκτών ορίων διαφοροποίησης και τα διορθωτικά μέτρα που έχει υιοθετήσει το πιστωτικό ίδρυμα για την αντιμετώπιση περιπτώσεων που τα αποτελέσματα είναι εκτός των ορίων αυτών.

ε. Στις περιπτώσεις σύγκρισης των εκτιμήσεων με παρατηρηθείσες από το πιστωτικό ίδρυμα τιμές, στον εντοπισμό των ειδικών αιτιών για τις διαφορές μεταξύ αυτών (π.χ. χρονική διακύμανση που ενδεχομένως επηρεάζει την ανάλυση κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος και κατά συνέπεια τα αποτελέσματα της σύγκρισης).

στ. Στις περιπτώσεις σύγκρισης των εκτιμήσεων με εξωτερικά δεδομένα, τα πρόσθετα ποιοτικά στοιχεία της διαδικασίας (π.χ. επιλογή των κατάλληλων χαρτοφυλακίων).

14. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα διαθέτουν αξιόπιστα εσωτερικά πρότυπα (standards) για τις περιπτώσεις στις οποίες οι αποκλίσεις των πραγματοποιηθέντων PD, LGD, συντελεστών μετατροπής και συνολικών ζημιών (όταν χρησιμοποιείται το EL) από τις αναμενόμενες τιμές τους είναι τόσο σημαντικές, ώστε να αμφισβητείται η εγκυρότητα των εκτιμήσεων. Τα πρότυπα αυτά θα λαμβάνουν υπόψη τον οικονομικό κύκλο και άλλες εξωτερικές διαταραχές. Εάν οι πραγματοποιηθείσες τιμές παραμένουν υψηλότερες από τις αναμενόμενες, τα πιστωτικά ιδρύματα θα αναθεωρούν προς τα πάνω τις εσωτερικές εκτιμήσεις τους, ώστε να απεικονιστούν τα πραγματικά τους ποσοστά αθέτησης και ζημίας.

15. Στις περιπτώσεις που δεν υπάρχουν επαρκή ποσοτικά στοιχεία για τη σύγκριση των εκτιμήσεων με πραγματοποιηθείσες τιμές είτε με στοιχεία άλλων φορέων (εξωτερικά στοιχεία), όπως παραδείγματος χάριν εκτιμήσεις παραμέτρων για οικονομικές συνθήκες ύφεσης που παρατηρούνται σπανίως, το πιστωτικό ίδρυμα θα δίνει έμφαση σε ποιοτικά στοιχεία όπως στην αρχιτεκτονική των συστημάτων, στην ποιότητα των δεδομένων και κυρίως στην αξιολόγηση του βαθμού χρησιμοποίησης του συστήματος και των εκτιμήσεων που απορρέουν από αυτό.

ΣΤ.2. Ποιοτική Επικύρωση

16. Πέραν από την προβλεπόμενη στην υποπαρ. 2β. του Τμήματος Α, προϋπόθεση για έγκριση υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων με βάση τα εσωτερικά συ-

στήματα διαβάθμισης, ο βαθμός χρησιμοποίησης των συστημάτων διαβάθμισης αποτελεί μια ιδιαίτερα σημαντική μορφή ποιοτικής επικύρωσης της αποτελεσματικότητάς τους, δεδομένου ότι αποδεικνύει την εμπιστοσύνη του πιστωτικού ιδρύματος στη σωστή απεικόνιση του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου.

17. Τα συστήματα διαβάθμισης, οι εσωτερικές διαβαθμίσεις και οι εκτιμήσεις αθέτησης υποχρέωσης (PD) και ζημιών (LGD) που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων, θα χρησιμοποιούνται επίσης στη λήψη αποφάσεων και ειδικότερα:

α. Στην εγκριτική διαδικασία και, κατά κανόνα, στην τιμολόγηση των πιστοδοτήσεων.

β. Στον καθορισμό των ορίων.

γ. Στην κατανομή των εσωτερικών κεφαλαίων και στην εκτίμηση των απαιτούμενων προβλέψεων.

δ. Στη διαχείριση του κινδύνου.

18. Οι εσωτερικές διαβαθμίσεις και οι παράμετροι υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων δεν είναι απαραίτητο να αποτελούν το μοναδικό παράγοντα που λαμβάνεται υπόψη στις διαδικασίες των υποπαρ. α. - δ. παραπάνω. Σε κάθε περίπτωση όμως θα έχουν ουσιαστικό ρόλο σε αυτές και συνολικά η διαχείριση πιστωτικού κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος οφείλει να είναι συνεπής με αυτές.

19. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των παραμέτρων υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων και των παραμέτρων που χρησιμοποιούνται για τη λήψη αποφάσεων και τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου, θα είναι καταγεγραμμένη και επαρκώς τεκμηριωμένη. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να είναι σε θέση να θεμελιώσουν τον εύλογο χαρακτήρα των παραπάνω διαφορών.

20. Τα πιστωτικά ιδρύματα εφαρμόζουν διαδικασίες ελέγχου με βάση τις οποίες καλούνται να:

α. Εκτιμήσουν την σπουδαιότητα και το μέγεθος της διαφοράς.

β. Προσδιορίσουν εάν η διαφορά αυτή οδηγεί σε μικρότερη ή μεγαλύτερη κεφαλαιακή απαίτηση.

21. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να έχουν υιοθετήσει καταγεγραμμένες διαδικασίες της χρησιμοποίησης των συστημάτων, των εσωτερικών διαβαθμίσεων και των σχετικών παραμέτρων κινδύνου. Οι παραπάνω διαδικασίες θα υπόκεινται στην αξιολόγηση της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης, ως προς την επάρκεια και αποτελεσματικότητα τους και θα είναι στην διάθεση της Τράπεζας της Ελλάδος.

22. Οι εκτιμήσεις των παραμέτρων για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων βασίζονται σε στοιχεία τα οποία προέρχονται από το Σύστημα Διοικητικής Πληροφόρησης (συμπεριλαμβανομένου του λογιστικού συστήματος) του πιστωτικού ιδρύματος. Τα στοιχεία αυτά πρέπει κατ' ουσία να είναι τα ίδια είτε χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων είτε στη λήψη αποφάσεων.

23. Η δομή και ο σχεδιασμός των συστημάτων διαβάθμισης θα ταυτίζονται, τουλάχιστον σε μεγάλο βαθμό, είτε καλύπτουν τις εσωτερικές ανάγκες του πιστωτικού ιδρύματος είτε χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων.

24. Ιδιαίτερα σε περιπτώσεις όπου η τιμολόγηση των πιστώσεων δεν στηρίζεται στα στοιχεία της Π.Ε.Δ, θα ήταν χρήσιμο το πιστωτικό ίδρυμα να τεκμηριώνει

διεξοδικά τον υπολογισμό τόσο του περιθωρίου που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων όσο και αυτού που χρησιμοποιείται στην τιμολόγηση.

25. Επιπλέον, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να είναι σε θέση να εξηγήσουν διαφορές, εφόσον υπάρχουν, στα δεδομένα και στις παραμέτρους που χρησιμοποιούνται μεταξύ των συστημάτων υπολογισμού του εσωτερικού και του εποπτικού τους κεφαλαίου.

26. Τα στελέχη που εμπλέκονται στις διαδικασίες πιστοδότησης, καθώς και το ανώτερο διοικητικό προσωπικό θα πρέπει να κατανοούν πλήρως το εσωτερικό σύστημα διαβάθμισης και συνεπώς να ενημερώνονται επαρκώς για κάθε σχετική εξέλιξη.

ΤΜΗΜΑ Ζ. Ειδικές Κατηγορίες Ανοιγμάτων

Ζ.1. Μετοχές

1. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ανοιγμάτων που ταξινομούνται στην κλάση των ανοιγμάτων σε μετοχές παρατίθενται στο Τμήμα Β, παρ. 10-12.

2. Με την επιφύλαξη της παρ. 3 του παρόντος Τμήματος, ο υπολογισμός των σταθμισμένων ποσών των ανοιγμάτων υπό μορφή μετοχών μπορεί να γίνει με μία από τις εξής τρεις μεθόδους:

α. Μέθοδος απλής στάθμισης κινδύνου.

β. Μέθοδος του εσωτερικού υποδείγματος.

γ. Μέθοδος στάθμισης με βάση την πιθανότητα αθέτησης και την ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης (μέθοδος PD/LGD).

3. Ο υπολογισμός των σταθμισμένων ποσών ανοιγμάτων υπό τη μορφή μετοχών/ συμμετοχών που βρίσκονται στην κατοχή του πιστωτικού ιδρύματος την 31.12.2007, μπορεί μέχρι τις 31.12.2017 να γίνεται με βάση τα προβλεπόμενα στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. Το απαλλασσόμενο άνοιγμα αφορά τον αριθμό των μετοχών που κατέχονται την 31.12.2007 συν οποιαδήποτε πρόσθετη μετοχή, η οποία αποτελεί άμεση απόρροια της κατοχής των συμμετοχών αυτών, εφόσον δεν αυξάνεται η αναλογία συμμετοχής στη σχετική εταιρεία. Εάν μια εξαγορά αυξάνει το ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο συγκεκριμένης εταιρείας, το υπερβάλλον ποσοστό συμμετοχής δεν καλύπτεται από την απαλλαγή. Η απαλλαγή δεν ισχύει επίσης για συμμετοχές που αρχικά υπάγονταν σε αυτήν αλλά στη συνέχεια πωλήθηκαν και επαναγοράστηκαν.

4. Η μέθοδος του εσωτερικού υποδείγματος θα είναι διαθέσιμη μόνο στα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία έχει επιτραπεί η χρήση εσωτερικών υποδειγμάτων για τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι κινδύνου αγοράς σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007.

5. Τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να κάνουν παράλληλη χρήση των μεθόδων υπό την προϋπόθεση ότι:

α. Χρησιμοποιούν διαφορετικές μεθόδους για την παρακολούθηση και διαχείριση του σχετικού κινδύνου εσωτερικά.

β. Το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να τεκμηριώσει ικανοποιητικά ότι η επιλογή της μεθόδου γίνεται με συνέπεια και δεν υπαγορεύεται από λόγους επίτευξης χαμηλότερων κεφαλαιακών απαιτήσεων.

6. Η Αξία Ανοιγματος σύμφωνα με όλες τις μεθόδους υπολογίζεται ως εξής:

α. Για τις επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία και των οποίων οι μεταβολές αξίας λαμβάνονται

άμεσα υπόψη στα αποτελέσματα και, στη συνέχεια, στα ίδια κεφάλαια, η αξία ανοίγματος είναι η εύλογη αξία που καταχωρείται στον ισολογισμό.

β. Για τις επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία και των οποίων οι μεταβολές αξίας δεν λαμβάνονται άμεσα υπόψη στα αποτελέσματα αλλά σε προσαρμοσμένη για φορολογικούς σκοπούς χωριστή συνιστώσα των ιδίων κεφαλαίων, η αξία ανοίγματος είναι η εύλογη αξία που καταχωρείται στον ισολογισμό.

γ. Για τις επενδύσεις που αποτιμώνται στην τιμή κτήσης ή στη χαμηλότερη μεταξύ τιμής κτήσης και αγοραίας τιμής, η αξία ανοίγματος είναι η τιμή κτήσης ή η τρέχουσα αξία που καταχωρείται στον ισολογισμό.

Μέθοδος Απλής Στάθμισης Κινδύνου

7. Τα σταθμισμένα ποσά υπολογίζονται σύμφωνα με τη σχέση:

Σταθμισμένο ποσό ανοίγματος = συντελεστής στάθμισης * αξία ανοίγματος

8. Ο συντελεστής στάθμισης για επιμέρους χαρτοφυλάκια ορίζεται ως εξής:

α. 190% για ανοίγματα υπό μορφή μετοχών μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήρια σε επαρκώς διαφοροποιημένα χαρτοφυλάκια.

β. 290% για ανοίγματα υπό μορφή μετοχών διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήρια.

γ. 370% για όλα τα υπόλοιπα ανοίγματα υπό μορφή μετοχών.

9. Οι αρνητικές τρέχουσες θέσεις σε μετοχές και οι θέσεις σε παράγωγα μέσα επί μετοχών του τραπεζικού χαρτοφυλακίου, μπορεί να θεωρηθεί ότι αντισταθμίζουν θετικές θέσεις στις αντίστοιχες μετοχές, εάν έχουν χαρακτηριστεί ρητά ως αντισταθμίσεις συγκεκριμένων ανοιγμάτων σε μετοχές και εάν παρέχουν αντιστάθμιση για τουλάχιστον ένα (1) ακόμα έτος. Οι άλλες αρνητικές θέσεις αντιμετωπίζονται σαν να είναι θετικές θέσεις και στην απόλυτη αξία κάθε θέσης εφαρμόζεται κατάλληλος συντελεστής στάθμισης. Σε περίπτωση αναντιστοιχίας ληκτότητας των θέσεων, εφαρμόζεται η ίδια μέθοδος όπως και στα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων.

10. Η αναμενόμενη ζημία (EL) για επιμέρους χαρτοφυλάκια ορίζεται ως εξής:

α. 0,8% για ανοίγματα υπό μορφή μετοχών μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήρια σε επαρκώς διαφοροποιημένα χαρτοφυλάκια.

β. 0,8% για ανοίγματα υπό μορφή μετοχών διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήρια.

γ. 2,4% για όλα τα υπόλοιπα ανοίγματα υπό μορφή μετοχών.

11. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να λαμβάνουν υπόψη μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία για ένα άνοιγμα σε μετοχές σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Η της παρούσας.

Μέθοδος Εσωτερικού Υποδείγματος

12. Τα σταθμισμένα ποσά ισούνται με τη μέγιστη δυνητική ζημία (VaR) από ανοίγματα της μορφής αυτής πολλαπλασιασμένη με 12,5.

13. Η μέγιστη δυνητική ζημία υπολογίζεται με κατάλληλα εσωτερικά υποδείγματα και με μονοκατάληκτο διάστημα εμπιστοσύνης 99% για τη διαφορά μεταξύ τριμηνιαίας απόδοσης του χαρτοφυλακίου και ενός καταλλήλου τριμηνιαίου επιτοκίου χωρίς κίνδυνο, υπολογιζόμενο σε μακροχρόνια περίοδο.

14. Σε κάθε περίπτωση το σταθμισμένο ποσό σε επίπεδο ανοίγματος δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το άθροισμα της κεφαλαιακής απαίτησης όπως θα υπολογιζόταν με τη μέθοδο PD/LGD παρακάτω, συν το γινόμενο της αντίστοιχης αναμενόμενης ζημίας πολλαπλασιασμένη με 12,5, με τις παραμέτρους κινδύνου PD και LGD όπως ορίζονται στις παρ. 17-21 παρακάτω.

15. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να αναγνωρίζουν μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία για μια θέση σε μετοχές.

16. Η αναμενόμενη ζημία σύμφωνα με αυτήν τη μέθοδο ορίζεται ως μηδέν (0).

Μέθοδος στάθμισης με βάση την πιθανότητα αθέτησης και την ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης (υέθοδος PD/LGD)

17. Τα σταθμισμένα ποσά υπολογίζονται σύμφωνα με τις εξισώσεις 1-5 του Παραρτήματος IV και οι εκτιμήσεις για τις παραμέτρους κινδύνου υπόκεινται στις ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπονται για την ποσοτικοποίηση των παραμέτρων, σύμφωνα με το Τμήμα Ε και στις εξής προϋποθέσεις:

α. Η τιμή για την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης δεν μπορεί να είναι μικρότερη από:

i. 0,09% για ανοίγματα υπό μορφή μετοχών που είναι διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο, εφόσον η επένδυση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο μιας μακροχρόνιας σχέσης με τον πελάτη.

ii. 0,09% για ανοίγματα υπό μορφή μετοχών που είναι μη διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο, εφόσον η απόδοση της επένδυσης υπολογίζεται με βάση τακτικές και περιοδικές χρηματοροές που δεν προέρχονται από υπεραξίες κεφαλαίου.

iii. 0,40% για ανοίγματα υπό μορφή μετοχών που είναι διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο, περιλαμβανομένων των αρνητικών θέσεων της παρ. 9 ανωτέρω.

iv. 1,25% για όλα τα άλλα ανοίγματα σε μετοχές, περιλαμβανομένων των αρνητικών θέσεων της παρ. 9 ανωτέρω.

β. Η τιμή για την ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης (LGD) μπορεί να λαμβάνεται ίση με 65 % για ανοίγματα υπό μορφή μετοχών που είναι μη διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο σε επαρκώς διαφοροποιημένα χαρτοφυλάκια. Σε όλα τα άλλα ανοίγματα υπό μορφή μετοχών εφαρμόζεται LGD 90%.

γ. Η τιμή για την διάρκεια (M) λαμβάνεται ίση με πέντε (5) έτη.

18. Στην περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα δεν διαθέτει επαρκείς πληροφορίες ώστε να χρησιμοποιήσει τον ορισμό της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης για επιχειρηματικά ανοίγματα, όπως δίνεται στο Τμήμα Ε της παρούσας, στους συντελεστές στάθμισης εφαρμόζεται συντελεστής προσαύξησης 1,5. Ενδεικτικά αναφέρεται η περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα έχει επενδύσει σε μετοχές εταιρείας στην οποία δεν έχει δώσει πιστώσεις, όπου θα εφαρμόζεται ο συντελεστής προσαύξησης 1,5, εκτός αν το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να τεκμηριώσει ικανοποιητικά ότι έχει επαρκείς πληροφορίες για τη χρησιμοποίηση του ορισμού αθέτησης υποχρέωσης για επιχειρηματικά ανοίγματα.

19. Σε επίπεδο κάθε μεμονωμένου ανοίγματος, το άθροισμα του ποσού της αναμενόμενης ζημίας πολλαπλασιασμένο επί 12,5 και του σταθμισμένου ποσού δεν υπερβαίνει την αξία ανοίγματος πολλαπλασιασμένη επί 12,5.

20. Το ποσό της αναμενόμενης ζημίας υπολογίζεται ως εξής: Ποσό Αναμενόμενης Ζημίας = Αξία Ανοίγματος $\times$ PD $\times$ LGD

21. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να αναγνωρίζουν μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία για ένα άνοιγμα σε μετοχές σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Η της παρούσας, εφόσον εφαρμόζεται LGD 90% στο άνοιγμα έναντι του παρέχοντος την προστασία. Για τα ανοίγματα σε μετοχές μη διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο σε επαρκώς διαφοροποιημένα χαρτοφυλάκια, μπορεί να χρησιμοποιείται LGD 65%.

Ανοίγματα υπό μορφή μεριδίων ΟΣΕ

22. Για τα ανοίγματα υπό μορφή μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων (ΟΣΕ) οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια που αναφέρονται στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 και συγκεκριμένα στο Τμήμα Ε, υποπαρ. 17.δ., ε. και θ. και εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα έχει πλήρη γνώση της σύνθεσης των επενδύσεων του ΟΣΕ, το πιστωτικό ίδρυμα θα υπολογίζει τα σταθμισμένα ποσά ανοιγμάτων και τα ποσά της αναμενόμενης ζημίας για τα μερίδια του ΟΣΕ μέσω υπολογισμού των αντιστοιχών μεγεθών για τις επενδύσεις αυτές (υποκείμενα ανοίγματα).

23. Στην περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα δεν πληροί τις προϋποθέσεις ώστε να μπορεί να χρησιμοποιεί τις μεθόδους που αναφέρονται στην παρούσα Πράξη για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών και του ποσού αναμενόμενης ζημίας των υποκειμένων ανοιγμάτων, τα σταθμισμένα ποσά ανοιγμάτων και τα ποσά της αναμενόμενης ζημίας για τα μερίδια του ΟΣΕ υπολογίζονται σύμφωνα με τις ακόλουθες μεθόδους:

α. Για ανοίγματα σε μετοχές και συμμετοχές, εφαρμόζεται η μέθοδος της απλής στάθμισης κινδύνου σύμφωνα με τις παρ. 8-11 ανωτέρω. Εάν για τους σκοπούς αυτούς, το πιστωτικό ίδρυμα δεν είναι σε θέση να διαφοροποιήσει τα ανοίγματα σε μετοχές μη διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο, μετοχές διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο και άλλες συμμετοχές, τα εν λόγω ανοίγματα θα αντιμετωπίζονται ως ανοίγματα σε άλλες συμμετοχές.

β. Για όλα τα λοιπά ανοίγματα, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 με τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

i. Τα ανοίγματα ταξινομούνται στην κατάλληλη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας και λαμβάνουν το συντελεστή στάθμισης κινδύνου που αντιστοιχεί στην αμέσως ανώτερη (υψηλότερου συντελεστή στάθμισης) βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας από εκείνη στην οποία κατά κανόνα θα ταξινομούταν, και

ii. τα ανοίγματα που ταξινομούνται στις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας, οι οποίες κατά κανόνα αντιστοιχούν σε συντελεστή στάθμισης 150%, λαμβάνουν συντελεστή στάθμισης 200%.

24. Για τα ανοίγματα υπό μορφή μεριδίων ΟΣΕ, οι οποίοι δεν πληρούν τα κριτήρια που αναφέρονται στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα Ε, υποπαρ. 17.δ., ε. και θ. ή το πιστωτικό ίδρυμα δεν έχει πλήρη γνώση της σύνθεσης των επενδύσεων του ΟΣΕ, το πιστωτικό ίδρυμα θα υπολογίζει τα σταθμισμένα ποσά ανοιγμάτων και τα ποσά αναμενόμενης ζημίας για τα μερίδια του ΟΣΕ, μέσω υπολογισμού των αντιστοιχών μεγεθών για τα υποκείμενα ανοίγματα, σύμφωνα με τη μέθοδο της απλής στάθμισης κινδύνου, όπως περιγράφεται στις

παρ. 8-11 ανωτέρω λαμβάνοντας υπόψη και τα παρακάτω:

α. Για τα υποκείμενα ανοίγματα σε μετοχές, εάν το πιστωτικό ίδρυμα δεν είναι σε θέση να διαφοροποιήσει τα ανοίγματα σε μετοχές μη διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο, σε διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο και σε άλλες συμμετοχές, τα εν λόγω ανοίγματα θα αντιμετωπίζονται ως ανοίγματα σε άλλες συμμετοχές.

β. Τα υποκείμενα ανοίγματα που δεν αφορούν σε μετοχές και συμμετοχές αντιστοιχίζονται με μία από τις κατηγορίες μετοχών (μη διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο, διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο ή άλλες συμμετοχές) ενώ τα ανοίγματα που δεν μπορούν να αντιστοιχισθούν, ταξινομούνται στην κατηγορία ανοιγμάτων σε άλλες συμμετοχές.

25. Εναλλακτικά της μεθόδου που περιγράφεται στην ανωτέρω παρ. 24 τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να υπολογίζουν τα ίδια ή να αναθέτουν σε τρίτο να υπολογίσει και να τους κοινοποιήσει τα μέσα σταθμισμένα ανοίγματα για τα μερίδια του ΟΣΕ με βάση τις επενδύσεις του, σύμφωνα με τις παρακάτω μεθόδους, εφόσον τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο Παράρτημα 1 της υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, σχετικά με την ανάθεση δραστηριοτήτων σε τρίτους και εφόσον διασφαλίζεται επαρκώς η ακρίβεια του υπολογισμού και των περιεχομένων της αναφοράς:

α. Για ανοίγματα σε μετοχές και συμμετοχές, εφαρμόζεται η μέθοδος της απλής στάθμισης κινδύνου σύμφωνα με τις παρ. 8-11 ανωτέρω. Εάν για τους σκοπούς αυτούς, το πιστωτικό ίδρυμα δεν είναι σε θέση να διαφοροποιήσει τα ανοίγματα σε μετοχές μη διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο, μετοχές διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο και άλλες συμμετοχές, τα εν λόγω ανοίγματα θα αντιμετωπίζονται ως ανοίγματα σε άλλες συμμετοχές.

β. Για όλα τα λοιπά ανοίγματα, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 με τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

i. Τα ανοίγματα ταξινομούνται στην κατάλληλη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας και λαμβάνουν το συντελεστή στάθμισης κινδύνου που αντιστοιχεί στην αμέσως επόμενη, υψηλότερου συντελεστή στάθμισης, βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας από εκείνη στην οποία κατά κανόνα θα ταξινομούταν.

ii. Τα ανοίγματα που ταξινομούνται στις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας, οι οποίες κατά κανόνα αντιστοιχούν σε συντελεστή στάθμισης 150%, λαμβάνουν συντελεστή στάθμισης 200%.

26. Το ποσό της αναμενόμενης ζημίας για ανοίγματα υπό μορφή ΟΣΕ υπολογίζεται με τις εξισώσεις 11 και 12 του Παραρτήματος IV ή του παρόντος Τμήματος κατά περίπτωση.

Θέσεις σε επενδυτικά κεφάλαια υψηλής μόχλευσης (hedge funds)

27. Οι θέσεις σε επενδυτικά κεφάλαια υψηλής μόχλευσης αντιμετωπίζονται ως θέσεις σε «λοιπά ανοίγματα υπό μορφή μετοχών».

2.2. Ειδικός Δανεισμός

28. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων που ταξινομούνται στην υποκατηγορία του ειδικού δανεισμού, εντός της κλάσης των επιχειρημα-

τικών ανοιγμάτων, παρατίθενται στο Τμήμα Β, παρ. 5. Εντός της υποκατηγορίας αυτής μπορεί να γίνει περαιτέρω διαχωρισμός των ανοιγμάτων σε πέντε ομάδες:

α. Χρηματοδότηση έργων (project finance) που αφορά χρηματοδοτήσεις για σύνθετα, μεγάλα και μεγάλης αξίας έργα και εγκαταστάσεις όπως π.χ. εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας, ορυχεία, υποδομές μεταφορών, υποδομές τηλεπικοινωνιών, περιβαλλοντικές υποδομές. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται πιστώσεις προς κοινοπραξίες που έχουν συσταθεί ειδικά για την εκτέλεση κάποιου μεγάλου τεχνικού έργου, όχι όμως πιστώσεις προς τεχνικές εταιρείες που συμμετέχουν στην κοινοπραξία.

β. Χρηματοδότηση για αγορά περιουσιακού στοιχείου (object finance) που αφορά χρηματοδότηση για απόκτηση περιουσιακού στοιχείου όπου η αποπληρωμή του δανείου εξαρτάται από τα έσοδα που προέρχονται από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο. Ως παραδείγματα αναφέρονται η χρηματοδότηση για την αγορά πλοίων, αεροσκαφών, στόλων οχημάτων, δορυφόρων, οχημάτων σιδηροδρόμων. Στις πιστοδοτήσεις αυτές δεν συμπεριλαμβάνονται:

ι. Πιστοδοτήσεις προς την ακτοπλοία, καθώς σε αυτή την περίπτωση η αποπληρωμή της πιστοδοτικής διευκόλυνσης στηρίζεται στην ικανότητα ολόκληρης της επιχειρηματικής οντότητας, να παράγει έσοδα από την εκμετάλλευση του συνόλου των παγίων της.

ii. Χρηματοδότηση κατασκευής πλοίου, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η κατασκευή, καθώς ακόμα αυτό το πάγιο στοιχείο δεν έχει αρχίσει να παράγει έσοδα, στα οποία να μπορεί να στηριχθεί η αποπληρωμή της υποχρέωσης.

Σε αυτές τις περιπτώσεις τα ανοίγματα των πιστωτικών ιδρυμάτων εντάσσονται στην κατηγορία των επιχειρηματικών ανοιγμάτων και ο υπολογισμός των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων γίνεται σύμφωνα με τις εξισώσεις που χρησιμοποιούνται και στα υπόλοιπα ανοίγματα αυτής της κατηγορίας.

γ. Χρηματοδότηση βασικών ευπορευμάτων (commodities finance) που αφορά βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση αποθεμάτων ή λοιπών εισπρακτέων απαιτήσεων εμπορευμάτων που διαπραγματεύονται σε χρηματιστήρια π.χ. πετρέλαιο, μεταλλεύματα, αγροτικά προϊόντα όπου η αποπληρωμή του δανείου προκύπτει από τα έσοδα της πώλησης του εμπορεύματος και όπου ο δανειζόμενος δεν έχει ίδια δυνατότητα αποπληρωμής του δανείου.

δ. Χρηματοδότηση ακινήτων που αποφέρουν εισόδημα (income producing real estate) που αφορά χρηματοδότηση της κατασκευής ή και της εξαγοράς ακινήτων τα οποία αποφέρουν εισόδημα. Τα ακίνητα αυτά μπορεί να είναι συγκροτήματα γραφείων, ενοικιαζόμενοι χώροι, πολυκατοικίες, ξενοδοχεία, βιομηχανικοί και αποθηκευτικοί χώροι. Και σε αυτή την περίπτωση η αποπληρωμή του δανείου εξαρτάται από το παραγόμενο εισόδημα του χρηματοδοτούμενου στοιχείου. Έτσι στην κατηγορία αυτή υπάγεται ο δανεισμός εταιρείας εκμετάλλευσης ακινήτων που μισθώνει το ακίνητο για τη λειτουργία επιχείρησης όχι όμως ο δανεισμός προς ξενοδοχειακή εταιρεία με ιδιόκτητο ή μισθωμένο ακίνητο (ξενοδοχείο), η εξυπηρέτηση του οποίου εξαρτάται από λειτουργικές πηγές αποπληρωμής της επιχείρησης.

29. Τα ανοίγματα που υπόκεινται στις ειδικές χρηματοδοτήσεις, έχουν ειδικά χαρακτηριστικά που επηρεάζουν τον ενεχόμενο πιστωτικό κίνδυνο και καθιστούν απαιτητικό τον υπολογισμό των παραμέτρων κινδύνου και ιδίως την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης. Για τον λόγο αυτό τα πιστωτικά ιδρύματα που προτίθενται να εφαρμόσουν την παρούσα για το επιχειρηματικό τους χαρτοφυλάκιο, αλλά δεν είναι σε θέση να εκτιμήσουν το PD των ειδικών χρηματοδοτήσεων, καλύπτοντας τις ελάχιστες απαιτήσεις των Τμημάτων Γ και Ε, επιτρέπεται να χρησιμοποιήσουν, μεσοπρόθεσμα, για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων του υποχαρτοφυλακίου αυτού ειδικούς συντελεστές στάθμισης κινδύνου, όπως ορίζονται στο παρόν Τμήμα.

30. Στην περίπτωση αυτή, τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να αξιολογούν τις ειδικές χρηματοδοτήσεις ώστε να τις ταξινομήσουν σε μία από πέντε βαθμίδες/κατηγορίες κινδύνου. Η αξιολόγηση των ανοιγμάτων βασίζεται στα κάτωθι κριτήρια:

α. Χρηματοοικονομική ανάλυση.

β. Πολιτικό και νομικό περιβάλλον.

γ. Χαρακτηριστικά των συναλλαγών και/ή των περιουσιακών στοιχείων.

δ. Οικονομική ευρωστία του χρηματοδότη και του κυρίου του έργου, περιλαμβανομένης κάθε ροής εσόδων από συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

ε. Πακέτο εγγυήσεων και εξασφαλίσεων.

Στο Παράρτημα V της παρούσας, παρατίθενται τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να ταξινομήσουν τις ειδικές χρηματοδοτήσεις κάθε ομάδας που περιγράφονται στην παρ. 28 παραπάνω.

31. Τα κριτήρια οδηγούν στην ταξινόμηση των ειδικών χρηματοδοτήσεων οι οποίες δεν έχουν παρουσιάσει αθέτηση υποχρέωσης σε τέσσερις βαθμίδες/κατηγορίες. Η πέμπτη βαθμίδα/κατηγορία αντιστοιχεί σε ανοίγματα που έχουν παρουσιάσει αθέτηση υποχρέωσης.

32. Η πληρότητα της ανάλυσης των κριτηρίων, στην οποία προβαίνουν τα πιστωτικά ιδρύματα λαμβάνεται υπόψη από την Τράπεζα της Ελλάδος στο πλαίσιο της αξιολόγησης της αίτησης για την έγκριση εφαρμογής της Π.Ε.Δ..

33. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να ελέγχουν την ταξινόμηση των ειδικών χρηματοδοτήσεων αλλά και τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία αυτή διεξάγεται, τουλάχιστον ετησίως.

34. Οι συντελεστές στάθμισης κινδύνου για κάθε βαθμίδα κινδύνου/κατηγορία ανάλογα και με την εναπομένουσα διάρκεια της πιστοδότησης παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

Εναπομένουσα Ληκτότητα	Κατηγορία 1	Κατηγορία 2	Κατηγορία 3	Κατηγορία 4	Κατηγορία 5
Μικρότερη των 2,5 ετών	50%	70%	115%	250%	0%
Ίση ή μεγαλύτερη των 2,5 ετών	70%	90%	115%	250%	0%

35. Τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να εφαρμόζουν την προνομιακή στάθμιση 50% σε ανοίγματα της κατηγορίας 1 και 70% σε ανοίγματα της κατηγορίας 2 και σε δάνεια εναπομένουσας διάρκειας άνω των 2,5 ετών, μετά από έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία θα παρέχεται μόνον εφόσον κρίνει ότι οι όροι παροχής πίστωσης και τα άλλα χαρακτηριστικά του κινδύνου της χρηματοδότησης είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικά.

36. Για τα ανοίγματα από ειδικές χρηματοδοτήσεις για τα οποία τα πιστωτικά ιδρύματα χρησιμοποιούν τους συντελεστές στάθμισης που αναφέρονται στην παρ. 34, οι τιμές των συντελεστών για τον καθορισμό της αναμενόμενης ζημίας καθορίζονται σύμφωνα με τον πιο κάτω πίνακα:

Εναπο- μένουσα Ληκτότη- τα	Κατη- γορία 1	Κατη- γορία 2	Κατη- γορία 3	Κατη- γορία 4	Κατη- γορία 5
Μικρότε- ρη των 2,5 ετών	0%	0,4%	2,8%	8%	50%
Ίση ή με- γαλύτερη των 2,5 ετών	0,4%	0,8%	2,8%	8%	50%

37. Στην περίπτωση που η Τράπεζα της Ελλάδος έχει εγκρίνει τη χρήση προνομιακού συντελεστή στάθμισης 50% στα ανοίγματα της κατηγορίας 1 και 70% στα ανοίγματα της κατηγορίας 2, η τιμή του συντελεστή της αναμενόμενης ζημίας είναι 0% για τα ανοίγματα της κατηγορίας 1 και 0,4% για τα ανοίγματα της κατηγορίας 2 και για τα δάνεια εναπομένουσας διάρκειας ίσης ή μεγαλύτερης των 2,5 ετών.

Ζ.3. Αποκτηθείσες Εισπρακτέες Απαιτήσεις

38. Οι αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις δεν αποτελούν ξεχωριστή κλάση ανοιγμάτων, αλλά αντιπροσωπεύουν έναν τύπο χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων προς τις επιχειρήσεις και τους πελάτες λιανικής. Οι εισπρακτέες απαιτήσεις είναι τριγωνικές συναλλαγές που αφορούν μια σχέση μεταξύ του πιστωτικού ιδρύματος, του εκχωρητή των απαιτήσεων και του οφειλέτη των απαιτήσεων. Ειδικότερα:

α. Ο εκχωρητής έχει μία απαίτηση έναντι του οφειλέτη των εκχωρούμενων απαιτήσεων λόγω πώλησης σε αυτόν, προϊόντων ή υπηρεσιών, επί πιστώσει.

β. Ο οφειλέτης έχει αγοράσει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες επί πιστώσει.

γ. Ο εκχωρητής έχει εκχωρήσει στο πιστωτικό ίδρυμα τις απαιτήσεις του έναντι του οφειλέτη αντί αντιτίμου, που ενδέχεται να είναι διαφορετικό από το ονομαστικό ποσό αυτών.

39. Το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να θεωρήσει τις αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις ως:

α. Ανοίγματα έναντι του εκχωρητή, με εξασφάλιση τις εισπρακτέες απαιτήσεις, που θα πρέπει στην περίπτωση αυτή να ικανοποιούν τις προϋποθέσεις του Τμήματος Η, εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα έχει δικαίωμα πλήρους αναγωγής στον εκχωρητή του κινδύνου αθέτησης και του κινδύνου απομείωσης που ενυπάρχουν στις εκχωρηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις.

β. Ανοίγματα έναντι του οφειλέτη για τα οποία το πιστωτικό ίδρυμα δύνανται λαμβάνοντας εύλογα μέτρα να εκτιμήσει τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο για κάθε άνοιγμα ως εάν το ίδιο είχε παράσχει την πίστωση σε αυτόν. Σε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα έχει δικαίωμα αναγωγής, ο εκχωρητής δύνανται να θεωρηθεί ως εγγυητής των ανοιγμάτων.

γ. Ανοίγματα έναντι του οφειλέτη για τα οποία το πιστωτικό ίδρυμα δεν δύνανται να εκτιμήσει τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο για κάθε άνοιγμα, ως εάν το ίδιο είχε παράσχει την πίστωση σε αυτόν, επειδή π.χ. δεν έχει στη διάθεση του τις απαιτούμενες πληροφορίες για να προβεί σε πιστοληπτική αξιολόγηση αυτού. Σε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα έχει δικαίωμα αναγωγής, ο εκχωρητής δύνανται να θεωρηθεί ως εγγυητής των ανοιγμάτων.

Ποιοτικά κριτήρια

40. Για να υπαγάγει το πιστωτικό ίδρυμα αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις στα προβλεπόμενα στο παρόν Τμήμα, θα πρέπει να έχει υιοθετήσει σύστημα διαχείρισης των απαιτήσεων αυτών που καλύπτει τουλάχιστον τα ακόλουθα :

α. Η διάρθρωση της πιστοδότησης διασφαλίζει ότι σε κάθε προβλέψιμη περίπτωση το πιστωτικό ίδρυμα ουσιαστικά είναι ο δικαιούχος και έχει τον έλεγχο κάθε πληρωμής μετρητών για την εξόφληση των εισπρακτέων απαιτήσεων.

β. Εάν ο οφειλέτης πραγματοποιεί πληρωμές απευθείας στον εκχωρητή ή σε ένα «διαχειριστή», το πιστωτικό ίδρυμα εξακριβώνει τακτικά ότι οι πληρωμές αυτές πραγματοποιούνται στο σύνολο τους και σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους. Ως «διαχειριστής» νοείται μια οντότητα που διαχειρίζεται σε καθημερινή βάση ομάδα αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων ή τα υποκείμενα ανοίγματα.

γ. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει υιοθετήσει διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι τα δικαιώματα του επί των εισπρακτέων απαιτήσεων και της είσπραξης μετρητών έναντι αυτών, προστατεύονται έναντι της αναστολής διαδικασιών πτώχευσης ή της προβολής νομίμων αξιώσεων που θα μπορούσαν να καθυστερήσουν ουσιαστικά τη ρευστοποίηση ή την ενδεχόμενη εκχώρηση των εισπρακτέων απαιτήσεων από αυτό ή να περιορίσουν τον έλεγχο του επί των εισπράξεων.

δ. Το πιστωτικό ίδρυμα διαθέτει συστήματα παρακολούθησης και ελέγχου τόσο της ποιότητας των αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων όσο και της χρηματοοικονομικής κατάστασης του εκχωρητή και του τυχόν διαχειριστή. Ειδικότερα το πιστωτικό ίδρυμα:

i. Αξιολογεί τη συσχέτιση μεταξύ της ποιότητας των αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων και της χρηματοοικονομικής κατάστασης τόσο του εκχωρητή όσο και του διαχειριστή.

ii. Ταξινομεί στην εσωτερική κλίμακα διαβάθμισης κάθε εκχωρητή ή διαχειριστή και γενικότερα διαθέτει εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων εξελίξεων.

iii. Διαθέτει σαφείς και αποτελεσματικές πολιτικές για τον προσδιορισμό των εκχωρητών, που αποδέχεται να χρηματοδοτήσει με αυτή τη μορφή χρηματοδότησης, καθώς και των αποδεκτών διαχειριστών.

iv. Επανεξετάζει περιοδικά τους εκχωρητές και τους διαχειριστές προκειμένου να αξιολογήσει την ακρίβεια των εκθέσεων τους, να εντοπίσει τυχόν απάτες ή λειτούργειες αδυναμίες και να ελέγξει την ποιότητα των πιστοδοτικών πολιτικών του εκχωρητή και των εισπρακτικών πολιτικών και διαδικασιών του διαχειριστή. Οι διαπιστώσεις των αξιολογήσεων αυτών τεκμηριώνονται γραπτώς.

v. Αξιολογεί τα χαρακτηριστικά των ομάδων στις οποίες έχει ταξινομήσει τις αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις, τις τυχόν υπερβάλλουσες πληρωμές, το ιστορικό του εκχωρητή όσον αφορά καθυστερήσεις πληρωμών, επισφαλείς απαιτήσεις και προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις, τους όρους πληρωμής και τους ενδεχόμενους αντιθετικούς λογαριασμούς μεταξύ εκχωρητή και οφειλετών.

vi. Διαθέτει αποτελεσματικές πολιτικές και διαδικασίες για την παρακολούθηση, σε συνολική βάση, του κινδύνου συγκέντρωσης σε ένα μόνον πιστούχο (οφειλέτη) τόσο εντός μιας ομάδας αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων όσο και μεταξύ ομάδων.

vii. Εξασφαλίζει ότι λαμβάνει έγκαιρα από το διαχειριστή επαρκώς λεπτομερείς εκθέσεις σχετικά με την παλαιότητα και την απομείωση της αξίας των εισπρακτέων απαιτήσεων ώστε να:

(1) Διασφαλίζει την τήρηση των κριτηρίων επιλογής των προς αγορά εισπρακτέων απαιτήσεων και των πολιτικών όσον αφορά τη χορήγηση προκαταβολών για αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις.

(2) Ελέγχει και επιβεβαιώνει τους εμπορικούς όρους πωλήσεων (π.χ. παρεχόμενες εκπτώσεις) που εφαρμόζει ο εκχωρητής και τη σχετική απομείωση αξίας.

viii. Διαθέτει συστήματα και διαδικασίες για τον έγκαιρο εντοπισμό κάθε επιδείνωσης της χρηματοοικονομικής κατάστασης του εκχωρητή και της ποιότητας των αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων, καθώς και για την έγκαιρη αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανακύπτουν.

ix. Διαθέτει ιδίως, καταγεγραμμένες, σαφείς και αποτελεσματικές πολιτικές και διαδικασίες για:

(1) Τον εντοπισμό κάθε παράβασης των συμβατικών όρων της συναλλαγής, μέσω, μεταξύ άλλων, επαρκών και αποτελεσματικών συστημάτων πληροφορικής,

(2) τη διαχείριση των προβληματικών εισπρακτέων απαιτήσεων και την έναρξη δικαστικών ενεργειών, και

(3) τον έλεγχο των αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων και των σχετικών πιστώσεων και μετρητών και ιδίως την παρακολούθηση όλων των προσδιορισθέντων στο πλαίσιο των εν λόγω διαδικασιών, ουσιαστών στοιχείων και χαρακτηριστικών του προγράμματος απόκτησης εισπρακτέων απαιτήσεων, περιλαμβανομένων των:

(α) Ποσοστών /Τιμών εξαγοράς.

(β) Αποδεκτών εξασφαλίσεων.

(γ) Αναγκαίων εγγράφων.

(δ) Ορίων συγκέντρωσης.

(ε) Αντιμετώπισης των εσόδων από πληρωμές μετρητών.

Στον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών/στοιχείων αυτών λαμβάνονται επαρκώς υπόψη όλοι οι παράγοντες που σχετίζονται με τις εν λόγω συναλλαγές και ιδίως η χρηματοοικονομική κατάσταση του εκχωρητή και του διαχειριστή, οι συγκεντρώσεις κινδύνου και η εξέλιξη

της ποιότητας των απαιτήσεων και της πελατειακής βάσης του εκχωρητή.

x. Διαθέτει εσωτερικά συστήματα ελέγχου που διασφαλίζουν ότι τα κεφάλαια εκταμιεύονται μόνον εφόσον έχουν κατατεθεί οι αντίστοιχες εξασφαλίσεις και έγγραφα.

xi. Διαθέτει αποτελεσματική εσωτερική διαδικασία για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με όλες τις εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες, η οποία καλύπτει τουλάχιστον:

(1) Τον τακτικό έλεγχο όλων των κρίσιμων φάσεων της διαδικασίας απόκτησης εισπρακτέων απαιτήσεων του πιστωτικού ιδρύματος.

(2) Την εξακρίβωση του διαχωρισμού καθηκόντων μεταξύ, αφενός, της αξιολόγησης του εκχωρητή και του διαχειριστή και της αξιολόγησης του οφειλέτη αφετέρου, της αξιολόγησης και του επιτόπιου ελέγχου του εκχωρητή και του διαχειριστή.

(3) Την αξιολόγηση των υποστηρικτικών λειτουργιών με ιδιαίτερη έμφαση στα προσόντα και την εμπειρία των στελεχών, τον αριθμό τους και τα συστήματα πληροφορικής.

41. Τα πιστωτικά ιδρύματα υπολογίζουν τα σταθμισμένα ποσά για κίνδυνο αθέτησης χρησιμοποιώντας τις εξισώσεις του Παραρτήματος IV κατά περίπτωση. Ειδικότερα:

α. Οι εξισώσεις 2, 3, 4 και 5 μπορούν να χρησιμοποιηθούν αν ο σταθμισμένος, κατά το ποσό του σχετικού ανοίγματος, μέσος όρος των πωλήσεων όλων των οφειλετών για μία ομάδα ομοειδών αποκτηθεισών απαιτήσεων είναι μικρότερος των € 50 εκατ. Ως «S» στην περίπτωση αυτή τίθεται αυτός ο σταθμικός μέσος όρος.

β. Για τις αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις που ικανοποιούν τα κριτήρια της παρ. 47 χρησιμοποιούνται οι εξισώσεις 6 - 8 για τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής. Επιπλέον αν υπάρχει εξασφάλιση με ακίνητα που χρησιμοποιούνται ή θα χρησιμοποιηθούν ως κατοικίες ή αν ικανοποιούνται οι λοιπές απαιτήσεις χαρακτηρισμού του εν λόγω ανοίγματος ως αποδεκτό ανακυκλούμενο άνοιγμα λιανικής τραπεζικής, χρησιμοποιούνται κατά περίπτωση οι τιμές του συντελεστή συσχέτισης που προβλέπονται στο Τμήμα Δ, παρ. 8 και 9, αντίστοιχα.

γ. Στην περίπτωση ενός συνόλου αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων λιανικής τραπεζικής, για το οποίο το πιστωτικό ίδρυμα που τις αποκτά, δεν μπορεί να διαχωρίσει τα ανοίγματα που εξασφαλίζονται με ακίνητα που χρησιμοποιούνται ή θα χρησιμοποιηθούν ως κατοικίες και τα αποδεκτά ανακυκλούμενα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής από τα άλλα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής, εφαρμόζεται η εξίσωση που οδηγεί στις υψηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις για τα ανοίγματα αυτά.

42. Για την εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου που εισάγονται ως μεταβλητές στις εξισώσεις, επιπλέον των προϋποθέσεων που έχουν τεθεί στο Τμήμα Ε ισχύουν και τα εξής:

α. Η ταξινόμηση των εισπρακτέων απαιτήσεων σε ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά απεικονίζει την πιστωτική πολιτική του εκχωρητή και τη διαφοροποίηση των πελατών του.

β. Η εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου απεικονίζει όλες τις σχετικές πληροφορίες που έχει στη διάθεση του το πιστωτικό ίδρυμα, αναφορικά με την ποιότητα

των απαιτήσεων, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων για ομάδες με παρόμοια χαρακτηριστικά που παράσχει ο εκχωρητής ή προέρχονται από εξωτερικές πηγές.

γ. Το πιστωτικό ίδρυμα αξιολογεί τις πληροφορίες που παρέχονται από τον εκχωρητή προκειμένου να τις χρησιμοποιήσει στην εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου.

δ. Κατά την εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου για τις εισπρακτέες απαιτήσεις του χαρτοφυλακίου λιανικής επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται εσωτερικά και εξωτερικά στοιχεία αναφοράς. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα χρησιμοποιούν όλες τις σχετικές πηγές δεδομένων για τη διενέργεια συγκρίσεων.

ε. Αν το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει τις τιμές της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης (PD) ή της ποσοστιαίας ζημίας σε περίπτωση αθέτησης (LGD) με βάση μια εκτίμηση της αναμενόμενης ζημίας (EL) και μια εκτιμώμενη τιμή για το LGD ή το PD αντίστοιχα, η διαδικασία για την εκτίμηση του EL θα ικανοποιεί τις ελάχιστες απαιτήσεις των Τμημάτων Γ και Ε για τα PD, LGD και το αποτέλεσμα θα είναι συνεπές με την έννοια του LGD, σύμφωνα με το Τμήμα Ε, παρ. 56.

Εισπρακτέες Απαιτήσεις Επιχειρηματικού Χαρτοφυλακίου

Πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης

43. Για τις εισπρακτέες απαιτήσεις του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου, των παρ. 39α και 39β το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης του εκχωρητή και του οφειλέτη αντίστοιχα. Για τις εισπρακτέες απαιτήσεις του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου για τις οποίες το πιστωτικό ίδρυμα δεν δύναται να εκτιμήσει την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης του οφειλέτη (παρ. 39γ), ικανοποιώντας τις ελάχιστες απαιτήσεις των Τμημάτων Γ και Ε, επιτρέπεται να εκτιμήσει την αναμενόμενη ζημία (EL) ανά βαθμίδα ή ομάδα πιστούχου με βάση το μακροχρόνιο μέσο όρο της πραγματοποιηθείσας ετήσιας ζημίας. Κατόπιν η πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης υπολογίζεται ως εξής:

α. Για τις εισπρακτέες απαιτήσεις κανονικής εξοφλητικής προτεραιότητας το PD είναι η εσωτερική εκτίμηση του πιστωτικού ιδρύματος για το EL διαιρεμένη με το LGD για αυτές τις εισπρακτέες απαιτήσεις.

β. Για τις εισπρακτέες απαιτήσεις ήσσονος εξοφλητικής προτεραιότητας, το PD είναι η εσωτερική εκτίμηση του EL.

γ. Εάν επιτρέπεται στο πιστωτικό ίδρυμα να χρησιμοποιεί εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου για τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων και εάν μπορεί να επιμερίσει αξιόπιστα τις εσωτερικές εκτιμήσεις του EL σε PD και LGD, μπορεί να χρησιμοποιεί εσωτερική εκτίμηση του PD.

δ. Το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να αναγνωρίσει την επίπτωση μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας μέσω αναπροσαρμογής του PD, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Η της παρούσας.

Ποσοστιαία Ζημία σε περίπτωση αθέτησης

44. Για τις εισπρακτέες απαιτήσεις του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου η ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης ορίζεται ως εξής:

α. Για τις εισπρακτέες απαιτήσεις κανονικής εξοφλητικής προτεραιότητας το LGD=45%.

β. Για τις εισπρακτέες απαιτήσεις ήσσονος εξοφλητικής προτεραιότητας, το LGD=100%.

γ. Εάν επιτρέπεται στο πιστωτικό ίδρυμα να χρησιμοποιεί εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου για τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων και εάν μπορεί να επιμερίσει αξιόπιστα τις εσωτερικές εκτιμήσεις του EL σε PD και LGD, μπορεί να χρησιμοποιεί εσωτερική εκτίμηση του LGD.

Διάρκεια (M)

45. Για τις εισπρακτέες απαιτήσεις του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου η διάρκεια ορίζεται ως εξής:

α. Ίση με αυτή των λοιπών επιχειρηματικών ανοιγμάτων ήτοι ίση με 2,5 έτη.

β. Εάν επιτρέπεται στο πιστωτικό ίδρυμα να χρησιμοποιεί εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου για τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, το M για τα ανοίγματα εισπρακτέων απαιτήσεων έναντι επιχειρήσεων μπορεί να υπολογίζεται ως εξής:

i. Εάν επιτρέπεται στο πιστωτικό ίδρυμα να χρησιμοποιεί εσωτερικές εκτιμήσεις του PD για τις αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις έναντι επιχειρήσεων, το M για τα εκταμιευθέντα ποσά ισούται με τη σταθμισμένη μέση ληκτότητα των απαιτήσεων και δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 90 ημερών.

ii. Η ίδια τιμή του M εφαρμόζεται επίσης στα μη εκταμιευθέντα ποσά μιας πιστωτικής διευκόλυνσης (δεσμευτικού εγκεκριμένου ορίου) αγοράς εφόσον αυτή περιέχει περιοριστικές ρήτρες, σημεία ενεργοποίησης πρόωρης εξόφλησης ή άλλα χαρακτηριστικά που προστατεύουν το πιστωτικό ίδρυμα που τις αποκτά από μια ουσιαστική επιδείνωση της ποιότητας των μελλοντικών εισπρακτέων απαιτήσεων που υποχρεούται να αγοράσει μέχρι τη λήξη ισχύος της διευκόλυνσης.

iii. Ελλείψει παρόμοιας αποτελεσματικής προστασίας, το M για τα μη εκταμιευθέντα ποσά ισούται με το άθροισμα της δυνητικής εισπρακτέας απαίτησης με τη μεγαλύτερη ληκτότητα δυνάμει της συμφωνίας αγοράς και της εναπομένουσας ληκτότητας της πιστωτικής διευκόλυνσης αγοράς, και δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 90 ημερών.

iv. Η στάθμιση γίνεται με τη χρήση του ονομαστικού ποσού του ανοίγματος.

Αξία Ανοίγματος

46. Για τις εισπρακτέες απαιτήσεις του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου η αξία ανοίγματος ορίζεται ως εξής:

α. Η αξία ανοίγματος, που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών για αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις, ισούται με το ανεξόφλητο υπόλοιπο μείον την κεφαλαιακή απαίτηση για κίνδυνο απομείωσης αξίας πριν ληφθεί υπόψη η επίπτωση ενδεχόμενης μείωσης πιστωτικού κινδύνου.

β. Η αξία ανοίγματος για όρια τα οποία έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν εκταμιευτεί ισούται με το ποσό που έχει εγκριθεί πολλαπλασιασμένο με τον κατάλληλο συντελεστή:

i. Για μη εκταμιευθείσες πιστωτικές διευκολύνσεις ανανεούμενων εισπρακτέων απαιτήσεων που είναι ακυρώσιμες άνευ όρων ή παρέχουν στο πιστωτικό ίδρυμα πραγματική δυνατότητα αυτόματης ακύρωσης ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση, εφαρμόζεται συντελεστής μετατροπής 0%. Στην περίπτωση αυτή τα πιστωτικά ιδρύματα παρακολουθούν ενεργά τη χρημα-

τοοικονομική κατάσταση του οφειλέτη και διαθέτουν εσωτερικά συστήματα ελέγχου που τους επιτρέπουν να εντοπίζουν αμέσως κάθε επιδείνωση της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη.

ii. Για όρια κάθε άλλης μορφής συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων όπου το πιστωτικό ίδρυμα δεν μπορεί να τεκμηριώσει ικανοποιητικά ότι παρακολουθεί ενεργά τη χρηματοοικονομική κατάσταση του οφειλέτη εφαρμόζεται συντελεστής μετατροπής 75%.

Εισπρακτές Απαιτήσεις Χαρτοφυλακίου Λιανικής

47. Οι προϋποθέσεις που πρέπει να ικανοποιούνται για να θεωρηθούν οι αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις ως ανοίγματα λιανικής είναι:

α. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει αγοράσει τις εισπρακτέες απαιτήσεις από μη συνδεδεμένους τρίτους και το άνοιγμα του έναντι του οφειλέτη των εισπρακτέων απαιτήσεων δεν περιλαμβάνει ανοίγματα που έχει άμεσα ή έμμεσα δημιουργήσει το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα.

β. Οι αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις πρέπει να έχουν συνομολογηθεί υπό συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού (arm's length conditions) μεταξύ του εκχωρητή και του οφειλέτη. Συνεπώς, δεν είναι αποδεκτοί οι λογαριασμοί διεπιχειρησιακών απαιτήσεων ούτε οι εισπρακτέες απαιτήσεις που συνδέονται με αντιθετικούς λογαριασμούς μεταξύ επιχειρήσεων που πραγματοποιούν αμοιβαίες αγοραπωλησίες.

γ. Το πιστωτικό ίδρυμα που τις αποκτά έχει απαίτηση επί του συνόλου των εσόδων από τις αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις ή επί μέρους των εσόδων αυτών.

δ. Το χαρτοφυλάκιο εισπρακτέων απαιτήσεων είναι επαρκώς διαφοροποιημένο.

Οι εκτιμήσεις των παραμέτρων κινδύνου για τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι κινδύνου αθέτησης από εισπρακτέες απαιτήσεις του χαρτοφυλακίου λιανικής θα ικανοποιούν τις προϋποθέσεις του Τμήματος Ε.

48. Για τις αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις λιανικής τραπεζικής, τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να χρησιμοποιούν εξωτερικά και εσωτερικά δεδομένα αναφοράς. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα χρησιμοποιούν όλες τις κατάλληλες πηγές δεδομένων για τη διενέργεια συγκρίσεων.

Κίνδυνος Απομείωσης

49. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να υπολογίζονται κεφαλαιακές απαιτήσεις και αναμενόμενη ζημία για τον κίνδυνο απομείωσης, εκτός αν το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να τεκμηριώσει ικανοποιητικά ότι ο κίνδυνος αυτός είναι αμελητέος. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις υπολογίζονται με τις εξισώσεις 1-4 του Παραρτήματος IV, τόσο για τις εισπρακτέες απαιτήσεις που υπάγονται στο επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο, όσο και για τις υπαγόμενες στο χαρτοφυλάκιο λιανικής.

50. Για τον κίνδυνο απομείωσης αξίας αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων έναντι επιχειρήσεων, το PD ορίζεται ίσο με την εκτίμηση του EL για τον κίνδυνο απομείωσης αξίας.

51. Εάν επιτρέπεται στο πιστωτικό ίδρυμα να χρησιμοποιεί εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD για τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων και εάν μπορεί να επιμερίσει αξιόπιστα σε PD και LGD τις εσωτερικές εκτιμήσεις του EL για κίνδυνο απομείωσης αξίας αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων έναντι επιχειρήσεων, μπορεί να χρησιμοποιηθεί η εκτίμηση PD.

52. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να λαμβάνουν υπόψη την επίπτωση μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας προσαρμόζοντας το PD σύμφωνα με το Τμήμα Η της παρούσας. Τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία επιτρέπεται να χρησιμοποιούν τις δικές τους εκτιμήσεις LGD για τον κίνδυνο απομείωσης της αξίας αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων έναντι επιχειρήσεων δύνανται να αναγνωρίζουν τη μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία προσαρμόζοντας τα PD και με την επιφύλαξη της παρ. 64, του Τμήματος Ε.

53. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα αναγνωρίζει ως αποδεκτούς παρόχους μη χρηματοδοτούμενης προστασίας άλλους, πέραν των αναφερόμενων στο Τμήμα Η, εφόσον κρίνει ότι η παρεχόμενη προστασία είναι επαρκής και αποτελεσματική.

54. Οι λοιπές παράμετροι κινδύνου απομείωσης για τις εισπρακτέες απαιτήσεις του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου ορίζονται ή προσδιορίζονται ως εξής:

α. Ποσοστιαία Ζημία σε περίπτωση αθέτησης:

i. Αν το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί εσωτερικές εκτιμήσεις για το PD: 75%.

ii. Αν η τιμή του PD υπολογίζεται με βάση το EL: 100%.

iii. Εάν έχει επιτραπεί στο πιστωτικό ίδρυμα να χρησιμοποιεί εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου για τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων και εάν μπορεί να επιμερίσει αξιόπιστα τις εσωτερικές εκτιμήσεις του EL σε PD και LGD, μπορεί να χρησιμοποιεί την εσωτερική του εκτίμηση για το LGD.

β. Διάρκεια

Η διάρκεια για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι κινδύνου απομείωσης εισπρακτέων απαιτήσεων είναι ίση με ένα (1) έτος.

γ. Αξία Ανοίγματος

Η αξία ανοίγματος είναι το ονομαστικό ποσό των εισπρακτέων απαιτήσεων.

55. Στην περίπτωση των αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων, οι εκπτώσεις επί της τιμής αγοράς σύμφωνα με τις οποίες προβλέπεται επιστροφή χρημάτων και οι εξασφαλίσεις ή μερικές εγγυήσεις που παρέχουν προστασία κατά της πρωτεύουσας ζημίας από αθέτηση, ή από απομείωση αξίας εισπρακτέων απαιτήσεων, ή κατά αμοιβαίων, μπορούν να αντιμετωπίζονται ως θέσεις πρωτεύουσας ζημίας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2593/20.8.2007 σχετικά με τον Υπολογισμό Σταθμισμένων Ανοιγμάτων για Θέσεις σε Τιτλοποίηση.

56. Για τις εκτιμήσεις των ποσών αναμενόμενης ζημίας για πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο απομείωσης εισπρακτέων απαιτήσεων, τα πιστωτικά ιδρύματα χρησιμοποιούν τις ίδιες εκτιμήσεις για τις παραμέτρους PD, LGD και Αξία Ανοίγματος που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των σταθμισμένων ποσών. Τα ποσά αναμενόμενης ζημίας υπολογίζονται με τις εξισώσεις 11 και 12 του παραρτήματος IV.

Z.4. Ανοίγματα από θέσεις σε τιτλοποίηση

57. Τα σταθμισμένα ποσά για τα ανοίγματα από θέσεις σε τιτλοποίηση υπολογίζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2593/20.8.2007

ΤΜΗΜΑ Η: Τεχνικές Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου

H.1. Μορφές Πιστωτικής Προστασίας

Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων για τον υπολογισμό

των κεφαλαιακών απαιτήσεων και στις περιπτώσεις που το πιστωτικό ίδρυμα δεν χρησιμοποιεί εσωτερικές εκτιμήσεις για το LGD και τους συντελεστές μετατροπής, αλλά τις εποπτικά καθοριζόμενες τιμές, δύνανται να αναγνωρίζουν την ύπαρξη μειωμένου πιστωτικού κινδύνου σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις του παρόντος Τμήματος κατά τον υπολογισμό των σταθμισμένων ανοιγμάτων. Για το σκοπό αυτό, ως πιστωτική προστασία αναγνωρίζεται:

1. Η Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία που παρέχεται από:

- α. Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις.
- β. Εμπράγματα εξασφαλίσεις και ειδικότερα:
  - i. Εμπορικά ακίνητα και ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες.
  - ii. Αποκτηθείσες εμπορικές απαιτήσεις.
  - iii. Λοιπές εμπράγματες εξασφαλίσεις ήτοι:
    - (α) Αυτοκίνητα στα οποία το πιστωτικό ίδρυμα παρακρατεί την κυριότητα.
    - (β) Πλοία που δίνονται ως εξασφάλιση εμπορικών πτώσεων.
- γ. Συμβάσεις - πλαίσια συμψηφισμού που καλύπτουν συναλλαγές επαναγοράς, δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων και/ή άλλες συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς,
- δ. Λοιπές μορφές χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας.

2. Η Μη Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία που παρέχεται από:

- α. Εγγυήσεις.
  - β. Πιστωτικά Παράγωγα.
3. Για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος ως «πιστοδότηση με εξασφάλιση» νοείται κάθε συναλλαγή που δημιουργεί άνοιγμα καλυπτόμενο από εξασφάλιση που δεν περιλαμβάνει ρήτρα παρέχουσα στο πιστωτικό ίδρυμα το δικαίωμα να λαμβάνει περιθώριο ασφάλισης σε συχνά χρονικά διαστήματα.

4. Επενδύσεις σε ομόλογα συνδεδεμένα με τον πιστωτικό κίνδυνο υποκείμενου μέσου, που έχουν εκδοθεί από το πιστωτικό ίδρυμα που λαμβάνει την προστασία μπορούν να θεωρηθούν ως εξασφάλιση με μετρητά.

5. Ένα χρηματοδοτικό άνοιγμα για το οποίο αναγνωρίζεται μείωση του πιστωτικού κινδύνου δεν επιτρέπεται, σε καμία περίπτωση, να οδηγεί σε μεγαλύτερο ποσό σταθμισμένου ανοίγματος ή αναμενόμενης ζημίας από ένα ταυτόσημο άνοιγμα για το οποίο δεν υπάρχει μείωση του πιστωτικού κινδύνου.

6. Όταν το σταθμισμένο άνοιγμα περιλαμβάνει ήδη πιστωτική προστασία βάσει των Τμημάτων Α - Ζ, κατά περίπτωση, ο υπολογισμός της πιστωτικής προστασίας βάσει του παρόντος Τμήματος δεν αναγνωρίζεται επιπλέον.

7. Η επίπτωση των συμβάσεων διμερούς συμψηφισμού που καλύπτουν συμφωνίες επαναγοράς και/ή συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων και/ή άλλες συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς με έναν αντισυμβαλλόμενο μπορεί να αναγνωρίζεται μόνον εφόσον οι λαμβανόμενες εξασφαλίσεις και οι τίτλοι ή εμπορεύματα που λαμβάνονται με δανεισμό στο πλαίσιο τέτοιων συμβάσεων πληρούν τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας των εξασφαλίσεων της παρ. 47 παρακάτω. Σημειώνεται ότι η επιλεξιμότητα εξαρτάται επίσης από το εάν η συναλλαγή καταχω-

ρείται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών ή στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο.

8. Τα ανοίγματα που προέρχονται από χρηματοδοτική μίσθωση δύνανται να θεωρηθούν ως ανοίγματα με εξασφάλιση τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν μισθωθεί, μόνον εφόσον ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις που τίθενται στις παρ. 42 - 45.

9. Η επίπτωση στα σταθμισμένα κατά κίνδυνο ανοίγματα και την αναμενόμενη ζημία υπολογίζεται:

- α. Για τις χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις σύμφωνα με την παρ. 49
- β. Για τις εμπράγματα εξασφαλίσεις σύμφωνα με τις παρ. 51 - 53
- γ. Για τις συμβάσεις - πλαίσια συμψηφισμού που καλύπτουν συναλλαγές επαναγοράς, δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων και/ή άλλες συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με την παρ. 56.
- δ. Για τις λοιπές μορφές χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας σύμφωνα με την παρ. 58.
- ε. Για τη μη Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία, που παρέχεται από τις εγγυήσεις και τα πιστωτικά παράγωγα σύμφωνα με τις παρ. 67 - 71.

Η.2. Ληκτότητα

10. Στο πλαίσιο της πιστωτικής προστασίας ορίζεται:

α. Ληκτότητα ανοίγματος ως το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα μεταξύ:

- i. Της μέγιστης προθεσμίας εντός της οποίας ο οφειλέτης πρέπει να εκπληρώσει την υποχρέωση του.
- ii. Του διαστήματος πέντε (5) ετών.

β. Ληκτότητα πιστωτικής προστασίας ως το χρονικό διάστημα μέχρι την πλησιέστερη ημερομηνία κατά την οποία η προστασία λήγει ή τερματίζεται. Εάν υπάρχει προαίρεση για τερματισμό της προστασίας, με διακριτική ευχέρεια είτε του εκχωρητή της προστασίας, είτε του αγοραστή, η ληκτότητα της προστασίας είναι το χρονικό διάστημα μέχρι την πλησιέστερη ημερομηνία κατά την οποία μπορεί να ασκηθεί η προαίρεση. Τυχόν προαίρεση για τερματισμό της προστασίας με διακριτική ευχέρεια του αγοραστή της θεωρείται ότι επηρεάζει τη ληκτότητα της προστασίας μόνον εφόσον οι όροι της σύμβασης παροχής προστασίας περιέχουν θετικό κίνητρο για το πιστωτικό ίδρυμα να τερματίσει τη συναλλαγή πριν τη συμβατική ημερομηνία λήξης.

γ. Ειδικά στην περίπτωση πιστωτικού παραγώγου για το οποίο δεν υπάρχει πρόβλεψη που να εμποδίζει τον τερματισμό του (termination) πριν τη λήξη τυχόν περιόδου χάριτος μετά την οποία η μη εξυπηρέτηση της υποκείμενης υποχρέωσης έχει ως αποτέλεσμα την κήρυξη της σε αθέτηση, η ληκτότητα της προστασίας μειώνεται κατά τη διάρκεια της περιόδου χάριτος.

δ. Για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος, αναντιστοιχία ληκτότητας μεταξύ ανοίγματος και πιστωτικής προστασίας θεωρείται ότι υπάρχει όταν η εναπομένουσα διάρκεια της προστασίας είναι μικρότερη από αυτή του ανοίγματος για το οποίο παρέχεται η εν λόγω προστασία.

Η.3. Ελάχιστες Προϋποθέσεις για την Αναγνώριση Πιστωτικής Προστασίας

11. Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για την παροχή πιστωτικής προστασίας από κοινού με τις ενέργειες, τα μέτρα, τις διαδικασίες και τις πολιτικές του πιστωτικού ιδρύματος που λαμβάνει την πιστωτική προστασία, θα

οδηγούν σε διακανονισμούς πιστωτικής προστασίας, νομικά ισχυρούς και εκτελεστούς σε όλες τις χώρες που έχουν δικαιοδοσία.

12. Το πιστωτικό ίδρυμα στο οποίο παρέχεται η προστασία λαμβάνει όλα τα εύλογα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει την αποτελεσματικότητα του διακανονισμού πιστωτικής προστασίας και την αντιμετώπιση των σχετικών κινδύνων. Επίσης τεκμηριώνει ικανοποιητικά ότι διαθέτει κατάλληλες διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων που του επιτρέπουν να ελέγχει τους κινδύνους στους οποίους ενδέχεται να εκτεθεί ως αποτέλεσμα της εφαρμογής τεχνικών μείωσης του πιστωτικού κινδύνου.

13. Ανεξάρτητα από το εάν υπάρχει μείωση του πιστωτικού κινδύνου που αναγνωρίζεται για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών, τα πιστωτικά ιδρύματα θα συνεχίζουν να αξιολογούν πλήρως τον πιστωτικό κίνδυνο του υποκειμένου ανοίγματος και θα είναι σε θέση να τεκμηριώνουν ικανοποιητικά ότι συμμορφώνονται με την απαίτηση αυτή. Στην περίπτωση των συναλλαγών επαναγοράς και/ή δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων, το υποκείμενο άνοιγμα ισούται, μόνο για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, με το καθαρό ποσό του ανοίγματος.

14. Σε περίπτωση χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας, προκειμένου να είναι αποδεκτά προς αναγνώριση, τα περιουσιακά στοιχεία των παρ. 47 και 50, στα οποία αυτή βασίζεται, πρέπει να διαθέτουν επαρκή δυνατότητα ρευστοποίησης και η αξία τους να παραμένει επαρκώς σταθερή διαχρονικά έτσι ώστε να δημιουργείται η προσήκουσα βεβαιότητα ως προς την επιτυγχανόμενη πιστωτική προστασία, λαμβάνοντας υπόψη τον επιτρεπόμενο βαθμό αναγνώρισης.

15. Σε περίπτωση χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας, το πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πίστωση πρέπει να δικαιούται, σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης του οφειλέτη ή του θεματοφύλακα που αναλαμβάνει τη φύλαξη της εξασφάλισης ή σε περίπτωση άλλου πιστωτικού γεγονότος που εμφανίζεται στα έγγραφα τεκμηρίωσης της συναλλαγής, να ρευστοποιεί ή να αποκτά την κυριότητα των περιουσιακών στοιχείων εγκαίρως.

16. Ο βαθμός συσχετισμού μεταξύ της αξίας των περιουσιακών στοιχείων στα οποία βασίζεται η προστασία και η πιστωτική ποιότητα του οφειλέτη είναι αποδεκτός.

17. Σε περίπτωση μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας, προκειμένου να είναι αποδεκτό προς αναγνώριση, το μέρος που παρέχει την εξασφάλιση πρέπει να είναι επαρκώς αξιόπιστο και η συμφωνία προστασίας να παράγει νομικά αποτελέσματα και να είναι εφαρμόσιμη στα οικεία νομικά συστήματα ούτως ώστε να υπάρχει η προσήκουσα βεβαιότητα ως προς την επιτυγχανόμενη πιστωτική προστασία, λαμβάνοντας υπόψη τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ανοιγμάτων και τον επιτρεπόμενο βαθμό αναγνώρισης. Η επιλεξιμότητα περιορίζεται στα είδη συμφωνίας προστασίας της παρ. 2 και στους παρόχους προστασίας της παρ. 60.

18. Όταν πληρούνται οι απαιτήσεις των παρ. 11-17 και των παρ. 19 - 46, κατά περίπτωση, ο υπολογισμός των σταθμισμένων ανοιγμάτων δύναται να τροποποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Τμήματος.

Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία

19. Οι προϋποθέσεις που πρέπει να ικανοποιούνται για να γίνουν δεκτές για σκοπούς υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων οι:

α. Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις,

β. συμβάσεις - πλαίσια συμφηφισμού, οι οποίες καλύπτουν συναλλαγές επαναγοράς, συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων και/ή άλλες συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς.

γ. καταθέσεις μετρητών ή μέσων εξομοιούμενων με μετρητά που τηρούνται σε τρίτο ίδρυμα χωρίς σύμβαση θεματοφυλακής και είναι ενεχυριασμένα στο πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση,

δ. ασφαλιστήρια συμβόλαιο ζωής ενεχυριασμένα στο δανειοδότη πιστωτικό ίδρυμα, είναι οι ίδιες που προβλέπονται στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 18.α., εδάφια i, ii, iii και iv αντίστοιχα.

Ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και εμπορικά ακίνητα

Ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και εμπορικά ακίνητα μπορούν να γίνουν δεκτά ως εξασφαλίσεις για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων, εφόσον ικανοποιούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

20. Η αξία του ακινήτου δεν εξαρτάται σε ουσιαστικό βαθμό από την πιστωτική ποιότητα του πιστούχου.

21. Ο κίνδυνος του πιστούχου δεν εξαρτάται σε ουσιαστικό βαθμό από την απόδοση του υποκειμένου ακινήτου ή έργου, αλλά από την ικανότητα του πιστούχου να εξοφλήσει την οφειλή από άλλες πηγές. Έτσι, η εξυπηρέτηση της χρηματοδότησης δεν εξαρτάται ουσιαστικά από ενδεχόμενες χρηματορροές που σχετίζονται με το υποκείμενο ακίνητο που χρησιμοποιείται ως εξασφάλιση.

22. Περί ασφάλειας δικαίου: Η υποθήκη ή άλλο βάρος που έχει εγγραφεί επί του ακινήτου είναι εκτελεστή σε όλες τις χώρες που έχουν δικαιοδοσία τη στιγμή σύναψης της σύμβασης παροχής πίστωσης και να έχει εγγραφεί ορθά και έγκαιρα. Η σύμβαση κατοχυρώνει πλήρη εμπράγματα ασφάλεια (δηλαδή έχουν τηρηθεί όλες οι νομικές απαιτήσεις για τη σύσταση της). Η σύμβαση εξασφάλισης και η σχετική νομική διαδικασία επιτρέπουν στο πιστωτικό ίδρυμα να ικανοποιήσει σε εύλογο χρονικό διάστημα την απαίτησή του με τη ρευστοποίηση του ενυπόθηκου ακινήτου.

23. Για να θεωρηθεί ότι η προσημείωση αποτελεί βάρος, που παρέχει ισοδύναμη ασφάλεια δικαίου με την υποθήκη, πρέπει το πιστωτικό ίδρυμα να διαθέτει εσωτερικές διαδικασίες που διασφαλίζουν την έγκαιρη μετατροπή της σε υποθήκη.

24. Έγγραφης τεκμηρίωσης: Το πιστωτικό ίδρυμα διαθέτει κατάλληλες και τεκμηριωμένες πιστοδοτικές πολιτικές και διαδικασίες που, μεταξύ άλλων, καθορίζουν τα είδη των ακινήτων που γίνονται αποδεκτά ως εξασφάλιση.

25. Ασφάλισης: Το πιστωτικό ίδρυμα διαθέτει διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι το ακίνητο που λαμβάνεται ως εμπράγματα εξασφάλιση καλύπτεται επαρκώς από ασφάλιση ζημιών.

26. Η αξία του ακινήτου επαναπροσδιορίζεται τακτικά και τουλάχιστον μία φορά το χρόνο προκειμένου περί ακινήτων εμπορικής χρήσης, και κάθε τρία (3) έτη προκειμένου περί κατοικιών. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να ζητήσει πιο συχνές σε περιόδους έντονης διακύμανσης των τιμών της αγοράς.

27. Ο επαναπροσδιορισμός της αξίας των ακινήτων γίνεται από ανεξάρτητους εκτιμητές. Εναλλακτικά μπορούν να χρησιμοποιούνται στατιστικές μέθοδοι για την αποτίμηση των ακινήτων και για τον εντοπισμό των ακινήτων των οποίων η αξία πρέπει σε κάθε περίπτωση να επανεκτιμηθεί από ανεξάρτητο εκτιμητή σύμφωνα με την παρ. 28 παρακάτω. Οι στατιστικές μέθοδοι μπορούν να στηρίζονται σε Δείκτη Τιμών Ακινήτων όπως π.χ. τον Δείκτη Τιμών Κατοικιών για τις αστικές περιοχές που δημοσιεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, ή σε άλλον δείκτη τιμών ακινήτων που έχει προσδιορισθεί μετά από πρωτοβουλίες των πιστωτικών ιδρυμάτων.

28. Η αποτίμηση επανεξετάζεται από ανεξάρτητο εκτιμητή εάν υπάρχουν πληροφορίες ότι η αξία του ακινήτου ενδέχεται να έχει μειωθεί σημαντικά σε σχέση με τις γενικές τιμές της αγοράς για αντίστοιχα ακίνητα.

29. Για δάνεια που υπερβαίνουν το μικρότερο ποσό μεταξύ των € 3 εκατ. ή του 5% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος, η αποτίμηση του ακινήτου επανεξετάζεται από ανεξάρτητο εκτιμητή τουλάχιστον κάθε τρία χρόνια.

30. Ως «ανεξάρτητος εκτιμητής» νοείται πρόσωπο που έχει τα απαιτούμενα προσόντα, ικανότητα και εμπειρία για την αποτίμηση ακινήτων και είναι ανεξάρτητος από τη διαδικασία των πιστοδοτικών αποφάσεων.

31. Τα πιστωτικά ιδρύματα δύναται επίσης να αναγνωρίζουν ως εξασφάλιση μετοχές σε φινλανδικές στεγαστικές εταιρείες που λειτουργούν βάσει του φινλανδικού νόμου περί στεγαστικών εταιρειών του 1991 ή βάσει μεταγενέστερης ισοδύναμης νομοθεσίας, προκειμένου περί ακινήτων τα οποία κατοικούνται ή εκμισθώνονται ή θα κατοικηθούν ή εκμισθωθούν από τον ιδιοκτήτη ή αφορούν γραφεία ή άλλα εμπορικά ακίνητα, εφόσον πληρούνται οι αντίστοιχες κατά περίπτωση προϋποθέσεις.

Επιχειρηματικές (Εμπορικές ή Εισπρακτέες) απαιτήσεις

Εμπορικές απαιτήσεις μπορούν να γίνουν δεκτές ως εξασφαλίσεις για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων, υπό την προϋπόθεση ότι ικανοποιούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

32. Περί Ασφάλειας Δικαίου: Η νομική πράξη με την οποία παρέχεται η εξασφάλιση είναι ισχυρή και διασφαλίζει ότι ο δανειστής έχει σαφή δικαιώματα και προτεραιότητα επί των εισπρακτέων ποσών. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου ώστε να διασφαλιστεί ότι μπορεί να αντιτάξει τα δικαιώματα του που πηγάζουν από την εξασφάλιση της απαίτησης, έχει δε προβεί σε επαρκή νομική εξέταση που επιβεβαίωσε ότι οι συμβάσεις εξασφάλισης είναι εκτελεστές σε όλες τις χώρες που έχουν δικαιοδοσία.

33. Οι συμβάσεις εξασφάλισης είναι επαρκώς τεκμηριωμένες και περιλαμβάνουν σαφή διαδικασία ταχείας ρευστοποίησης της εξασφάλισης.

34. Οι διαδικασίες του πιστωτικού ιδρύματος διασφαλίζουν την τήρηση όλων των προϋποθέσεων που προβλέπονται από το νόμο για την κήρυξη του πιστούχου σε αθέτηση υποχρέωσης και την ταχεία ρευστοποίηση της εξασφάλισης. Σε περίπτωση χρηματοοικονομικών δυσχερειών ή αθέτησης υποχρέωσης του πιστούχου, το πιστωτικό ίδρυμα έχει τη νόμιμη εξουσία να πωλήσει ή να εκχωρήσει σε τρίτους τις εισπρακτέες απαιτήσεις

χωρίς τη συναίνεση των οφειλετών των εισπρακτέων απαιτήσεων.

35. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να έχει επαρκή διαδικασία για την εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου από τις εισπρακτέες απαιτήσεις. Η διαδικασία αυτή θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, ανάλυση της επιχείρησης και του τομέα όπου δραστηριοποιείται ο πιστούχος, καθώς και τους τύπους πελατών με τους οποίους ο πιστούχος συναλλάσσεται. Αν το πιστωτικό ίδρυμα στηρίζεται στην εκτίμηση του πιστούχου για την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών του, το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να αξιολογεί τις πιστωτικές πρακτικές του πιστούχου για να εξακριβώσει την επάρκεια και την αξιοπιστία τους.

36. Το περιθώριο μεταξύ του ανοίγματος και της αξίας των εισπρακτέων απαιτήσεων πρέπει να καλύπτει όλους τους σχετικούς παράγοντες κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων:

α. Των εξόδων ρευστοποίησης.

β. Του κινδύνου συγκέντρωσης για το σύνολο των απαιτήσεων κάθε πιστούχου που έχουν ενεχυριασθεί.

γ. Του κινδύνου συγκέντρωσης για το σύνολο των ανοιγμάτων του πιστωτικού ιδρύματος, πέρα από αυτόν που ελέγχεται από τη γενική μεθοδολογία του.

37. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να έχει υιοθετήσει διαδικασία παρακολούθησης των εισπρακτέων απαιτήσεων σε συνεχή βάση και τακτικής επανεξέτασης της συμμόρφωσης με τις ρήτρες των δανείων και άλλες νομικές προϋποθέσεις.

38. Οι εισπρακτέες απαιτήσεις που ενεχυριάζονται από κάθε πιστούχο είναι επαρκώς διαφοροποιημένες και η εισπραξιμότητα τους δεν συσχετίζεται σημαντικά με την οικονομική κατάσταση του πιστούχου. Όπου υπάρχει σημαντική θετική συσχέτιση, ο σχετικός κίνδυνος θα λαμβάνεται υπόψη κατά τον καθορισμό των περιθωρίων για το σύνολο των εξασφαλίσεων.

39. Οι εισπρακτέες απαιτήσεις από εταιρείες συνδεδεμένες με τον πιστούχο (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών και των υπαλλήλων του) δεν αναγνωρίζονται ως εξασφαλίσεις.

40. Το πιστωτικό ίδρυμα, πρέπει να διαθέτει καταγεγραμμένες διαδικασίες για τη ρευστοποίηση των απαιτήσεων σε περίπτωση προβλημάτων. Οι απαραίτητες διαδικασίες για τη ρευστοποίηση πρέπει να υπάρχουν ακόμα και όταν το πιστωτικό ίδρυμα, υπό κανονικές συνθήκες, προσβλέπει σε λειτουργική αποπληρωμή των πιστώσεων.

Λοιπές εμπράγματα εξασφαλίσεις

41. Πλοία και αυτοκίνητα των οποίων την κυριότητα έχει παρακρατήσει το πιστωτικό ίδρυμα μπορούν να γίνουν δεκτά ως εξασφαλίσεις για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων, υπό την προϋπόθεση ότι ικανοποιούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Υπάρχει αγορά με ικανοποιητική ρευστότητα για την ταχεία και οικονομικά αποτελεσματική ρευστοποίηση της εξασφάλισης.

β. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει στην διάθεση του ιστορικά στοιχεία ώστε να μπορεί να τεκμηριώσει ικανοποιητικά, ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι η καθαρή τιμή από τη ρευστοποίηση της εξασφάλισης αποκλίνει σημαντικά από τις δημόσια διαθέσιμες αγοραίες τιμές.

γ. Η σύμβαση εξασφάλισης είναι νομικώς ισχυρή και εκτελεστή σε όλες τις χώρες που έχουν δικαιοδοσία,

επιτρέπει δε στο πιστωτικό ίδρυμα να ικανοποιήσει σε εύλογο χρόνο την απαίτηση του με τη ρευστοποίηση του περιουσιακού στοιχείου που έχει δοθεί ως εξασφάλιση.

δ. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει προτεραιότητα έναντι όλων των άλλων πιστωτών του πιστούχου, επί του προϋόντος της ρευστοποίησης της εξασφάλισης.

ε. Η αξία του περιουσιακού στοιχείου ελέγχεται τακτικά και τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, αναπροσαρμόζεται δε άμεσα εφόσον απαιτείται. Πιο συχνές αποτιμήσεις πραγματοποιούνται εάν οι όροι της αγοράς παρουσιάζουν αυξημένη μεταβλητότητα.

στ. Η σύμβαση δανείου περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφή της εξασφάλισης, καθώς και του τρόπου και της συχνότητας των αναπροσαρμογών αξίας.

ζ. Τα είδη εμπράγματος εξασφάλισης που είναι αποδεκτά από τα πιστωτικά ιδρύματα και οι πολιτικές και πρακτικές για το κατάλληλο ποσό κάθε είδους εξασφάλισης σε σχέση με το ποσό του ανοίγματος διευκρινίζονται σαφώς στις γραπτώς τεκμηριωμένες εσωτερικές πιστοδοτικές πολιτικές και διαδικασίες που τίθενται στην διάθεση της Τράπεζας της Ελλάδος.

η. Η πιστοδοτική πολιτική που σχετίζεται με τη διάρθρωση της συναλλαγής καλύπτει επαρκώς τις απαιτήσεις κάλυψης, όσον αφορά το ποσό του ανοίγματος, την δυνατότητα ταχείας ρευστοποίησης της εξασφάλισης, τη δυνατότητα αντικειμενικού προσδιορισμού μιας τιμής ή της αγοραίας αξίας, τη συχνότητα με την οποία μπορεί να επαναπροσδιορίζεται με ευχέρεια η αξία της εξασφάλισης (ιδίως με επαγγελματική εκτίμηση ή αποτίμηση) και τη μεταβλητότητα ή μια ενδεικτική μεταβλητή για την μεταβλητότητα της αξίας της εξασφάλισης.

θ. Τόσο η αρχική αποτίμηση όσο και οι αναπροσαρμογές αξίας λαμβάνουν πλήρως υπόψη κάθε επιδείνωση ή παλαίωση του περιουσιακού στοιχείου. Κατά την αποτίμηση και την αναπροσαρμογή αξίας δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στις επιπτώσεις στην αξία που έχει η πάροδος του χρόνου ιδιαίτερα στα αυτοκίνητα.

ι. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει δικαίωμα φυσικής επιθεώρησης του αγαθού. Διαθέτει πολιτικές και διαδικασίες για την άσκηση του δικαιώματος αυτού.

ια. Το πιστωτικό ίδρυμα διαθέτει διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι το περιουσιακό στοιχείο που λαμβάνεται ως εξασφάλιση καλύπτεται επαρκώς από ασφάλιση ζημιών.

Αντιμετώπιση των ανοιγμάτων από συναλλαγές χρηματοδοτικής μίσθωσης ακινήτων ή πλοίων/αυτοκινήτων ως εξασφαλισμένων ανοιγμάτων

Τα ανοίγματα από συναλλαγές χρηματοδοτικής μίσθωσης ακινήτων μπορούν να αντιμετωπίζονται ως ανοίγματα εξασφαλισμένα με το εκμισθωμένο περιουσιακό στοιχείο εφόσον:

42. Πληρούνται οι προϋποθέσεις των παρ. 20 - 30 και 41 για την αναγνώριση του ακινήτου ή πλοίου/αυτοκινήτου αντίστοιχα που εκμισθώνεται ως εξασφάλιση.

43. Ο εκμισθωτής διαθέτει αποτελεσματικό πλαίσιο διαχείρισης των κινδύνων και κατάλληλης παρακολούθησης της εξασφάλισης όσον αφορά την χρήση του εκμισθούμενου περιουσιακού στοιχείου και την παλαιότητα του.

44. Το νομικό πλαίσιο κατοχυρώνει τη νόμιμη κυριότητα του εκμισθωτή επί του περιουσιακού στοιχείου και την ικανότητα του να ασκήσει τα δικαιώματα κυριότητας του σε εύθετο χρόνο.

45. Η διαφορά μεταξύ του ανεξόφλητου ποσού και της αγοραίας αξίας της εξασφάλισης δεν πρέπει να είναι τόσο μεγάλη ώστε να οδηγεί σε υπερεκτίμηση της μείωσης κινδύνου που αποδίδεται στο εκμισθωμένο ακίνητο.

Μη Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία

46. Οι προϋποθέσεις που πρέπει να ικανοποιούνται για να γίνει δεκτή για σκοπούς υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων η πιστωτική προστασία που παρέχεται από:

α. Εγγυήσεις και

β. πιστωτικά παράγωγα,

είναι αυτές που προβλέπονται στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 18β., εδάφια i και ii και i και iii αντιστοίχως.

Η.4. Χρηματοοικονομικές Εξασφαλίσεις

47. Οι χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις που γίνονται αποδεκτές εφόσον πληρούνται και οι ειδικότερες προϋποθέσεις όπως προβλέπονται στην παρ. 14 παραπάνω, είναι οι ακόλουθες:

α. Καταθέσεις μετρητών ή μέσων εξομοιούμενων με μετρητά που τηρούνται στο δανειοδοτούν πιστωτικό ίδρυμα (π.χ. πιστοποιητικά καταθέσεων).

β. Χρεωστικοί τίτλοι που έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Εξωτερικό Οργανισμό Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (Ε.Ο.Π.Α.) ή από αποδεκτό Οργανισμό Αξιολόγησης Εξαγωγικών Πιστώσεων και κατατάσσονται στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 1 έως 4 σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Δ της υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, εφόσον έχουν εκδοθεί από:

i. Κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες.

ii. Περιφερειακές κυβερνήσεις, τοπικές αρχές ή οργανισμούς του δημόσιου τομέα που σταθμίζονται με το συντελεστή της κεντρικής κυβέρνησης της χώρας στην οποία βρίσκονται.

iii. Πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης ή διεθνείς οργανισμοί τα ανοίγματα έναντι των οποίων σταθμίζονται με συντελεστή 0% σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Ε του παρόντος κεφαλαίου.

γ. Χρεωστικοί τίτλοι που έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. και κατατάσσονται στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 1- 3 σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Δ της υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, εφόσον έχουν εκδοθεί από:

i. Πιστωτικά Ιδρύματα και ΕΠΕΥ συμπεριλαμβανομένων των ΑΧΕΠΕΥ.

ii. Περιφερειακές κυβερνήσεις, τοπικές αρχές, ή οργανισμούς του δημόσιου τομέα που δεν σταθμίζονται με τον συντελεστή της κεντρικής κυβέρνησης της χώρας στην οποία βρίσκονται.

iii. Πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης τα ανοίγματα έναντι των οποίων σταθμίζονται με συντελεστή άλλον από το 0%.

δ. Χρεωστικοί τίτλοι που εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα και ΕΠΕΥ, συμπεριλαμβανομένων των ΑΧΕΠΕΥ, αλλά δεν έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. γίνονται αποδεκτοί εφόσον ικανοποιούν όλα τα παρακάτω κριτήρια:

i. Είναι εισηγμένοι σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο.

ii. Δεν είναι τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης.

iii. Όλες οι άλλες εκδόσεις χρεωστικών τίτλων από τους ως άνω εκδότες με την ίδια εξοφλητική προτεραιότητα

που έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. και κατατάσσονται στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 1 έως 3, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Δ της υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

iv. Το πιστωτικό ίδρυμα που χρησιμοποιεί τους τίτλους ως πιστωτική προστασία δεν έχει στην διάθεση του πληροφορίες που να δικαιολογούν την κατάταξη των εν λόγω τίτλων σε βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας χειρότερη από την 3.

v. Η δυνατότητα ρευστοποίησης των εν λόγω τίτλων κρίνεται επαρκής, με σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος.

ε. Χρεωστικοί τίτλοι που έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. και κατατάσσονται στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 1 έως 3 σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Δ της υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 και εκδίδονται από εκδότες πέραν των αναφερόμενων στις υποπαρ. α. - δ. ανωτέρω.

στ. Χρεωστικοί τίτλοι που έχουν βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. και κατατάσσονται στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 1 έως 3, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Δ της υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

ζ. Μετοχές ή μετατρέψιμες ομολογίες που περιλαμβάνονται σε κύριο δείκτη αναγνωρισμένου χρηματιστηρίου.

η. Μετοχές ή μετατρέψιμες ομολογίες που δεν περιλαμβάνονται σε κύριο δείκτη αλλά είναι διαπραγματεύσιμες σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο.

θ. Χρυσός.

ι. Μερίδια Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Κινητών Αξιών (ΟΣΕΚΑ) εφόσον ικανοποιούνται οι εξής προϋποθέσεις:

i. Η τιμή τους δημοσιεύεται καθημερινά.

ii. Ο ΟΣΕΚΑ επενδύει μόνο στα χρηματοοικονομικά μέσα που είναι αποδεκτά ως εξασφαλίσεις σύμφωνα με τις υποπαρ. α. - η. ανωτέρω.

Η χρήση από τον ΟΣΕΚΑ παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την αντιστάθμιση θέσεων σε αποδεκτές επενδύσεις δεν καθιστά τα μερίδια του μη αποδεκτές εξασφαλίσεις.

48. Η πιστωτική προστασία δεν αναγνωρίζεται εάν:

α. Είτε υπάρχει αναντιστοιχία ληκτότητας και η αρχική ληκτότητα της προστασίας είναι μικρότερη από ένα (1) έτος.

β. Είτε η εναπομένουσα ληκτότητα της προστασίας είναι μικρότερη τόσο της ληκτότητας του ανοίγματος όσο και των τριών (3) μηνών.

Υπολογισμός επίπτωσης των χρηματοοικονομικών εξασφαλίσεων στον πιστωτικό κίνδυνο

49. Ο υπολογισμός της επίπτωσης των χρηματοοικονομικών εξασφαλίσεων γίνεται σε δύο στάδια:

α. Η αξία τόσο της εξασφάλισης όσο και του ανοίγματος αναπροσαρμόζονται με βάση τη μεταβλητότητά τους με την εφαρμογή σε αυτές κατάλληλων συντελεστών προσαρμογής και τελικά υπολογίζεται η πλήρως προσαρμοσμένη αξία του ανοίγματος E^* , λαμβάνοντας υπόψη και τυχόν αναντιστοιχία της ληκτότητας, όπως περιγράφεται στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 20.γ.

β. Με βάση την πλήρως προσαρμοσμένη αξία του ανοίγματος E^* , υπολογίζεται η «πραγματική ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης» LGD^* :

$LGD^* = LGD \times (E^*/E)$, όπου

LGD^* : Η πραγματική ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης.

LGD : Η ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης αν το χρηματοδοτικό άνοιγμα δεν είχε εξασφάλιση.

E^* : Η πλήρως προσαρμοσμένη αξία του ανοίγματος όπως υπολογίζεται σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

E : Η αξία του ανοίγματος σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Ε, αν δεν υπήρχε η εξασφάλιση. Ειδικά για τα ανοίγματα που αναφέρονται στο εν λόγω Τμήμα, παρ. 93 - 95 η αξία του ανοίγματος υπολογίζεται με την εφαρμογή συντελεστή μετατροπής 100% αντί του συντελεστή που ορίζεται στις εν λόγω παραγράφους.

γ. Η «πραγματική ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης» LGD^* χρησιμοποιείται ως η μεταβλητή που εισάγεται στις εξισώσεις του Παραρτήματος IV για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ανοιγμάτων και των ποσών αναμενόμενης ζημίας.

Η.5. Εμπράγματα εξασφαλίσεις

Αποδεκτές εξασφαλίσεις

50. Αποδεκτές εμπράγματα εξασφαλίσεις για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων είναι:

α. Ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και κατοικούνται ή θα κατοικηθούν ή εκμισθώνονται ή θα εκμισθωθούν από τον ιδιοκτήτη ως κατοικίες.

β. Εμπορικά ακίνητα και ειδικά ήδη αποπερατωμένα γραφεία ή εμπορικοί χώροι πολλαπλής χρήσης ή ξενοδοχεία ή οικόπεδα εντός σχεδίου πόλεως.

γ. Εμπορικές απαιτήσεις εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα έχει επαρκείς διαδικασίες που να διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω απαιτήσεις προέρχονται από πραγματοποιηθείσες εμπορικές συναλλαγές και έχουν ληκτότητα μικρότερη ή ίση του έτους. Δεν γίνονται δεκτές απαιτήσεις που σχετίζονται με τιτλοποίηση ή πιστωτικά παράγωγα, καθώς και απαιτήσεις από συνδεδεμένα με τον πιστούχο μέρη.

δ. Πλοία.

ε. Αυτοκίνητα των οποίων το πιστωτικό ίδρυμα έχει παρακρατήσει την κυριότητα.

Υπολογισμός επίπτωσης των εμπράγματων εξασφαλίσεων στον πιστωτικό κίνδυνο

51. Η επίπτωση των εμπράγματων εξασφαλίσεων στον πιστωτικό κίνδυνο υπολογίζεται μέσω της αναπροσαρμογής της ποσοστιαίας ζημίας σε περίπτωση αθέτησης. Η αναπροσαρμοσμένη «πραγματική» ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης LGD^* είναι αυτή που εισάγεται στις εξισώσεις του Παραρτήματος IV για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών και των ποσών αναμενόμενης ζημίας.

52. Η αναπροσαρμογή της ποσοστιαίας ζημίας σε περίπτωση αθέτησης γίνεται με βάση τον πιο κάτω Πίνακα 1 και με την ακόλουθη μεθοδολογία:

α. Υπολογίζεται ο λόγος της αξίας της εξασφάλισης C , όπως ορίζεται στην παρ. 53 παρακάτω, προς την αξία του ανοίγματος E , όπως έχει οριστεί στο Τμήμα Ε.

β. Ο λόγος αυτός συγκρίνεται με τα ποσοστά C^* και C^{**} των στηλών 3 και 4 αντίστοιχα του πίνακα και:

i. Αν ο λόγος είναι μικρότερος από το ποσοστό C^* η εξασφάλιση δεν λαμβάνεται υπόψη.

ii. Αν είναι ίσος ή μεγαλύτερος του ποσοστού C^{**} η «πραγματική» ποσοστιαία ζημία είναι η καθοριζόμενη στον πίνακα LGD^* .

iii. Αν είναι μικρότερος από το ποσοστό C** αλλά, μεγαλύτερο του C* τότε το εν λόγω άνοιγμα θεωρείται ότι αποτελείται από δύο ξεχωριστά ανοίγματα:

(1) Για το τμήμα του ανοίγματος που ισούται με C/C**, εφαρμόζεται η αντίστοιχη «πραγματική» ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης LGD*,

(2) Το υπόλοιπο τμήμα θεωρείται ως άνοιγμα χωρίς εξασφάλιση και εφαρμόζεται η ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης που καθορίζεται στο Τμήμα Ε.

Πίνακας 1

	LGD* για απαιτήσεις/ ενδεχόμενες απαιτήσεις κανονικής εξοφλητικής προτεραιότητας	LGD* για απαιτήσεις/ ενδεχόμενες απαιτήσεις «μειωμένης εξασφάλισης»	C* ελάχιστο ποσοστό κάλυψης του ανοίγματος	C** : απαιτούμενο ποσοστό κάλυψης του ανοίγματος
	1	2	3	4
Κατοικίες και εμπορικά ακίνητα	35%	65%	30%	140%
Εισπρακτέες Απαιτήσεις	35%	65%	0%	125%
Λοιπές εμπράγματα εξασφαλίσεις	40%	70%	30%	140%

53. Ως αξία εξασφάλισης λαμβάνονται κατά περίπτωση:

α. Ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και εμπορικά ακίνητα

i. Το ακίνητο αποτιμάται από ανεξάρτητο εκτιμητή στην αγοραία ή σε χαμηλότερη από αυτή αξία.

ii. Η αγοραία αξία είναι το εκτιμώμενο ποσό έναντι του οποίου θα ανταλλάσσονταν το ακίνητο κατά την ημέρα της αποτίμησης μεταξύ ενός αγοραστή και ενός εκχωρητή που εκφράζουν ελεύθερα τη δικαιοπρακτική τους βούληση, συναλλάσσονται υπό κανονικές συνθήκες ανταγωνισμού μετά από κατάλληλη εμπορική διαπραγμάτευση και ενεργούν καθένας εν πλήρη γνώσει, με σύνεση και χωρίς καταναγκασμό. Η αγοραία αξία τεκμηριώνεται γραπτώς με διαφανή και σαφή τρόπο.

iii. Η αξία της εξασφάλισης C ισούται με την αγοραία αξία του ακινήτου, αναπροσαρμοσμένη κατά περίπτωση για να ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα του ελέγχου της αξίας του που προβλέπεται στις παρ. 26 - 30, παραπάνω.

iv. Έως 31.12.2011 επιτρέπεται στα πιστωτικά ιδρύματα που θεωρούν την προβλεπόμενη στις παρ. 26- 30 διαδικασία επαναπροσδιορισμού της αγοραίας αξίας του υπέγγυου ακινήτου ιδιαιτέρως δυσχερή, να χρησιμοποιούν, για όλη τη διάρκεια της πίστωσης, το λόγο της αξίας της εξασφάλισης C, προς την αξία του ανοίγματος E, που ίσχυε κατά την έγκριση της. Στην περίπτωση αυτή η αξία ανοίγματος E, για τα ανοίγματα που περιλαμβάνονται στις παρ. 93 - 95 του Τμήματος Ε, υπολογίζεται με την εφαρμογή συντελεστή μετατροπής 100% αντί του συντελεστή που ορίζεται στις εν λόγω

παραγράφους. Για τη χρήση της δυνατότητας αυτής απαιτείται προηγούμενη γνωστοποίηση στην Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία διατηρεί πάντως την ευχέρεια, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της αγοράς, να απαιτεί την επανεκτίμηση των ακινήτων

β. Εμπορικές Απαιτήσεις

Ως αξία της εξασφάλισης C λαμβάνεται το εισπρακτέο ποσό της απαίτησης.

γ. Λοιπές Εμπράγματα Εξασφαλίσεις.

Ως αξία της εξασφάλισης λαμβάνεται η αγοραία αξία τους.

54. Εάν ένα άνοιγμα καλύπτεται τόσο από χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις όσο και από άλλες αποδεκτές εξασφαλίσεις, το LGD* (πραγματική ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης) που χρησιμοποιείται αντί του LGD για τους σκοπούς του Παραρτήματος IV υπολογίζεται ως εξής:

α. Η προσαρμοσμένη για μεταβλητότητα αξία του ανοίγματος, δηλαδή η αξία μετά την εφαρμογή της προσαρμογής μεταβλητότητας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Στ, παρ.20γ εδάφιο ii της υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 σε τμήματα, καθένα από τα οποία καλύπτεται από ένα μόνο είδος εξασφάλισης. Ειδικότερα το άνοιγμα διαιρείται στο τμήμα που καλύπτεται από αποδεκτές χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις, το τμήμα που καλύπτεται από εισπρακτέες απαιτήσεις, τα τμήματα που καλύπτονται από εξασφαλίσεις με εμπορικά ακίνητα και/ή ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, το τμήμα που καλύπτεται από άλλες αποδεκτές εξασφαλίσεις και το μη εξασφαλισμένο τμήμα, κατά περίπτωση.

β. Το LGD* για κάθε τμήμα του ανοίγματος υπολογίζεται χωριστά, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των παραπάνω παρ. 49, 52 και 53.

Η.6. Συμβάσεις-πλαίσια συμψηφισμού, οι οποίες καλύπτουν συναλλαγές επαναγοράς, συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων και/ή άλλες συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς

Αποδεκτές Συμβάσεις

55. Οι συμβάσεις-πλαίσια συμψηφισμού, οι οποίες καλύπτουν συναλλαγές επαναγοράς, δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων και/ή άλλες συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς γίνονται δεκτές ως τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου μόνον εφόσον ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις της υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 18α, εδάφιο ii.

Υπολογισμός Επίπτωσης Συμβάσεων- Πλαισίων Συμψηφισμού στον Πιστωτικό Κίνδυνο

56. Η επίπτωση των συμβάσεων-πλαισίων συμψηφισμού στον πιστωτικό κίνδυνο υπολογίζεται με την αναπροσαρμογή της αξίας του ανοίγματος κατά τα προβλεπόμενα στην υποπαρ. 21β., του Τμήματος ΣΤ, της υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. Η πλήρως προσαρμοσμένη αξία του ανοίγματος E* είναι η μεταβλητή που εισάγεται στις εξισώσεις του Παραρτήματος IV, για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών και των ποσών αναμενόμενης ζημίας.

Η. 7. Λοιπές μορφές χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας

Αποδεκτές Λοιπές Μορφές Χρηματοδοτούμενης Πιστωτικής Προστασίας

57. Λοιπές μορφές χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας που γίνονται αποδεκτές για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων είναι:

α. Καταθέσεις μετρητών ή μέσων εξομοιούμενων με μετρητά που τηρούνται σε τρίτο ίδρυμα χωρίς σύμβαση θεματοφυλακής και είναι ενεχυριασμένα στο πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση, εφόσον ικανοποιούνται οι αντίστοιχες προϋποθέσεις που παρατίθενται στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

β. Ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής ενεχυριασμένα στο δανειοδοτούν πιστωτικό ίδρυμα εφόσον ικανοποιούνται οι αντίστοιχες προϋποθέσεις που παρατίθενται στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

γ. Μέσα εκδιδόμενα από πιστωτικά ιδρύματα ή ΕΠΕΥ με δυνατότητα επαναγοράς σε πρώτη ζήτηση.

58. Η επίπτωση της πιστωτικής προστασίας που παρέχουν οι παραπάνω μορφές εκτιμάται με βάση τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 22.β., εδάφια i, ii και iii αντίστοιχα.

59. Η αξία της αναγνωριζόμενης πιστωτικής προστασίας των μέσων που εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα ή ΕΠΕΥ με δυνατότητα επαναγοράς σε πρώτη ζήτηση ορίζεται ως ακολούθως:

α. Εάν το μέσο πρόκειται να επαναγοραστεί στην ονομαστική του αξία, η αξία αυτή είναι η αξία της πιστωτικής προστασίας.

β. Εάν το μέσο πρόκειται να επαναγοραστεί στην αγοραία τιμή του, η αξία της πιστωτικής προστασίας υπολογίζεται με τον ίδιο τρόπο που υπολογίζεται για χρεωστικούς τίτλους που εκδίδονται από ιδρύματα και δεν έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α..

Η.8. Μη Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία

60. Για να γίνει δεκτή για σκοπούς κεφαλαιακής επάρκειας η μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία που παρέχεται από εγγυήσεις και παράγωγα πρέπει:

α. Ο εγγυητής ή ο αντισυμβαλλόμενος σε περίπτωση πιστωτικού παραγώγου να είναι:

- i. Κεντρική κυβέρνηση ή κεντρική τράπεζα ή
- ii. περιφερειακή κυβέρνηση ή τοπική αρχή ή
- iii. πολυμερής τράπεζα ανάπτυξης ή
- iv. διεθνής οργανισμός τα ανοίγματα έναντι του οποίου σταθμίζονται με 0% ή

v. Δημόσια Επιχείρηση ή Οργανισμός οι απαιτήσεις έναντι του οποίου αντιμετωπίζονται από τις αρμόδιες αρχές ως ανοίγματα έναντι του δημοσίου ή έναντι ιδρυμάτων ή

vi. πιστωτικό ίδρυμα ή ΕΠΕΥ ή

vii. Εταιρεία Χρηματοδοτικής Μίσθωσης ή Εταιρεία Πρακτορείας Επιχειρηματικών Απαιτήσεων ή Εταιρεία Παροχής Πιστώσεων ή άλλο χρηματοδοτικό ίδρυμα το οποίο έχει λάβει άδεια λειτουργίας και εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος ή από αντίστοιχη αρχή που εποπτεύει πιστωτικά ιδρύματα και υπόκειται σε ισοδύναμες απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας ή

viii. επιχειρήσεις, περιλαμβανομένης της μητρικής, των θυγατρικών και των συνδεδεμένων επιχειρήσεων του πιστωτικού ιδρύματος, εφόσον:

(1) Έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. την οποία η Τράπεζα της Ελλάδος έχει αντιστοιχίσει με βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 2 ή καλύτερη ή

(2) δεν έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. και σύμφωνα με την εσωτερική διαβάθ-

μιση τους από το πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση έχουν πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD) μικρότερη ή ίση του 0,25%.

β. Ο εγγυητής ή ο αντισυμβαλλόμενος σε περίπτωση πιστωτικού παραγώγου, να έχει εσωτερική διαβάθμιση από το πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση, ή να υπόκειται σε μόνιμη εξαίρεση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα Πράξη.

61. Το πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση πρέπει να:

α. Διαθέτει συστήματα για τη διαχείριση ενδεχόμενης συγκέντρωσης κινδύνου, η οποία προέρχεται από τη χρήση εγγυήσεων και πιστωτικών παραγώγων.

β. Είναι σε θέση να καταδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο η στρατηγική του σχετικά με τη χρήση πιστωτικών παραγώγων και εγγυήσεων αλληλεπιδρά με τη διαχείριση του συνολικού του κινδύνου.

62. Η πιστωτική προστασία δεν αναγνωρίζεται εάν:

α. Είτε υπάρχει αναντιστοιχία ληκτότητας και η αρχική ληκτότητα της προστασίας είναι μικρότερη από ένα (1) έτος.

β. Είτε η εναπομένουσα ληκτότητα της προστασίας είναι μικρότερη τόσο της ληκτότητας του ανοίγματος όσο και των τριών (3) μηνών.

63. Θα πρέπει να ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται από την υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 18.β.

Αντεγγυήσεις παρεχόμενες από κυβερνήσεις ή άλλους δημόσιους φορείς

64. Εάν το άνοιγμα καλύπτεται με εγγύηση, η οποία είναι αντεγγυημένη από κεντρική κυβέρνηση ή κεντρική τράπεζα, ή περιφερειακή κυβέρνηση, ή τοπική αρχή, οι απαιτήσεις έναντι του οποίων αντιμετωπίζονται ως απαιτήσεις έναντι της κεντρικής κυβέρνησης στην επικράτεια της οποίας έχουν δημιουργηθεί ή από πολυμερή τράπεζα ανάπτυξης, στα ανοίγματα έναντι της οποίας εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 0% ή από Δημόσια Επιχείρηση ή Οργανισμό οι απαιτήσεις έναντι των οποίων αντιμετωπίζονται τουλάχιστον ως απαιτήσεις έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων, το άνοιγμα μπορεί να αντιμετωπισθεί ως καλυπτόμενο με εγγύηση που παρέχεται από την εν λόγω οντότητα, εάν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Η αντεγγύηση καλύπτει όλα τα στοιχεία πιστωτικού κινδύνου της απαίτησης.

β. Τόσο η αρχική εγγύηση, όσο και η αντεγγύηση πληρούν τις απαιτήσεις της παρούσας για τις εγγυήσεις, με μόνη εξαίρεση ότι η αντεγγύηση μπορεί να μην είναι άμεση.

γ. Δεν υπάρχει κάποιο ιστορικό δεδομένο που να υποδηλώνει ότι η κάλυψη που παρέχει η αντεγγύηση δεν είναι στην πραγματικότητα ισοδύναμη με αυτή της άμεσης εγγύησης της εν λόγω οντότητας.

Πιστωτικά Παράγωγα

65. Αν η προστασία παρέχεται υπό μορφή πιστωτικού παραγώγου θα πρέπει επίσης να ικανοποιούνται και οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Μόνο τα παρακάτω είδη παραγώγων και μέσων που μπορούν να συντεθούν από αυτά ή έχουν τα ίδια

οικονομικά αποτελέσματα, μπορούν να αναγνωρίζονται ως αποδεκτές μορφές πιστωτικής προστασίας:

i. Συμβάσεις μορφής «credit default swap».

ii. Συμβάσεις μορφής «total return swaps», εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες το πιστωτικό ίδρυμα καταχωρεί τα καθαρά ποσά που λαμβάνει από τη σύμβαση ανταλλαγής ως καθαρό εισόδημα, χωρίς αντίστοιχη μείωση της αξίας του προστατευόμενου στοιχείου ενεργητικού (είτε με μείωση της εύλογης αξίας είτε με αύξηση αποθεματικών).

iii. Συμβάσεις μορφής «credit linked note», στο βαθμό που χρηματοδοτούνται με μετρητά.

β. Τα πιστωτικά γεγονότα που καθορίζονται από το πιστωτικό παράγωγο περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

i. Την παράλειψη πληρωμής των οφειλόμενων ποσών σύμφωνα με τους ισχύοντες κατά τη χρονική στιγμή της παράλειψης όρους της υποκείμενης υποχρέωσης, και με περίοδο χάριτος του παραγώγου όχι μεγαλύτερη από την περίοδο χάριτος της υποκείμενης υποχρέωσης.

ii. Την πτώχευση, αφερεγγυότητα ή αδυναμία του οφειλέτη να αποπληρώσει τις οφειλές του, ή τη μη αποπληρωμή ή τη γραπτή παραδοχή της αδυναμίας να αποπληρώσει γενικά τις οφειλές του, καθώς αυτές καθίστανται απαιτητές και άλλα ανάλογα γεγονότα.

iii. Την αναδιάρθρωση της υποκείμενης υποχρέωσης με διαγραφή ή μετάθεση των πληρωμών κεφαλαίου, τόκων ή προμηθειών, που έχει ως αποτέλεσμα ζημία από πίστωση (π.χ. λόγω αναπροσαρμογής αξίας ή άλλης παρόμοιας χρέωσης στο λογαριασμό αποτελεσμάτων).

Εάν τα πιστωτικά γεγονότα, όπως αυτά προσδιορίζονται από το πιστωτικό παράγωγο, δεν περιλαμβάνουν αναδιάρθρωση της υποκείμενης υποχρέωσης, η πιστωτική προστασία μπορεί ληφθεί υπόψη, με την προϋπόθεση ότι θα μειωθεί η αναγνωρισμένη αξία της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 23.β., εδάφιο ii.

γ. Σε περίπτωση πιστωτικών παραγώγων που επιτρέπουν το διακανονισμό με μετρητά, προβλέπεται μία αποτελεσματική διαδικασία αποτίμησης, για την αξιόπιστη εκτίμηση της ζημίας, εντός μιας σαφώς καθορισμένης προθεσμίας μετά την έλευση του πιστωτικού γεγονότος.

δ. Πιστωτική προστασία υπό μορφή πιστωτικών παραγώγων κάλυψης κινδύνου πρώτης/νιοστής αθέτησης γίνεται δεκτή σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/ 20.8 2007, Τμήμα Στ παρ. 25 και μόνο για το άνοιγμα για το οποίο σύμφωνα με το Τμήμα Δ της παρούσας θα αντιστοιχούσε το χαμηλότερο σταθμισμένο ποσό.

Εσωτερικές αντισταθμίσεις

66. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα πραγματοποιεί εσωτερική αντιστάθμιση χρησιμοποιώντας πιστωτικό παράγωγο - δηλαδή εάν αντισταθμίζει τον πιστωτικό κίνδυνο ανοίγματος που δεν περιλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών με πιστωτικό παράγωγο που περιλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών - η προστασία αναγνωρίζεται μόνον εφόσον ο μεταφερόμενος στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών κίνδυνος αναλαμβάνεται τελικά από τρίτο ή τρίτους και εφόσον ικανοποιούνται

οι προϋποθέσεις αναγνώρισης μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας.

Επίπτωση Μη Χρηματοδοτούμενης Πιστωτικής Προστασίας στον Πιστωτικό Κίνδυνο

67. Η πλήρως προσαρμοσμένη για αναντιστοιχία ληκτότητας και νομίματος αξία της μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας υπολογίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 23.β., εδάφια i-iv.

68. Για τον υπολογισμό του συντελεστή στάθμισης του τμήματος του ανοίγματος, που καλύπτεται από την πλήρως προσαρμοσμένη για αναντιστοιχία ληκτότητας και νομίματος, αξία της μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας, σύμφωνα με τις εξισώσεις του Παραρτήματος IV, εφαρμόζεται η τιμή της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης (PD) που αντιστοιχεί στον πάροχο της πιστωτικής προστασίας ή μία τιμή μεταξύ αυτής και της αντίστοιχης για τον πρωτοφειλέτη αν θεωρείται ότι η πλήρης υποκατάσταση δεν αντικατοπτρίζει ικανοποιητικά τη μεταφορά του κινδύνου.

69. Στις περιπτώσεις όπου παρέχεται μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία κανονικής προτεραιότητας σε ανοίγματα ελάσσονος προτεραιότητας (μειωμένης εξασφάλισης) η τιμή για την ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης (LGD) που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του συντελεστή στάθμισης του καλυμμένου τμήματος του ανοίγματος είναι αυτή που αντιστοιχεί στις κανονικής προτεραιότητας απαιτήσεις.

70. Στο τμήμα του ανοίγματος που τυχόν δεν καλύπτεται από την πλήρως προσαρμοσμένη για αναντιστοιχία ληκτότητας και νομίματος αξία της μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας, εφαρμόζεται η τιμή πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης (PD) που αντιστοιχεί στον πρωτοφειλέτη και η τιμή για την ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης (LGD) που αντιστοιχεί στο άνοιγμα για το οποίο έχει παρασχεθεί η πιστωτική προστασία.

71. Αν ο πάροχος της πιστωτικής προστασίας υπάγεται στις μόνιμες εξαιρέσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Ι, παρ. 16 - 20 ο συντελεστής στάθμισης του τμήματος του ανοίγματος που καλύπτεται από την πλήρως προσαρμοσμένη για αναντιστοιχία ληκτότητας και νομίματος, αξία της μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας υπολογίζεται με βάση τα προβλεπόμενα στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007,

Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 23.β., εδάφια ν και νι.

72. Όταν το πιστωτικό ίδρυμα μεταφέρει μέρος του κινδύνου ενός δανείου σε ένα ή περισσότερα επιμέρους τμήματα, εφαρμόζονται οι κανόνες τιτλοποίησης σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2593/20.8.2007. Τα όρια σημαντικότητας των πληρωμών, κάτω από τα οποία δεν πραγματοποιείται καμία πληρωμή σε περίπτωση ζημίας, θεωρούνται ισοδύναμα με τις διακρατηθείσες θέσεις πρωτεύουσας ζημίας και οδηγούν σε μεταφορά του κινδύνου σε επιμέρους τμήματα.

H.9. Διπλή Αθέτηση - Εφαρμογή της εξίσωσης 9 του Παραρτήματος IV

Για να επιτραπεί στα πιστωτικά ιδρύματα που παρέχουν την πίστωση να χρησιμοποιήσουν την εξίσωση 9

του Παραρτήματος IV για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών τους απαιτήσεων, να αναγνωρίσουν δηλαδή τα αποτελέσματα της πιθανότητας διπλής αθέτησης υποχρέωσης από τον πρωτοφειλέτη και από τον εγγυητή ή τον αντισυμβαλλόμενο σε περίπτωση πιστωτικού παραγώγου, θα πρέπει:

73. Ο εγγυητής ή ο αντισυμβαλλόμενος να είναι πιστωτικό ίδρυμα ή ΕΠΕΥ ή ασφαλιστική ή αντασφαλιστική εταιρεία ή οργανισμός εξαγωγικών πιστώσεων που να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Να έχει επαρκή εμπειρία στην παροχή μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας.

β. Να υπόκειται σε κανονιστικό πλαίσιο ισοδύναμο με το κανονιστικό πλαίσιο για τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα, (ενδεικτικά αναφέρονται πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας στην ΕΕ ή σε χώρες της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας) ή εναλλακτικά να έχει κατά τη χρονική στιγμή κατά την οποία είχε παρασχεθεί η πιστωτική προστασία, πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. την οποία η Τράπεζα της Ελλάδος αντιστοιχίζει με βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας για επιχειρήσεις, 1-3.

γ. Η εσωτερική διαβάθμιση του παρόχου προστασίας αντιστοιχεί με πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD) ίση ή μικρότερη του 0,25%. Αν, κατά τη χρονική στιγμή κατά την οποία είχε παρασχεθεί η πιστωτική προστασία η εσωτερική διαβάθμιση του παρόχου προστασίας, αντιστοιχούσε σε πιθανότητα αθέτησης (PD) ίση ή μικρότερη του 0,25% αυτή παραμένει αποδεκτή για τους σκοπούς αυτής της παραγράφου ακόμη και αν ο πάροχος υποβαθμιστεί αργότερα έως του σημείου που η διαβάθμιση του να αντιστοιχεί σε πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης ίση με 1%.

δ. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, η πιστωτική προστασία που παρέχεται από οργανισμούς εξαγωγικών πιστώσεων δεν απολαμβάνει της προστασίας καμιάς ρητής αντεγγύησης κεντρικής διοίκησης.

74. Το άνοιγμα για το οποίο παρέχεται πιστωτική προστασία θα πρέπει να είναι έναντι:

α. Επιχείρησης σύμφωνα με τον ορισμό της υποπαρ 4α του Τμήματος Β. Για ανοίγματα έναντι ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί η εξίσωση 9 του Παραρτήματος IV, ή

β. περιφερειακής κυβέρνησης, τοπικής αρχής ή δημόσιας επιχείρησης ή οργανισμού που αντιμετωπίζονται ως ανοίγματα έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων σύμφωνα με την υποπαρ 3γ του Τμήματος Β, ή

γ. μικρής ή μεσαίου μεγέθους επιχείρησης, που αντιμετωπίζεται ως άνοιγμα λιανικής σύμφωνα με την παρ 6 του Τμήματος Β.

75. Το άνοιγμα δεν πρέπει να είναι έναντι επιχείρησης που ανήκει στον ίδιο όμιλο επιχειρήσεων με τον πάροχο της προστασίας:

76. Η μη χρηματοδοτούμενη προστασία αφορά σε:

α. Εγγυήσεις που αφορούν μεμονωμένο πιστούχο.

β. Μη χρηματοδοτούμενα πιστωτικά παράγωγα κάλυψης πιστωτικού κινδύνου μεμονωμένου πιστούχου.

γ. Προϊόντα κάλυψης πιστωτικού κινδύνου περισσοτέρων του ενός πιστούχων που ενεργοποιούνται με την

πρώτη αθέτηση, αλλά η εξίσωση 9 του Παραρτήματος IV εφαρμόζεται μόνο για το άνοιγμα που αντιπροσωπεύει το χαμηλότερο σταθμισμένο ποσό του συνόλου.

δ. Προϊόντα κάλυψης πιστωτικού κινδύνου περισσοτέρων του ενός πιστούχων που ενεργοποιούνται με την ν-ιοστή αθέτηση εφόσον:

i. Έχει ήδη αποκτηθεί αποδεκτή προστασία από τον κίνδυνο αθέτησης που ενεργοποιείται με τις ν-1 αθετήσεις, ή

ii. ν-1 ανοίγματα που καλύπτονται ήδη από την εν λόγω προστασία βρίσκονται ήδη σε κατάσταση αθέτησης.

Στην περίπτωση αυτή η εξίσωση 9 του Παραρτήματος IV εφαρμόζεται μόνο για το άνοιγμα του συνόλου που αντιπροσωπεύει το χαμηλότερο σταθμισμένο ποσό.

77. Η πιστωτική προστασία πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 18.β.

78. Οι εκτιμήσεις των παραγόντων κινδύνου με βάση τις οποίες υπολογίζεται ο συντελεστής στάθμισης και εν γένει ο συντελεστής στάθμισης που εφαρμόζεται στο άνοιγμα προ της εφαρμογής της εξίσωσης 9 του Παραρτήματος IV, δεν έχουν ενσωματώσει ήδη κάποια πτυχή της πιστωτικής προστασίας.

79. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει το δικαίωμα, καθώς και την προσδοκία ότι θα πληρωθεί από τον πάροχο πιστωτικής προστασίας χωρίς να είναι υποχρεωμένο να καταφύγει σε ένδικα μέσα κατά του αντισυμβαλλομένου για την πληρωμή. Στο μέτρο του δυνατού, το πιστωτικό ίδρυμα λαμβάνει μέτρα προκειμένου να ικανοποιηθεί ότι ο πάροχος πιστωτικής προστασίας είναι διατεθειμένος να πληρώσει αμέσως σε περίπτωση που επέλθει ένα πιστωτικό γεγονός.

80. Η αγορασθείσα πιστωτική προστασία καλύπτει όλες τις ζημίες από το άνοιγμα που καλύπτεται από αυτήν οι οποίες οφείλονται σε πραγματοποιηθέντα πιστωτικά γεγονότα που προβλέπονται στη σύμβαση.

81. Εάν η διάρθρωση πληρωμής προβλέπει το φυσικό διακανονισμό τότε πρέπει να υφίσταται νομική ασφάλεια όσον αφορά τη δυνατότητα παράδοσης του εν λόγω δανείου, ομολόγου ή ενδεχόμενης υποχρέωσης. Επίσης εάν το πιστωτικό ίδρυμα προτίθεται να παραδώσει μια υποχρέωση διαφορετική από το υποκείμενο άνοιγμα τότε διασφαλίζει ότι η παραδοτέα υποχρέωση είναι αρκούντως ρευστή ώστε το πιστωτικό ίδρυμα να δύναται να την αγοράσει προς παράδοση σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στη σύμβαση.

82. Οι όροι της πιστωτικής προστασίας έχουν επιβεβαιωθεί νομότυπα και γραπτώς από τον πάροχο πιστωτικής προστασίας και από το πιστωτικό ίδρυμα.

83. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει αναπτύξει και εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες για τον εντοπισμό υπέρμετρης συσχέτισης μεταξύ της φερεγγυότητας ενός παρόχου προστασίας και του πιστούχου του ανοίγματος για το οποίο παρέχεται η προστασία λόγω ενδεχόμενης εξάρτησης τους από κοινούς παράγοντες πέραν τυχόν συστημικού παράγοντα κινδύνου.

Τμήμα Θ - Εταιρική Οργάνωση Διαχείρισης Κινδύνου

1. Οι γενικές αρμοδιότητες της Διοίκησης και του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) καθορίζονται στο Τμήμα

IV, Όργανα Διοικητικής Διαχείρισης Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει.

2. Το παρόν συμπληρώνει και εξειδικεύει τις βασικές αρχές λειτουργίας και οργάνωσης των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των Πιστωτικών Ιδρυμάτων, όπως καθορίζονται από την υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει και εντάσσεται στο πλαίσιο εφαρμογής της Π.Ε.Δ. για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο και η Διοίκηση εγκρίνουν τα βασικά σημεία των διαδικασιών της εσωτερικής διαβάθμισης και της εκτίμησης των παραμέτρων του πιστωτικού κινδύνου και έχουν, την ευθύνη για τη συνεπή εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας.

Τα βασικά σημεία που θα πρέπει να εγκριθούν από τα εν λόγω διοικητικά όργανα περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων.

α. Τις στρατηγικές της διαχείρισης κινδύνου που σχετίζονται με το εσωτερικό σύστημα διαβάθμισης.

β. Την οργανωτική δομή των μονάδων ελέγχου πιστωτικού κινδύνου.

γ. Το ελάχιστο αποδεκτό επίπεδο κινδύνου.

4. Στο πλαίσιο εφαρμογής της Π.Ε.Δ, το Δ.Σ. επιφορτίζεται επίσης, μεταξύ άλλων, με τα παρακάτω καθήκοντα:

α. Διαθέτει γενική άποψη για τη δομή και τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος διαβάθμισης.

β. Κατανοεί πλήρως τις σχετικές με το σύστημα αυτό εκθέσεις διαχείρισης που υποβάλλονται σε αυτό σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 7.

5. Ανάλογα με το μέγεθος του πιστωτικού ιδρύματος και την πολυπλοκότητα των εργασιών του, το Δ.Σ. μπορεί να αναθέσει σε ειδική επιτροπή (όπως κατά προτίμηση την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων), που διορίζεται από αυτό, αρμοδιότητες που σχετίζονται με τα παραπάνω. Το Δ.Σ. οφείλει όμως να προσδιορίζει σαφώς τα καθήκοντα, τη σύνθεση και τις διαδικασίες λειτουργίας της, διασφαλίζοντας σε κάθε περίπτωση, τη συνοχή, τη συμπληρωματικότητα και τον απαιτούμενο συντονισμό, διατηρώντας για τις εν λόγω αρμοδιότητες την τελική ευθύνη.

6. Η Διοίκηση είναι επιφορτισμένη επίσης με τα ακόλουθα καθήκοντα:

α. Ενημερώνει το Δ.Σ. ή την ορισμένη από αυτό Επιτροπή, σχετικά με κάθε ουσιαστική μεταβολή των καθιερωμένων πολιτικών ή παρέκκλιση από τις πολιτικές αυτές που αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά τη λειτουργία του συστήματος διαβάθμισης του πιστωτικού ιδρύματος.

β. Διαθέτει λεπτομερή γνώση για τη δομή και τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος διαβάθμισης.

γ. Μεριμνά σε μόνιμη βάση για την καλή λειτουργία του.

δ. Ενημερώνεται τακτικά από την Μονάδα Ελέγχου Πιστωτικού Κινδύνου για την αποτελεσματικότητα του συστήματος διαβάθμισης, τις πτυχές που πρέπει να βελτιωθούν και την πρόοδο των προσπάθειών για τη βελτίωση των δυσλειτουργιών που έχουν διαπιστωθεί.

7. Το Δ.Σ. και η Διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος ενημερώνονται τακτικά με αναφορές στις οποίες αναλύονται τα χαρακτηριστικά του πιστωτικού κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος με βάση τις εσωτερικές διαβαθμίσεις. Οι αναφορές αυτές θα καλύπτουν τουλάχιστον:

α. Ανάλυση του κινδύνου κατά βαθμίδα διαβάθμισης.

β. Ποσοστά μετακίνησης σε διαφορετικές διαβαθμίσεις.

γ. Τις εκτιμηθείσες τιμές των σχετικών παραμέτρων κινδύνου κατά βαθμίδα.

δ. Σύγκριση των ποσοστών αθέτησης υποχρέωσης και εφόσον χρησιμοποιούνται εσωτερικές εκτιμήσεις για τις σχετικές παραμέτρους, ποσοστιαίας ζημίας σε περίπτωση αθέτησης και συντελεστών μετατροπής που έχουν παρατηρηθεί με τις αναμενόμενες, καθώς και με τις αντίστοιχες τιμές που προκύπτουν από σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων.

8. Οι αποδέκτες των αναφορών περιλαμβάνουν και τις μονάδες που είναι υπεύθυνες για τη δημιουργία και ανανέωση των ανοιγμάτων.

9. Η συχνότητα των αναφορών εξαρτάται από τη σημασία και το είδος των γνωστοποιούμενων πληροφοριών και από το επίπεδο του αποδέκτη τους και εγκρίνεται από τη Διοίκηση και το Δ.Σ.

10. Οι εκθέσεις διαχείρισης δίνουν τη δυνατότητα στη Διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος να έχει μια συνολική εικόνα για το χαρτοφυλάκιο πιστοδοτήσεων. Ο σκοπός της πληροφόρησης αυτής μπορεί να ποικίλει ανάλογα με το μέγεθος, τη φύση και το βαθμό πολυπλοκότητας των εργασιών του πιστωτικού ιδρύματος.

11. Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν κοινές πηγές δεδομένων με άλλα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να αναθέτουν σε τρίτους τα ακόλουθα καθήκοντα:

α. Προετοιμασία κατάλληλων πληροφοριών για τη δοκιμή και τον έλεγχο των βαθμίδων και ομάδων διαβάθμισης.

β. Σύνταξη συνοπτικών εκθέσεων σχετικά με τη λειτουργία των συστημάτων διαβάθμισης του πιστωτικού ιδρύματος.

γ. Προετοιμασία κατάλληλων πληροφοριών για την επανεξέταση των κριτηρίων διαβάθμισης προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσο διατηρούν ικανότητα πρόβλεψης του κινδύνου.

δ. Γραπτή τεκμηρίωση των μεταβολών στη διαδικασία, τα κριτήρια ή τις μεμονωμένες παραμέτρους διαβάθμισης.

ε. Προετοιμασία κατάλληλων πληροφοριών για τη συνεχή επανεξέταση και τροποποίηση των υποδειγμάτων που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία διαβάθμισης.

Τα πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου οφείλουν να μεριμνούν ώστε η Τράπεζα της Ελλάδος να έχει πλήρη πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες, που τηρούνται από τους τρίτους, οι οποίες είναι αναγκαίες για την εξέταση της συμμόρφωσης με τις προβλεπόμενες ελάχιστες απαιτήσεις και δυνατότητα επιτόπιων εξακριβώσεων.

Μονάδα Ελέγχου Πιστωτικού Κινδύνου

12. Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν την Π.Ε.Δ. για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών τους απαι-

τήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου πρέπει να έχουν συστήσει Μονάδα Ελέγχου Πιστωτικού Κινδύνου (ΜΕΠΚ). Σε ειδικές περιπτώσεις όπου το μέγεθος, η πολυπλοκότητα, το είδος των ανοιγμάτων και τα χαρακτηριστικά κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος δεν δικαιολογούν την ύπαρξη ανεξάρτητης μονάδας, η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να εξαιρέσει το εν λόγω πιστωτικό ίδρυμα από την υποχρέωση αυτή. Η εν λόγω εξαίρεση δεν ισχύει στην περίπτωση πιστωτικού ιδρύματος με διεθνή παρουσία, εκτεταμένο δίκτυο καταστημάτων και διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο δανείων.

13. Σε κάθε περίπτωση, η διασφάλιση της λειτουργίας του ελέγχου πιστωτικού κινδύνου είναι υποχρεωτική. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να αναπτύξει διαδικασίες ελέγχου και να αποφασίσει την άριστη οργανωτική δομή κάτω από την οποία θα εντάξει την παραπάνω λειτουργία.

14. Η λειτουργία της ΜΕΠΚ διέπεται από τις ακόλουθες αρχές:

α. Είναι διοικητικά ανεξάρτητη από τις λειτουργίες που είναι επιφορτισμένες με την έγκριση και ανανέωση των πιστοδοτήσεων.

β. Αναφέρεται, για θέματα της αρμοδιότητας της στη Διοίκηση και στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ή και μέσω αυτής στο Δ.Σ.

γ. Η ΜΕΠΚ έχει την ευθύνη για το σχεδιασμό ή την επιλογή, την εφαρμογή, την εποπτεία και την αποτελεσματικότητα του συστήματος διαβάθμισης, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Δ.Σ. Ειδικότερα:

i. Συμμετέχει ενεργά στο σχεδιασμό ή την επιλογή, την εφαρμογή και την επικύρωση των υποδειγμάτων που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία διαβάθμισης.

ii. Διενεργεί δοκιμές και ελέγχους ανά πιστωτική βαθμίδα και ομάδα προκειμένου να διαμορφωθεί αντικειμενική, ανεξάρτητη και τεκμηριωμένη άποψη για την επάρκεια και αποτελεσματικότητα της Π.Ε.Δ.

iii. Διενεργεί ετησίως δοκιμές προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress tests) με σενάρια προσαρμοσμένα στις δραστηριότητες του πιστωτικού ιδρύματος.

iv. Εξετάζει τουλάχιστον ετησίως τα κριτήρια διαβάθμισης για να αξιολογήσει κατά πόσο διατηρούν ικανότητα πρόβλεψης του κινδύνου. Τυχόν τροποποιήσεις της διαδικασίας ή των κριτηρίων διαβάθμισης ή των εξατομικευμένων παραμέτρων διαβάθμισης θα καταγράφεται και θα αρχειοθετείται.

v. Συντάσσει τις απαιτούμενες για την επαρκή πληροφόρηση της Διοίκησης και του Δ.Σ. αναφορές σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος διαβάθμισης τουλάχιστον ανά τρίμηνο.

vi. Εφαρμόζει τις προβλεπόμενες διαδικασίες για να εξακριβωθεί ότι οι ορισμοί των βαθμίδων και ομάδων εφαρμόζονται με συνέπεια στις διάφορες υπηρεσιακές μονάδες και γεωγραφικές περιοχές.

vii. Εποπτεύει τη χρησιμοποίηση των υποδειγμάτων στη διαδικασία ταξινόμησης.

viii. Διενεργεί τακτικούς ελέγχους και τροποποιεί αναλόγως τα υποδείγματα που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία διαβάθμισης.

Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης

Οι γενικές αρμοδιότητες της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης καθορίζονται στο Τμήμα V, Υπηρεσιακές Μονάδες, της υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει. Οι ειδικότερες αρμοδιότητες της στο πλαίσιο της Π.Ε.Δ. έχουν ως εξής:

15. Η Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης - ή άλλη κατάλληλη ανεξάρτητη μονάδα ελέγχου - οφείλει να εξετάζει τουλάχιστον μία φορά το χρόνο το σύστημα διαβάθμισης και τη λειτουργία του, περιλαμβανομένων των εργασιών πιστοδοτήσεων, καθώς και τις εκτιμήσεις των PD, LGD, EL και των συντελεστών μετατροπής. Ελέγχει επίσης τη συμμόρφωση με όλες τις εφαρμοστέες ελάχιστες απαιτήσεις.

16. Η ΜΕΠΚ υπόκειται στον έλεγχο της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης ως προς την επάρκεια και αποτελεσματικότητα των διαδικασιών ελέγχου πιστωτικού κινδύνου.

Τμήμα Ι - Σταδιακή εφαρμογή - Μόνιμες εξαιρέσεις

1. Η Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων εφαρμόζεται στο σύνολο των ανοιγμάτων ενός πιστωτικού ιδρύματος και του ομίλου στον οποίο ανήκει, όπως αναφέρεται στην παρ. 9 του Τμήματος Α. Εντούτοις η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να επιτρέψει:

α. Τη σταδιακή εφαρμογή της Π.Ε.Δ. σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 2 -15 του παρόντος Τμήματος.

β. Τη μη υπαγωγή ανοιγμάτων με ορισμένα χαρακτηριστικά στην Π.Ε.Δ. σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 16-20 του παρόντος Τμήματος.

1.1. Σταδιακή Εφαρμογή

2. Επιτρέπεται η σταδιακή εφαρμογή της Π.Ε.Δ. στις διάφορες κατηγορίες ανοιγμάτων που προβλέπονται στο Τμήμα Β του παρόντος, εντός της ίδιας επιχειρηματικής μονάδας ή σε διάφορες επιχειρηματικές μονάδες του πιστωτικού ιδρύματος ή του ομίλου.

3. Επιτρέπεται επίσης η σταδιακή χρήση εσωτερικών εκτιμήσεων της παραμέτρου LGD και των συντελεστών μετατροπής με σκοπό τον υπολογισμό των συντελεστών στάθμισης κινδύνου για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών, στις εν λόγω κατηγορίες ανοιγμάτων ή σε διάφορες επιχειρηματικές μονάδες του πιστωτικού ιδρύματος ή του ομίλου.

4. Τα πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν αρχικά τις προσδιοριζόμενες, στο Τμήμα Ε, παρ. 59 από την Τράπεζα της Ελλάδος τιμές για το LGD και τους συντελεστές μετατροπής για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων και της αναμενόμενης ζημίας για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών και προτίθενται να μεταβούν στη χρησιμοποίηση δικών τους εκτιμήσεων για τα μεγέθη αυτά, θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει την υπαγωγή όλων των ανοιγμάτων τους που δεν υπόκεινται σε μόνη εξαίρεση στην Π.Ε.Δ.

5. Ως «επιχειρηματική μονάδα» νοείται είτε μονάδα με χωριστή νομική υπόσταση (θυγατρική, ενοποιούμενη εταιρεία στην οποία το πιστωτικό ίδρυμα έχει μειοψηφική συμμετοχή) είτε μονάδα χωρίς νομική υπόσταση αλλά με οργανωτική διάκριση, δηλαδή που αποτελεί χωριστό σημείο αναφοράς στο οργανόγραμμα.

6. Ειδικά στην περίπτωση των ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής, η σταδιακή εφαρμογή επιτρέπεται για τις παρακάτω υποκατηγορίες:

α. Ανοίγματα που είναι πλήρως καλυμμένα με ακίνητα που χρησιμοποιούνται ή πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως κατοικίες.

β. Αποδεκτά ανακυκλούμενα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής.

γ. Λοιπά ανοίγματα λιανικής τραπεζικής.

7. Τα πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν την Π.Ε.Δ. για οποιαδήποτε κατηγορία ή υποκατηγορία ανοιγμάτων θα εφαρμόζουν ταυτόχρονα την προσέγγιση αυτή και για την κατηγορία ανοιγμάτων σε μετοχές και συμμετοχές, εκτός αν το χαρτοφυλάκιο μετοχών και συμμετοχών απαλλάσσεται μόνιμως σύμφωνα με τα παρακάτω οριζόμενα στην παρ. 19.

8. Για να επιτραπεί η σταδιακή εφαρμογή της Π.Ε.Δ., το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να πληροί αθροιστικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Να έχει εντάξει στην Π.Ε.Δ. τα ανοίγματα που σχετίζονται με την κύρια δραστηριότητα του. Σε καμία περίπτωση όμως το ονομαστικό ποσό των δανειακών ανοιγμάτων που θα ενταχθούν στην Π.Ε.Δ. με την έναρξη εφαρμογής της δεν θα υπολείπεται του 50% του συνολικού ονομαστικού ποσού του δανειακού χαρτοφυλακίου του πιστωτικού ιδρύματος, αφού αφαιρεθούν τα δανειακά ανοίγματα που τυχόν θα ενταχθούν σε μόνιμες εξαιρέσεις.

β. Να έχει υποβάλει στην Τράπεζα της Ελλάδος δεσμευτικό και λεπτομερές χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή της Π.Ε.Δ. στο σύνολο του ενεργητικού του, αφαιρουμένων των μόνιμων εξαιρέσεων, σύμφωνα με το οποίο:

i. Η περίοδος σταδιακής εφαρμογής δεν θα υπερβαίνει τα τέσσερα (4) χρόνια.

ii. Στα δύο (2) πρώτα χρόνια της περιόδου σταδιακής εφαρμογής θα έχει ενταχθεί στην Π.Ε.Δ. το 75% του συνολικού ονομαστικού ποσού του δανειακού χαρτοφυλακίου, αφού αφαιρεθούν τα δανειακά ανοίγματα που τυχόν θα ενταχθούν σε μόνιμες εξαιρέσεις.

9. Μέχρι την υπαγωγή ενός ανοίγματος στην Π.Ε.Δ. οι κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του ενεχόμενου σε αυτό πιστωτικού κινδύνου υπολογίζονται με την Τυποποιημένη Προσέγγιση, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ΠΔΓ-ΓΕ 2588/20.8.2007, και προστίθενται στις κεφαλαιακές απαιτήσεις που υπολογίζονται με την Π.Ε.Δ.

10. Κατά την έγκριση του χρονοδιαγράμματος η Τράπεζα της Ελλάδος θα εξετάζει κατά πόσο η σταδιακή εφαρμογή της Π.Ε.Δ. οδηγεί σε ιδιαίτερα μειωμένες κεφαλαιακές απαιτήσεις κατά την περίοδο της τετραετίας. Η σταδιακή εφαρμογή ενδείκνυται να γίνεται εντάσσοντας καταρχήν στην Π.Ε.Δ. τα υψηλότερης επικινδυνότητας χαρτοφυλάκια και επιχειρηματικές μονάδες (για τα οποία προβλέπονται υψηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις) και στη συνέχεια τα χαμηλότερης.

11. Με την υπαγωγή του χαρτοφυλακίου στην Π.Ε.Δ. ενημερώνεται η Τράπεζα της Ελλάδος και το πιστωτικό ίδρυμα αρχίζει τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων με την εν λόγω προσέγγιση χωρίς να απαιτείται

ειδική έγκριση από την Τράπεζα της Ελλάδος. Η ενημέρωση της Τράπεζας της Ελλάδος δεν είναι αναγκαία να λάβει την αναλυτική μορφή αίτησης. Η Τράπεζα της Ελλάδος ωστόσο διατηρεί το δικαίωμα ελέγχου σε μεταγενέστερο χρόνο και ανάκλησης της άδειας χρησιμοποίησης της Π.Ε.Δ. για κεφαλαιακές απαιτήσεις.

12. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται, σε περίπτωση μη τήρησης του δεσμευτικού χρονοδιαγράμματος που προβλέπεται στην υποπαρ.δβ., να επιβάλλει τη λήψη διορθωτικών μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 62 του ν. 3601/2007 συμπεριλαμβανομένων επιπλέον κεφαλαιακών απαιτήσεων που ισούνται με το διπλάσιο της τυχόν εξοικονόμησης κεφαλαίων κατά την εν μέρει εφαρμογή της Π.Ε.Δ. Επίσης η Τράπεζα της Ελλάδος ενδέχεται να απαιτήσει από το πιστωτικό ίδρυμα να δημοσιοποιήσει την αδυναμία τήρησης του χρονοδιαγράμματος.

13. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να αποδεχτεί αλλαγή του χρονοδιαγράμματος μόνον εφόσον υπάρχει σημαντική μεταβολή του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και συγκεκριμένα εφόσον υπάρχουν σημαντικές μεταβολές στη μετοχική σύνθεση ή στο διοικητικό συμβούλιο του πιστωτικού ιδρύματος ή/και εφόσον λάβει χώρα σημαντική εξαγορά ή συγχώνευση.

14. Τα πιστωτικά ιδρύματα, για τα οποία έχει εγκριθεί η χρησιμοποίηση της Π.Ε.Δ. δεν επιτρέπεται, κατά κανόνα, να «επιστρέψουν» στα προβλεπόμενα της υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. Ωστόσο, η Τράπεζα της Ελλάδος σε εξαιρετικές περιπτώσεις (αποεπένδυση - πώληση σημαντικού μέρους του ενεργητικού, συγκέντρωση σε αγορές χαμηλού κινδύνου, κ.λ.π.), μπορεί να επιτρέψει την «επιστροφή» των πιστωτικών ιδρυμάτων στην προσέγγιση εσωτερικών διαβαθμίσεων.

15. Αντίστοιχα, τα πιστωτικά ιδρύματα, για τα οποία έχει εγκριθεί η χρήση εσωτερικών εκτιμήσεων LGD και συντελεστών μετατροπής, δεν επιτρέπεται κατά κανόνα να «επιστρέψουν» στη χρήση των τιμών LGD και των συντελεστών μετατροπής που προβλέπονται στο Τμήμα Ε, παρ. 59 και 93 - 95. Ωστόσο, η Τράπεζα της Ελλάδος σε εξαιρετικές περιπτώσεις (αποεπένδυση - πώληση σημαντικού μέρους του ενεργητικού, συγκέντρωση σε αγορές χαμηλού κινδύνου, κ.λ.π.) μπορεί να επιτρέψει τη χρήση τους.

1.2. Μόνιμες εξαιρέσεις

16. Τα πιστωτικά ιδρύματα, στα οποία έχει εγκριθεί η χρησιμοποίηση της Π.Ε.Δ., δύνανται κατόπιν έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος, να εφαρμόζουν τα προβλεπόμενα στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 για ανοίγματα που εμπίπτουν σε μία από τις παρακάτω κατηγορίες:

α. Ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών, εφόσον ο αριθμός των αντισυμβαλλομένων με ουσιώδες άνοιγμα έναντι του πιστωτικού ιδρύματος είναι περιορισμένος και είναι υπερβολικά επαχθές για αυτό να εφαρμόσει ένα σύστημα διαβάθμισης γι αυτούς τους αντισυμβαλλόμενους.

β. Ανοίγματα έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων και ΕΠΕΥ εκτός του ομίλου στον οποίο υπάγεται το πιστωτικό ίδρυμα εφόσον ο αριθμός των αντισυμβαλλόμενων με ουσιώδες άνοιγμα είναι περιορισμένος και είναι υπερ-

βολικά επαχθές για το πιστωτικό ίδρυμα να εφαρμόσει ένα σύστημα διαβάθμισης γΓ αυτούς τους αντισυμβαλλομένους.

γ. Ανοίγματα έναντι μη σημαντικών επιχειρηματικών μονάδων, καθώς και κατηγορίες ανοιγμάτων που δεν θεωρούνται ουσιώδεις ως προς το μέγεθος και τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο.

δ. Ανοίγματα ενός πιστωτικού ιδρύματος έναντι επιχείρησης του χρηματοπιστωτικού τομέα (πιστωτικό ίδρυμα ή ΕΠΕΥ ή χρηματοδοτική εταιρεία χαρτοφυλακίου ή χρηματοδοτικό ίδρυμα ή εταιρεία διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων ή επιχείρηση παροχής επικουρικών υπηρεσιών) με έδρα την Ελλάδα που υπόκειται σε καθεστώς προληπτικής εποπτείας, εφόσον παράλληλα αυτή αποτελεί τη μητρική του επιχείρηση, ή θυγατρική του ή θυγατρική της μητρικής του επιχείρησης ή συνδεδεμένη επιχείρηση, κατά την έννοια των διατάξεων του κ.ν. 2190/1920 άρθρο 42 ε παρ. 5 εδάφιο α', όπως εκάστοτε ισχύει.

ε. Ανοίγματα έναντι της κεντρικής κυβέρνησης ή με την εγγύηση της κεντρικής κυβέρνησης

στ. Ανοίγματα από συμμετοχή σε μετοχικό κεφάλαιο επιχειρήσεων των οποίων οι δανειακές υποχρεώσεις σταθμίζονται με συντελεστή 0% με βάση τα προβλεπόμενα στην υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

ζ. Ανοίγματα σε μετοχές, αναληφθείσες στο πλαίσιο νομοθετικών προγραμμάτων προώθησης συγκεκριμένων τομέων της οικονομίας με τα οποία παρέχονται σημαντικές επιδοτήσεις στο πιστωτικό ίδρυμα για επενδύσεις και περιλαμβάνουν κάποια μορφή κρατικής εποπτείας και περιορισμούς όσον αφορά τις επενδύσεις σε μετοχικές αξίες. Η εξαίρεση αυτή περιορίζεται στο συνολικό ποσοστό του 10% των βασικών ιδίων κεφαλαίων συν τα συμπληρωματικά κεφάλαια.

η. Ανοίγματα έναντι ιδρυμάτων του χρηματοπιστωτικού τομέα υπό τη μορφή ελάχιστων αποθεματικών που απαιτούνται από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών, για τα οποία πληρούνται αθροιστικά οι εξής προϋποθέσεις:

i. Τα αποθεματικά διατηρούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1745/2003 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 12ης Σεπτεμβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση υποχρέωσης ελάχιστου αποθεματικού ή σύμφωνα με μελλοντικό Κανονισμό που θα τον αντικαταστήσει ή σύμφωνα με εθνικές απαιτήσεις καθόλα ισοδύναμες προς τον εν λόγω Κανονισμό. Την ίδια αντιμετώπιση τυγχάνουν και τυχόν ποσά που έχουν κατατεθεί στην Τράπεζα της Ελλάδος από την επιβολή κυρώσεων.

ii. Στην περίπτωση πτώχευσης ή αφερεγγυότητας του ιδρύματος το οποίο διατηρεί τα αποθεματικά, αυτά θα επιστραφούν εγκαίρως και πλήρως στο πιστωτικό ίδρυμα και δεν διατίθενται για την κάλυψη άλλων υποχρεώσεων του ιδρύματος.

17. Για τους σκοπούς των παραπάνω υποπαρ. 16 α και 16 β:

α. Ορίζονται ως «ουσιώδη» τα ανοίγματα εκείνα με αξία άνω του 1% των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος.

β. Ο αριθμός των αντισυμβαλλόμενων ορίζεται ως «περιορισμένος» εφόσον ο συνολικός αριθμός των αντισυμβαλλομένων και για τις δύο κατηγορίες (ήτοι κεντρικών κυβερνήσεων/ κεντρικών τραπεζών, πιστωτικών ιδρυμάτων και ΕΠΕΥ) δεν υπερβαίνει τους 60.

γ. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα καλείται να τεκμηριώσει τους λόγους για τους οποίους είναι υπερβολικά επαχθές να εφαρμόσει την Π.Ε.Δ. για τις εν λόγω κατηγορίες ανοιγμάτων και οι οποίοι πρέπει να σχετίζονται με τη στρατηγική του, καθώς και με την ανάπτυξη των εργασιών του. Η έλλειψη στοιχείων δεν μπορεί να αποτελέσει ικανό λόγο για μόνιμη εξαίρεση.

18. Για τους σκοπούς της υποπαρ. 16.γ., ορίζεται ως ανώτατο ποσοστό για το σύνολο των σταθμισμένων κατά κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού που μπορεί μόνιμα να εξαιρεθεί από την εφαρμογή της Π.Ε.Δ., το ποσοστό 10% επί του συνόλου του σταθμισμένου ενεργητικού, αφού αφαιρεθούν τα τυχόν μόνιμα απαλλασσόμενα ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων, συμπεριλαμβανομένου του ελληνικού δημοσίου και πιστωτικών ιδρυμάτων και ΕΠΕΥ. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που δεν αναιρούν τη γενική αρχή και κατόπιν ειδικής έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος, το ποσοστό αυτό μπορεί να αυξηθεί σε 15%.

19. Ειδικά για τα ανοίγματα υπό τη μορφή μετοχών/ συμμετοχών θεωρούνται ως «μη ουσιώδη» εκείνα των οποίων η συνολική αξία τους, μη συμπεριλαμβανομένων των ανοιγμάτων σε μετοχές που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο νομοθετικών προγραμμάτων σύμφωνα με την παραπάνω υποπαρ. 16 ζ, δεν υπερβαίνει το 10% των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων. Ωστόσο, εάν ο αριθμός των εν λόγω αντισυμβαλλόμενων είναι μικρότερος από 10, το σχετικό όριο περιορίζεται σε 5%.

20. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να παρακολουθούν σε συνεχή βάση τα ανοίγματα τους προκειμένου για τον καθορισμό των «μη ουσιωδών» ανοιγμάτων και οπωσδήποτε σε τριμηνιαία βάση παράλληλα με την υποβολή των στοιχείων κεφαλαιακής επάρκειας. Ένα άνοιγμα μετατρέπεται σε «ουσιώδες» αν υπερβαίνει τα τεθέντα όρια για δεύτερο τρίμηνο εντός του ιδίου έτους. Σε αυτήν την περίπτωση το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να ενημερώσει άμεσα την Τράπεζα της Ελλάδος και εντός έξι (6) μηνών να ξεκινήσει την ανάπτυξη συστήματος Π.Ε.Δ., το οποίο υποβάλλει στην Τράπεζα της Ελλάδος για έγκριση σύμφωνα με τις διατάξεις σταδιακής εφαρμογής.

Τμήμα ΙΑ - Αναγνώριση κανόνων εποπτικών αρχών άλλων κοατών-υελών στο πλαίσιο τικ εποπτείας σε ενοποιημένη βάση

1. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να άρει την προϋπόθεση της παρ. 20 του Τμήματος Η της παρούσας για να γίνουν δεκτά ως εξασφαλίσεις για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες ή/και εμπορικά ακίνητα που βρίσκονται σε κράτος-μέλος του οποίου οι αρμόδιες αρχές έχουν επιτρέψει την αντίστοιχη άρση, καθώς έχουν πεισθεί ότι υπάρχει από μακρού καλά αναπτυγμένη αγορά κατοικιών / εμπορικών ακινήτων με ποσοστά ζημίας επαρκώς χαμηλά ώστε να δικαιολογείται η αντιμετώπιση αυτή.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να αναγνωρίσει ως αποδεκτές εξασφαλίσεις, σε θυγατρικά ιδρύματα των οποίων η εποπτεία σε ενοποιημένη βάση ασκείται από αυτήν, ενσώματα αγαθά άλλου είδους από εκείνα που αναφέρονται στην παρ. 1 β iii του Τμήματος Η, τα οποία έχουν γίνει δεκτά από τις εποπτικές αρχές της χώρας εγκατάστασης των θυγατρικών ιδρυμάτων.

3. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να επιτρέψει την εφαρμογή των προβλεπόμενων στην παρ. 16 του Τμήματος Ι για ανοίγματα σε μετοχές, τα οποία επιτρέπεται να υποστούν τη μεταχείριση αυτή σε άλλα κράτη-μέλη.

4. Στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 44 του ν. 3601/2007 η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται, κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων της παρούσας, να αποδεχθεί τους κανόνες που έχουν ορίσει άλλες εποπτικές αρχές που εμπλέκονται στην εποπτεία ομίλων στους οποίους συμμετέχουν ιδρύματα εγκατεστημένα στην Ελλάδα.

Τμήμα ΙΒ - Λοιπές Διατάξεις

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία υπολογίζουν τα σταθμισμένα χρηματοδοτικά ανοίγματα με βάση την παρούσα πράξη θα έχουν ίδια κεφάλαια τα οποία, για τις δωδεκάμηνες περιόδους 1.1.2007 - 31.12.2007, 1.1.2008 - 31.12.2008 και 1.1.2009 - 31.12.2009 υπερβαίνουν ή ισούνται με τα αντίστοιχα ποσά όπως ορίζονται παρακάτω:

α. Για την περίοδο 1.1.2007 - 31.12.2007 το 95 % του συνολικού ελάχιστου ύψους των ιδίων κεφαλαίων που θα έπρεπε να διατηρεί το πιστωτικό ίδρυμα σύμφωνα με τις υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2524/23.7.2003 και υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2397/7.11.1996, όπως ισχύουν.

β. Για την περίοδο 1.1.2008 - 31.12.2008 το 90 % του συνολικού ελάχιστου ύψους των ιδίων κεφαλαίων που θα έπρεπε να διατηρεί το πιστωτικό ίδρυμα σύμφωνα με τις υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2524/23.7.2003, όπως ισχύει και ΠΔ/ΤΕ 2397/7.11.1996 όπως ίσχυε προ της δημοσίευσης της υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007.

γ. Για την περίοδο 1.1.2009 - 31.12.2009 το 80 % του συνολικού ελάχιστου ύψους των ιδίων κεφαλαίων που θα έπρεπε να διατηρεί το πιστωτικό ίδρυμα σύμφωνα με τις υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2524/23.7.2003, όπως ισχύει και υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2397/7.11.1996 όπως ίσχυε προ της δημοσίευσης της υπ' αριθμ. ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007.

2. Η ισχύς της παρούσας πράξης αρχίζει από τη δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος να παρέχει οδηγίες και διευκρινίσεις για την εφαρμογή της παρούσας πράξης.

Από τις διατάξεις της πράξης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Παράρτημα Ι

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΕΚΤΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Υψηλός κίνδυνος:

Εγγυήσεις που αποτελούν υποκατάστατα πιστώσεων.

Πιστωτικά παράγωγα.

Τίτλοι αποδοχής.

Οπισθογραφήσεις αξιόγραφων που δεν φέρουν την υπογραφή άλλου πιστωτικού ιδρύματος.

Συναλλαγές με δικαίωμα προσφυγής υπέρ του αγοραστή.

Ανέκκλητες stand-by πιστωτικές επιστολές που αποτελούν υποκατάστατα πιστώσεων.

Στοιχεία ενεργητικού που έχουν αγοραστεί βάσει συμφωνιών μελλοντικής αγοράς.

Καταθέσεις προθεσμίας επί προθεσμία («forward forward deposits»).

Μη καταβληθέν τμήμα μερικώς πληρωθέντων τίτλων και μετοχών.

Πράξεις προσωρινής εκχώρησης και εκχώρησης με υποχρέωση επαναγοράς.

Άλλα στοιχεία που ενέχουν επίσης υψηλό κίνδυνο.

Μέσος κίνδυνος:

Πιστώσεις έναντι φορτωτικών εγγράφων που έχουν εκδοθεί και βεβαιωθεί (βλέπε επίσης «Μέτριο κίνδυνο»).

Εγγυήσεις και ασφάλειες (περιλαμβανομένων των εγγυήσεων συμμετοχής σε διαγωνισμό, των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης, των τελωνειακών και φορολογικών εγγυήσεων) και εγγυήσεις που δεν αποτελούν υποκατάστατα πιστώσεων.

Ανέκκλητες stand-by πιστωτικές επιστολές που δεν αποτελούν υποκατάστατα πιστώσεων.

Μη χρησιμοποιηθείσες πιστωτικές ευχέρειες (υποχρεώσεις δανεισμού, αγοράς τίτλων, παροχής εγγυήσεων και διευκολύνσεις αποδοχής) με αρχική ληκτότητα μεγαλύτερη του ενός έτους.

Ευχέρειες έκδοσης αξιών («Note issuance facilities NIF») και ανανεούμενες ασφαλιστικές ευχέρειες («Revolving underwriting facilities RUF»).

Άλλα στοιχεία που ενέχουν επίσης μέσο κίνδυνο.

Μέτριος κίνδυνος:

Πιστώσεις έναντι φορτωτικών εγγράφων, στις οποίες τα εμπορεύματα χρησιμεύουν ως πρόσθετη εγγύηση και άλλες αυτοεξοφλούμενες συναλλαγές.

Μη αξιοποιηθείσες πιστωτικές ευχέρειες (υποχρεώσεις δανειοδότησης, αγοράς τίτλων, παροχής εγγυήσεων και διευκολύνσεις αποδοχής) με αρχική ληκτότητα ενός έτους κατ' ανώτατο όριο που δεν μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση ή δεν προβλέπουν αυτόματη ακύρωση εξαιτίας της χειροτέρευσης της φερεγγυότητας του δανειολήπτη.

Άλλα στοιχεία που ενέχουν επίσης μέτριο κίνδυνο.

Χαμηλός κίνδυνος:

Μη αξιοποιηθείσες πιστωτικές ευχέρειες (υποχρεώσεις δανειοδότησης, αγοράς τίτλων, παροχής εγγυήσεων και διευκολύνσεις αποδοχής) με αρχική προθεσμία λήξης ενός έτους κατ' ανώτατο όριο που μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση ή προβλέπουν αυτόματη ακύρωση εξαιτίας της χειροτέρευσης της φερεγγυότητας του πιστούχου. Τα πιστωτικά όρια λιανικής μπορούν να θεωρηθούν ως ακυρώσιμα άνευ όρων όταν οι όροι επιτρέπουν στο πιστωτικό ίδρυμα να τα ακυρώσει μέχρι το ανώτατο επιτρεπόμενο ποσό βάσει της νομοθεσίας για την προστασία του καταναλωτή και της συναφούς νομοθεσίας.

Άλλα στοιχεία που ενέχουν επίσης χαμηλό κίνδυνο.

Παράρτημα II
ΕΙΔΗ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

1. Συμβάσεις επιτοκίου
  - α. Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων στο ίδιο νόμισμα (single-currency interest rate swaps).
  - β. Συμβάσεις ανταλλαγής κυμαινόμενων επιτοκίων διαφορετικής βάσης (basis swaps).
  - γ. Προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίου (forward rate agreements).
  - δ. Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης Επιτοκίων (interest rate futures).
  - ε. Αγορασθέντα δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου (interest rate options purchased).
  - στ. Άλλες συμβάσεις παρεμφερούς φύσεως.
2. Συμβάσεις συναλλάγματος και συυβάσεις χρυσού
  - α. Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων σε διαφορετικά νομίσματα (cross-currency interest rate swaps).
  - β. Προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος (forward foreign-exchange contracts).
  - γ. Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης Επιτοκίων συναλλάγματος.
  - δ. Αγορασθέντα δικαιώματα προαιρέσεως συναλλάγματος (currency options purchased).
  - ε. Άλλες συμβάσεις παρεμφερούς φύσεως.
  - στ. Συμβάσεις χρυσού παρεμφερείς με εκείνες των στοιχείων α έως ε.
3. Συμβάσεις παρεμφερούς φύσεως με εκείνες του σημείου 1, στοιχεία α) έως ε) και σημείου 2, στοιχεία α) έως δ) επί άλλων στοιχείων αναφοράς ή επί δεικτών. Τούτο περιλαμβάνει, τουλάχιστον όλα τα μέσα που απαριθμούνται στα σημεία 4 έως 7, 9 και 10 του Τμήματος Γ του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2004/39/EK (MiFID), όπως έχει ενσωματωθεί στο ελληνικό δίκαιο και τα οποία δεν περιλαμβάνονται στα στοιχεία 1 και 2.

Παράρτημα III
ΧΩΡΕΣ-ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ
ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

1. Βέλγιο (ΕΕ)
2. Καναδάς
3. Γαλλία (ΕΕ)
4. Γερμανία (ΕΕ)
5. Ιταλία (ΕΕ)
6. Ιαπωνία
7. Λουξεμβούργο (ΕΕ)
8. Ολλανδία (ΕΕ)
9. Ισπανία (ΕΕ)
10. Σουηδία (ΕΕ)
11. Ελβετία
12. Μεγάλη Βρετανία (ΕΕ)
13. ΗΠΑ

Παράρτημα IV:

Εξισώσεις Υπολογισμού των Σταθμισμένων Ποσών & Ποσών Αναμενόμενης Ζημίας για την εφαρμογή της Προσέγγισης Εσωτερικών Διαβαθμίσεων

Σταθμισμένα ποσά ανοιγμάτων έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών

Εξίσωση 1 : Υπολογισμός συντελεστή συσχέτισης για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών

$$\text{Συσχέτιση (R)} = 0.12 \times (1 - \text{EXP}(-50 * \text{PD})) / (1 - \text{EXP}(-50)) + 0.24 * [1 - (1 - \text{EXP}(-50 * \text{PD})) / (1 - \text{EXP}(-50))] \text{EXP}(x) \text{ συμβολίζει το } e^x$$

Εξίσωση 2: Υπολογισμός συντελεστή προσαρμογής ληκτότητας για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών

$$\text{Συντελεστής εξομάλυνσης ληκτότητας (b)} = (0.11852 - 0.05478 * \ln(\text{PD}))^2$$

Εξίσωση 3: Υπολογισμός συντελεστή στάθμισης για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών

$$\begin{aligned} \text{Συντελεστής στάθμισης (RW)} = & \{ \text{LGD} * N[(1 - R)^{-0.5} * G(\text{PD}) + \\ & (R / (1 - R))^{0.5} * G(0.999)] - \text{PD} \\ & * \text{LGD} \} * (1 - 1.5 * b)^{-1} * (1 + (M - 2.5) * b) * 12.5 * 1.06 \end{aligned}$$

όπου

$N(x)$: η αθροιστική συνάρτηση κατανομής μιας τυποποιημένης κανονικής τυχάιας μεταβλητής (δηλαδή η πιθανότητα να είναι μια κανονική τυχάια μεταβλητή με μέσο όρο 0 και διακύμανση 1 μικρότερη ή ίση με x).

$G(z)$: η αντίστροφη αθροιστική συνάρτηση κατανομής μιας τυποποιημένης κανονικής τυχάιας μεταβλητής (δηλαδή η τιμή του x ώστε $N(x) = z$).

Εξίσωση 4: Υπολογισμός σταθμισμένου ποσού για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών

Σταθμισμένο ποσό = $\text{RW} * \text{αξία ανοίγματος}$

Ειδικά στις περιπτώσεις όπου :

- Εάν $\text{PD} = 0$, RW λαμβάνεται ίσος με 0.
- Εάν $\text{PD} = 1$, τότε:

i. Για πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν τις, οριζόμενες στο Τμήμα Ε παρ. 59 της παρούσας, τιμές LGD , ο συντελεστής στάθμισης λαμβάνεται ίσος με 0.

ii. Για πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν δικές τους εκτιμήσεις LGD , ο συντελεστής στάθμισης λαμβάνεται ίσος με $\text{Max}\{0, 12.5 * (\text{LGD} - \text{EL}_{\text{BE}})\}$, όπου EL_{BE} η σύμφωνη με το Μέρος Ε, υποπαραγρ. 55.α. της παρούσας πράξης καλύτερη εκτίμηση του πιστωτικού ιδρύματος για την αναμενόμενη ζημία λόγω του συγκεκριμένου ανοίγματος.

Εξίσωση 5: Υπολογισμός συντελεστή συσχέτισης για ανοίγματα έναντι μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που ανήκουν στο επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο

$$\text{Συσχέτιση (R)} = 0.12 \times (1 - \text{EXP}(-50 * \text{PD})) / (1 - \text{EXP}(-50)) + 0.24 * [1 - (1 - \text{EXP}(-50 * \text{PD})) / (1 - \text{EXP}(-50))] - 0.04 * (1 - (1 - \text{EXP}(-50)) / (1 - \text{EXP}(-50)))$$

όπου:

S: οι ενοποιημένες ετήσιες πωλήσεις σε εκατ. EUR και $5 \leq S \leq 50$

Αν οι ενοποιημένες ετήσιες πωλήσεις είναι κάτω των € 5 εκατ. τότε το $S = 5$

Σταθμισμένα ποσά ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής

Εξίσωση 6: Υπολογισμός συντελεστή συσχέτισης για ανοίγματα λιανικής τραπεζικής

$$\text{Συσχέτιση (R)} = 0.03 \times (1 - \text{EXP}(-35 * \text{PD})) / (1 - \text{EXP}(-35)) + 0.16 * [1 - (1 - \text{EXP}(-35 * \text{PD})) / (1 - \text{EXP}(-35))]$$

Εξίσωση 7 Υπολογισμός συντελεστή στάθμισης για ανοίγματα λιανικής τραπεζικής

$$\text{Συντελεστής στάθμισης (RW)} = (\text{LGD} * N[(1 - R)^{0.5} * G(\text{PD}) + (R / (1 - R))^{0.5} * G(0.999)] - \text{PD} * \text{LGD}) * 12.5 * 1.06$$

όπου

$N(x)$: η αθροιστική συνάρτηση κατανομής μιας τυποποιημένης κανονικής τυχαίας μεταβλητής (δηλαδή η πιθανότητα να είναι μια κανονική τυχαία μεταβλητή με μέσο όρο 0 και διακύμανση 1 μικρότερη ή ίση με x).

$G(z)$: η αντίστροφη αθροιστική συνάρτηση κατανομής μιας τυποποιημένης κανονικής τυχαίας μεταβλητής (δηλαδή η τιμή του x ώστε $N(x) = z$).

Εξίσωση 8: Υπολογισμός σταθμισμένου ποσού για ανοίγματα λιανικής τραπεζικής

Σταθμισμένο ποσό = $\text{RW} * \text{αξία ανοίγματος}$

Ειδικά στην περίπτωση όπου $\text{PD}=1$:

Ο συντελεστής στάθμισης λαμβάνεται ίσος με $\text{Max}\{0, 12.5 * (\text{LGD} - \text{EL}_{\text{BE}})\}$, όπου EL_{BE} η σύμφωνα με το Μέρος Ε, υποπαρ. 55α. της παρούσας Πράξης καλύτερη εκτίμηση του πιστωτικού ιδρύματος για την αναμενόμενη ζημία λόγω του συγκεκριμένου ανοίγματος.

Προσαρμογή σταθμισμένων ποσών για περιπτώσεις εφαρμογής «Διπλής Αθέτησης»

Εξίσωση 9: Σταθμισμένο ποσό = $\text{RW} * \text{αξία ανοίγματος} * (0.15 + 160 * \text{PD}_{\text{pp}})$, όπου:

PD_{pp} : πιθανότητα αθέτησης (PD) του παρόχου πιστωτικής προστασίας.

RW: ο συντελεστής στάθμισης που υπολογίζεται χρησιμοποιώντας την κατάλληλη εξίσωση για το καλυμμένο με πιστωτική προστασία άνοιγμα, με: PD: το PD του οφειλέτη

LGD: η τιμή του LGD για συγκρίσιμο άμεσο άνοιγμα έναντι του παρόχου της προστασίας.

b: συντελεστής εξομάλυνσης που υπολογίζεται με την εξίσωση 3 με βάση το χαμηλότερο μεταξύ των PD του παρόχου προστασίας και του οφειλέτη.

Σταθμισμένα ποσά ανοιγμάτων για άλλα στοιχεία ενεργητικού εκτός πιστωτικών υποχρεώσεων.

Εξίσωση 10: Υπολογισμός σταθμισμένου ποσού για άλλα στοιχεία ενεργητικού εκτός των πιστωτικών υποχρεώσεων

Σταθμισμένο ποσό = $100\% * \text{αξία ανοίγματος}$

Ποσά αναμενόμενης ζημιάς για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων, κεντρικών τραπεζών και λιανικής τραπεζικής

Εξίσωση 11: Υπολογισμός αναμενόμενης ζημιάς (ως ποσοστό) για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων, κεντρικών τραπεζών & λιανικής τραπεζικής

Αναμενόμενη ζημία (EL) = $\text{PD} \times \text{LGD}$

Ειδικά στην περίπτωση όπου $\text{PD}=1$ και όπου τα πιστωτικά ιδρύματα εφαρμόζουν δικές τους εκτιμήσεις του LGD, ως EL λαμβάνεται η σύμφωνα με το Μέρος Ε, υποπαρ. 55α. της παρούσας πράξης καλύτερη εκτίμηση (EL_{BE}) του πιστωτικού ιδρύματος για την αναμενόμενη ζημία λόγω του συγκεκριμένου ανοίγματος.

Εξίσωση 12: Υπολογισμός του ποσού αναμενόμενης ζημιάς για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων, κεντρικών τραπεζών και λιανικής τραπεζικής

Ποσό αναμενόμενης ζημιάς = $\text{EL} \times \text{αξία ανοίγματος}$.

Η αναμενόμενη ζημία για στοιχεία ενεργητικού εκτός των πιστωτικών υποχρεώσεων ισούται με 0

Παράρτημα V:

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑ : ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΟΥ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	1. ΙΣΧΥΡΗ	2. ΚΑΛΗ	3. ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	4. ΑΣΘΕΝΗΣ
<i>Οικονομική ενρωστία του δανειολήπτη</i>				
Συνθήκες αγοράς	Μικρός αριθμός ανταγωνιστών ή το χρηματοδοτούμενο έργο έχει σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα σε σχέση με την τοποθεσία της εγκατάστασης, το κόστος παραγωγής ή την τεχνολογία που εφαρμόζει. Η ζήτηση είναι ισχυρή και αυξανόμενη.	Μικρός αριθμός ανταγωνιστών ή το χρηματοδοτούμενο έργο έχει συγκριτικό πλεονέκτημα σε σχέση με τον ανταγωνισμό όσον αφορά την τοποθεσία της εγκατάστασης, το κόστος παραγωγής ή την εφαρμοσμένη τεχνολογία. Εντούτοις αυτή η κατάσταση ενδέχεται να μην διαρκέσει για πολύ. Η ζήτηση είναι ισχυρή και σταθερή.	Το χρηματοδοτούμενο έργο δεν έχει συγκριτικό πλεονέκτημα σε σχέση με τον ανταγωνισμό. Η ζήτηση είναι επαρκής και σταθερή.	Το χρηματοδοτούμενο έργο βρίσκεται σε μειονεκτική θέση σε σχέση με τον ανταγωνισμό. Η ζήτηση είναι χαμηλή και σε πτωτική τάση.
Οικονομικοί Δείκτες: Κάλυψη δανειακής υποχρέωσης (debt service coverage ratio-DSCR), κάλυψη κατά τη διάρκεια του δανείου (loan life coverage ratio-LLCR), κάλυψη κατά τη διάρκεια του έργου (project life coverage ratio-PLCR), λόγος συνολικών υποχρεώσεων προς ίδια κεφάλαια (debt-to-equity)	Ισχυροί οικονομικοί δείκτες που σχετίζονται με το έργο. Οι υποθέσεις που σχετίζονται με το έργο βασίζονται σε ισχυρά οικονομικά στοιχεία.	Ισχυροί οικονομικοί δείκτες που σχετίζονται με το έργο. Οι υποθέσεις που σχετίζονται με το έργο βασίζονται σε ικανοποιητικά οικονομικά στοιχεία.	Οι οικονομικοί δείκτες που σχετίζονται με το έργο βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο σε σύγκριση με την υπόλοιπη αγορά.	Οι οικονομικοί δείκτες που σχετίζονται με το έργο βρίσκονται σε χαμηλότερο επίπεδο σε σύγκριση με την υπόλοιπη αγορά.

Ανάλυση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress analysis)	Οι χρηματορροές του έργου καλύπτουν τις οικονομικές υποχρεώσεις ακόμα και σε εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες, που ενδέχεται να προκύπτουν λόγω ειδικών συνθηκών της αγοράς ή άλλων οικονομικών παραγόντων.	Οι χρηματορροές του έργου καλύπτουν τις οικονομικές υποχρεώσεις ακόμα και σε δυσμενείς συνθήκες οι οποίες ενδέχεται να προκύπτουν λόγω συνθηκών της αγοράς ή άλλων οικονομικών παραγόντων. Κίνδυνος αθέτησης της υποχρέωσης υφίσταται, μόνο σε περίπτωση ακραίων συνθηκών.	Οι θετικές χρηματορροές του έργου είναι αμφίβολες ενώ υφίσταται ο κίνδυνος αθέτησης της υποχρέωσης σε μία συνήθους οικονομική ύφεση κατά τη διάρκεια του οικονομικού κύκλου.	Ακόμα και υπό κανονικές οικονομικές συνθήκες, υφίσταται ο κίνδυνος αθέτησης της υποχρέωσης.
Χαρακτηριστικά χρηματοδότησης				
Διάρκεια δανειοδότησης σε σύγκριση με τη διάρκεια του έργου	Η οικονομική ζωή του έργου υπερβαίνει σε μεγάλο βαθμό τη διάρκεια της χρηματοδότησης.	Η οικονομική ζωή του έργου υπερβαίνει τη διάρκεια της χρηματοδότησης.	Η οικονομική ζωή του έργου υπερβαίνει τη διάρκεια της χρηματοδότησης.	Η οικονομική ζωή του έργου μπορεί να μην υπερβεί τη διάρκεια της χρηματοδότησης.
Πρόγραμμα αποπληρωμής του δανείου	Σταδιακή αποπληρωμή.	Σταδιακή αποπληρωμή.	Σταδιακή αποπληρωμή με μικρή τερματική δόση στη λήξη του δανείου.	Υψηλή τερματική δόση ή ολική αποπληρωμή στη λήξη του δανείου.
Πολιτικό και νομικό πλαίσιο				
Πολιτικός κίνδυνος (συμπεριλαμβάνεται και ο κίνδυνος μεταφοράς κεφαλαίων), λαμβάνεται υπόψη τα κύρια χαρακτηριστικά του έργου και οι τεχνικές μείωσης του κινδύνου	Πολύ χαμηλός κίνδυνος. Εφόσον χρειαστεί, μπορούν να εφαρμοστούν τεχνικές μείωσης του κινδύνου άκρως αποτελεσματικές.	Χαμηλός κίνδυνος. Εφόσον χρειαστεί, μπορούν να εφαρμοστούν τεχνικές μείωσης του κινδύνου με ικανοποιητικά αποτελέσματα.	Μέσος κίνδυνος. Εφαρμόζονται τεχνικές μείωσης του κινδύνου με αποδεκτά αποτελέσματα.	Υψηλός κίνδυνος. Δεν εφαρμόζονται τεχνικές μείωσης του κινδύνου ή σε περίπτωση που εφαρμόζονται δεν παρέχουν σημαντική μείωση του κινδύνου.
Κίνδυνος ανωτέρας βίας (πόλεμος, ταραχές κτλ)	Χαμηλή έκθεση στον κίνδυνο.	Μέση έκθεση σε κίνδυνο.	Εφαρμόζονται συνήθεις μέθοδοι προστασίας από τον κίνδυνο.	Υψηλή έκθεση σε κίνδυνο η οποία δεν ελέγχεται απόλυτα.

Κρατική υποστήριξη και σημασία του έργου για τη χώρα σε μακροχρόνιο ορίζοντα	Το έργο είναι υψίστης σημασίας για τη χώρα. Ισχυρή κρατική υποστήριξη.	Το έργο είναι σημαντικό για τη χώρα. Επαρκής κρατική υποστήριξη.	Το έργο δεν είναι στρατηγικής σημασίας για τη χώρα οστόσο επωφελείται σε μεγάλο βαθμό από αυτό. Η κρατική υποστήριξη δεν είναι ρητή.	Το έργο δεν είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τη χώρα. Ανύπαρκτη ή μικρή κρατική υποστήριξη.
Σταθερότητα νομοθετικού πλαισίου (κίνδυνος αλλαγής νόμων)	Ευνοϊκό και σταθερό νομοθετικό πλαίσιο σε μακροχρόνιο ορίζοντα.	Ευνοϊκό και σταθερό νομοθετικό πλαίσιο σε μέσο χρονικό ορίζοντα.	Οι νομοθετικές αλλαγές μπορούν να προβλεφθούν με αρκετή βεβαιότητα.	Το ισχύον ή το μελλοντικό νομοθετικό πλαίσιο μπορεί να επηρεάσει την εξέλιξη του έργου.
Εφόσον απαιτείται, απόκτηση των απαραίτητων εγκρίσεων για την εξέλιξη του έργου οι οποίες άπτονται του νομοθετικού πλαισίου των τοπικών αρχών	Όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις έχουν αποκτηθεί.	Το μεγαλύτερο ποσοστό των απαραίτητων εγκρίσεων έχει αποκτηθεί.	Έχουν αποκτηθεί ορισμένες εγκρίσεις.	Δεν έχουν αποκτηθεί οι απαραίτητες εγκρίσεις.
Εκτελεστική δυνατότητα των συμβάσεων, εγγυήσεων και εξασφαλίσεων	Σε άμεση εφαρμογή, εφόσον κριθεί αναγκαίο.	Σε άμεση εφαρμογή, εφόσον κριθεί αναγκαίο.	Σε εφαρμογή, εφόσον κριθεί αναγκαίο, ακόμα και αν προκύψουν ορισμένα μικρής σημασίας θέματα.	Υπάρχουν σημαντικά προβλήματα κατά την εφαρμογή των συμβάσεων, εγγυήσεων και εξασφαλίσεων.
Ειδικά χαρακτηριστικά της χρηματοδότησης				
Σχεδιαστικός και τεχνολογικός κίνδυνος	Η τεχνολογία που εφαρμόζεται και ο γενικότερος σχεδιασμός του έργου είναι πλήρως αποδεδειγμένης ποιότητας.	Η τεχνολογία και ο σχεδιασμός του έργου είναι πλήρως αποδεδειγμένης ποιότητας.	Η τεχνολογία και ο σχεδιασμός του έργου είναι αποδεδειγμένης ποιότητας. Τα προβλήματα που ενδέχεται να προκύψουν κατά την αρχική λειτουργία του έργου επιλύονται μέσω της συνολικής υποστήριξης που παρέχεται.	Η τεχνολογία και ο σχεδιασμός του έργου δεν είναι αποδεδειγμένης ποιότητας. Υπάρχουν προβλήματα όσον αφορά την τεχνολογία ή/και τον σχεδιασμό.

Κατασκευαστικός κίνδυνος Άδειες Λειτουργίας	Όλες οι σχετικές άδειες λειτουργίας έχουν ληφθεί.	Ορισμένες άδειες δεν έχουν ληφθεί, ωστόσο θεωρείται βέβαιο ότι θα ληφθούν.	Ορισμένες άδειες δεν έχουν ληφθεί, ωστόσο η απόκτησή τους θεωρείται απλώς διαδικαστικό θέμα ενώ η διαδικασία απόκτησής τους είναι πλήρως καθορισμένη.	Υπάρχουν προβλήματα στη λήψη σημαντικών αδειών και η απόκτησή τους δεν θεωρείται απλώς διαδικαστικό θέμα. Είναι πιθανή η επιβολή ορισμένων προϋποθέσεων για την έκδοση των αδειών.
Είδος συμβάσεως με τον κατασκευαστή	Υπάρχει συμβόλαιο που ορίζει σταθερό ποσό χρέωσης και καθορισμένο χρόνο παράδοσης (fixed-price, date-certain) του ολοκληρωμένου έργου (EPC, engineering and procurement contract).	Υπάρχει συμβόλαιο που ορίζει σταθερό ποσό χρέωσης και καθορισμένο χρόνο παράδοσης του ολοκληρωμένου έργου.	Υπάρχει συμβόλαιο που ορίζει σταθερό ποσό χρέωσης και καθορισμένο χρόνο παράδοσης του ολοκληρωμένου έργου με έναν ή περισσότερους εργολάβους.	Δεν υπάρχει συμβόλαιο που ορίζει σταθερό ποσό χρέωσης και καθορισμένο χρόνο παράδοσης του ολοκληρωμένου έργου ή το συμβόλαιο δεν καλύπτει το σύνολο του έργου ή υπάρχουν θέματα συνεννόησης/συντονισμού με πολλούς εργολάβους.
Εγγύηση ολοκλήρωσης του έργου	Αξιόλογη προκαθορισμένη αποζημίωση για αργοπορία ολοκλήρωσης του έργου, που είναι βάσιμη από οικονομικές απόψεις ή/και σημαντικές εγγυήσεις ολοκλήρωσης από ανάδοχο που βρίσκεται σε άριστη χρηματοοικονομική κατάσταση.	Σημαντική προκαθορισμένη αποζημίωση για αργοπορία ολοκλήρωσης του έργου, που είναι βάσιμη από οικονομικές απόψεις ή/και εγγυήσεις ολοκλήρωσης από ανάδοχο που βρίσκεται σε καλή χρηματοοικονομική κατάσταση.	Επαρκής προκαθορισμένη αποζημίωση για αργοπορία ολοκλήρωσης του έργου που είναι βάσιμη από οικονομικές απόψεις ή/και εγγυήσεις ολοκλήρωσης από ανάδοχο που βρίσκεται σε καλή χρηματοοικονομική κατάσταση.	Ανεπαρκής προκαθορισμένη αποζημίωση για αργοπορία ολοκλήρωσης του έργου ή αποζημίωση που δεν είναι βάσιμη από οικονομικής απόψεως ή/και ανεπαρκείς εγγυήσεις ολοκλήρωσης.
Ιστορικό και οικονομική δυνατότητα της κατασκευαστικής εταιρείας για παρόμοια έργα	Πολύ καλό.	Καλό.	Ικανοποιητικό.	Μη ικανοποιητικό.

Κίνδυνος Λειτουργίας Έκταση και φύση συμβολαίων λειτουργίας και συντήρησης (O&M contract)	Ισχυρό μακροπρόθεσμο συμβόλαιο λειτουργίας και συντήρησης, το οποίο κατά προτίμηση περιλαμβάνει συμβατικά κίνητρα για την καλή λειτουργία ή/και προβλέπει την τήρηση λογαριασμών αποθεματικού λειτουργίας και συντήρησης. Πολύ καλή ή εξασφαλισμένη τεχνική υποστήριξη από τους αναδόχους (sponsors).	Μακροπρόθεσμο συμβόλαιο λειτουργίας και συντήρησης ή/και τήρηση λογαριασμών αποθεματικών λειτουργίας και συντήρησης. Καλή.	Περιορισμένο συμβόλαιο λειτουργίας και συντήρησης ή τήρηση λογαριασμών αποθεματικών λειτουργίας και συντήρησης. Ικανοποιητική.	Δεν υπάρχει συμβόλαιο λειτουργίας και συντήρησης. Κίνδυνος μεγάλων υπερβάσεων λειτουργικού κόστους πέραν τυχόν περιοριστικών μέτρων. Περιορισμένη/ ανεπαρκής εμπειρία ή ο τοπικός χειριστής υπάγεται στις αρμόδιες τοπικές αρχές.
Κίνδυνος αγοραστή (Off-take risk¹) α. Εάν υπάρχει συμβόλαιο take-or-pay² ή αγοράς προϊόντος σε προκαθορισμένη τιμή	Πολύ καλή οικονομική κατάσταση του αγοραστή (off-taker). Ισχυροί όροι τερματισμού του συμβολαίου. Η χρονική ισχύς αυτού υπερβαίνει κατά πολύ τη λήξη του δανείου .	Καλή οικονομική κατάσταση του αγοραστή του. Ισχυροί όροι τερματισμού του συμβολαίου. Η χρονική ισχύς του συμβολαίου υπερβαίνει τη λήξη του δανείου.	Ικανοποιητική οικονομική κατάσταση του αγοραστή. Συνήθεις όροι τερματισμού του συμβολαίου. Η χρονική ισχύς του συμβολαίου ταυτίζεται με τη λήξη του δανείου.	Ο αγοραστής του προϊόντος/ υπηρεσίας βρίσκεται σε αδύναμη οικονομική θέση. Μη ικανοποιητικοί όροι τερματισμού του συμβολαίου. Η χρονική ισχύς του συμβολαίου είναι μικρότερη από τη λήξη του δανείου.
β. Εάν δεν υπάρχει συμβόλαιο take-or-pay ή αγοράς	Το έργο παράγει ουσιώδεις/ απαραίτητες υπηρεσίες ή	Το έργο παράγει ουσιώδεις/απαραίτητες	Το έργο παράγει ουσιώδεις/απαραίτητες	Η παραγωγή καταναλώνεται μόνο από έναν ή μικρό

¹ Off take risk: κίνδυνος αθέτησης της σύμβασης κατά την οποία η εταιρεία που παράγει προϊόντα ή προσφέρει υπηρεσίες προ-συμφωνεί με πελάτη της αγορά προϊόντων/υπηρεσιών με καθορισμένες τιμές και λοιπούς όρους

² Take or pay contract: όρος συμβολαίου κατά τον οποίο ο πελάτης της εταιρείας που παράγει προϊόντα ή προσφέρει υπηρεσίες έχει την υποχρέωση να αγοράσει συμφωνημένη ποσότητα προϊόντων/υπηρεσιών, διαφορετικά θα πληρώσει συγκεκριμένη ρήτρα.

προϊόντος σε προκαθορισμένη τιμή	προϊόντα που πωλούνται σε παγκόσμια αγορά. Η παραγωγή μπορεί εύκολα να απορροφηθεί στις προβλεπόμενες τιμές και σε επίπεδα ανάπτυξης χαμηλότερα από τα προβλεπόμενα.	υπηρεσίες ή προϊόντα, που πωλούνται σε περιφερειακή αγορά, και απορροφώνται στις προβλεπόμενες τιμές στα προβλεπόμενα σύμφωνα με την ιστορική εμπειρία επίπεδα ανάπτυξης.	υπηρεσίες ή προϊόντα, που πωλούνται σε περιορισμένη αγορά, και απορροφώνται μόνο σε χαμηλότερες από τις προβλεπόμενες τιμές.	αριθμό αγοραστών ή το προϊόν/υπηρεσία δεν πωλείται σε οργανωμένη αγορά.
Κίνδυνος τροφοδότησης (supply risk) Κίνδυνος όσο αφορά την τιμή, τον όγκο και τη μεταφορά των πρώτων υλών Οικονομική ευρωστία και ιστορικό του προμηθευτή	Μακροχρόνιο συμβόλαιο προμήθειας πρώτων υλών με προμηθευτές που έχουν άριστη οικονομική κατάσταση.	Μακροχρόνιο συμβόλαιο προμήθειας πρώτων υλών με προμηθευτές καλής οικονομικής κατάστασης.	Μακροχρόνιο συμβόλαιο προμήθειας πρώτων υλών με προμηθευτές καλής οικονομικής κατάστασης. Ωστόσο υπάρχει το ενδεχόμενο να μεταβληθούν οι τιμές των πρώτων υλών.	Βραχυχρόνιο συμβόλαιο προμήθειας πρώτων υλών ή μακροχρόνιο συμβόλαιο με προμηθευτές οικονομικά ασθενείς. Υπάρχει κίνδυνος να μεταβληθούν οι τιμές των πρώτων υλών.
Κίνδυνος σχετικά με τα (φυσικά) αποθέματα (π.χ. ανάπτυξη φυσικών πόρων)	Αποθέματα αποδεδειγμένα και εκμεταλλεμένα, σύμφωνα με έλεγχο από ανεξάρτητο φορέα, σε ποσότητα πολύ μεγαλύτερη από τις ανάγκες του έργου.	Αποθέματα αποδεδειγμένα και εκμεταλλεμένα, σύμφωνα με έλεγχο από ανεξάρτητο φορέα, σε ποσότητα μεγαλύτερη από τις ανάγκες του έργου.	Αποδεδειγμένα αποθέματα μπορούν να προμηθεύουν το έργο κατά τη διάρκεια του δανείου.	Το έργο στηρίζεται ως ένα βαθμό σε ενδεχόμενα και μη εκμεταλλεμένα, αποθέματα.
Χαρακτηριστικά του αναδόχου (sponsor)				
Ιστορικό, οικονομική ευρωστία και εμπειρία του αναδόχου στη συγκεκριμένη χώρα και αγορά που ανήκει το έργο	Ισχυρός ανάδοχος, με άριστο ιστορικό και πολύ καλή οικονομική κατάσταση.	Καλός ανάδοχος, με ικανοποιητικό ιστορικό και καλή οικονομική κατάσταση.	Ικανοποιητικός ανάδοχος, με επαρκές ιστορικό και σε καλή οικονομική κατάσταση.	Μη ικανοποιητικός ανάδοχος, με ανύπαρκτο ή αμφισβητήσιμο ιστορικό ή/και σε κακή οικονομική κατάσταση.
Υποστήριξη αναδόχου, όπως τεκμηριώνεται από τη συμμετοχή της στην κοινοπραξία, ρήτρα ιδιοκτησίας (ownership clause)	Ισχυρή υποστήριξη. Το έργο είναι μεγάλης στρατηγικής σημασίας για τον ανάδοχο (μέρος της κύριας	Καλή υποστήριξη. Το έργο είναι στρατηγικής σημασίας για τον ανάδοχο (μέρος της κύριας δραστηριότητας,	Ικανοποιητική υποστήριξη. Το έργο θεωρείται σημαντικό για τον ανάδοχο (μέρος της κύριας	Περιορισμένη υποστήριξη. Το έργο δεν θεωρείται σημαντικό για τον ανάδοχο (όσον αφορά τις κύριες

και κίνητρα για πρόσθετη χρηματοδότηση εφόσον κριθεί αναγκαίο.	δραστηριότητας, ή/και της μακροπρόθεσμης στρατηγικής).	ή/και της μακροπρόθεσμης στρατηγικής).	δραστηριότητας).	δραστηριότητές του ή τη μακροπρόθεσμη στρατηγική του.
Εγγυήσεις και εξασφαλίσεις				
Εγκόρφηση συμβάσεων & πόρων	Ολοσχερής.	Εκτενής.	Ικανοποιητική.	Σε μικρό βαθμό.
Εγγραφή βάρους στα περιουσιακά στοιχεία, λαμβάνοντας υπόψη την ποιότητα, την αξία και την ικανότητα ρευστοποίησής τους	Εγγραφή βάρους πρώτης τάξης σε όλα τα περιουσιακά στοιχεία, συμβόλαια, άδειες και κεφάλαια που συνδέονται με το έργο.	Εγγραφή βάρους σε όλα τα περιουσιακά στοιχεία, συμβόλαια, άδειες και κεφάλαια που συνδέονται με το έργο.	Ικανοποιητική εξασφάλιση με όλα τα περιουσιακά στοιχεία, συμβόλαια, άδειες και κεφάλαια που συνδέονται με το έργο.	Μικρής αξίας εγγύηση ή εξασφάλιση για τους χρηματοδότες. Αδύναμος ο όρος 'μη εγγραφής βάρους από τρίτους' (negative pledge) στη σύμβαση.
Έλεγχος του χρηματοδότη στις χρηματορροές του έργου (έλεγχος χρηματικών αποθεμάτων, ανεξάρτητοι δεσμευμένοι λογαριασμοί- escrow accounts)	Ισχυρός.	Καλός.	Ικανοποιητικός.	Ανεπαρκής.
Αυστηρότητα των υπόλοιπων όρων σύμβασης (υποχρεωτικές αποπληρωμές, αναβολή πληρωμών, περιορισμοί στα μερίσματα κλπ)	Το σύνολο των όρων σύμβασης είναι ισχυρό για τη συγκεκριμένη κατηγορία του έργου. Δεν δίνεται η δυνατότητα να αυξηθεί ο δανεισμός κατά τη διάρκεια του έργου.	Ικανοποιητικοί όροι σύμβασης για τη συγκεκριμένη κατηγορία του έργου. Δίνεται η δυνατότητα να αυξηθεί ο δανεισμός κατά τη διάρκεια του έργου σε ελάχιστο, ωστόσο, βαθμό.	Αποδεκτοί όροι σύμβασης για τη συγκεκριμένη κατηγορία του έργου. Δίνεται η δυνατότητα να αυξηθεί ο δανεισμός κατά τη διάρκεια του έργου σε περιορισμένο, ωστόσο, βαθμό.	Μη επαρκείς όροι σύμβασης για τη συγκεκριμένη κατηγορία του έργου. Δίνεται η δυνατότητα να αυξηθεί ο δανεισμός κατά τη διάρκεια του έργου χωρίς περιορισμό.
Αποθεματικά (για την αποπληρωμή του χρέους, τη λειτουργία και συντήρηση του έργου, έκτακτα γεγονότα κλπ)	Η περίοδος κάλυψης είναι μεγαλύτερης διάρκειας από τη μέση, τα αποθεματικά είναι χρηματικά ή εγγυήσεις από πράξεις υψηλής πιστοληπτικής ικανότητας.	Μέση περίοδος κάλυψης, όλα τα αποθεματικά έχουν χρηματοδοτηθεί.	Μέση περίοδος κάλυψης, όλα τα αποθεματικά έχουν χρηματοδοτηθεί.	Μικρότερη διάρκεια από τη μέση περίοδο κάλυψης, τα αποθεματικά προκύπτουν από τις χρηματικές ροές του έργου.

ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΑΓΟΡΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	1. ΙΣΧΥΡΗ	2. ΚΑΛΗ	3. ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	4. ΑΣΘΕΝΗΣ
Οικονομική ευρωστία				
Συνθήκες αγοράς	Η ζήτηση στην αγορά είναι ισχυρή και αυξανόμενη. Υψηλός βαθμός δυσκολίας στην είσοδο νέων ανταγωνιστών στη συγκεκριμένη αγορά. Οι αλλαγές στην τεχνολογία και στο οικονομικό περιβάλλον δεν επηρεάζουν τη ζήτηση.	Η ζήτηση είναι ισχυρή και σταθερή. Υπάρχει δυσκολία στην είσοδο νέων ανταγωνιστών στη συγκεκριμένη αγορά. Οι αλλαγές στην τεχνολογία και στο οικονομικό περιβάλλον επηρεάζουν σε μικρό βαθμό τη ζήτηση.	Η ζήτηση είναι μέτρια και σταθερή. Περιορισμένη δυσκολία στην είσοδο νέων ανταγωνιστών στη συγκεκριμένη αγορά. Οι αλλαγές στην τεχνολογία και στο οικονομικό περιβάλλον επηρεάζουν σημαντικά τη ζήτηση.	Η ζήτηση είναι χαμηλή και σε πτωτική τάση. Οι αλλαγές στη τεχνολογία και στο οικονομικό περιβάλλον επηρεάζουν άμεσα τη ζήτηση. Ευμετάβλητες συνθήκες αγοράς.
Οικονομικοί Δείκτες: - Δείκτης κάλυψης δανειακών υποχρεώσεων (debt service coverage ratio) - Δείκτης υπολοίπου προς αξία (loan-to-value ratio)	Ισχυροί οικονομικοί δείκτες για τη συγκεκριμένη κατηγορία περιουσιακού στοιχείου. Οι παραδοχές βασίζονται σε ιδιαίτερα εύρωστα οικονομικά στοιχεία.	Ισχυροί οικονομικοί δείκτες για τη συγκεκριμένη κατηγορία περιουσιακού στοιχείου. Οι παραδοχές βασίζονται σε εύρωστα οικονομικά στοιχεία.	Οι οικονομικοί δείκτες βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο με την υπόλοιπη αγορά για τη συγκεκριμένη κατηγορία περιουσιακού στοιχείου.	Οι οικονομικοί δείκτες βρίσκονται σε χαμηλότερο επίπεδο σε σύγκριση με την υπόλοιπη αγορά για τη συγκεκριμένη κατηγορία περιουσιακού στοιχείου.
Ανάλυση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress analysis)	Σταθερά έσοδα σε μακροχρόνιο ορίζοντα τα οποία δεν επηρεάζονται αρνητικά ακόμα και σε ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες κατά την διάρκεια του οικονομικού κύκλου.	Ικανοποιητικά έσοδα σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα. Η χρηματοδότηση μπορεί να αντεπεξέλθει ως ένα βαθμό σε ενδεχόμενες δυσμενείς οικονομικές συνθήκες. Κίνδυνος αθέτησης της υποχρέωσης υφίσταται μόνο σε περίπτωση ακραίων οικονομικών συνθηκών.	Αβέβαια έσοδα σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα. Οι προβλεπόμενες χρηματορροές είναι ευάλωτες σε δυσμενείς συνθήκες που πιθανό να παρυσιαστούν κατά τη διάρκεια του οικονομικού κύκλου. Κίνδυνος αθέτησης υφίσταται ακόμα και σε μία συνήθη οικονομική ύφεση κατά τη διάρκεια του κύκλου.	Οι προβλεπόμενες χρηματορροές υπόκεινται σε αβεβαιότητα. Υπάρχει ο κίνδυνος αθέτησης της υποχρέωσης ακόμη και υπό κανονικές οικονομικές συνθήκες.

Ρευστότητα αγοράς	Η αγορά, στην οποία εντάσσεται το περιουσιακό στοιχείο, λειτουργεί σε παγκόσμιο επίπεδο. Το περιουσιακό στοιχείο είναι σχετικά εύκολα ρευστοποιήσιμο.	Η αγορά λειτουργεί σε παγκόσμιο ή περιφερειακό επίπεδο. Το περιουσιακό στοιχείο είναι σχετικά εύκολα ρευστοποιήσιμο.	Η αγορά λειτουργεί σε περιφερειακό επίπεδο, με περιορισμένες προσδοκίες στο προσεχές μέλλον, πράγμα που συντελεί σε χαμηλή ικανότητα ρευστοποίησης του περιουσιακού στοιχείου.	Η αγορά λειτουργεί σε καθαρά τοπικό επίπεδο. Χαμηλή ή ανύπαρκτη δυνατότητα ρευστοποίησης του περιουσιακού στοιχείου ιδιαίτερα σε μικρές αγορές (niche markets).
Πολιτικό και νομικό πλαίσιο				
Πολιτικός κίνδυνος (συμπεριλαμβανεται και ο κίνδυνος μεταφοράς κεφαλαίων)	Πολύ χαμηλός κίνδυνος. Εφόσον χρειαστεί, μπορούν να εφαρμοστούν άκρως αποτελεσματικά μέτρα για τον περιορισμό του κινδύνου.	Χαμηλός κίνδυνος. Εφόσον χρειαστεί, μπορούν να εφαρμοστούν επαρκή μέτρα για τον περιορισμό του κινδύνου.	Μέσος κίνδυνος. Εφαρμόζονται ικανοποιητικά μέτρα για τον περιορισμό του κινδύνου.	Υψηλός κίνδυνος. Δεν υπάρχουν μέτρα για τον περιορισμό του κινδύνου ή σε περίπτωση που υπάρχουν μέτρα αντιμετώπισης του κινδύνου, κρίνονται μη επαρκή.
Νομοθετικός και κανονιστικός κίνδυνος	Το νομοθετικό πλαίσιο, δίνοντας την κατάλληλη δικαιοδοσία, είναι ευνοϊκό σε κατασχέσεις και επιβολή των όρων των συμβάσεων.	Το νομοθετικό πλαίσιο, δίνοντας την κατάλληλη δικαιοδοσία, είναι ευνοϊκό σε κατασχέσεις και επιβολή των όρων των συμβάσεων.	Το νομοθετικό πλαίσιο, δίνοντας την κατάλληλη δικαιοδοσία, είναι σε γενικές γραμμές, ευνοϊκό σε κατασχέσεις και επιβολή των όρων των συμβάσεων. Ωστόσο οι διαδικασίες κατάσχεσης ενδέχεται να είναι χρονοβόρες ή/και δύσκολες.	Μη αξιόπιστο ή ευμετάβλητο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο. Το νομοθετικό πλαίσιο μπορεί να οδηγήσει την κατάσχεση και την επιβολή των όρων των συμβάσεων σε χρονοβόρα ή/και πολύ δύσκολη διαδικασία.
Ειδικά χαρακτηριστικά της χρηματοδότησης				
Όροι δανειοδότησης σε σύγκριση με την οικονομική ζωή του περιουσιακού στοιχείου	Χρεολυτική αποπληρωμή ή μικρή τερματική δόση (balloon). Δεν υπάρχει περίοδος χάριτος.	Υπάρχει τερματική δόση ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια του δανείου, είναι σε αποδεκτά επίπεδα.	Αρκετά υψηλή τερματική δόση ενδεχομένως με περίοδο χάριτος.	Υψηλή τερματική δόση ή ολική αποπληρωμή στη λήξη του δανείου.

Κίνδυνος Λειτουργίας				
Άδειες Λειτουργίας	Όλες οι άδειες λειτουργίας έχουν ληφθεί. Το λειτουργικό στοιχείο καλύπτει τους τρέχοντες αλλά και τους προβλεπόμενους κανονισμούς ασφαλείας.	Όλες οι άδειες λειτουργίας έχουν ληφθεί ή είναι στη διαδικασία να παραληφθούν. Το λειτουργικό στοιχείο καλύπτει τους τρέχοντες αλλά και τους προβλεπόμενους κανονισμούς ασφαλείας.	Οι περισσότερες άδειες λειτουργίας έχουν ληφθεί ή είναι στη διαδικασία να παραληφθούν ή δε παραλάβή τους είναι θέμα καθαρά διαδικαστικό. Το λειτουργικό στοιχείο καλύπτει τους τρέχοντες κανονισμούς ασφαλείας.	Υπάρχουν προβλήματα στη λήψη όλων των απαραίτητων αδειών λειτουργίας. Ίσως χρειαστεί να επανασχεδιαστεί μέρος της προγραμματισμένης λειτουργίας/ρυθμίσεων του λειτουργικού στοιχείου.
Έκταση και φύση συμβολαίων λειτουργίας και συντήρησης (O&M contract)	Ισχυρό μακροπρόθεσμο συμβόλαιο λειτουργίας και συντήρησης, το οποίο περιλαμβάνει κίνητρα για την καλή λειτουργία ή/και προβλέπει την τήρηση λογαριασμών αποθεματικού λειτουργίας και συντήρησης.	Μακροπρόθεσμο συμβόλαιο λειτουργίας και συντήρησης ή/και τήρηση λογαριασμών αποθεματικών λειτουργίας και συντήρησης.	Περιορισμένο συμβόλαιο λειτουργίας και συντήρησης ή τήρηση λογαριασμών αποθεματικών λειτουργίας και συντήρησης.	Δεν υπάρχει συμβόλαιο λειτουργίας και συντήρησης. Κίνδυνος μεγάλων υπερβάσεων λειτουργικού κόστους.
Ιδιότητες διαχειρίστριας εταιρείας: 1. οικονομική ευρωστία 2. εμπειρία όσο αφορά τη διαχείριση λειτουργικών στοιχείων που υπάρχουν στην ίδια κατηγορία με το χρηματοδοτούμενο στοιχείο 3. δυνατότητα να εισάγει το λειτουργικό στοιχείο στην αγορά μετά το τέλος της μίσθωσης	Πολύ καλό ιστορικό (track record) στη διαχείριση λειτουργικών στοιχείων που υπάρχουν στην ίδια κατηγορία με το χρηματοδοτούμενο έργο. Υψηλή ικανότητα επανένταξης του λειτουργικού στοιχείου στην αγορά στο τέλος της υπάρχουσας μίσθωσης.	Ικανοποιητικό ιστορικό στη διαχείριση λειτουργικών στοιχείων. Αποδεκτή ικανότητα επανένταξης του λειτουργικού στοιχείου στην αγορά στο τέλος της υπάρχουσας μίσθωσης.	Μη ικανοποιητικό ιστορικό ή μικρή εμπειρία στη διαχείριση λειτουργικών στοιχείων. Αμφίβολη η ικανότητα επανένταξης του λειτουργικού στοιχείου στην αγορά στο τέλος της υπάρχουσας μίσθωσης.	Ανύπαρκτη ή αμφισβητήσιμη εμπειρία στη διαχείριση λειτουργικών στοιχείων. Μη δυνατή η επανένταξη του λειτουργικού στοιχείου στην αγορά στο τέλος της υπάρχουσας μίσθωσης.

Χαρακτηριστικά του περιουσιακού στοιχείου				
Μέγεθος, σχεδιασμός, συντήρηση και άλλα χαρακτηριστικά (ηλικία, μέγεθος κλπ) σε σύγκριση με περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην ίδια αγορά	Ισχυρό πλεονέκτημα στον σχεδιασμό και τη συντήρηση του περιουσιακού στοιχείου σε σύγκριση με αντίστοιχα στοιχεία της αγοράς. Όλα τα ειδικά χαρακτηριστικά του περιουσιακού στοιχείου είναι παρόμοια με αντίστοιχα στοιχεία της αγοράς, πράγμα που συντελεί στην υψηλή εμπορευσιμότητά του.	Ο σχεδιασμός και η συντήρηση του περιουσιακού στοιχείου βρίσκονται σε ανώτερη θέση από τα αντίστοιχα των ειδικών χαρακτηριστικών του περιουσιακού στοιχείου είναι παρόμοια με αντίστοιχα της αγοράς, πράγμα που συντελεί στην υψηλή εμπορευσιμότητά του.	Ο σχεδιασμός και η συντήρηση του περιουσιακού στοιχείου βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο με τα αντίστοιχα της αγοράς. Τα χαρακτηριστικά του περιουσιακού στοιχείου είναι αρκετά εξειδικευμένα, πράγμα που οδηγεί σε χαμηλή εμπορευσιμότητα.	Ο σχεδιασμός και η συντήρηση του περιουσιακού στοιχείου βρίσκονται σε χαμηλότερο επίπεδο από τα αντίστοιχα της αγοράς. Το περιουσιακό στοιχείο βρίσκεται στο τέλος της οικονομικής του ζωής. Τα χαρακτηριστικά του περιουσιακού στοιχείου είναι πολύ εξειδικευμένα και η αγορά για αυτό πολύ περιορισμένη.
Αξία μεταπώλησης	Η τρέχουσα αξία μεταπώλησης είναι αρκετά μεγαλύτερη από το ποσό του δανείου.	Η τρέχουσα αξία μεταπώλησης υπερβαίνει αρκετά το ποσό του δανείου.	Η τρέχουσα αξία μεταπώλησης υπερβαίνει ελάχιστα το ποσό του δανείου.	Η τρέχουσα αξία μεταπώλησης είναι χαμηλότερη από το ποσό του δανείου.
Διακύμανση της αξίας και της εμπορευσιμότητας του περιουσιακού στοιχείου κατά τη διάρκεια του οικονομικού κύκλου	Η αξία του περιουσιακού στοιχείου και η εμπορευσιμότητά του είναι ανεξάρτητες από τις φάσεις του οικονομικού κύκλου.	Η αξία του περιουσιακού στοιχείου και η εμπορευσιμότητά του εξαρτώνται από τις φάσεις του οικονομικού κύκλου.	Η αξία του περιουσιακού στοιχείου και η εμπορευσιμότητά του εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις φάσεις του οικονομικού κύκλου.	Η αξία του περιουσιακού στοιχείου και η εμπορευσιμότητά του εξαρτώνται άμεσα από τις φάσεις του οικονομικού κύκλου.
Χαρακτηριστικά του αναδόχου				
Ιδιότητες διαχειρίστριας εταιρείας: 1. οικονομική ευρωστία 2. εμπειρία όσο αφορά τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων που υπάρχουν στην	Πολύ καλό ιστορικό (track record) στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων που υπάρχουν στην ίδια κατηγορία με το χρηματοδοτούμενο έργο. Υψηλή ικανότητα	Ικανοποιητικό ιστορικό στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων. Αποδεκτή ικανότητα επανένταξης του περιουσιακού στοιχείου στην αγορά στο τέλος της	Μη ικανοποιητικό ιστορικό ή μικρή εμπειρία στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων. Αμφίβολη η ικανότητα επανένταξης του περιουσιακού στοιχείου στην	Ανύπαρκτη ή αμφισβητήσιμη εμπειρία στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων. Ανικανότητα επανένταξης του περιουσιακού στοιχείου στην αγορά στο τέλος της

ίδια κατηγορία με το χρηματοδοτούμενο περιουσιακό στοιχείο 3. δυνατότητα να εισάγει το περιουσιακό στοιχείο στην αγορά μετά το τέλος της μίσθωσης	επανεξέταση του περιουσιακού στοιχείου στην αγορά στο τέλος της υπάρχουσας μίσθωσης.	υπάρχουσας μίσθωσης.	αγορά στο τέλος της υπάρχουσας μίσθωσης.	υπάρχουσας μίσθωσης.
Οικονομική ευρωστία και εμπειρία του αναδόχου	Πολύ καλό ιστορικό και άριστη οικονομική κατάσταση του αναδόχου.	Καλό ιστορικό και καλή οικονομική κατάσταση του αναδόχου.	Επαρκές ιστορικό (track record) και καλή οικονομική κατάσταση του αναδόχου.	Ανύπαρκτη ή αμφίβολη εμπειρία ή/και ο ανάδοχος βρίσκεται σε οικονομική δυσχέρεια.
Εγγυήσεις και εξασφαλίσεις				
Έλεγχος του περιουσιακού στοιχείου	Η δανειακή σύμβαση δίνει τη δυνατότητα στον χρηματοδότη να ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο στο περιουσιακό στοιχείο (μέσω πρώτης υποθήκης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης) ή στην ιδιοκτήτρια εταιρεία.	Η δανειακή σύμβαση δίνει τη δυνατότητα στον χρηματοδότη να ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο στο περιουσιακό στοιχείο ή στην ιδιοκτήτρια εταιρεία.	Η δανειακή σύμβαση δίνει τη δυνατότητα στον χρηματοδότη να ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο στο περιουσιακό στοιχείο (μέσω πρώτης υποθήκης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης) ή στην ιδιοκτήτρια εταιρεία.	Η δανειακή σύμβαση παρέχει μικρή εξασφάλιση στον δανειστή με αποτέλεσμα να υπάρχει ο κίνδυνος απώλειας ελέγχου του περιουσιακού στοιχείου.
Δικαιώματα του χρηματοδότη και μέσα που έχει στη διάθεσή του για την παρακολούθηση του χώρου που βρίσκεται και της κατάστασης του περιουσιακού στοιχείου	Ο χρηματοδότης έχει τη δυνατότητα να ελέγχει τη θέση και την κατάσταση του περιουσιακού στοιχείου, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή και τοποθεσία που βρίσκεται (μέσω αναφορών, επιθεωρήσεων κλπ).	Ο χρηματοδότης έχει τη δυνατότητα να ελέγχει τη θέση και την κατάσταση του περιουσιακού στοιχείου, σχεδόν σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή και τοποθεσία που βρίσκεται.	Ο χρηματοδότης έχει τη δυνατότητα να ελέγχει τη θέση και την κατάσταση του περιουσιακού στοιχείου, σχεδόν σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή και τοποθεσία που βρίσκεται.	Η δυνατότητα ελέγχου του χρηματοδότη, όσο αφορά τη θέση και την κατάσταση του ενσώματου στοιχείου, είναι περιορισμένη.
Ασφαλιστικά μέτρα σε περίπτωση ζημιών	Ισχυρή κάλυψη (συμπεριλαμβάνονται δευτερεύουσες βλάβες) που παρέχεται από απόλυτα αξιόπιστες και αναγνωρισμένες ασφαλιστικές εταιρείες.	Ικανοποιητική κάλυψη (δεν συμπεριλαμβάνονται δευτερεύουσες βλάβες) που παρέχεται από αξιόπιστες αναγνωρισμένες ασφαλιστικές εταιρείες.	Μέτρια κάλυψη (δεν συμπεριλαμβάνονται δευτερεύουσες βλάβες) που παρέχεται από ασφαλιστικές εταιρείες ικανοποιητικής ποιότητας.	Αδύναμη κάλυψη (δεν συμπεριλαμβάνονται δευτερεύουσες βλάβες) που παρέχεται από μη αξιόπιστες ασφαλιστικές εταιρείες.

ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΦΕΡΟΥΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	1. ΙΣΧΥΡΗ	2. ΚΑΛΗ	3. ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	4. ΑΣΘΕΝΗΣ
Οικονομική ενρωστία του δανειολήπτη				
Συνθήκες αγοράς	<p>Η προσφορά και η ζήτηση της κατηγορίας του ακινήτου και της τοποθεσίας που αυτό βρίσκεται, είναι σε ισορροπία κατά την παρούσα φάση, ή η ζήτηση υπερβαίνει την αγορά.</p> <p>Ο αριθμός των ανταγωνιστικών ακινήτων που αναμένεται να εισέλθουν στην αγορά είναι ίσος ή χαμηλότερος από την αναμενόμενη ζήτηση.</p>	<p>Η προσφορά και η ζήτηση της κατηγορίας του ακινήτου και της τοποθεσίας που αυτό βρίσκεται, είναι σε ισορροπία κατά την παρούσα φάση.</p> <p>Ο αριθμός των ανταγωνιστικών ακινήτων που αναμένεται να εισέλθουν στην αγορά είναι σχεδόν ίσος με την αναμενόμενη ζήτηση.</p>	<p>Η αγορά βρίσκεται κατά προσέγγιση σε ισορροπία. Ανταγωνιστικά ακίνητα εισέρχονται στην αγορά και αναμένεται να εισέλθουν κι άλλα στη συνέχεια.</p> <p>Ο σχεδιασμός και οι δυνατότητες του ακινήτου ενδεχομένως δεν είναι τόσο εξελιγμένα όσο για άλλα ακίνητα.</p>	<p>Η αγορά βρίσκεται σε ύφεση. Είναι αβέβαιο πότε οι συνθήκες θα βελτιωθούν και θα ισορροπήσουν. Οι ένοικοι δεν ανανεώνουν τα μισθωτήρια όταν αυτά λήγουν.</p> <p>Οι νέοι όροι μίσθωσης που υπογράφονται είναι πιο ελαστικοί σε σχέση με τους παλαιότερους.</p>
Οικονομικοί δείκτες & προκαταβολή - Δείκτης δανείου προς αξία (loan to value ratio, LTV) - Δείκτης κάλυψης δανειακής υποχρέωσης (debt service coverage ratio, DSCR), εξετάζεται μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής	<p>Ο δείκτης LTV θεωρείται χαμηλός για τη συγκεκριμένη κατηγορία ακινήτου και ο δείκτης DSCR θεωρείται καλός.</p> <p>Όπου υπάρχει δευτερογενής αγορά, οι όροι χρηματοδότησης είναι σύμφωνοι με τα πρότυπα της αγοράς.</p>	<p>Οι δείκτες DSCR και LTV είναι ικανοποιητικοί.</p> <p>Όπου υπάρχει δευτερογενής αγορά, οι όροι χρηματοδότησης είναι σύμφωνοι με τα πρότυπα της αγοράς.</p>	<p>Ο δείκτης DSCR του ακινήτου, έχει μειωθεί, αυξάνοντας τον δείκτη LTV.</p>	<p>Ο δείκτης DSCR του ακινήτου έχει μειωθεί σε μεγάλο βαθμό και ο δείκτης LTV είναι πολύ υψηλότερος από τη μέση τιμή της αγοράς.</p>
Ανάλυση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress analysis)	<p>Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ακινήτου και της χρηματοδότησης επιτρέπουν την εκ πλήρωσης των υποχρεώσεων του ακόμα και</p>	<p>Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ακινήτου και της χρηματοδότησης επιτρέπουν την εκ πλήρωσης των υποχρεώσεων του ακόμα και</p>	<p>Κατά τη διάρκεια μίας οικονομικής ύφεσης, αναμένεται μείωση εσόδων, που θα περιορίσει τις δυνατότητες νέων</p>	<p>Τα περιθώρια μείωσης των εσόδων που προέρχονται από το ακίνητο εξαντλούνται. Είναι πιθανή η αθέτηση της υποχρέωσης εάν δεν</p>

	σε μία εξαιρετικά δύσκολη οικονομική περίοδο (π.χ. αύξηση επιτοκίων ή δύσκολες συνθήκες αγοράς).	σε μία δύσκολη οικονομική περίοδο. Είναι πιθανό να υπάρχει περίπτωση αθέτησης της υποχρέωσης μόνο κάτω από εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες.	επενδύσεων συντήρησης /βελτίωσης του ακινήτου και θα αυξήσει σημαντικά την πιθανότητα αθέτησης της υποχρέωσης.	βελτιωθούν οι συνθήκες.
Χαρακτηριστικά χρηματικών ροών				
(α) για το ακίνητο του οποίου η κατασκευή έχει ολοκληρωθεί και το σύνολο ή το μεγαλύτερο μέρος του έχει μισθωθεί	Τα μισθωτήρια συμβόλαια του ακινήτου είναι σε μακροπρόθεσμη βάση. Οι ενοικιαστές είναι οικονομικά εύρωστοι. Σημειώνεται διασπορά στις ημερομηνίες λήξης των συμβολαίων. Ιστορικά, οι ενοικιαστές ανανεώνουν το συμβολαίο τους στη λήξη του υπάρχοντος. Το ποσοστό ελεύθερων χώρων για ενοικίαση είναι αρκετά χαμηλό. Τα πάγια έξοδα που σχετίζονται με το ακίνητο (συντήρηση, ασφάλιστρα, φόροι) είναι προβλέψιμα.	Τα περισσότερα μισθωτήρια είναι σε μακροπρόθεσμη βάση. Η φερεγγυότητα των ενοικιαστών ποικίλει. Η ανανέωση συμβολαίων που λήγουν είναι κανονική. Το ποσοστό ελεύθερων χώρων για ενοικίαση είναι αρκετά χαμηλό. Τα πάγια έξοδα που σχετίζονται με το ακίνητο (συντήρηση, ασφάλιστρα, φόροι) είναι προβλέψιμα.	Τα περισσότερα μισθωτήρια είναι σε μακροπρόθεσμη και όχι μακροπρόθεσμη βάση. Η φερεγγυότητα των ενοικιαστών ποικίλει. Οι ενοικιαστές ανανεώνουν το συμβολαίο τους στη λήξη του υπάρχοντος, σε μέσο βαθμό. Το ποσοστό ελεύθερων χώρων για ενοικίαση βρίσκεται σε υψηλό επίπεδο. Κατά την προετοιμασία χώρων για νέες ενοικιάσεις παρουσιάζονται σημαντικά κόστη.	Ο όροι των μισθωτηρίων συμβολαίων διαφέρουν ανά ενοικιαστή. Η φερεγγυότητα των ενοικιαστών ποικίλει. Υπάρχει μεγάλος βαθμός εναλλαγής των ενοικιαστών κατά τη λήξη των συμβολαίων. Το ποσοστό των ελεύθερων χώρων για ενοικίαση βρίσκεται σε υψηλό επίπεδο. Κατά την προετοιμασία χώρων για νέες ενοικιάσεις παρουσιάζονται σημαντικά κόστη.
(β) για ακίνητα των οποίων η κατασκευή έχει ολοκληρωθεί αλλά σημαντικό τμήμα τους δεν έχει μισθωθεί	Η ζήτηση για τη μίσθωση των χώρων ισούται ή υπερβαίνει τις προβλέψεις. Το ακίνητο θα μισθωθεί στο μεγαλύτερο μέρος του σε σύντομο χρονικό διάστημα.	Η ζήτηση για τη μίσθωση των χώρων ισούται ή υπερβαίνει τις προβλέψεις. Το ακίνητο θα μισθωθεί στο μεγαλύτερο μέρος του σε σύντομο χρονικό διάστημα.	Η ζήτηση για τη μίσθωση των χώρων κυμαίνεται στα πλαίσια των προβλέψεων. Ωστόσο, η πλήρης μίσθωση του ακινήτου δεν αναμένεται να	Τα μισθώματα της αγοράς είναι χαμηλότερα των προβλεπόμενων. Ακόμα και αν πραγματοποιηθεί ο επιθυμητός βαθμός μίσθωσης των χώρων, το επίπεδο των

				ολοκληρωθεί σύντομα.	καθαρών εισροών είναι χαμηλό λόγω μειωμένων καθαρών εσόδων
(γ) κατά το στάδιο κατασκευής του ακινήτου	Το ακίνητο έχει ήδη προ-μισθωθεί για τη διάρκεια του δανείου ή έχει πωληθεί σε μισθωτή ή αγοραστή υψηλής πιστοληπτικής ικανότητας (τουλάχιστον επενδυτικού βαθμού) ή το πιστωτικό ίδρυμα έχει δέσμευση για τη μετέπειτα χρηματοδότηση του ακινήτου από οργανισμό τουλάχιστον επενδυτικού βαθμού.	Το ακίνητο έχει ήδη προ-μισθωθεί ή προ-πωληθεί σε μισθωτή ή αγοραστή καλής πιστοληπτικής ικανότητας ή το πιστωτικό ίδρυμα έχει δέσμευση για τη μετέπειτα χρηματοδότηση του ακινήτου από οργανισμό καλής πιστοληπτικής ικανότητας.	Η υπάρχουσα ζήτηση για την ενοικίαση του ακινήτου κυμαίνεται στα πλαίσια των προβλέψεων. Όμως το ακίνητο δεν έχει προ-μισθωθεί ούτε έχει συμφωνηθεί εκ των προτέρων η μετέπειτα χρηματοδότησή του. Είναι πιθανό το πιστωτικό ίδρυμα να παραμείνει ο μοναδικός χρηματοδότης του ακινήτου.	Η ποιότητα κατασκευής του ακινήτου χειροτερεύει λόγω των υπερβάσεων κόστους, των άσχημων συνθηκών της αγοράς, των ακυρώσεων στις μισθώσεις και άλλων παραγόντων. Ίσως υπάρξει αντιπαράθεση με τον φορέα που παρέχει το κεφάλαιο κίνησης του ακινήτου.	
Χαρακτηριστικά του ακινήτου					
Τοποθεσία	Το ακίνητο βρίσκεται σε θέση ιδιαίτερα υψηλής ζήτησης που είναι εύκολα προσβάσιμη σε υπηρεσίες και με ελκυστικές παροχές για τους ενοίκους.	Το ακίνητο βρίσκεται σε μία θέση υψηλής ζήτησης που είναι εύκολα προσβάσιμη σε υπηρεσίες και με ελκυστικές παροχές.	Η τοποθεσία που κατασκευάζεται το ακίνητο δεν είναι ιδιαίτερα πλεονεκτική.	Η τοποθεσία του ακινήτου, ο σχεδιασμός, η διαμόρφωση, και η συντήρησή του παρουσιάζουν μειονεκτήματα και συνεπώς έχουν στις δυσκολίες εκμετάλλευσης.	
Σχεδιασμός και γενική κατάσταση του ακινήτου	Το ακίνητο βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση στην αγορά λόγω του σχεδιασμού, της διαμόρφωσης και της γενικότερης κατάστασής του. Είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστικό σε σχέση με	Το ακίνητο βρίσκεται σε πολύ καλή θέση στην αγορά λόγω του σχεδιασμού, της διαμόρφωσης και της γενικότερης κατάστασής του. Είναι ανταγωνιστικό σε σχέση με αντίστοιχα	Ο σχεδιασμός, η διαμόρφωση και η γενικότερη κατάσταση του ακινήτου βρίσκονται σε αποδεκτά επίπεδα για την αγορά.	Παρατηρούνται αδυναμίες/μειονεκτήματα στον σχεδιασμό, τη διαμόρφωση και τη γενικότερη κατάστασή του.	

	αντίστοιχα καινούρια ακίνητα.	καινούρια ακίνητα.		
Όταν το ακίνητο είναι υπό κατασκευή	Ο προϋπολογισμός κατασκευής του ακινήτου είναι συντηρητικός και οι τεχνικοί κίνδυνοι είναι περιορισμένοι. Οι κατασκευαστές του έργου είναι πλήρως καταρτισμένοι.	Ο προϋπολογισμός κατασκευής του ακινήτου είναι συντηρητικός και οι τεχνικοί κίνδυνοι είναι περιορισμένοι. Οι κατασκευαστές του έργου είναι πλήρως καταρτισμένοι.	Ο προϋπολογισμός κατασκευής του ακινήτου είναι ικανοποιητικός. Οι κατασκευαστές του έργου είναι επαρκώς καταρτισμένοι.	Το έργο είναι εκτός προϋπολογισμού ή δύσκολα πραγματοποιήσιμο με δεδομένο τους τεχνικούς κινδύνους. Οι κατασκευαστές είναι πιθανό να μην είναι αρκετά καταρτισμένοι.
Χαρακτηριστικά του αναδόχου/ της κατασκευαστικής εταιρείας				
Οικονομική ευρωστία και δυνατότητα υποστήριξης της κατασκευής	Ο ανάδοχος/κατασκευαστής έχει συνεισφέρει σημαντικά χρηματικά ποσά για την κατασκευή ή την αγορά του ακινήτου. Έχει σημαντικούς πόρους και περιορισμένες υποχρεώσεις. Τα ακίνητα στην κατοχή του ανάδοχου/κατασκευαστή ποικίλλουν όσο αφορά τη γεωγραφική περιοχή καθώς και την κατηγορία που αυτά ανήκουν.	Ο ανάδοχος/κατασκευαστής έχει συνεισφέρει αρκετά χρηματικά ποσά για την κατασκευή. Η οικονομική κατάσταση του δίνει τη δυνατότητα να υποστηρίξει την κατασκευή και λειτουργία του ακινήτου σε περίπτωση ελλειμματικών χρηματικών ροών. Τα ακίνητα του ανάδοχου/κατασκευαστή ποικίλλουν όσο αφορά τη γεωγραφική περιοχή που βρίσκονται.	Η συνεισφορά του ανάδοχου/κατασκευαστή μπορεί να είναι ελάχιστη ή μη χρηματική. Οι χρηματικοί πόροι του κατασκευαστή/ανάδοχου βρίσκονται σε μέση ή χαμηλότερη από τη μέση κατάσταση σε σύγκριση με την υπόλοιπη αγορά.	Ο ανάδοχος/κατασκευαστής δεν θέλει ή δεν μπορεί να υποστηρίξει το έργο.
Φήμη και εμπειρία σε αντίστοιχα έργα	Ο ανάδοχος/κατασκευαστής είναι πολύ καλής ποιότητας και η διοίκηση διαθέτει μεγάλη εμπειρία. Έχει πολύ καλή φήμη στην αγορά και καταγράφει μακροχρόνιο και επιτυχημένο ιστορικό στην κατασκευή παρόμοιων έργων.	Ο ανάδοχος/κατασκευαστής και η διοίκηση είναι επαρκώς ποιότητας. Έχει καταγράψει ένα επιτυχημένο ιστορικό στην κατασκευή παρόμοιων έργων.	Ο ανάδοχος/κατασκευαστής και η διοίκηση είναι μέτριας ποιότητας. Το ιστορικό του ανάδοχου/κατασκευαστή δεν προκαλεί ιδιαίτερη ανησυχία.	Αναποτελεσματική διοίκηση. Η αδυναμία εποικοδομητικής διαχείρισης του ανάδοχου/κατασκευαστή έχει προκαλέσει αρκετές δυσκολίες σε παλαιότερα έργα.

Σχέση με εταιρείες που διαχειρίζονται ακίνητα (real estate actors)	Πολύ καλές σχέσεις με κορυφαίες εταιρείες που ασχολούνται με τη διαχείριση ακινήτων (όπως π.χ. μεσίτες).	Καλές σχέσεις με κορυφαίες εταιρείες που ασχολούνται με τη διαχείριση ακινήτων (όπως π.χ. μεσίτες).	Επαρκείς σχέσεις με μεσίτες και άλλους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες που σχετίζονται με τα ακίνητα.	Ο δανειολήπτης διατηρεί ελάχιστες σχέσεις με μεσίτες και άλλους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες που σχετίζονται με τα ακίνητα.
Εξασφαλίσεις / εγγυήσεις				
Φύση εμπράγματης ασφάλειας	Πρώτη υποθήκη/προσημείωση. Ωστόσο, για να θεωρηθεί ότι η προσημείωση αποτελεί βάρος, που παρέχει ισοδύναμη ασφάλεια δικαίου με την υποθήκη, πρέπει το πιστωτικό ίδρυμα να διαθέτει εσωτερικές διαδικασίες που διασφαλίζουν την έγκαιρη μετατροπή της σε υποθήκη.	Πρώτη υποθήκη/προσημείωση. Ωστόσο, για να θεωρηθεί ότι η προσημείωση αποτελεί βάρος, που παρέχει ισοδύναμη ασφάλεια δικαίου με την υποθήκη, πρέπει το πιστωτικό ίδρυμα να διαθέτει εσωτερικές διαδικασίες που διασφαλίζουν την έγκαιρη μετατροπή της σε υποθήκη.	Πρώτη υποθήκη/προσημείωση. Ωστόσο, για να θεωρηθεί ότι η προσημείωση αποτελεί βάρος, που παρέχει ισοδύναμη ασφάλεια δικαίου με την υποθήκη, πρέπει το πιστωτικό ίδρυμα να διαθέτει εσωτερικές διαδικασίες που διασφαλίζουν την έγκαιρη μετατροπή της σε υποθήκη.	Περιορισμένη δυνατότητα του δανειολήπτη να προβεί σε κατάσχεση.
Εκχώρηση των μισθώσεων (για έργα στα οποία υπάρχουν μακρόχρονα συμβόλαια)	Υπάρχει δυνατότητα εκχώρησης των μισθώσεων στον δανειστή. Τηρείται αρχείο των μισθώσεων που θα μπορούσε άμεσα να χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση που ζητηθεί στους ενοίκους να στείλουν το ενοίκιο απευθείας στον δανειστή.	Υπάρχει δυνατότητα εκχώρησης των μισθώσεων στον δανειστή. Τηρείται αρχείο των μισθώσεων που θα μπορούσε άμεσα να χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση που ζητηθεί στους ενοίκους να στείλουν το ενοίκιο απευθείας στον δανειστή.	Υπάρχει δυνατότητα εκχώρησης των μισθώσεων στον δανειστή. Τηρείται αρχείο των μισθώσεων που θα μπορούσε άμεσα να χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση που ζητηθεί στους ενοίκους να στείλουν το ενοίκιο απευθείας στον δανειστή.	Δεν υπάρχει δυνατότητα εκχώρησης των μισθώσεων στον δανειστή ή δεν τηρείται αρχείο των μισθώσεων που θα μπορούσε άμεσα να χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση που ζητηθεί στους ενοίκους να στείλουν το ενοίκιο απευθείας στον δανειστή.
Ποιότητα ασφαλιστικής κάλυψης	Αποδεκτή.	Αποδεκτή.	Αποδεκτή.	Μη αποδεκτή.

ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	1. ΙΣΧΥΡΗ	2. ΚΑΛΗ	3. ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	4. ΑΣΘΕΝΗΣ
Οικονομική ερρωστία				
Βαθμός υπερεξασφάλισης της εμπορικής συναλλαγής.	Δυνατή κάλυψη.	Καλή.	Ικανοποιητική.	Μη ικανοποιητική.
Πολιτικό και νομικό πλαίσιο				
Κίνδυνος χώρας	Δεν υπάρχει κίνδυνος.	Περιορισμένη έκθεση στον κίνδυνο της χώρας (ειδικότερα σε περίπτωση αναπτυσσόμενης χώρας).	Υπάρχει έκθεση στον κίνδυνο χώρας (ειδικότερα σε περίπτωση αναπτυσσόμενης χώρας).	Υψηλός κίνδυνος (ειδικότερα σε περίπτωση αναπτυσσόμενης χώρας).
Αντιμετώπιση του κινδύνου χώρας	Πολύ ισχυρή αντιμετώπιση: - Ισχυροί μηχανισμοί κάλυψης κινδύνου από το εξωτερικό - Το εμπόρευμα είναι στρατηγικής σημασίας - Ο αγοραστής κατατάσσεται στις πρώτες θέσεις ισχύος σε σύγκριση με την υπόλοιπη αγορά (1st class buyer)	Ισχυρή αντιμετώπιση: - Υπάρχουν μηχανισμοί κάλυψης κινδύνου από το εξωτερικό - Το εμπόρευμα είναι στρατηγικής σημασίας - Ισχυρός αγοραστής	Ικανοποιητική αντιμετώπιση: - Υπάρχουν μηχανισμοί κάλυψης κινδύνου από το εξωτερικό - Το εμπόρευμα είναι λιγότερο στρατηγικής σημασίας - Αποδεκτός αγοραστής	Μερική αντιμετώπιση: - Δεν υπάρχουν μηχανισμοί κάλυψης κινδύνου από το εξωτερικό - Το εμπόρευμα δεν είναι στρατηγικής σημασίας - Μη αποδεκτός αγοραστής
Χαρακτηριστικά του εμπορεύματος				
Ρευστότητα	Το εμπόρευμα διαπραγματεύεται σε οργανωμένη αγορά και μπορεί να αντισταθμιστεί με συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης ή	Το εμπόρευμα διαπραγματεύεται σε οργανωμένη αγορά και μπορεί να αντισταθμιστεί με συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης ή	Το εμπόρευμα δεν διαπραγματεύεται σε οργανωμένη αγορά, υπάρχει όμως επαρκής ρευστότητα στην αγορά του. Δεν είναι βέβαιο ότι	Η αξία του εμπορεύματος δεν διαπραγματεύεται στο χρηματιστήριο παράγωγων αξιών. Η ρευστότητα είναι περιορισμένη με δεδομένο το μέγεθος και το βάθος της

	εξωχρηματιστηριακά παράγωγα (futures, OTC). Το εμπόρευμα δεν υπόκειται σε φθορά.	εξωχρηματιστηριακά παράγωγα (futures, OTC). Το εμπόρευμα δεν υπόκειται σε φθορά.	εξωχρηματιστηριακά παράγωγα (futures, OTC). Το εμπόρευμα δεν υπόκειται σε φθορά.	μπορεί να αντισταθμιστεί με συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης ή εξωχρηματιστηριακά παράγωγα (futures, OTC). Το εμπόρευμα δεν υπόκειται σε φθορά.	αγοράς. Δεν μπορεί να αντισταθμιστεί με συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης ή εξωχρηματιστηριακά παράγωγα (futures, OTC). Το εμπόρευμα υπόκειται σε φθορά.
Χαρακτηριστικά του αναδόχου					
Οικονομική ευρωστία του διαπραγματευτή	Πολύ καλή οικονομική κατάσταση.	Ο δανειολήπτης βρίσκεται σε καλή οικονομική κατάσταση.	Ο δανειολήπτης βρίσκεται σε ικανοποιητική οικονομική κατάσταση.	Ο δανειολήπτης βρίσκεται σε αδύναμη οικονομική κατάσταση.	
Ιστορικό και εμπειρία, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας διαχείρισης των εμπορευμάτων (logistics)	Μεγάλη εμπειρία σε συναλλαγές της συγκεκριμένης κατηγορίας. Άριστο ιστορικό όσο αφορά την επιτυχημένη λειτουργία και τον έλεγχο κόστους.	Επαρκής εμπειρία σε συναλλαγές της συγκεκριμένης κατηγορίας. Καλό ιστορικό όσο αφορά την επιτυχημένη λειτουργία και τον έλεγχο κόστους.	Μικρή εμπειρία σε συναλλαγές της συγκεκριμένης κατηγορίας. Ικανοποιητικό ιστορικό όσο αφορά τη λειτουργία της και τον έλεγχο κόστους.	Περιορισμένη εμπειρία. Εμφανίζονται διακυμάνσεις στα κέρδη και στα κόστη της λειτουργίας.	
Εσωτερικοί έλεγχοι διαπραγμάτευσης και πολιτική αντιστάθμισης	Ο ανάδοχος εφαρμόζει ισχυρά κριτήρια για την επιλογή του αντισυμβαλλόμενου και για την εφαρμογή και παρακολούθηση αντιστάθμισης.	Ο δανειολήπτης εφαρμόζει επαρκή κριτήρια για την επιλογή του αντισυμβαλλόμενου και για την εφαρμογή παρακολούθηση αντιστάθμισης.	Οι συναλλαγές που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί δεν παρουσίασαν ιδιαίτερα προβλήματα.	Έχουν παρουσιαστεί σημαντικές ζημιές στο παρελθόν από ορισμένες συναλλαγές.	
Δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις	Άριστη ποιότητας.	Καλής ποιότητας.	Ικανοποιητική.	Η δημοσιοποίηση των οικονομικών καταστάσεων του αναδόχου δεν θεωρείται επαρκής ή περιλαμβάνει ανακρίβειες.	

Ενυπόθηκα στοιχεία				
Άσκηση ελέγχου στο εμπόρευμα	Η ύπαρξη ενεχύρου πρώτης τάξης παρέχει στον δανειστή νόμιμο έλεγχο του εμπορεύματος οποιαδήποτε χρονική στιγμή κριθεί απαραίτητο.	Η ύπαρξη ενεχύρου πρώτης τάξης παρέχει στον δανειστή νόμιμο έλεγχο του εμπορεύματος οποιαδήποτε χρονική στιγμή κριθεί απαραίτητο.	Υπάρχουν σημεία στη διαδικασία όπου ο δανειστής μπορεί να χάσει τον έλεγχο των εμπορευμάτων. Αυτό όμως μπορεί να αποφευχθεί μέσω της γνώσης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης ή χρήσης τρίτου, κατά περίπτωση.	Η σύμβαση δεν κατοχυρώνει πλήρως τον δανειστή για τον έλεγχο των εμπορευμάτων. Υπάρχει κίνδυνος ο δανειστής να μην αποκτήσει τον έλεγχο του ενυπόθηκου στοιχείου.
Ασφάλεια για ενδεχόμενες φθορές	Ισχυρή ασφαλιστική κάλυψη (καλύπτει δευτερεύουσες φθορές στο ενεχυριασμένο στοιχείο) από απόλυτα αξιόπιστες ασφαλιστικές εταιρείες.	Καλή ασφαλιστική κάλυψη (δεν συμπεριλαμβάνονται δευτερεύουσες φθορές στο ενεχυριασμένο στοιχείο) από αξιόπιστες ασφαλιστικές εταιρείες.	Ικανοποιητική ασφαλιστική κάλυψη (δεν συμπεριλαμβάνονται δευτερεύουσες φθορές στο ενεχυριασμένο στοιχείο) από ασφαλιστικές εταιρείες αποδεκτής ποιότητας.	Μη ικανοποιητική ασφαλιστική κάλυψη (δεν συμπεριλαμβάνονται δευτερεύουσες φθορές στο ενεχυριασμένο στοιχείο) ή κάλυψη από ασφαλιστικές εταιρείες μη αποδεκτής ποιότητας.

Παράρτημα VI

Αίτηση για την παροχή άδειας χρησιμοποίησης της Π.Ε.Δ

1. Στοιχεία της αίτησης

Τα ελάχιστα στοιχεία που θα περιλαμβάνει η αίτηση που πρέπει να υποβάλλουν τα πιστωτικά ιδρύματα για να μπορούν να χρησιμοποιήσουν την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (Π.Ε.Δ.), για τον υπολογισμό των σταθμισμένων κατά κίνδυνο χρηματοδοτικών ανοιγμάτων (Τμήμα Α παρ.1), ώστε να ξεκινήσει η διαδικασία αξιολόγησης της, είναι τα εξής:

α. Επίσημη αίτηση, με την οποία το πιστωτικό ίδρυμα θα αιτείται την έγκριση χρήσης των μεθόδων.

β. Περιγραφή και τεκμηρίωση των προτεινόμενων συστημάτων διαβάθμισης.

γ. Περιβάλλον ελέγχου των προτεινόμενων συστημάτων διαβάθμισης, διαδικασίες εφαρμογής και μηχανογραφική υποδομή.

δ. Πρόγραμμα εφαρμογής.

ε. Αυτοαξιολόγηση.

2. Επίσημη αίτηση

Η αίτηση θα υποβάλλεται από κοινού από το πιστωτικό ίδρυμα και τις θυγατρικές του και θα πρέπει:

α. Να αιτείται για τις εγκρίσεις που αναφέρονται στο Τμήμα Α της παρούσας πράξης με βάση τις λεπτομέρειες που παρέχονται στα συνημμένα έγγραφα.

β. Να είναι στα ελληνικά και να υπογράφεται από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. και ένα τουλάχιστο εκτελεστικό μέλος, το οποίο δεσμεύει το πιστωτικό ίδρυμα.

γ. Να επιβεβαιώνει ότι το υλικό της αίτησης είναι ακριβές και περιλαμβάνει ακριβή και εύλογη περίληψη των θεμάτων που καλύπτει.

«Ακριβής και εύλογη περίληψη» σημαίνει ότι τα έγγραφα παρέχουν μόνο μία περίληψη του θέματος, «Ακριβής» σημαίνει ότι οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην περίληψη δεν είναι ψευδείς ή παραπλανητικές και «εύλογη» σημαίνει ότι παρέχονται όλες οι ουσιώδεις πληροφορίες.

3. Περιγραφή και τεκμηρίωση των προτεινόμενων συστημάτων διαβάθμισης

α. Για την περιγραφή και τεκμηρίωση των προτεινόμενων συστημάτων διαβάθμισης απαιτείται ένας κατάλογος των συστημάτων διαβάθμισης, συνοδευόμενος από μια σύντομη περιγραφή του περιεχομένου τους καθώς και τις καταγεγραμμένες εσωτερικές διαδικασίες λειτουργίας τους. Η σύντομη περιγραφή περιλαμβάνει για κάθε σύστημα το είδος των δεδομένων που χρησιμοποιούνται, τους ορισμούς, την κατηγοριοποίηση και τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται, καθώς και κάποιες ποσοτικές και ποιοτικές αξιολογήσεις.

β. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να ζητήσει πιο λεπτομερείς πληροφορίες, είτε κατά την αρχική αίτη-

ση είτε σε μεταγενέστερο στάδιο, ώστε να επιτύχει καλύτερη αξιολόγηση της αίτησης. Αυτά τα έγγραφα, όπως και όλα τα εσωτερικά έγγραφα, θα πρέπει να είναι διαθέσιμα στην Τράπεζα της Ελλάδος σε πρώτη ζήτηση.

4. Περιβάλλον ελέγχου

Τα έγγραφα που αφορούν το περιβάλλον ελέγχου των προτεινόμενων συστημάτων διαβάθμισης, τις διαδικασίες εφαρμογής και τη μηχανογραφική υποδομή θα πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

α. Μία επισκόπηση της εσωτερικής διακυβέρνησης του πιστωτικού ιδρύματος.

β. Την οργάνωση των αρμοδιοτήτων για την ανάθεση των διαβαθμίσεων.

γ. Τις αρμοδιότητες των μερών που λαμβάνουν μέρος στην ανάπτυξη και αναθεώρηση των υποδειγμάτων.

δ. Μία επισκόπηση της διαδικασίας επικύρωσης που ακολουθούν τα πιστωτικά ιδρύματα.

ε. Γενικές πληροφορίες σχετικές με τη μηχανογραφική υποδομή του πιστωτικού ιδρύματος.

στ. Αναφορές της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης.

Όπως και στις άλλες περιπτώσεις μπορούν να ζητηθούν περισσότερες λεπτομέρειες σε μεταγενέστερες φάσεις της αξιολόγησης.

5. Πρόγραμμα εφαρμογής

Τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία προτίθενται να χρησιμοποιήσουν την Προσέγγιση των Εσωτερικών Διαβαθμίσεων θα πρέπει να έχουν ένα πρόγραμμα υλοποίησης, το οποίο θα περιλαμβάνει την πολιτική διαδοχικής εφαρμογής και την πολιτική μόνιμων παρεκκλίσεων.

Το πρόγραμμα εφαρμογής είναι ένα δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα που περιλαμβάνει όλες τις ημερομηνίες, κατά τις οποίες το πιστωτικό ίδρυμα σκοπεύει να εφαρμόσει όλα τα συστήματα διαβάθμισης για τα οποία κάνει την αίτηση. Το χρονοδιάγραμμα αυτό είναι απαραίτητο μέρος της αίτησης.

6. Αυτοαξιολόγηση (Self Assessment)

Το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να έχει πραγματοποιήσει αξιολόγηση για την κατάσταση ετοιμότητας με βάση τα πρότυπα και τις ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπονται στην παρούσα πράξη. Πρέπει να έχει αναπτύξει σχέδιο δράσης για να καλύψει τα κενά και τις ανεπάρκειες που έχει διαπιστώσει και ένα πρόγραμμα για την επίτευξη συμμόρφωσης προς τους κανόνες. Επίσης θα πρέπει να υποβληθούν ενδεικτικά στοιχεία/αποτελέσματα δοκιμαστικής εφαρμογής της Π.Ε.Δ.

Η πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Διοικητής

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΡΓΚΑΝΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227	23104 23956	ΛΑΡΙΣΑ - Διοικητήριο	2410 597449
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63	210 4135228	ΚΕΡΚΥΡΑ - Σαμαρά 13	26610 89122
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327	2610 638109	ΗΡΑΚΛΕΙΟ - Πεδιάδος 2	2810 300781
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο	26510 87215	ΜΥΤΙΛΗΝΗ - Πλ. Κωνσταντινουπόλεως 1	22510 46654
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1	25310 22858		

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 μέχρι 16 σελίδες σε 1 €, προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α'	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β'	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ'	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ'	110 €	30 €	-	Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.
- Η τιμή πώλησης σε μορφή cd-rom/dvd, δημοσιευμάτων μιας εταιρείας στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ. σε 5 € ανά έτος.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ Φ.Ε.Κ.: Τηλεφωνικά: 210 4071010 - fax: 210 4071010 - internet: <http://www.et.gr>

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή
Α'	225 €	190 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Δωρεάν
Β'	320 €	225 €	Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ.	2250 €	645 €
Γ'	65 €	Δωρεάν	Δ.Δ.Σ.	225 €	95 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Δωρεάν	Α.Σ.Ε.Π.	70€	Δωρεάν
Δ'	160 €	80 €	Ο.Π.Κ.	-	Δωρεάν
Α.Α.Π.	160 €	80 €	Α' + Β' + Δ' + Α.Α.Π.	-	450 €
Ε.Β.Ι.	65 €	33 €			

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.
- Για την παροχή πρόσβασης μέσω διαδικτύου σε Φ.Ε.Κ. προηγούμενων ετών και συγκεκριμένα στα τεύχη: α) Α, Β, Δ, Α.Α.Π., Ε.Β.Ι. και Δ.Δ.Σ., η τιμή προσαυξάνεται, πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής του 2007, κατά 40 € ανά έτος και ανά τεύχος και β) για το τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. & Γ.Ε.ΜΗ., κατά 60 € ανά έτος παλαιότητας.

* Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).

* Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.

* Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α., τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά Όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα).

* Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. [5% επί του ποσού συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα)], καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.

* Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρούνται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: Μάρνη 8 τηλ.: 210 8220885, 210 8222924, 210 5279050.

Οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα ελεύθερης ανάγνωσης των δημοσιευμάτων που καταχωρούνται σε όλα τα τεύχη της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως πλην εκείνων που καταχωρούνται στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ., από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr).

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08:00 μέχρι 13:00

* 0 2 0 1 7 4 6 3 1 0 8 0 7 0 0 6 8 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr